

MUSEUMLÅVEN

INTENTIONER OG OVERORDNET GREB

Intentionen med det nye museumsdesign er at skabe en bygning, som hører til på stedet, som om den er vokset op af bakken. Overordnet består bygningen af to arkitektoniske elementer, den tunge sokkel i beton, og den lette bygning i træ. Betonsoklen er trukket op til en lav brystning, som ligger i samme kote i hele bygningens længde. Dette skaber en nullinje, som fremhæver variationerne i det omgivende terræn, og som giver indtryk, af at betonsoklen er vokset direkte op fra grundfjeldet. Fra soklen strækker betondækket sig ud og forankrer sig i omgivelserne, hvor det former ankomstrampe, opholdsareal og lasteplads for vareindlevering.

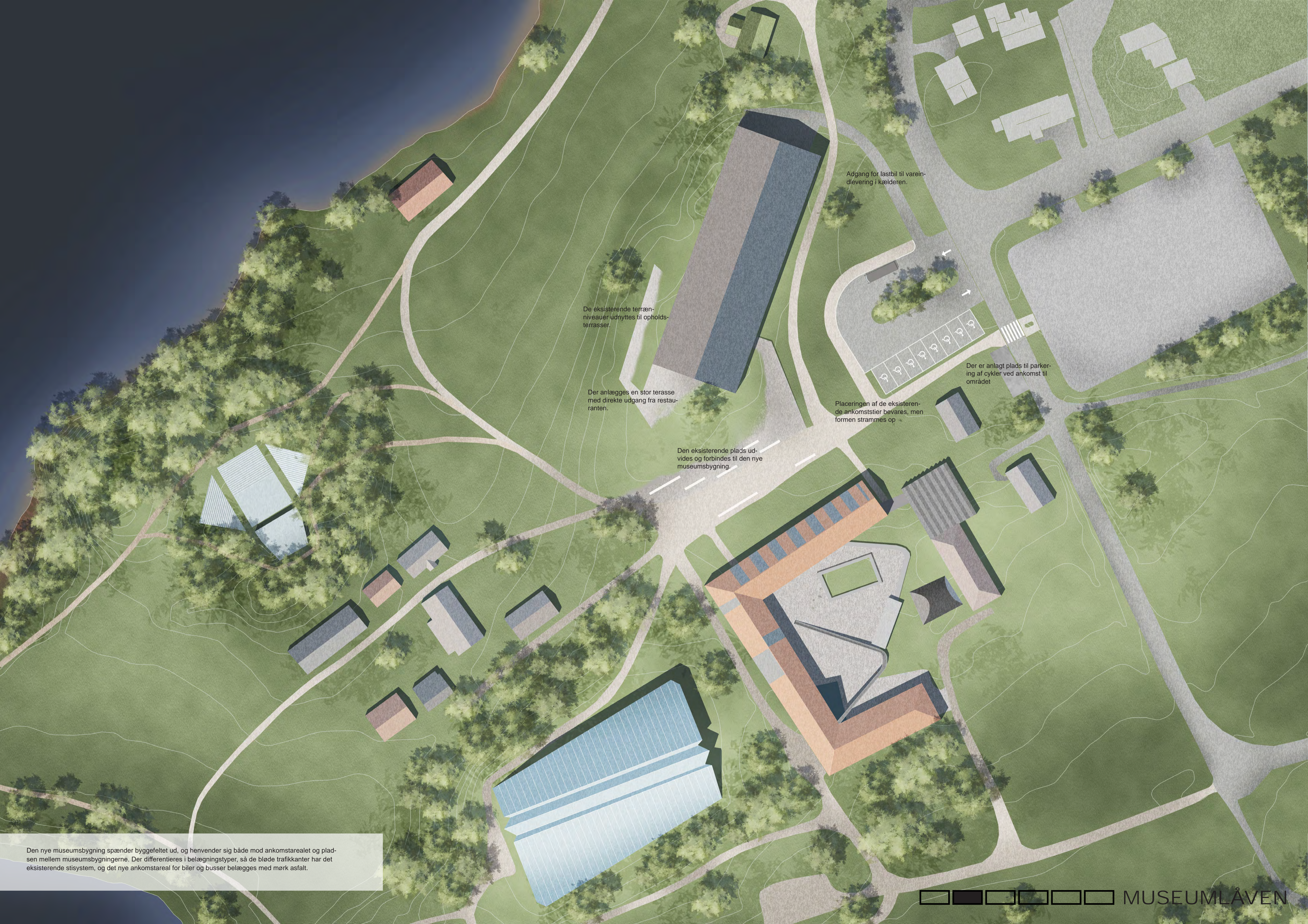
I udformningen af bygningskroppen er der et taget udgangspunkt i en traditionel ladebygning, med søjler, bjælker, spær og beklædning udført i træ, inspireret af Domkirkeoddens arkitektur. Med det formål at genfortolke den klassiske arkitektur og byggeteknik i en simpel og karaktérfuld bygning, er det nye museum formgivet med udgangspunkt i funktionalitet og rene linjer. Konstruktionen danner en fast takt, som kan aflæses i facaden, og mellemrummene fyldes ud med vægelementer, som beklædes med træbrædder. Brædderne er opsat vinkelret på facaden og danner sin egen rytme indenfor konstruktionens faste takt. Mod toppen bukker brædderne ud og møder

det udhængte tag i en vinkel, hvilket giver bygningen et karakteristisk udtryk.

Udtrykket i bygningens facadebeklædning varierer alt efter hvorfra den betragtes. Fra siden fremstår bygningen lukket og monolitisk, men når facaden betragtes lige på, åbner den sig op og tillader dig hele vejen på tværs af bygningen. Bag bræddebeklædningen er enten lukket væg eller transparent vindue, alt efter funktionen på den anden side. Ved vinduespartierne giver træbeklædningen en delvis solfaskærmning.

Når man ankommer til den nye museumsbygning, bydes man velkommen af en stor åben vrimehal, hvorfra der er adgang til bygningens mange forskellige funktioner.

Adgang for lastbil til vareindlevering i kælderen.

De eksisterende terrænniveauer udnyttes til opholdsterrasser.

Der anlægges en stor terrasse med direkte udgang fra restauranten.

Placeringen af de eksisterende ankomststier bevares, men formen strammes op

Der er anlagt plads til parkering af cykler ved ankomst til området

Den eksisterende plads udvides og forbindes til den nye museumsbygning.

Den nye museumsbygning spænder byggefeltet ud, og henvender sig både mod ankomstarealet og pladsen mellem museumsbygningerne. Der differentieres i belægningstyper, så de bløde trafikkanter har det eksisterende stisystem, og det nye ankomstareal for biler og busser belægges med mørk asfalt.

De store endegavle kan anvendes til at ophænge bannere eller anden information om events og andre aktiviteter som kommer til at foregå på Domkirkeodden.

FORHOLD TIL OMGIVELSERNE OG SYNERGI MELLEM NYT OG GAMMELT

Bygningens form og konstruktion er en variation af en klassisk lade. Typologien er let genkendelig og reflekterer de andre bygninger på Domkirkeodden. Der anvendes klassiske byggeteknikker til at skabe et rent og moderne udtryk. Det nye museums størrelse balancerer Storhamarlåvens store volumen, og der opstår et fint samspil mellem de to bygningskroppe.

Ankomst- og udearealerne omkring det nye museum griber det omkringliggende landskab og inviterer indenfor. Soklen er med til at danne udearealer og ophold på pladsen mellem museumsbygningerne, hvor den opløses gravist mod den grønne bakke og skaber en diffus og blød overgang mellem den anlagte plads og naturen omkring.

TRAFIKDIAGRAM

Diagrammet viser, hvor de forskellige trafikformer hører til, og viser hvilken type trafikant, som har fortrinsret. For eksempel er pilgrimsruten fremhævet til fordel for vareleveringen. Det betyder at vareleveringen til enhver tid skal være opmærksom på, og vige for, trafikanter på pilgrimsruten. Dette vil i praksis ske med grundig skiltning og tydeligt skift i belægning, evt. rumleriller.

Ankomsten til det nye museumsbyg sker, som i dag, fra Strandveien, hvor det nye ankomstareal giver god plads til handicap p-pladser, cykelparkering og kiss and ride med en svingradius som tillader både biler og busser.

Cykelparkering

Handicapparkering

Parkeringsplads

Kiss and ride

Pilgrimsruten

Varelevering

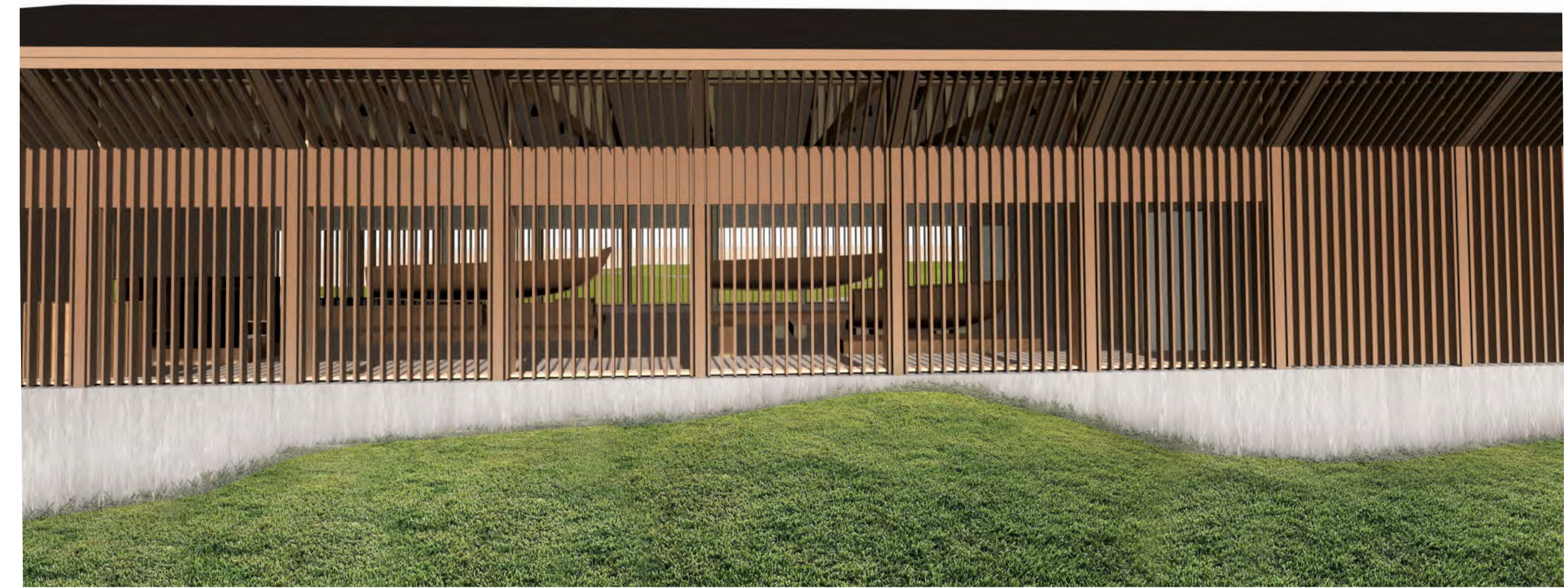

Lasteplads

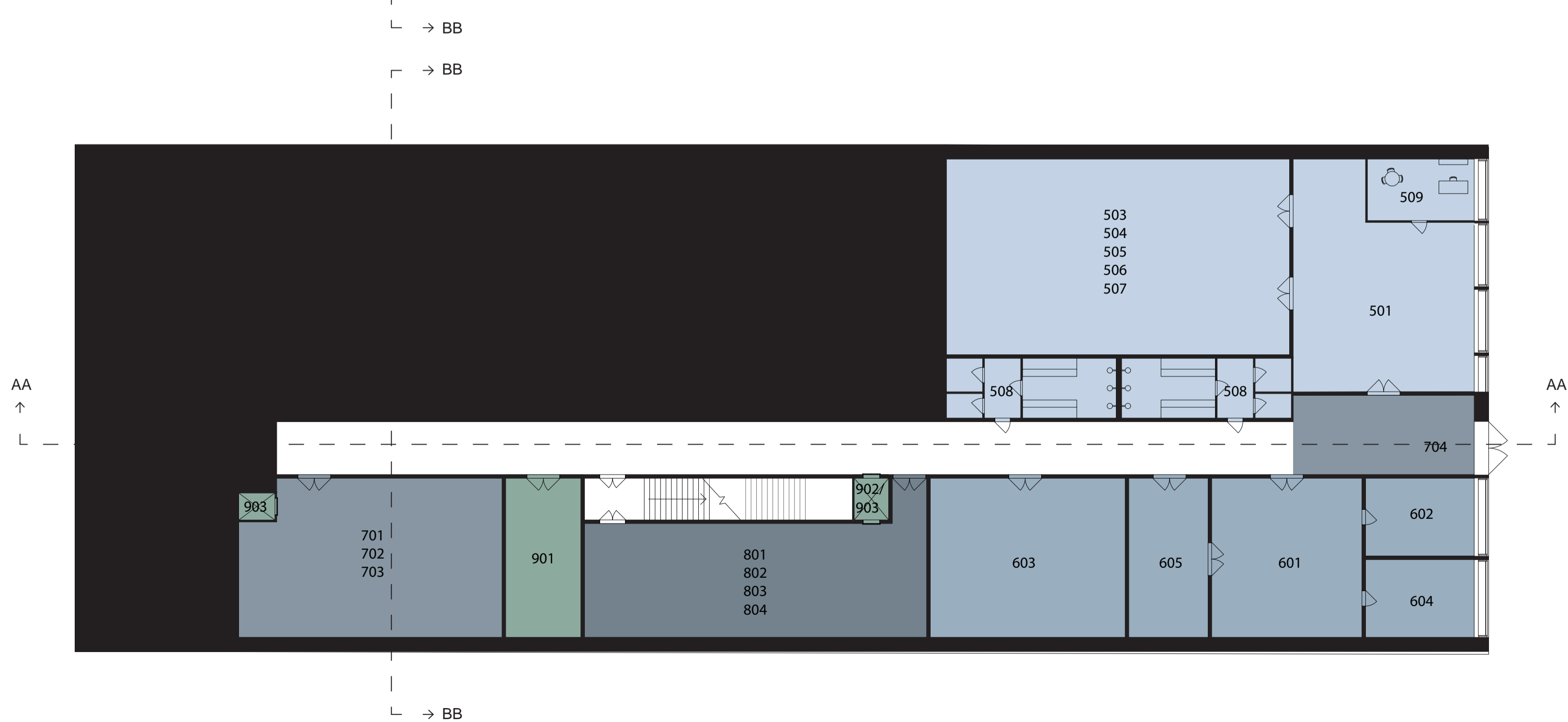
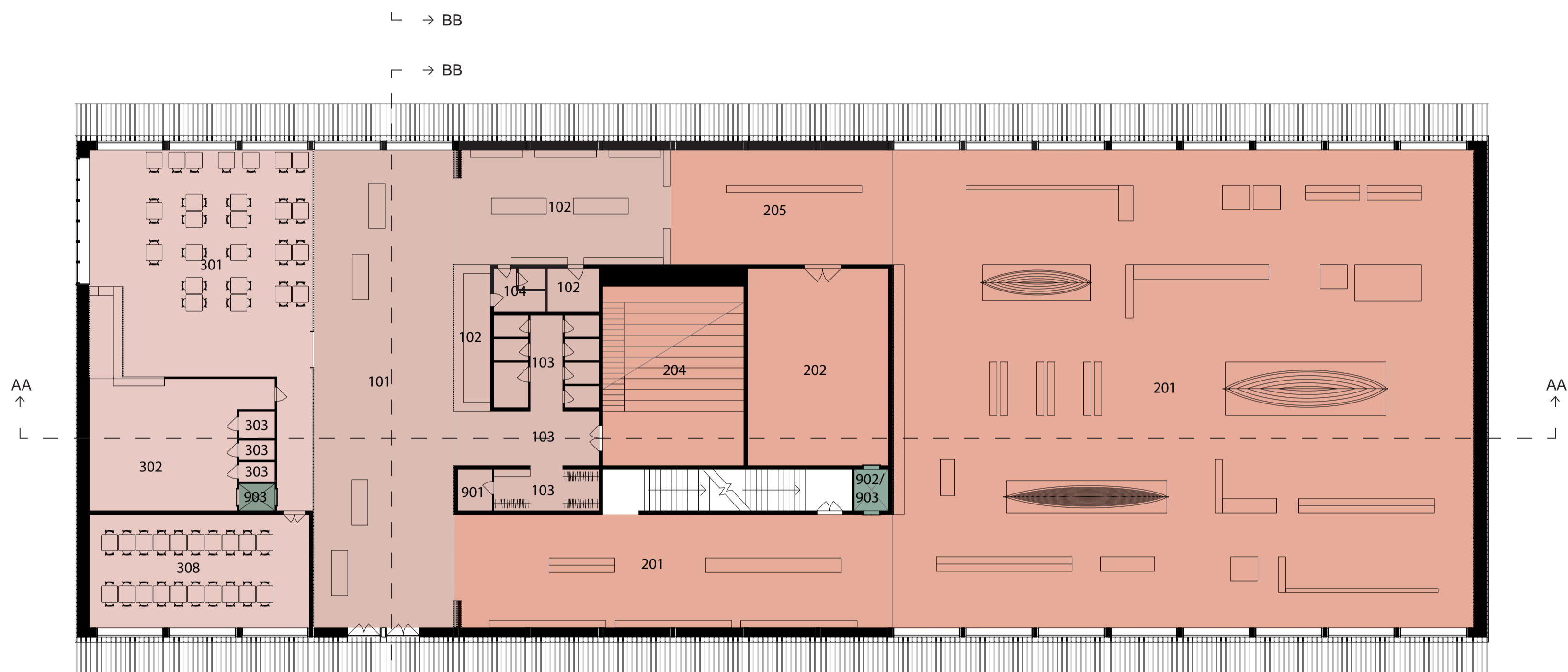

Den nye bygning vil være det første man får øje på når man ankommer til området, og vil fungere som et naturligt udgangspunkt for besøg i området. Adgang til den nye museumsbygning sker via en bred rampe som sikrer niveaufri adgang.

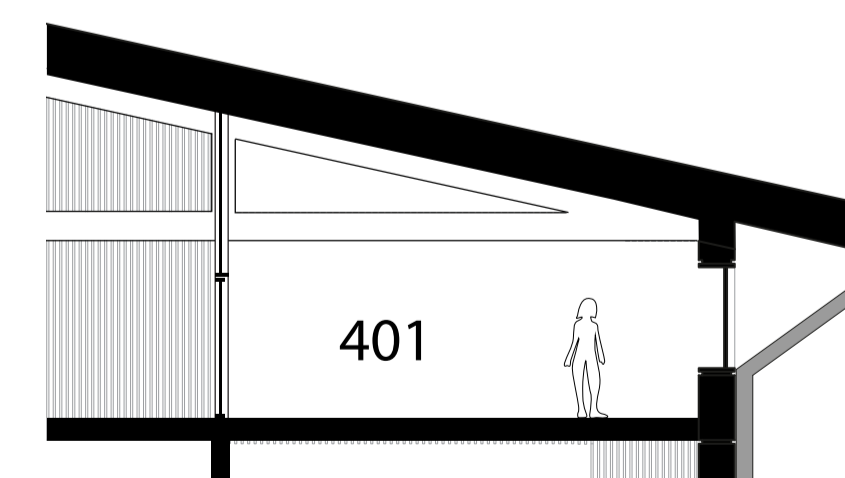
Når facade betragtes lige på, fremstår den transparent, og tillader kig igennem hele bygningen.

INDRE ORGANISERING

Fra parkeringen og ankomstareale går en gangsti frem til en rampe, som fører de besøgende op til det nye museums hovedindgang og ind i vrimehallen. Her åbner rummet sig op i et højt rum i hele bygningens bredde, så der er udsyn direkte til Mjøsa. Til begge sider er væggene beklædt med trælameller, som giver rytme og stoflighed til de store vægflader. Lamellerne fungerer efter samme princip som facadens bræddebeklædning, bagved er der enten væg eller glas, alt efter funktionen på den anden side. Glasret lader lyset trænge igennem bygningen og giver en diskret visuel forbindelse mellem vrimehallen og restauranten og til kontorerne og biblioteket på første sal. Vrimehallen er placeret centralt i rummet, og herfra er der både mulighed for at gå til garderoben, udstillingen, auditoriet og restauranten. Indgangen til udstillingsarealerne og vrimehallen kan lukkes af efter museets lukketid, mens der fortsat er adgang til restauranten og auditoriet.

I museets stueetage ligger de udadvendte publikumsaktiviteter, restaurant, udstilling, auditorium, butik etc., med god kontakt til den smukke udsigt over Mjøsa. Kontorer og bibliotek er trukket tilbage til den udforstyrrede førstesal. Her er der mulighed for fordybelse eller man kan betragte aktiviteterne i stueetagen. Store vinduespartier langs facaderne giver dagslys, mens det udhængte tag og facadebeklædningen skærmer af for den direkte sol. I kælderen findes værksteder, arkiv, lager og miljøstation. Der er adgang til både kælder og 1.sal via en centralt placeret trappe samt kombineret personale- og vareelevator. Museets ansatte kan enten komme ind på museet via hovedindgangen, eller via indgang til kælderen i bygningens nordlige gavl, hvor der også er vareindlevering. Her giver terrænets naturlige fald mulighed for indgang og vinduespartier til kontorer og værksteder på den nederste etage.

Udsnit af et kontor på 1. sal. Her ses de store vinduesarealer som oplyser kontorerne, og hvordan tagudhænget skærmer for solen.

Nye Domkirkeodden Romplan for nytt museumsbygg

Rom ID	Romtype	Total kvm	Areal kvm	Under bak	Takhøjde	Areal kvm projekterte
1	Inngangsparti og resepsjon	200				400
101	Vrimeareal		150		4	200
102	Resepsjon/butikk/kontor/lager		50		4	110
103	Garderobe og toaletter publ.				Ordinær	80
104	Toalett/garderobe personal				Ordinær	10
2	Publikumsarealer	1005				1375
201	Utstillinger, faste og temporære		735		4	1000
202	Multimedierom		75 x		4	90
203	Bibliotek m/kontor og bokmagasin		100		4	115
204	Auditorium		75, 100 pers.		?	90
205	Systue		20		4	80
3	Restaurant	270				320
301	Restaurant/spisested		140		3	160
302	Kjøkken		55		3	75
303	Personalgarderobe/WC/kontor					10
308	Møterom		75		3	75
4	Kontor - og personalarealer	305				
401	Kontorer		175		Ordinær	
404	Møterom		55		Ordinær	
405	Spiserom m/tekjøkken		55		Ordinær	
406	Arkivrom		20		Ordinær	
407	Servertrom/skrivertrom					
408	Garderobe/WC					
5	Værksteder	250				385
501	Snekkerverksted		115		4	125
503	Sveiserom		20 x		4	30
504	Maleverksted		20 x		4	30
505	Materiallager		20 x		4	30
506	Montering utstilling		30 x		4	40
507	Lager teknisk utstyr		30 x		3	40
508	Garderobe/WC/dusj				3	70
509	Verkstedkontor		15		3	20
6	Arealer for museale samlinger	255				260
601	Arkiv skriftlig materiale		75	75	4	75
602	Ordningrom arkiv		25		3	25
603	Fotoarkiv		100	100	4	100
604	Ordningrom foto		25		3	25
605	Fotoatelier		30	30	4	35
7	Miljøstasjon	100				170
701	Søppelhåndtering		20		3	30
702	Kjøperom organisk avfall		10		3	30
703	Vaskesentral m/vaskemaskiner og gulv		20		3	30
704	Varemottak med innkjøringsport		50		?	80
8	Lager	120				120
801	Utstillingsmateriell		30 x		4	30
802	Materiell formidling		30 x		4	30
803	Butikkklager		30 x		4	30
804	Bokmagasin		30 x		4	30
9	Annet					45
901	Tekniske rom				4	30
902	Personalheis					5
903	Vareheis					10
Sum		2505		205		3075

FORLØB I UDSILLINGSAREAL

Udstillingen er indrettet som et forløb med én indgang og én udgang, og har to forskellige typer rum, det lukkede intime rum og det store lyse rum. Ved indgangen starter forløbet i et lukket og mere intimt område, med mulighed for at styre lysforholdene i udstillingen.

Fra det lukkede område åbner forløbet sig op i et dramatisk rum med blottede trækonstruktioner og åbne facader, som giver lys og udsyn til omgivelserne. Det store rum uden søjler giver fleksibilitet til at indrette udstillinger efter behov, med flytbare vægge, podier og museumsgenstande, som kan flyttes til og fra værksteder og lager i kælderens via vareelevatoren.

Fra det store åbne udstillingsareal går forløbet tilbage i et mere lukket område, hvorfra der er adgang til multimedierummet. Forløbet leder derefter igennem museets butik, hvorfra man kommer tilbage ud i den lyse vrimlehal.

Diagram for forløb af:

- Affald
- Vareindlevering

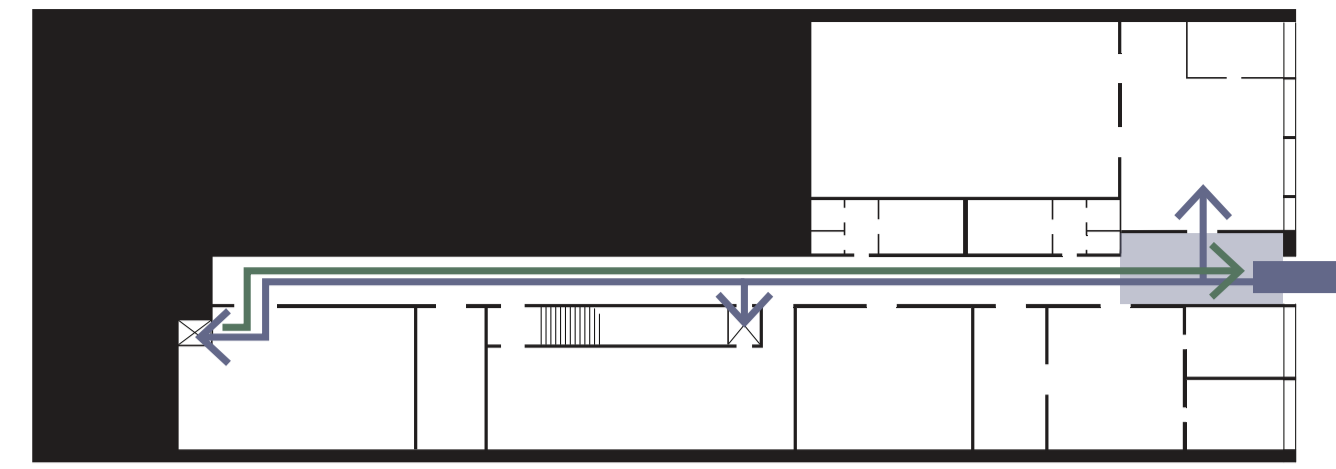
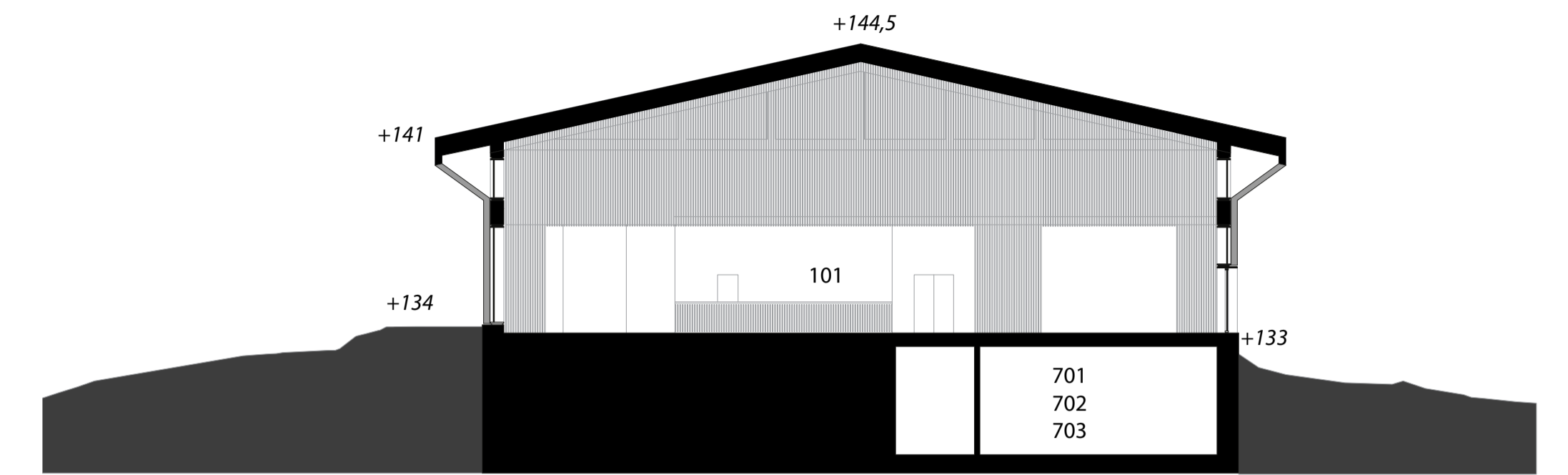
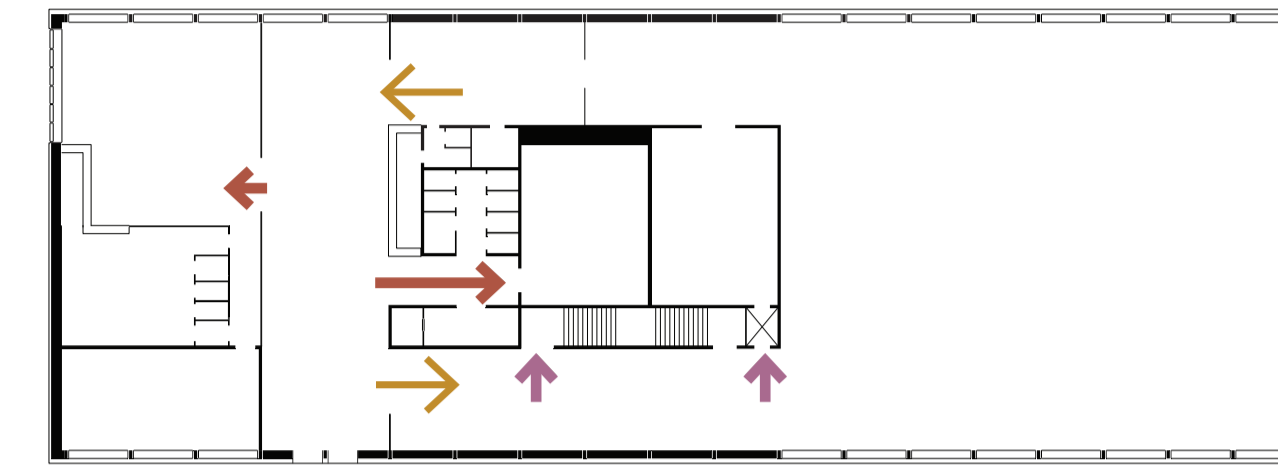

Diagram for adgang for besøgende til:

- Udstilling
- Personale eller biblioteks
- Restaurant og Auditorium

Snit BB, Tværsnit som viser vrimlehallens dobbelthøje rum, hvor man kan ane 1. salen mellem lamellerne.

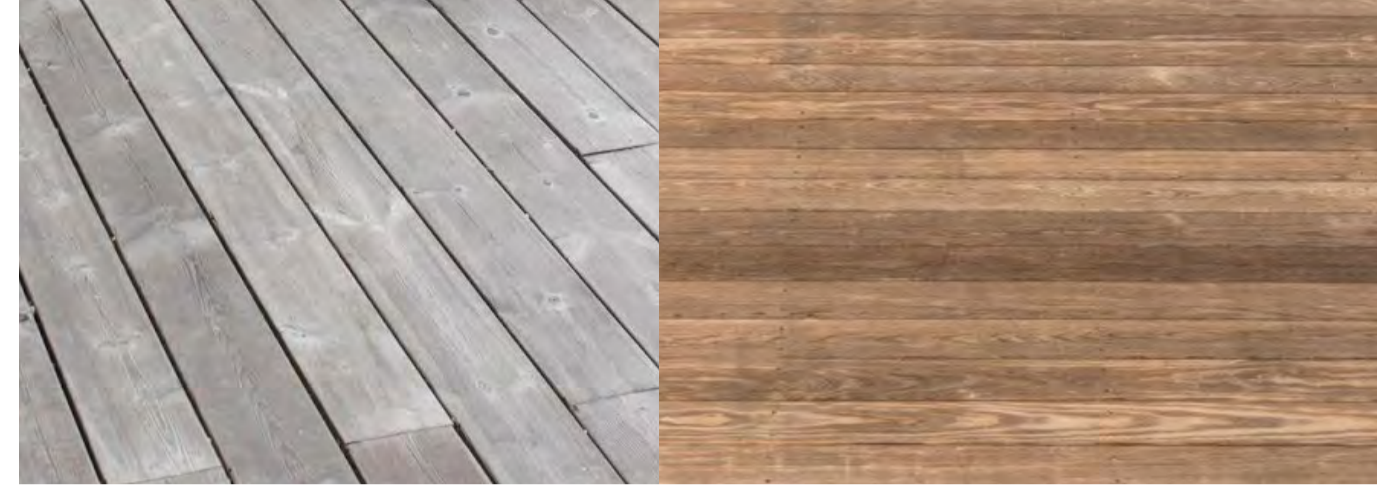

Det store udstillingsareal har plads til alle typer udstillinger, og har stor fleksibilitet i sin anvendelse.

GENNEMFØRBARHED

Både materialer og konstruktion i den nye museumsbygning er velkendte og efterprøvede. Træ og beton er de primære materialer, dog med træ i hovedrollen. Træ er et klassisk og robust materiale, som ældes smukt. Derudover er træ et miljøvenligt byggemateriale,

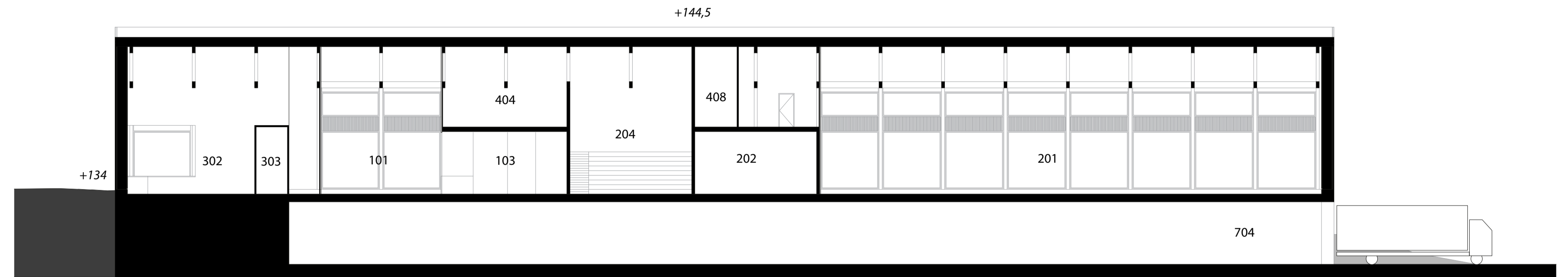
særligt når det produceres og bearbejdes lokalt. Det kunne for eksempel være Kebony behandlet fyrretræ, som produceres i Norge. Konstruktionen er en variation af en klassisk ladekonstruktion, som den i Storhamarlåven.

Kebony behandlet fyrretræ

Beton

Fra restauranten er der direkte adgang til et stort udeareal med udsigt over Mjøsa. Store foldedøre åbner rummet op, og forbinder ude med inde. Der er adgang til restauranten direkte fra vrimlehallen, så restauranten kan holde åbent udenfor museets normale åbningstider.

POETRY OF RUINS

Intensjoner & overordnet grep

Domkirkeodden er et sted, som gjennom flere århundre har utgjort rammene for et samspill mellom menneske og landskap. Det karakteristiske landskap med sitt bløte terreng og den dype historien, er allerede i dag preget av god moderne arkitektur. Å skulle innpasse et moderne museumsbyggeri på Domkirkeodden krever derfor stor ettertenksomhet overfor både den kulturelle og naturhistoriske ballast, og en stor nøyaktighet for å integrere det nye byggeriet på en måte som både er karakteristisk og ydmykt på samme tid.

'Poetry of Ruins' ønsker å plassere seg som en solid ny markør for denne viktige kulturinstitusjonen, men med ærbødig respekt for historien og landskapet ved nettopp å fabulere over ruinenes poesi.

ILLUSTRATION ANKOMST

Forholdet til omgivelsene, landskap og øvrig bygg

Som besøkende ankommer man museumsanlegget "Anno Domkirkeodden" fra parkeringsplassen i nordøst. Her kan man se en ny bygningskropp tre frem gjennom trene i landskapet. Fire monumentale figurer melder seg. Like så solidt som den velkjente Storhamarlåven, står de trygt og danner vegg til torget. I mellom disse spenner taket seg som et lett seil og reflekterer lyset fra himlen. Etter å ha passert den grusbelagte forplassen hvor en håndfull turister orienterer seg ut av bussen, er man ved museets hovedinngang. Her merker man for alvor samspillet mellom stammene på de velkuraterte løvtrerne omkring seg og de slanke tresøylene som elegant holder limtresdragerene og taket på innsiden oppe.

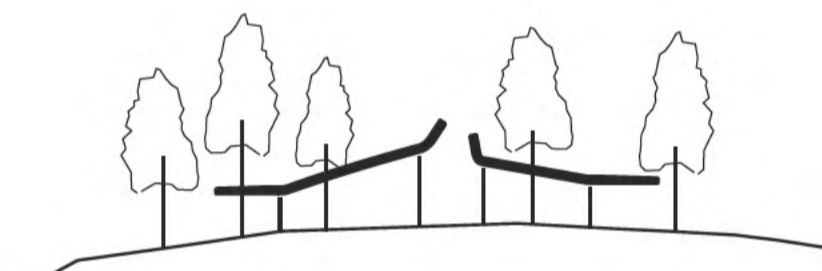
Inne i museet manifesteres historien, i det som var tapt og nå er funnet. Ruinen er ikke bare et begrep som beskriver hvordan bygningverket følger naturens entropi, men også alle de objektene som har latt seg tegne spor av tiden. Generøst opplever man hvordan objekter fra det som synes å være en fjern tid, står nensomt plassert for å opplyse den besøkende om våre forfedre, dem vi står på skuldrene av. Rommet er i høy grad åpent og fleksibelt. Noe som gjør at utstillingen i de kommende sesonger kan skifte temaer i et pendul mellom den høyestemte historien om pilgrimsferden, fra Hammarö sør i Sverige til Nidaros lengre nord i Norge, til den mer lavmelte fortellingen om livet som utspilte seg i den sentrale kaupangen som fantes på nettopp dette sted, Hamar, i Hedmark. Publikum får følelsen av å interagere med historien i det de står konfrontert med objektene "en til en" i en monter midt i rommet eller på veggen, og i en mer nåtidig formidling ved hjelp av digitale verktøyer i multimedierommet og auditoriet. Den besøkende møter museet med en forundring og nysgjerrighet. Derfor ønsker vi i denne delen å guide publikum i en klart koreografert rute for å fremme og forsterke opplevelsen av utstillingen.

Videre understrekes institusjonens viktige rolle som arena for nye spirende forskere, hvor den også fasiliterer bibliotek med studieplasser. Her er vil det være tilgang til museets store samling i det museale arkiv i underetasjen. Hertil er også forbindelse til både restaurant og møtelokaler. Denne delen av huset kan holde åpent utenfor normale åpningstider og kan entres begge sider av bygningen. Restauranter ligger i hjertet av museet med kort avstand til de øvrige funksjoner, og skaper et uformelt pusterom i midten av den nye museumsavdeling.

Mot nord danner trene en lysning som omfavner den administrative delen av museet. Her er bygningen opptimert til den daglige drift. En effektiv planløsning gjør det lett for personale og bevege seg i sine respektive arbeidsområder hvor det er lagt vekt på overgangene mellom ulike soner (kaldt/varmt, grovt/fint, skittent/rent, mørkt/lyst).

Tak opptar landskapets form

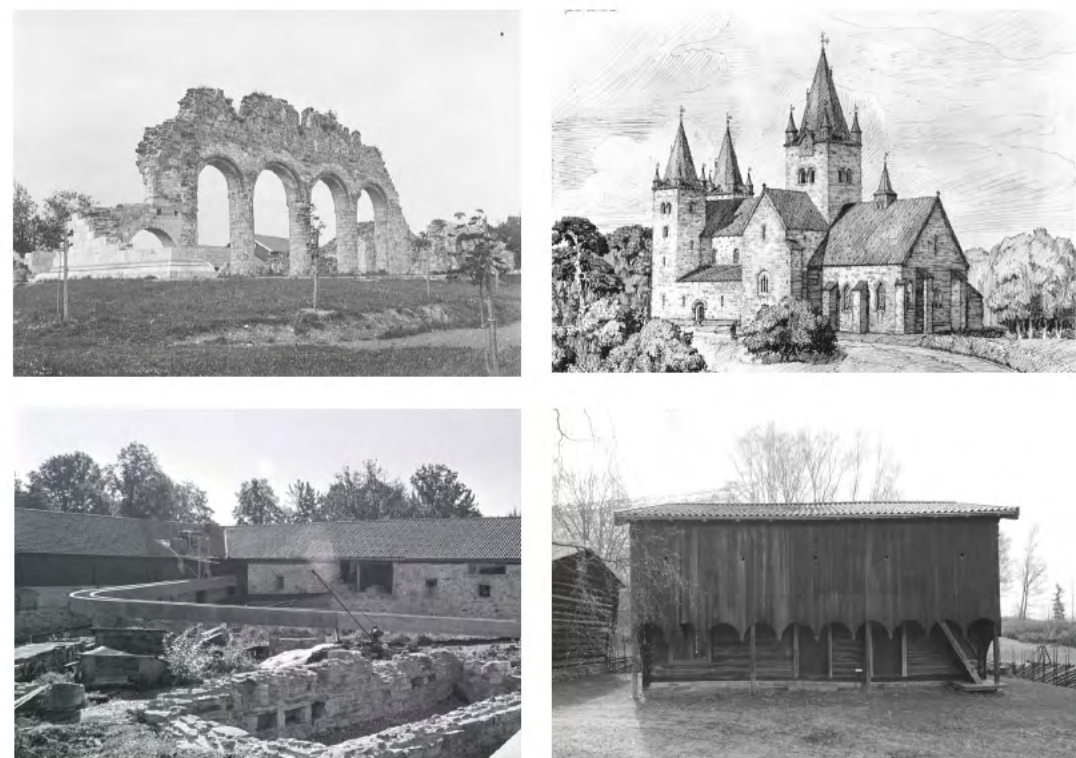
Samspillet mellom stammene og søylene

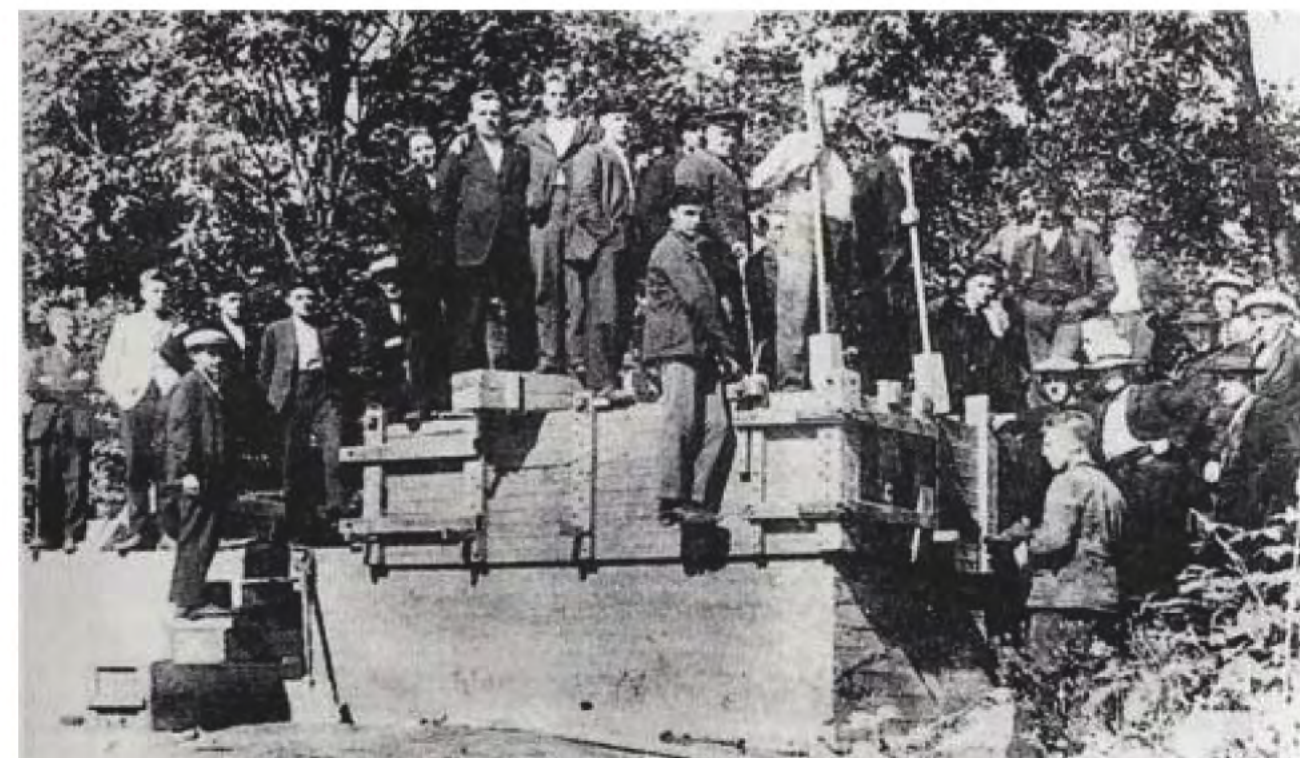
Kjernene er både visuelt viktige markører og tekker lys ned i utstillingsrommet i kjelleren

Fasaden har en enkel gjennomgående takform der fremhever det myke landskap.

OMRÅDETS HISTORISKE INSPIRATION

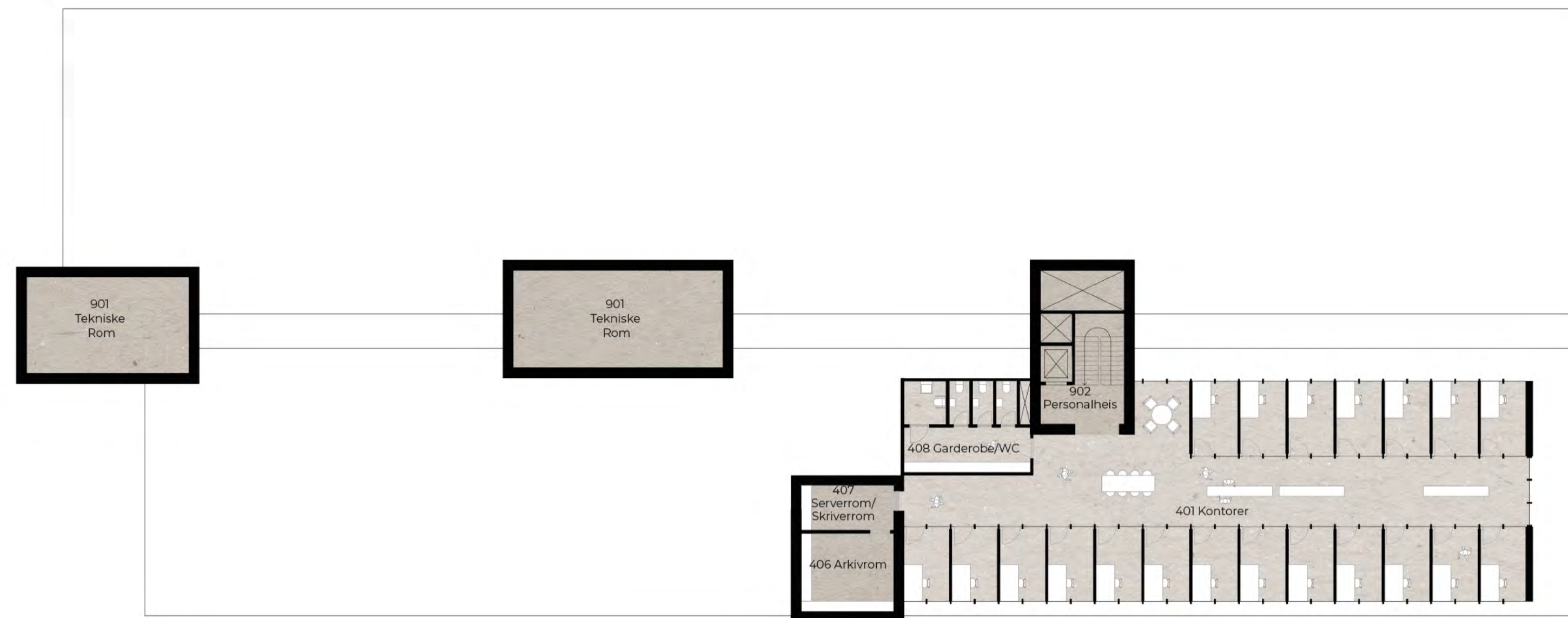

SITUATIONSPLAN 1:200

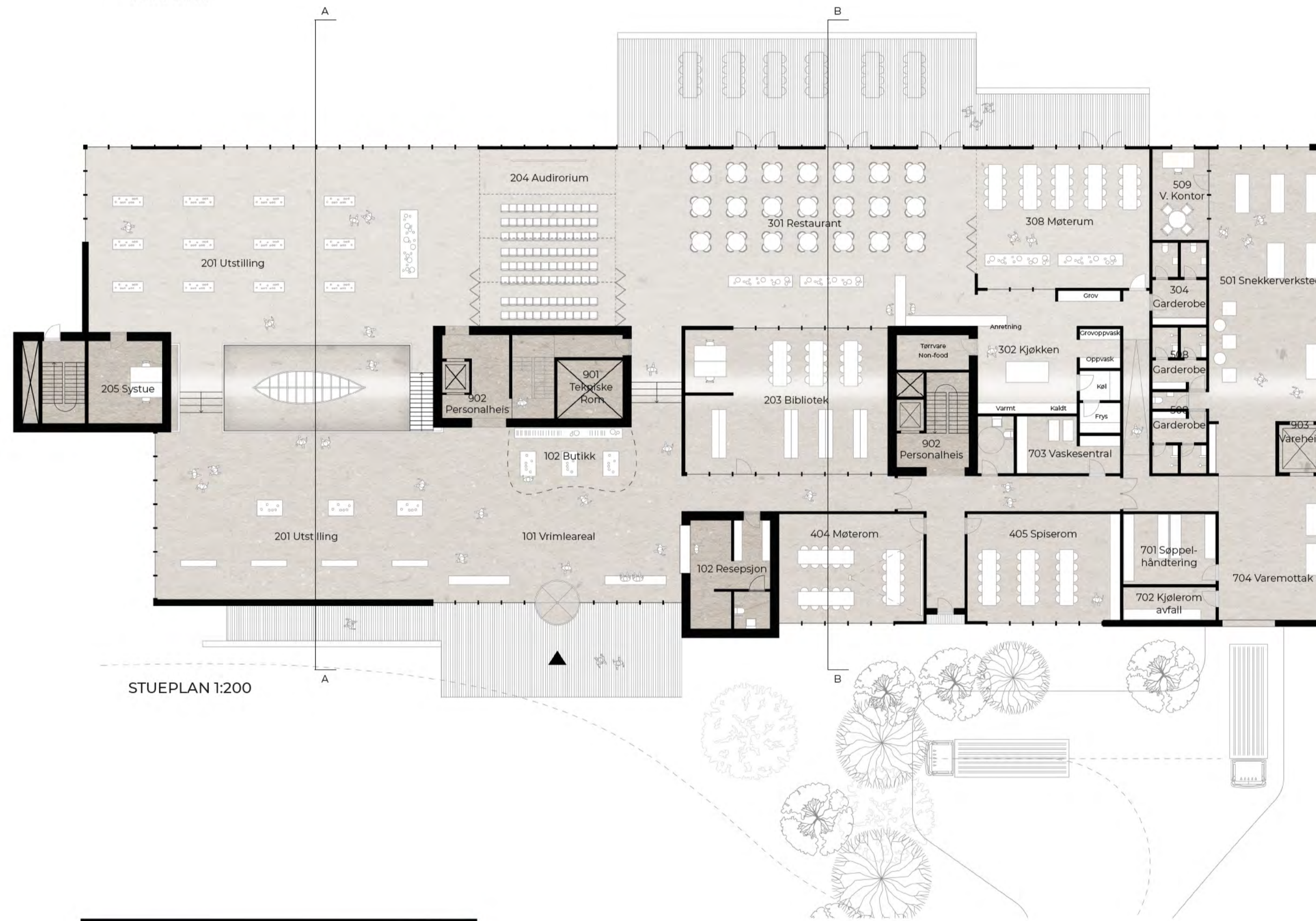
AREALSKEMA

ROMBENEVNELSE	AREALBEHOV M ²	INDTEGNET M ²	DIF.
Total programert areal (brutto)	3257	3627 (B/N FAKTOR 1,3)	
Total programert areal (netto)	2505	2783	

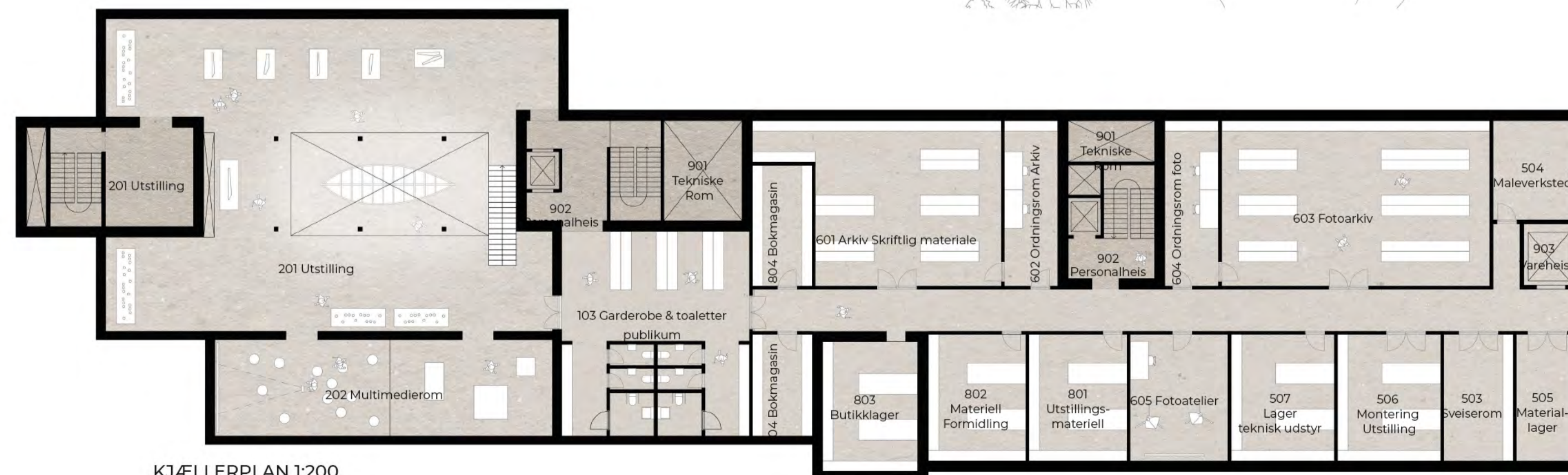
1 Inngangsparti & resepsjon	326	319	7
101 Vrimleareal	150	150	0
102 Resepsjon/butikk/kontor/lager	50	50	0
103 Garderobe & toaletter publ.	100	93	7
104 Toalett/garderobe personal	-	26	0
2 Publikumsarealer	1005	998	7
201 Utstillinger, fast og temporære	735	735	0
202 Multimedierom	75	74	1
203 Bibliotek m/kontor & bokmagasin	100	92	8
204 Auditorium	75	77	2
205 Systue	20	20	0
3 Restaurant	270	296	4
301 Restaurant/spisested	140	140	0
302 Kjøkken	55	64	1
303 Personalgarderobe/WC/kontor	-	14	-
308 Møterum	75	78	3
4			
4 Kontor & personalarealer	305	319	18
401 Kontorer	175	162	13
404 Møterom	55	52	3
405 Spiserom m/tekjøkken	55	53	2
406 Arkivrom	20	17	3
407 Serverrom/skriverrom	-	8	0
408 Garderobe/WC	-	24	0
5 Verksteder	250	271	2
501 Snekkerverksted	115	115	0
502 Sveiserom	20	20	0
503 Maleverksted	20	20	0
504 Materiallager	20	18	2
505 Montering utstilling	30	30	0
506 Lager teknisk utstyr	30	30	0
507 Garderobe/WC/diisj	-	23	0
508 Verstedkontor	15	15	0
6 Arealer for museale samlinger	255	245	10
601 Arkiv skriftlig materiale	75	75	0
602 Ordningsrom arkiv	25	20	5
603 Fotoarkiv	100	100	0
604 Ordningsrom foto	25	20	5
605 Fotoarkiver	30	30	0
7 Miljøstasjon	100	97	3
701 Seppelhåndtering	20	21	1
702 Kjølerom organisk avfall	10	10	0
703 Vaskesentral	20	16	4
704 Varemottak	50	50	0
8 Lager	120	114	6
801 Utstillingsmateriell	30	28	2
802 Materiell formidling	30	28	2
803 Butikkilager	30	28	2
804 Bokmagasin	30	30	0
9 Annet	124	0	0
901 Tekniske rom	-	20	0
902 Personalheis	-	6	0
903 Vareheis	-	8	0
904 Trapper	-	90	0

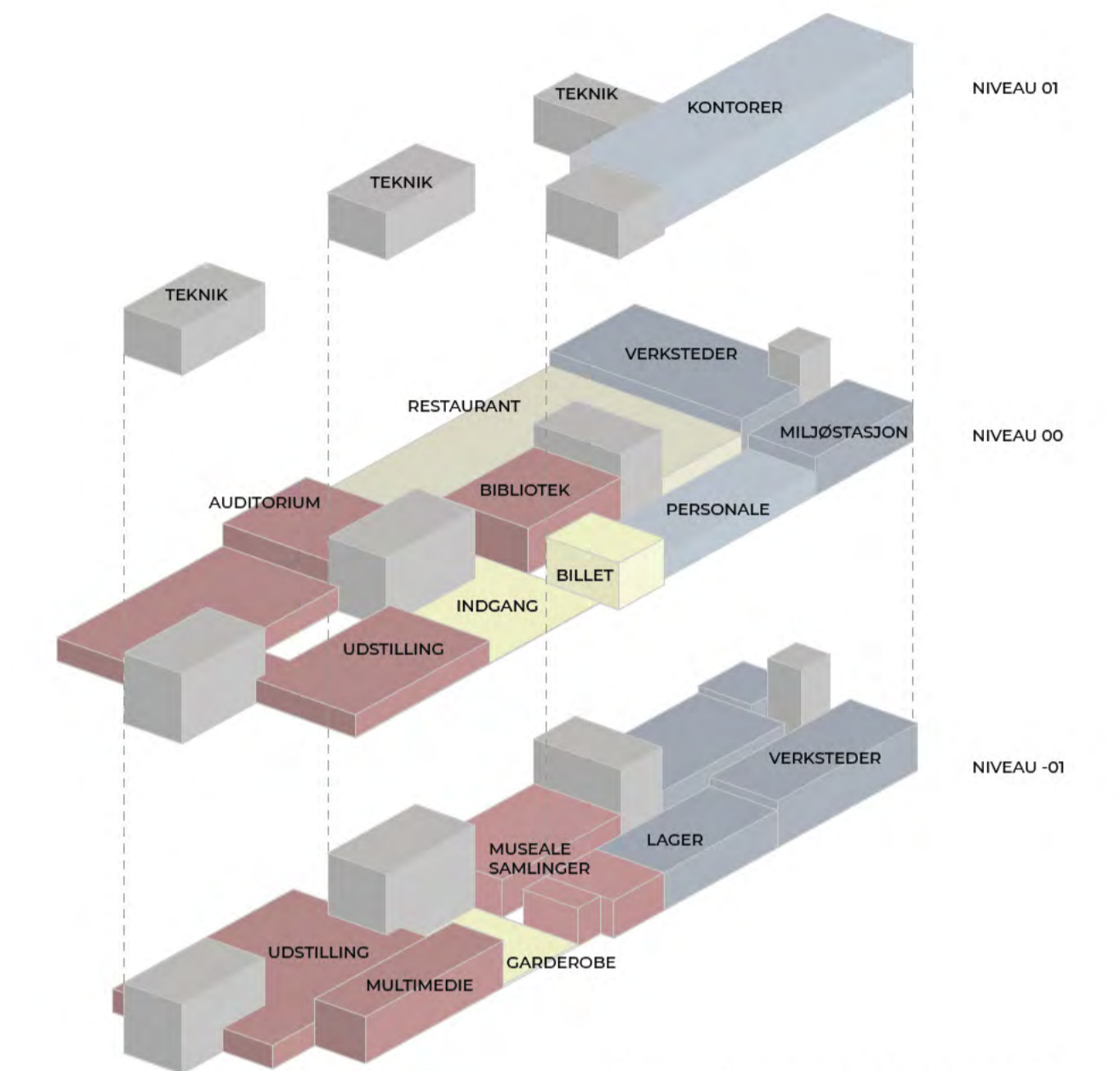
1. SAL 1:200

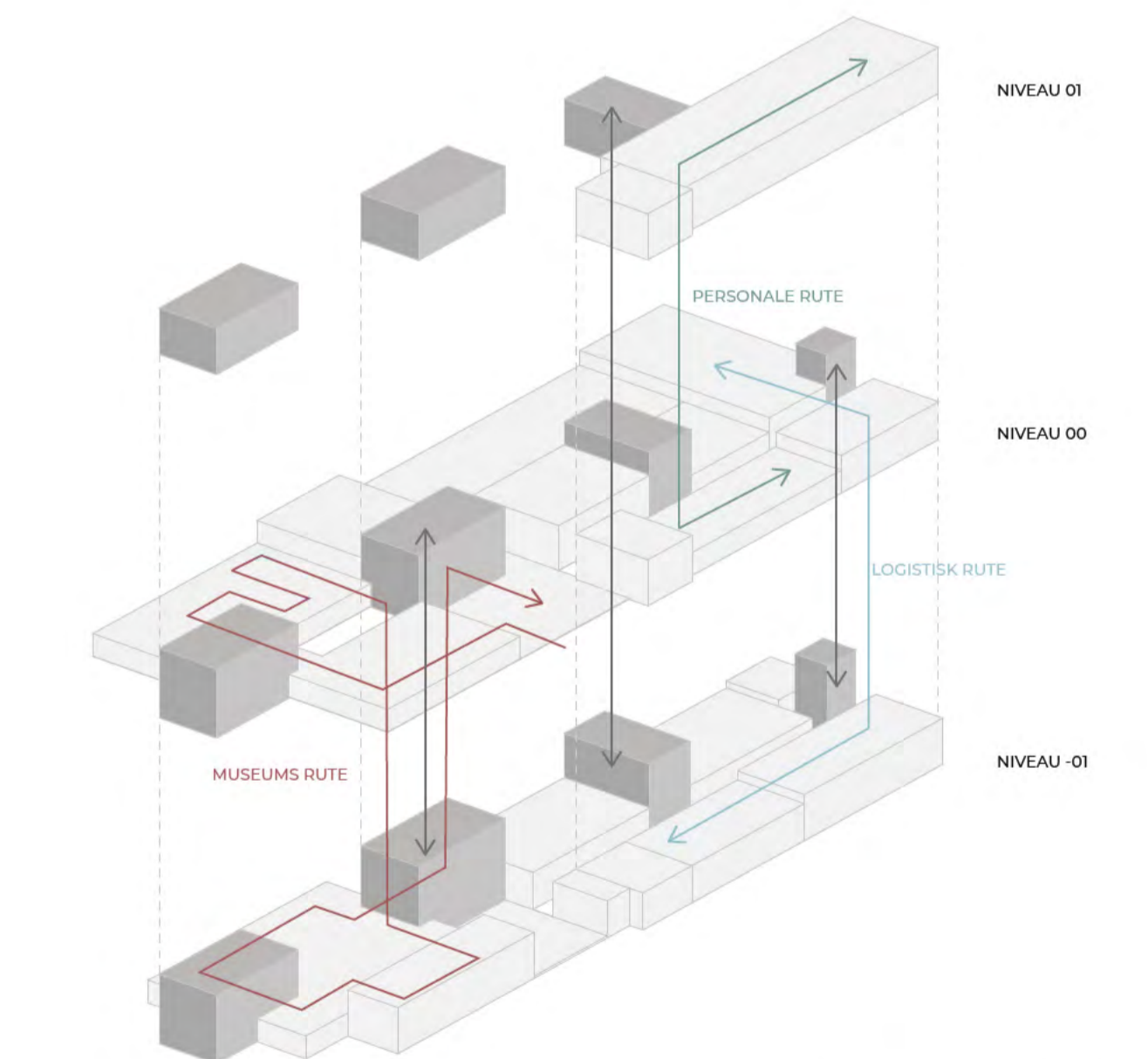
STUEPLAN 1:200

KJÆLLERPLAN 1:200

PROGRAMMATISK ORGANISERING

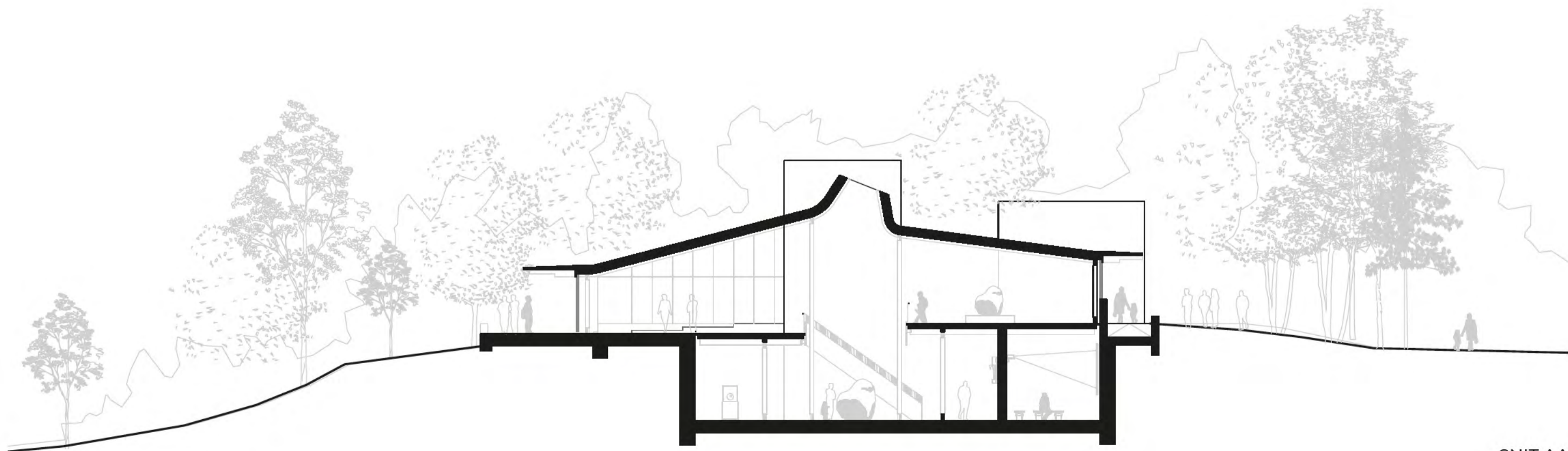
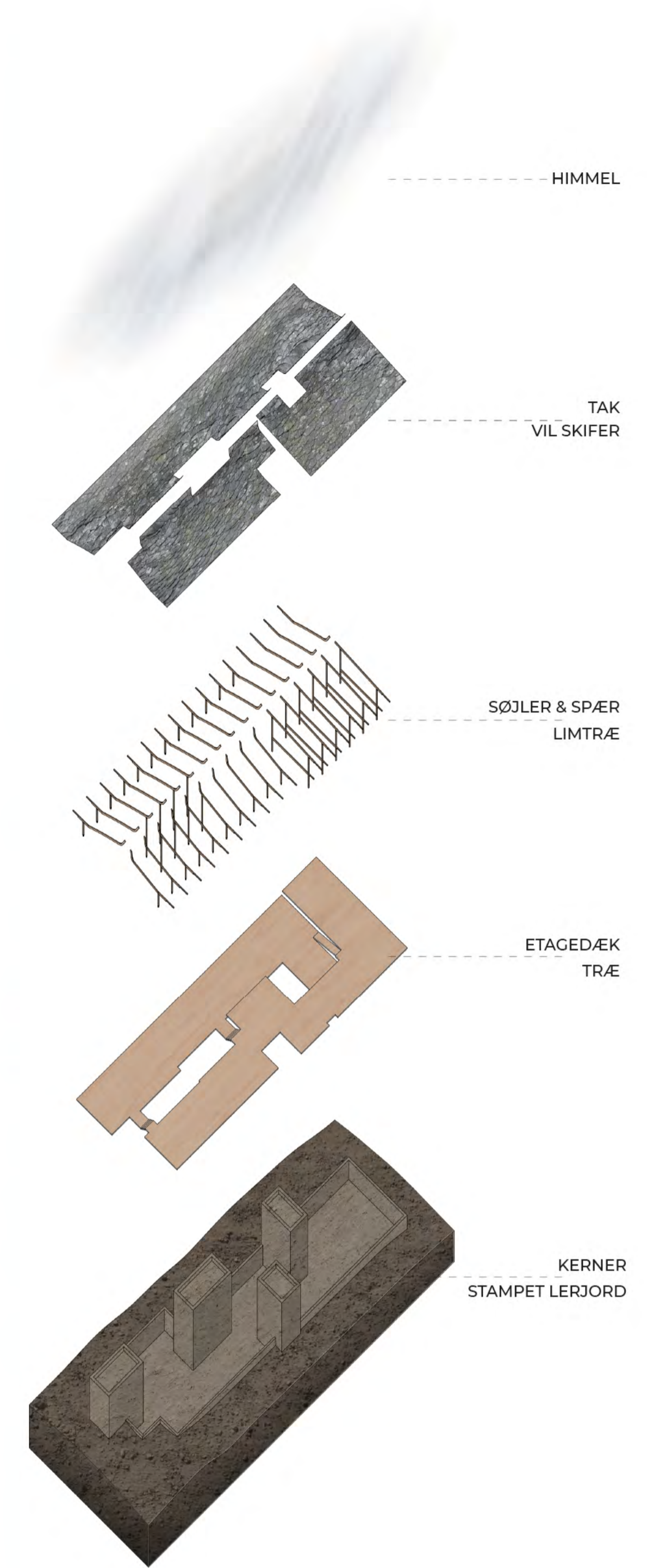
LOGISTIK & BEVÆGELSE

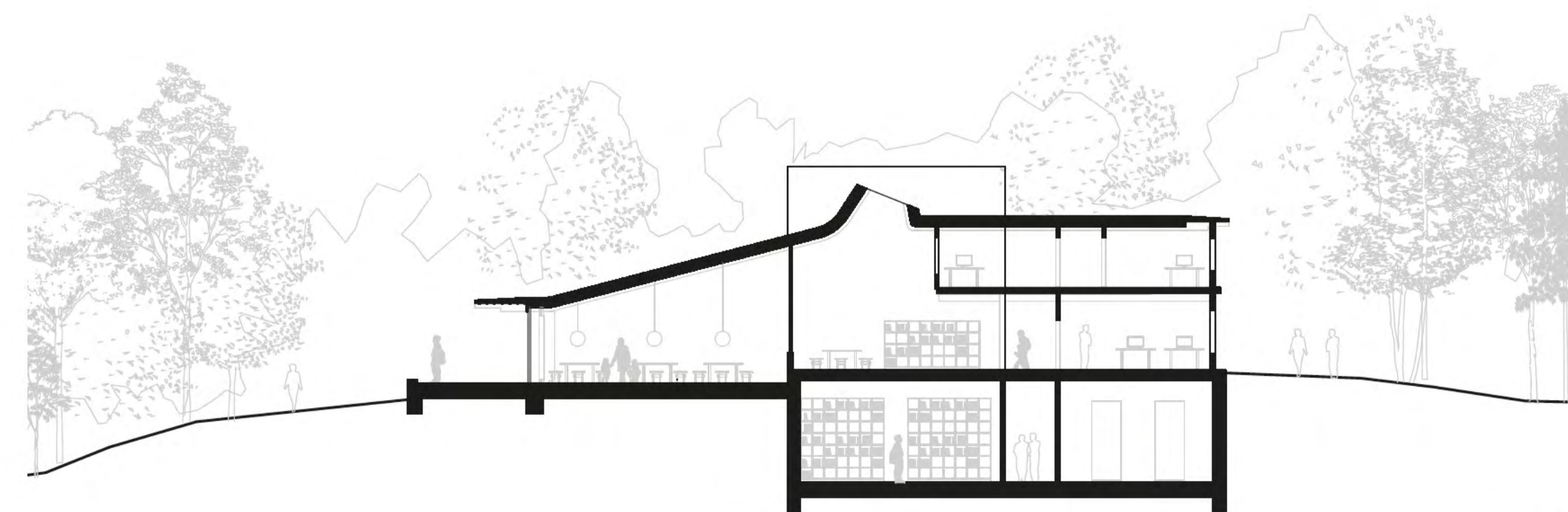
ILLUSTRATION - RESTAURANT

ILLUSTRATION - KÆLDERUDSTILLING

SNIT AA

SNIT BB

- 145.5
- 144.5 (STORHAMARLÄVEN)
- 142.5 - MAX HØJDE
- NIVEAU 01
- NIVEAU 00
- SOKKEL/TERRÆN (STORHAMARLÄVEN)
- NIVEAU -01

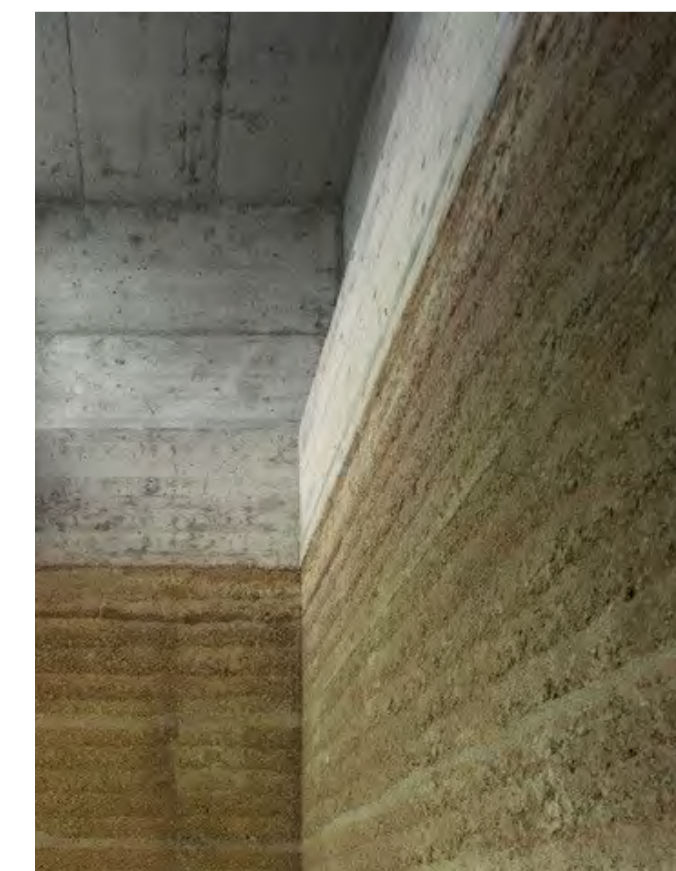
ILLUSTRATION – UTSTILLING

Gjennomførbarhet

Med inspirasjon fra lokal byggeskikk, Sverre Fehn's poetiske bygning og stedets tunge ruiner, skaper vi et museum som legger seg karakteristisk og ydmykt i landskapet. Poetry of Ruins er et forslag som ønsker å gå i dialog med stedets ånd, og samtidig slå seg fast som et moderne museumsbyggeri med sin egen karakter.

Byggeriet er utført som et ekstrudert volumen, med en rekke tunge kjerner i stampet jord. Det ekstruderte volumen får med sine kurvede former et tekstilt uttrykk som imiterer seilet over en utgravning. Det bæres av en konstruksjon av tre. Både søyler, dekk og sperr er utført i tre og inngår som en vesentlig del av husets visuelle identitet. Trekonstruksjonen har referanser til både Storhamarlåven og de historiske trehusene på Hedmarkstunet. De tunge kjernene er utført i stampet jord i forskalning, og inneholder vertikale forbindelser, teknikrom og funksjoner som ikke behøver dagslys. Jordhus er en byggeteknikk som ble en del av vår bygningskultur i etterkrigstiden. I Hedmarksområdene har man typisk benyttet seg av forskalning fremfor jordblokker, fordi leiren i dette område egnet seg best til det. Teknikken maler frem tydelige lagdelinger i overflaten, noe som passer fint overens med metaforen om de historiske- og arkeologiske lagdelingene på stedet. Samtidig vil dette peke på et innovativt museum med bæredyktig fokus som Norges først museum i stampet jord! Overflatene i huset er holdt i naturlige materialer (trekonstruksjon, lerjord, skifertak og trevinduer), som krever et minimum av vedlikeholdelse, og som kun blir flottere med tiden.

Tak i utstillingsrom er i like måte utført i tre, som er overflatebehandlet med lut. Den krumme overflategeometri er akustisk regulerende, og det kan derfor holdes et sunt innklima uten å gå på kompromis med utstillingsrommenes karakter.

MATERIALEPALLETTE

Synergi

Husets primære gestus er et ønske om å tufte videre på de unike kvalitetene som allerede eksisterer i landskapet og i bygningene på odden. Dette gjør vi ikke minst ved å etablere en sterk visuell kontakt til det omkringliggende anlegg fra ankomstområdet og utstillingshaller, hvor man kan overskue det hele.

Utover og være en kulturinstitusjon for publikum og personale rommer bygningen også muligheten for andre begivenheter (festivaler, seremonier, konferanser etc). Disse kan eksistere både parallelt og simultant med de øvrige funksjonene og vil styrke stedets karakter som en mangfoldig og aktiv arena for lokalområdet.

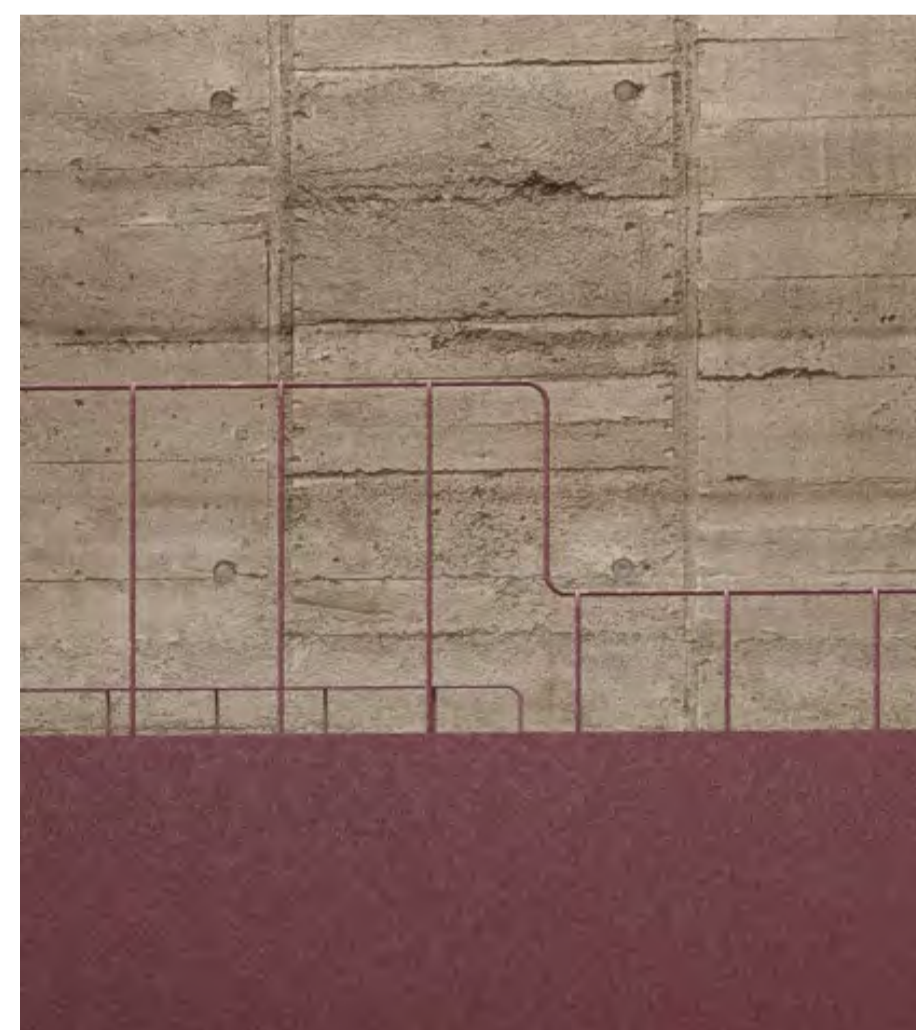
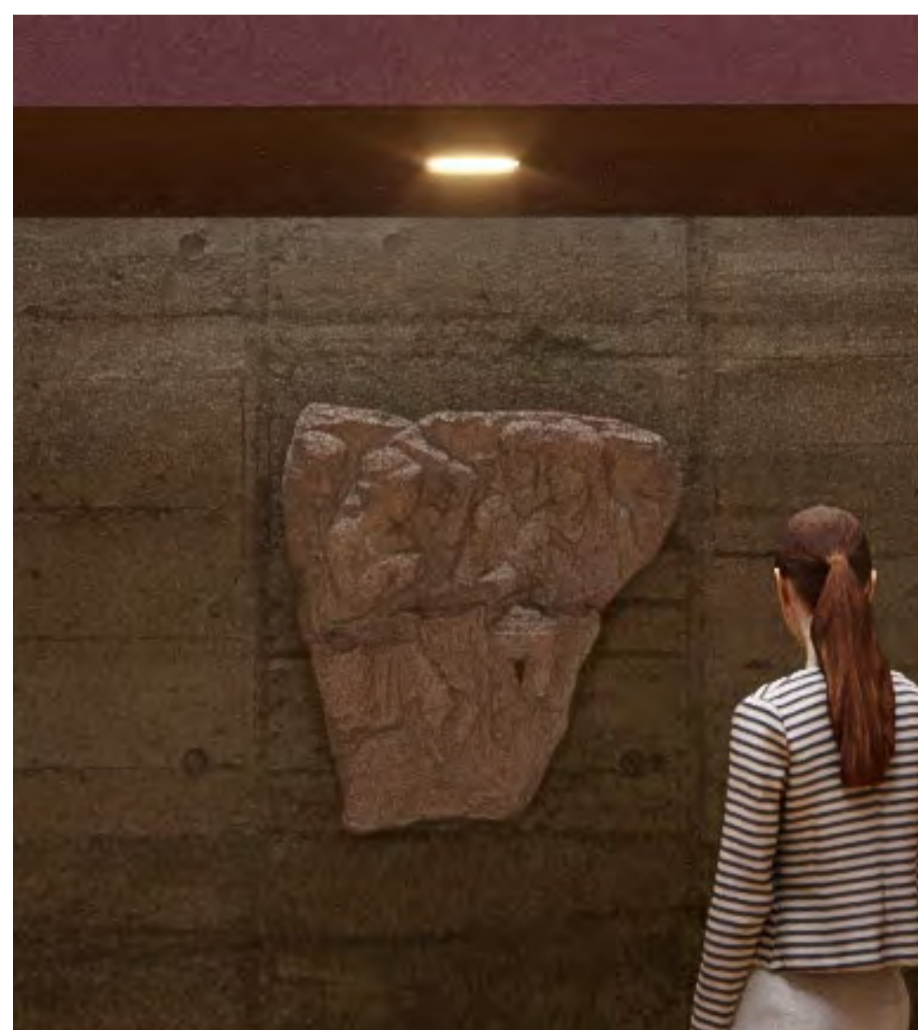
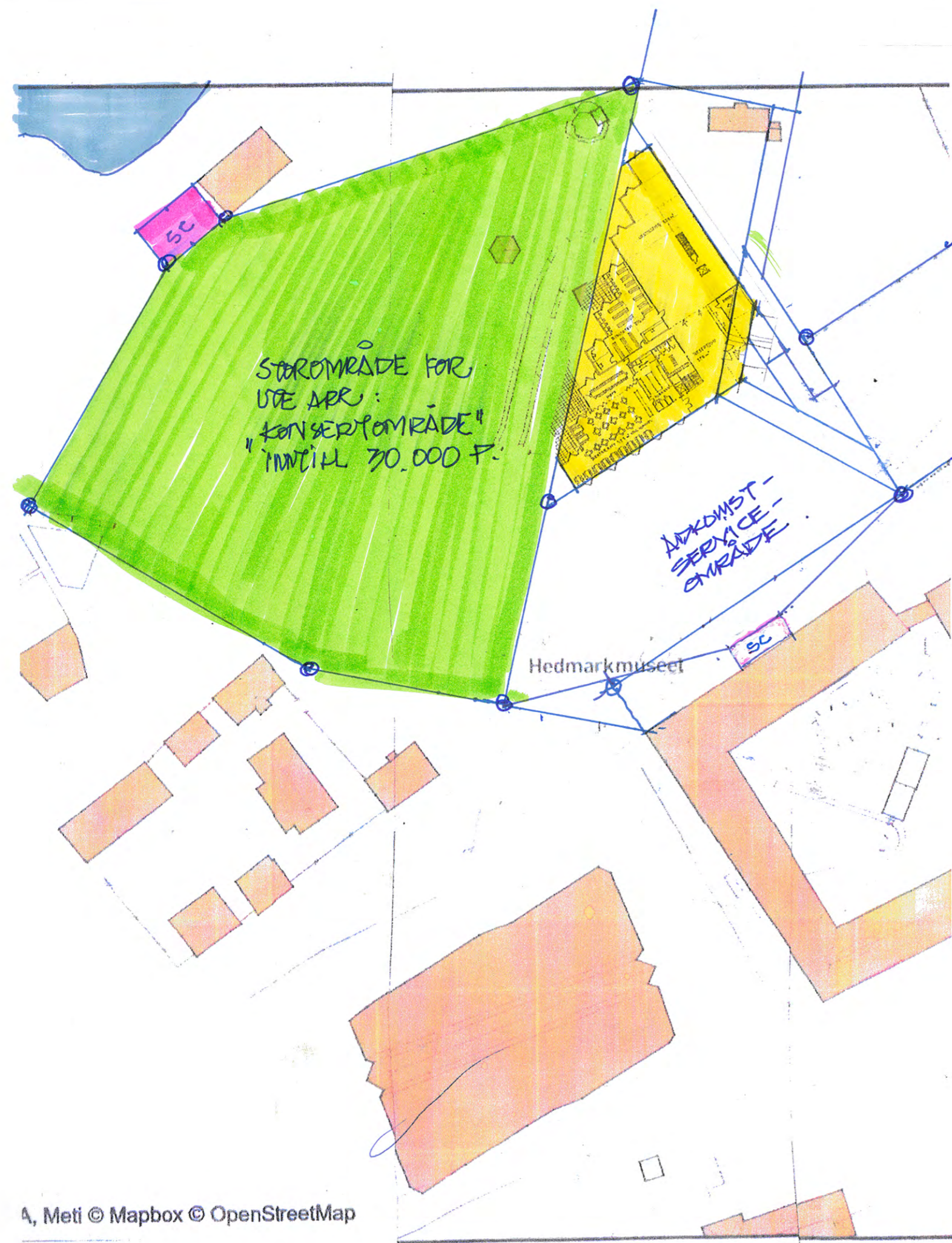

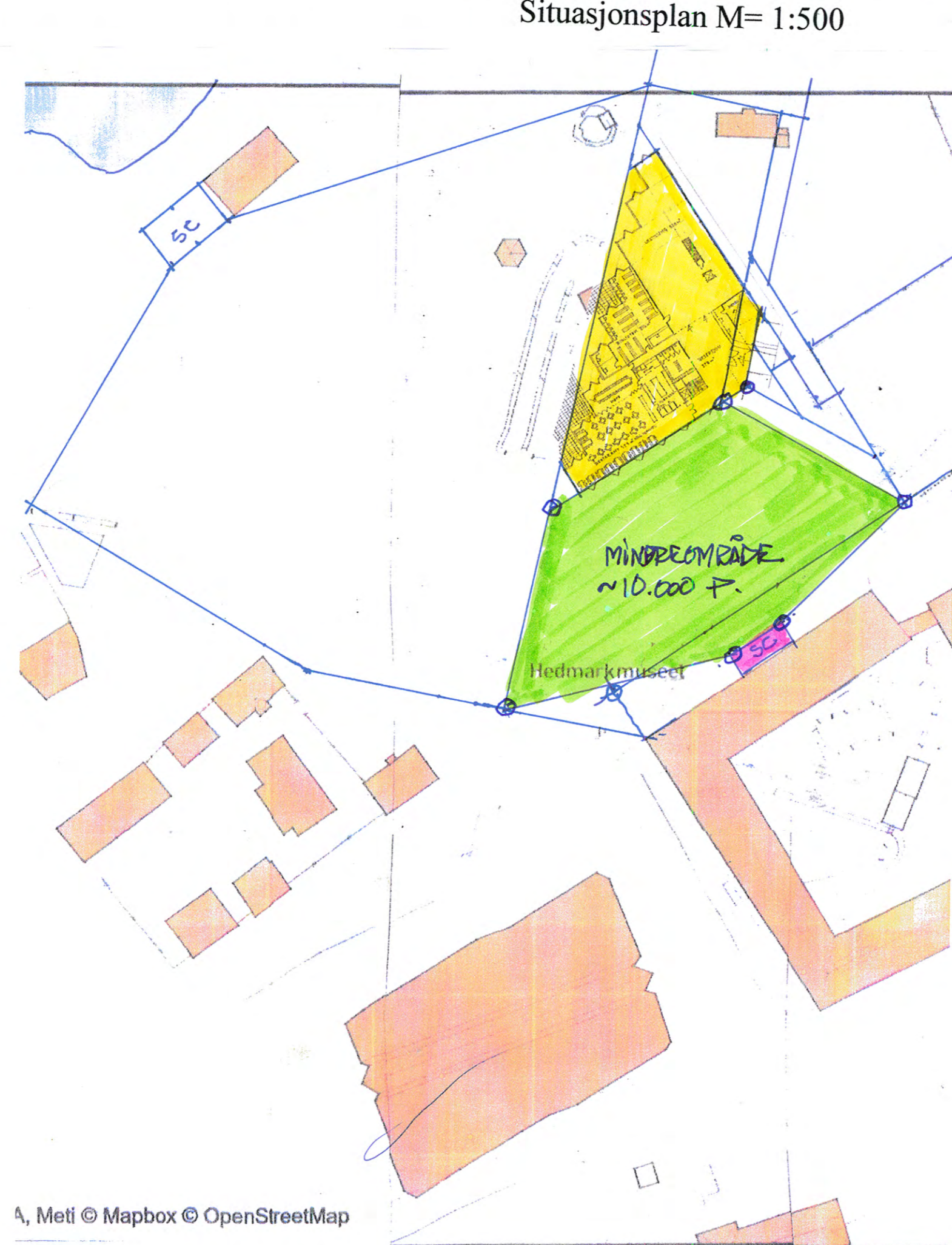
ILLUSTRATION - UDSNIT

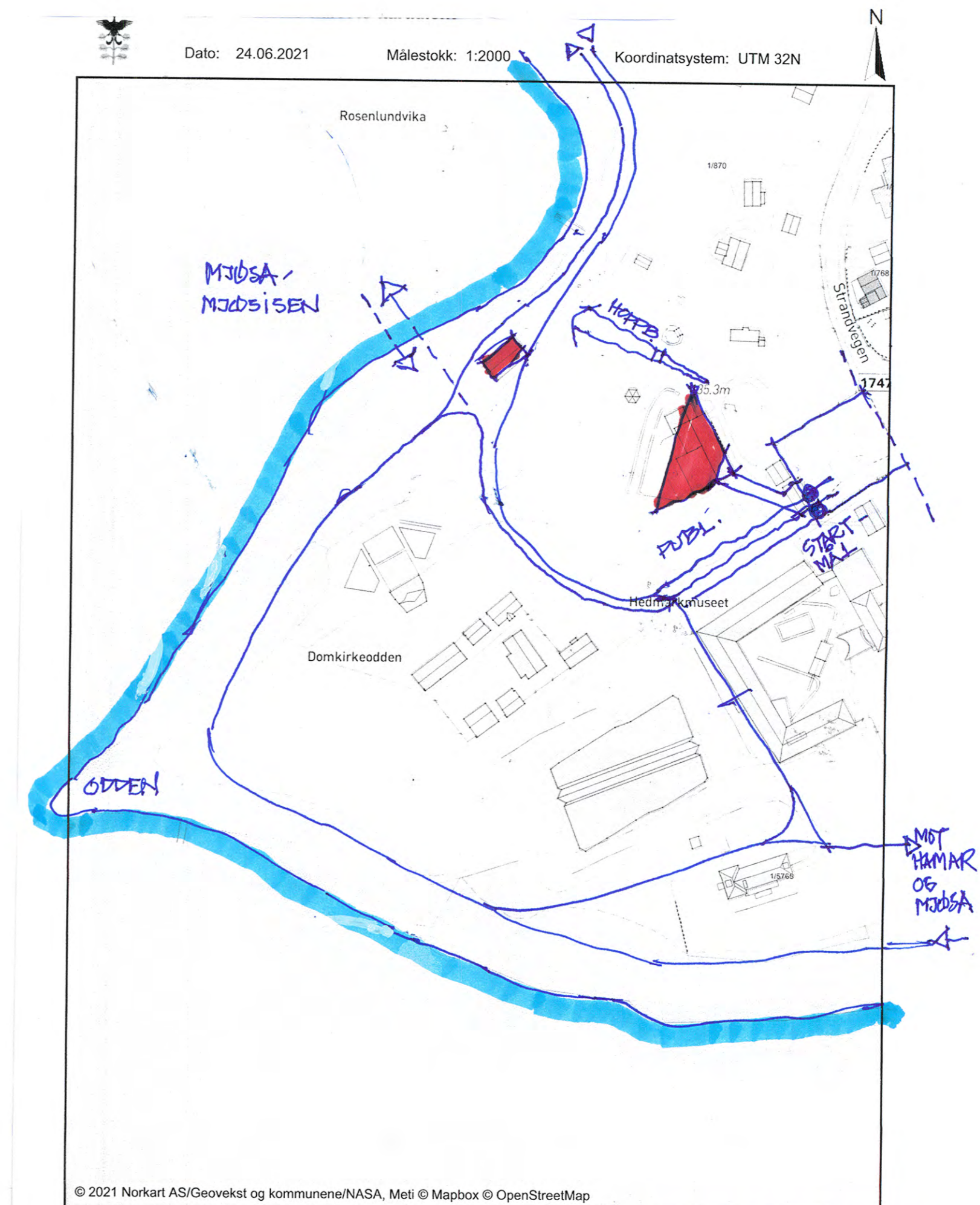
Situasjonsplan M= 1:500

STØRE ARR:
 KONSERTER ETC.

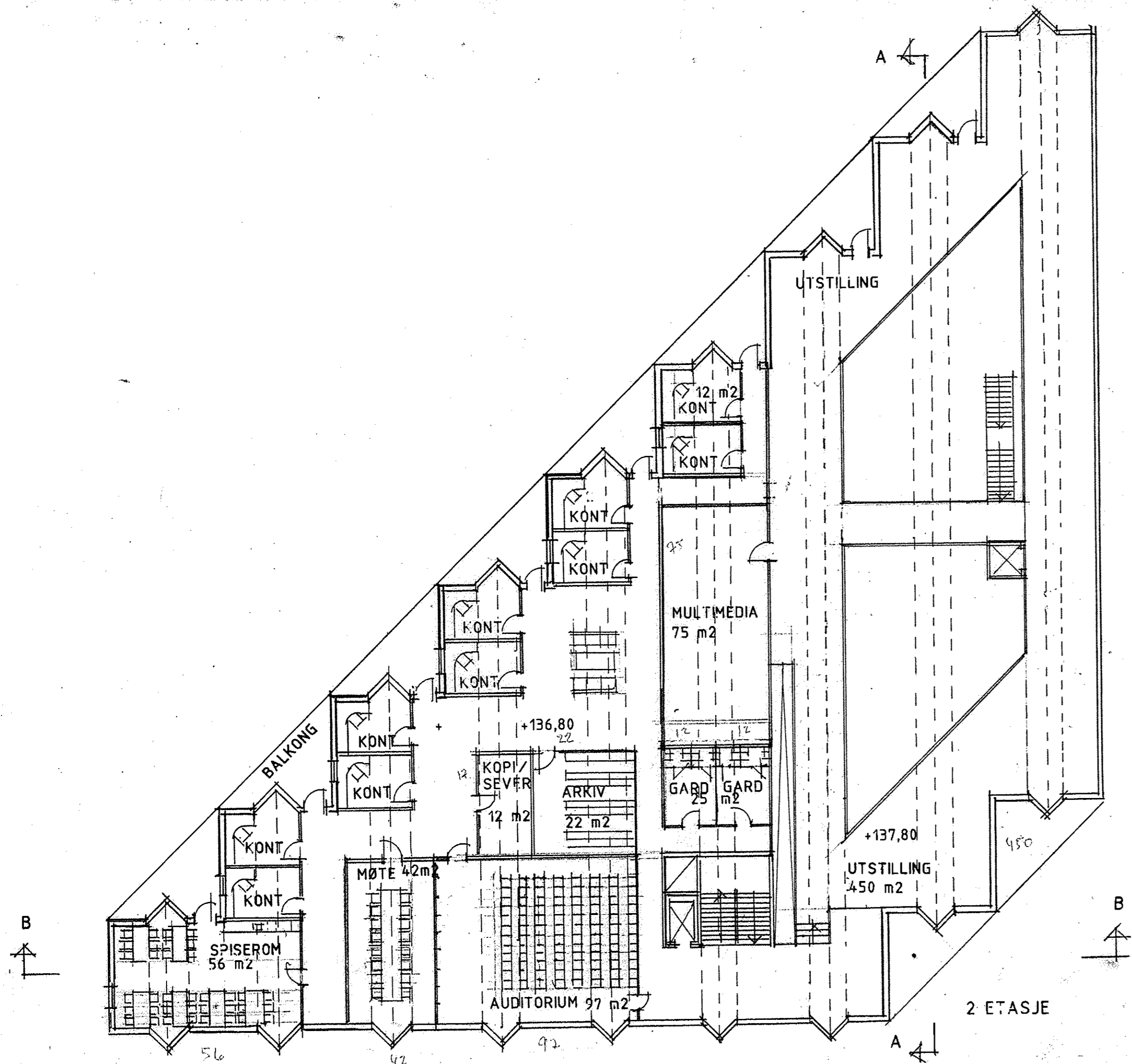

MINDRE ARR:
 KONSERTER /
 UTSTILLING ETC.

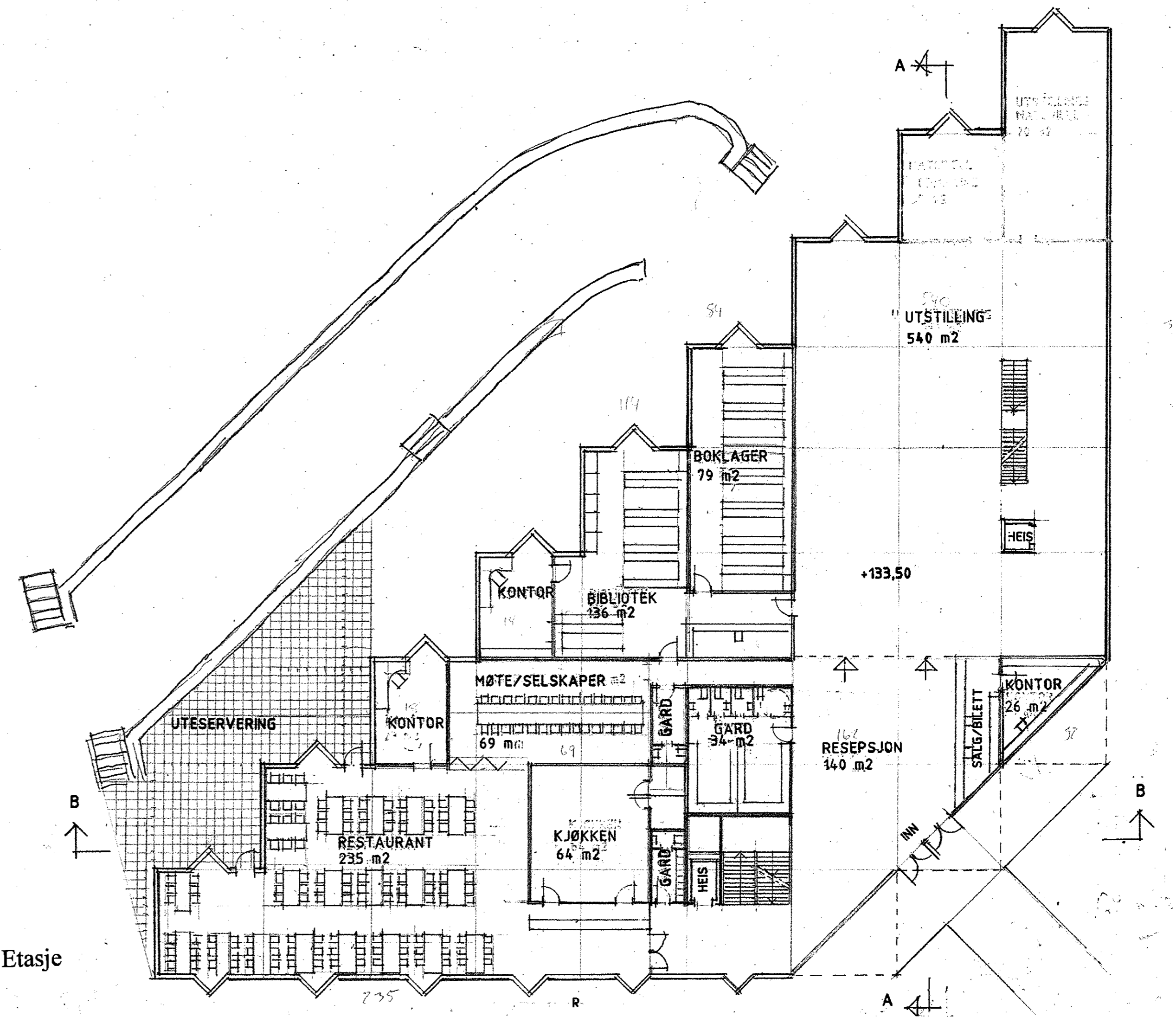

VINTERAKTIVITETER
 SKULEIK
 SKISPRINT ETC.

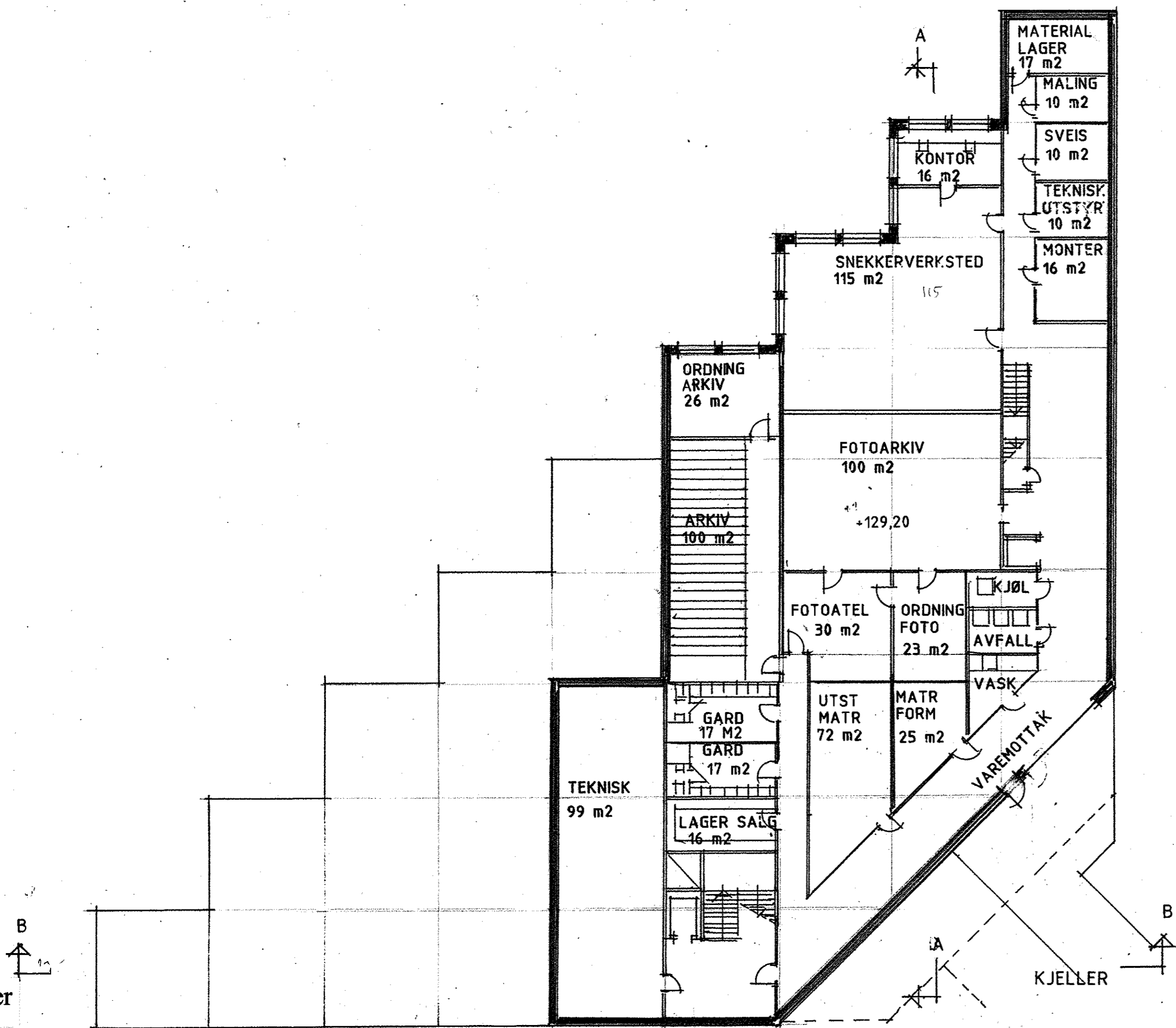
2 Etasje

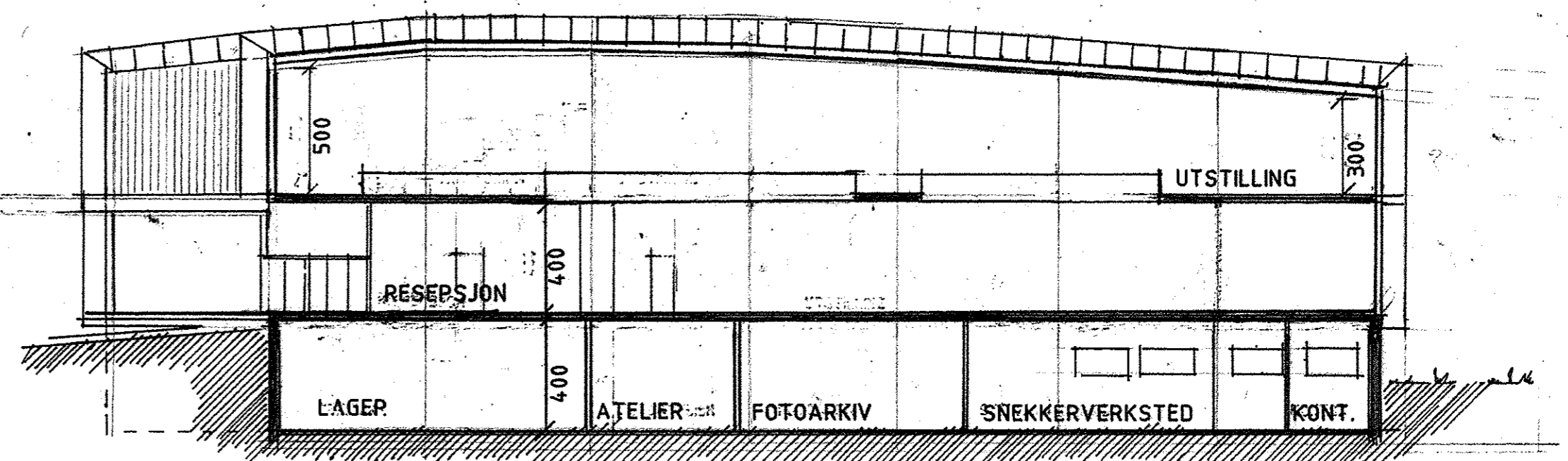
1 Etasje

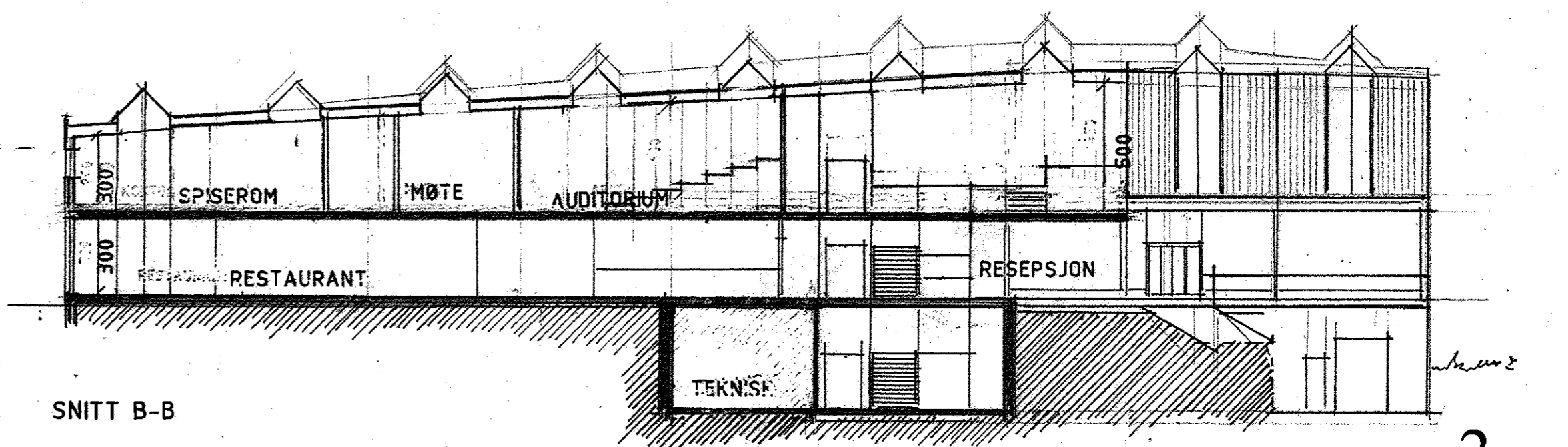
Kjeller

SNITT A-A

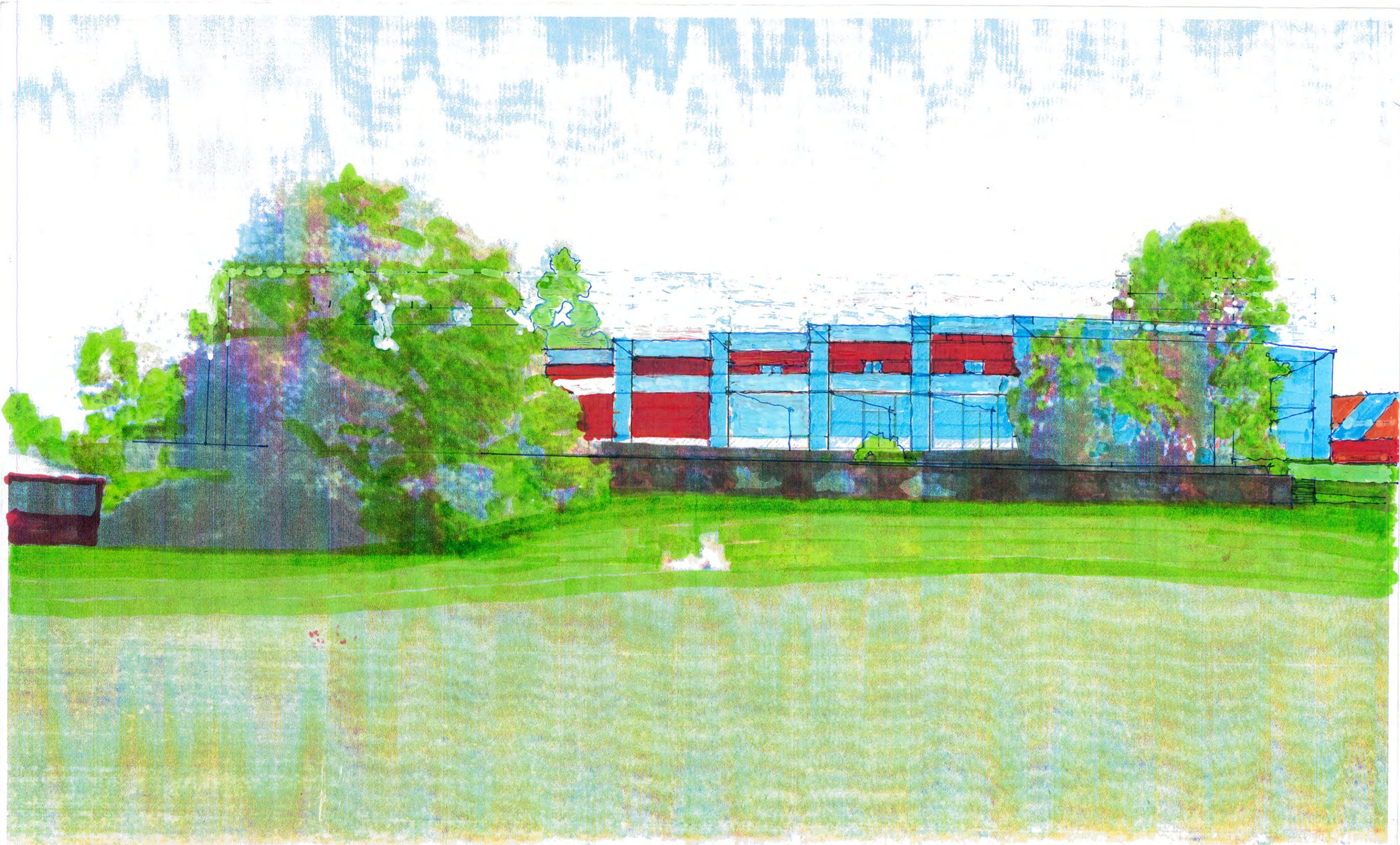
SNITT B-B

Snitt

2

Motto: AKEKA

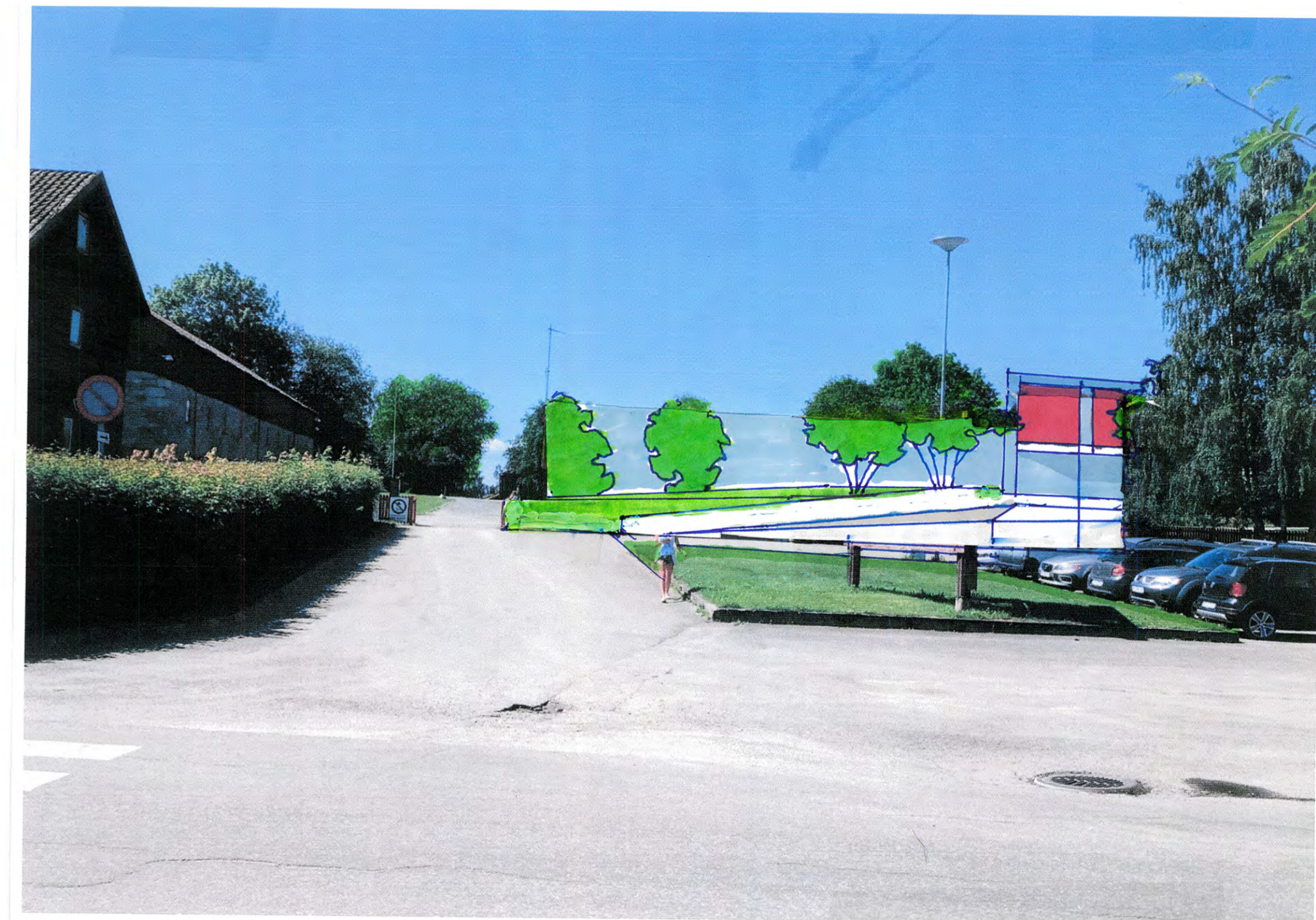
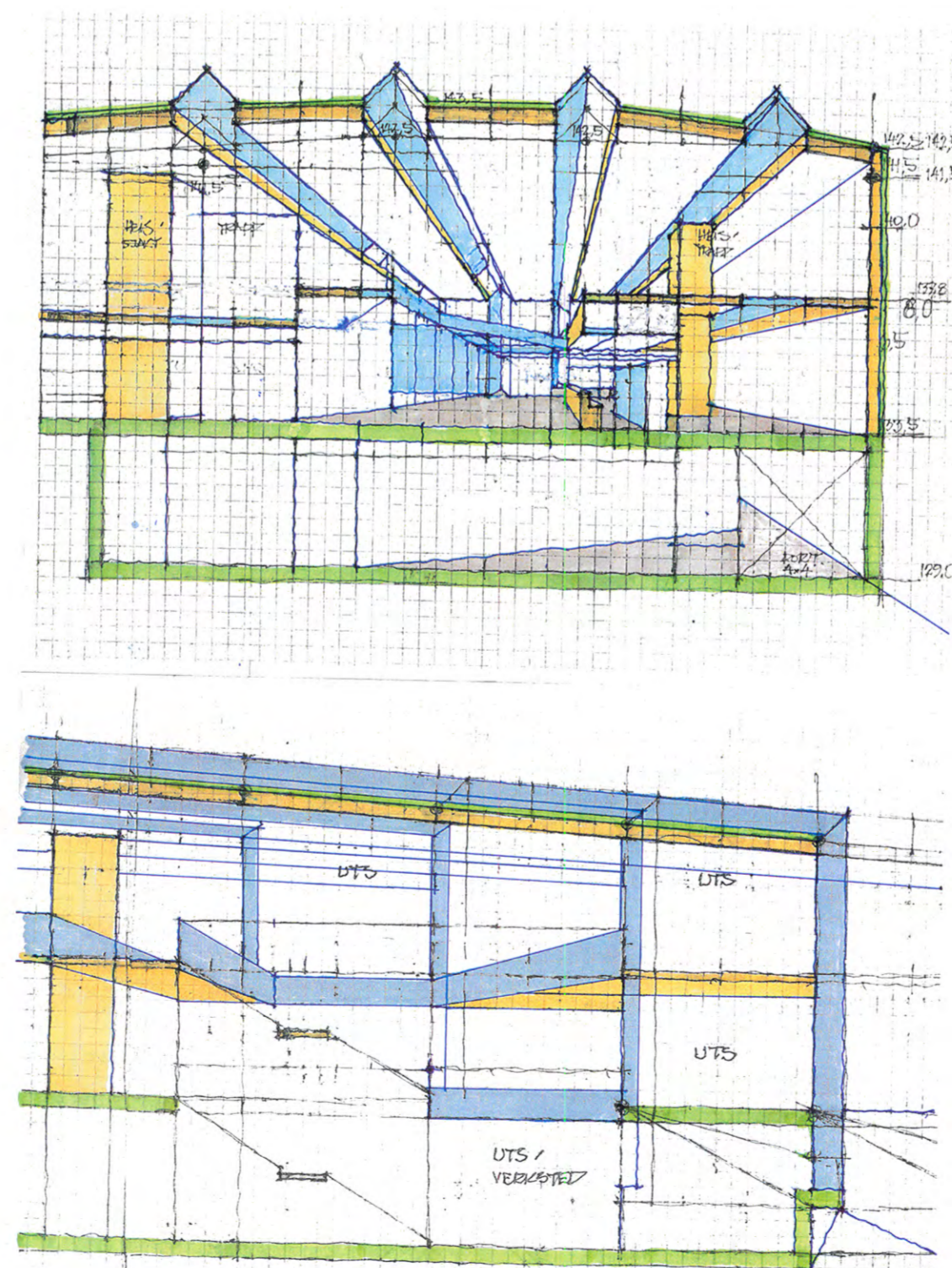
Sett fra Løtenstua

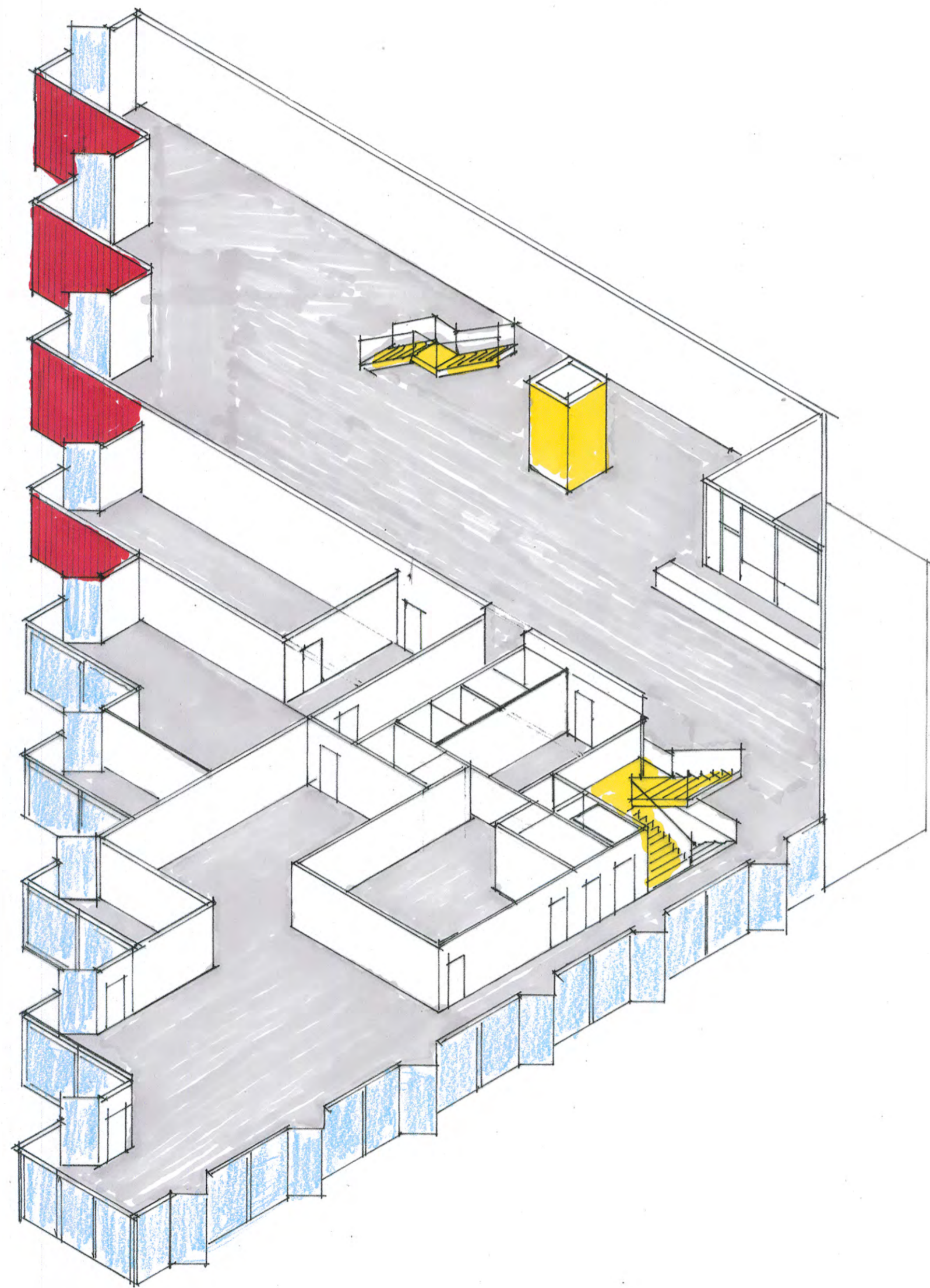
Sett fra Storhamarlåven

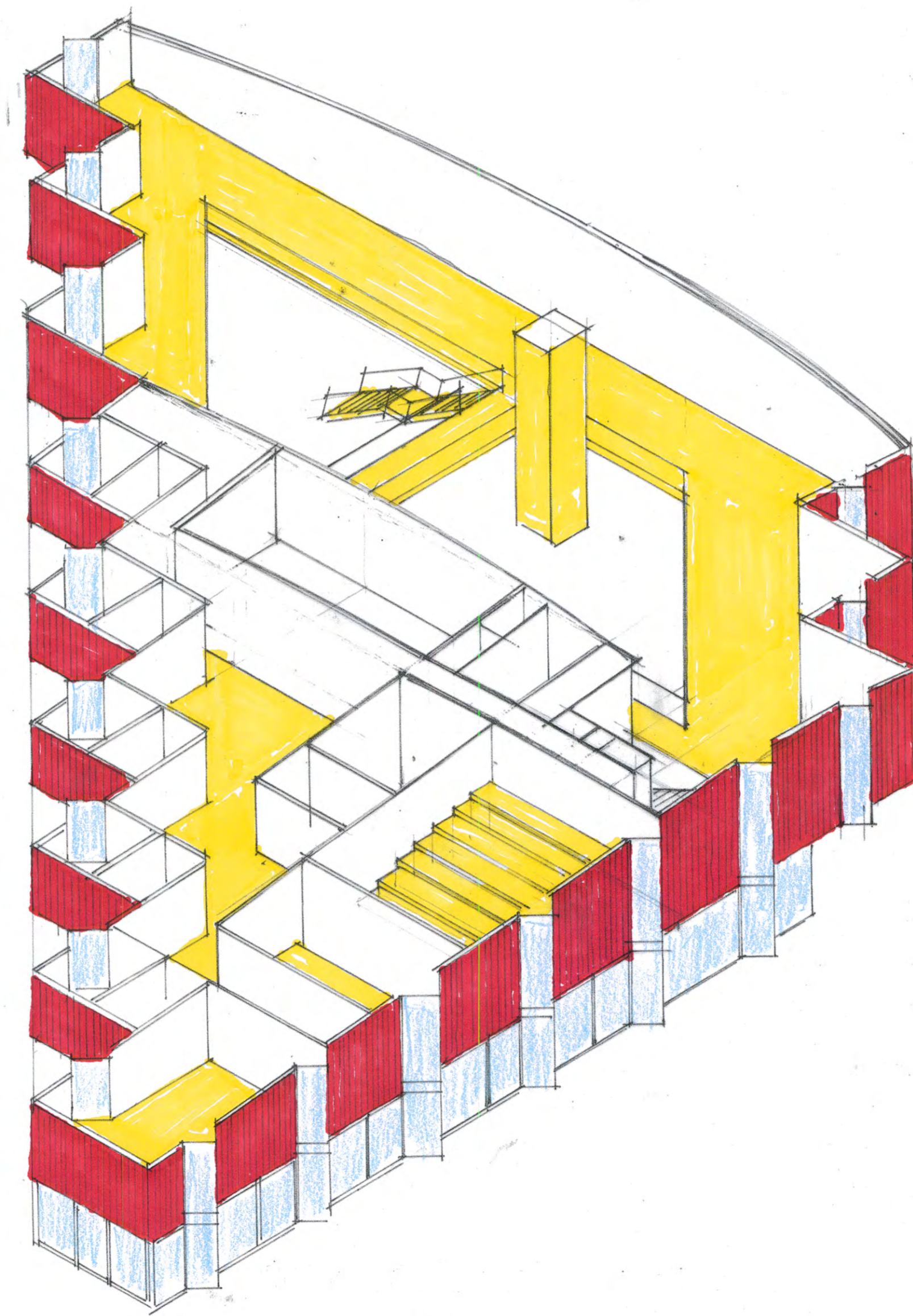
Sett fra Løtenstua

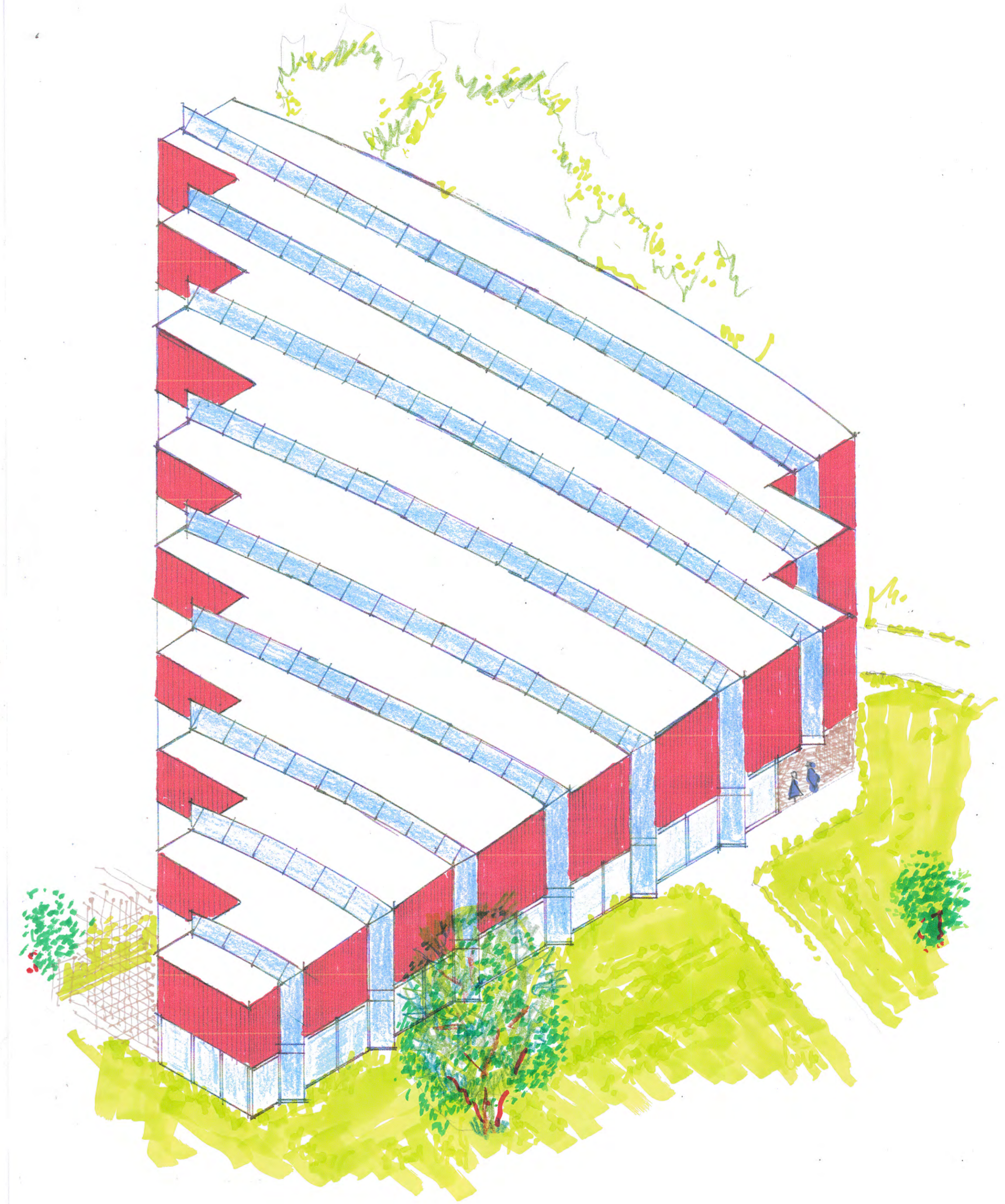
Sett fra parkeringsplassen

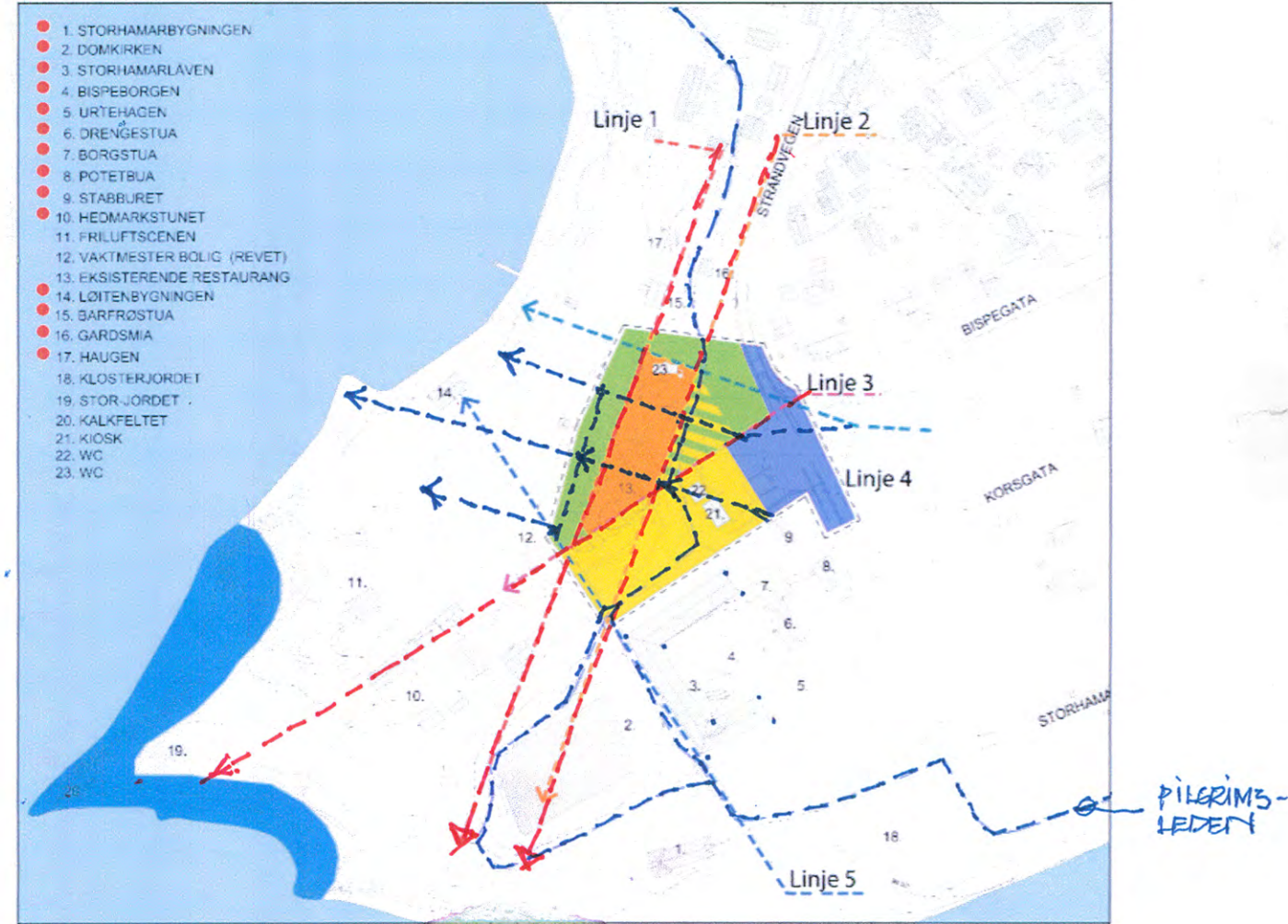
1 Etasje

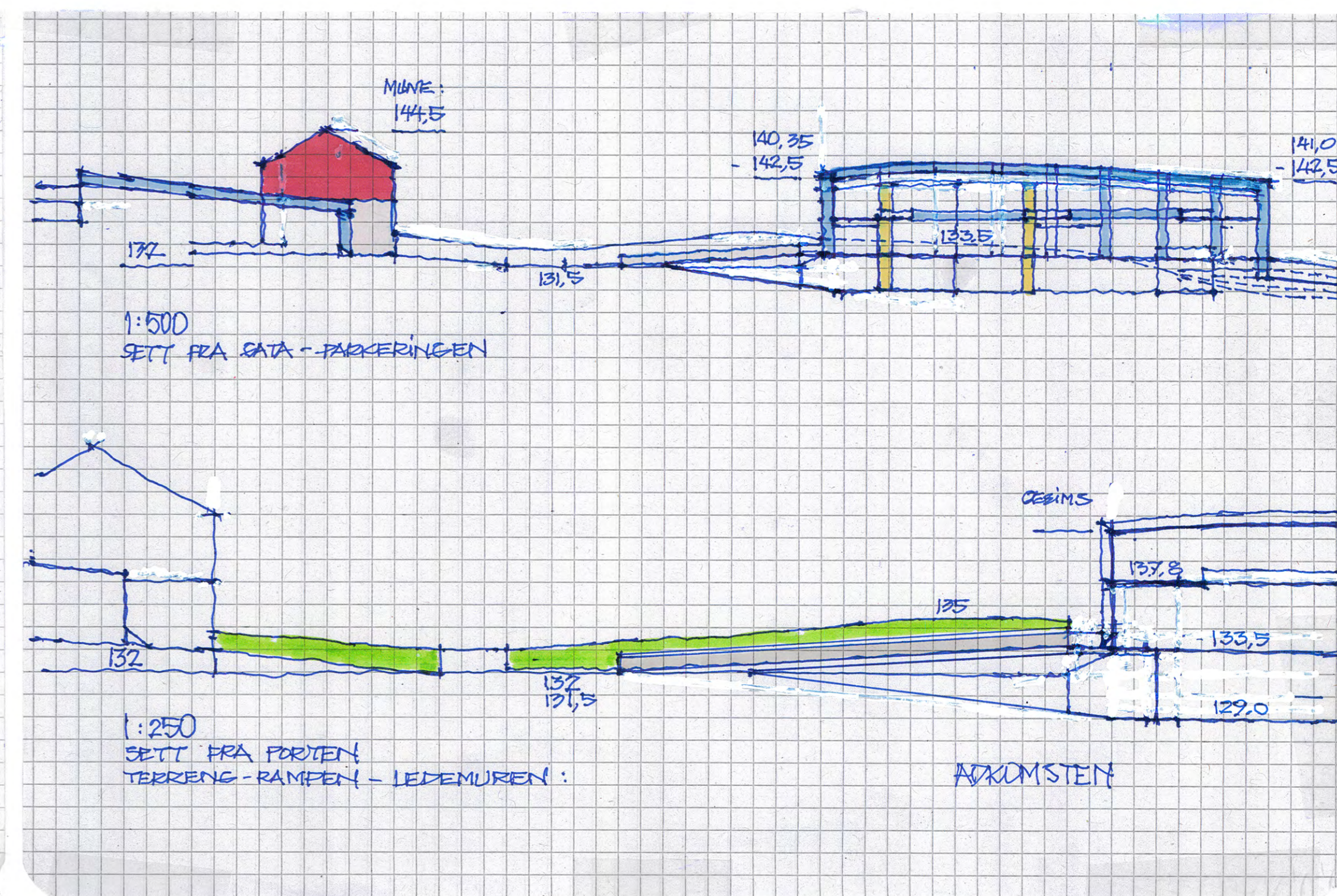
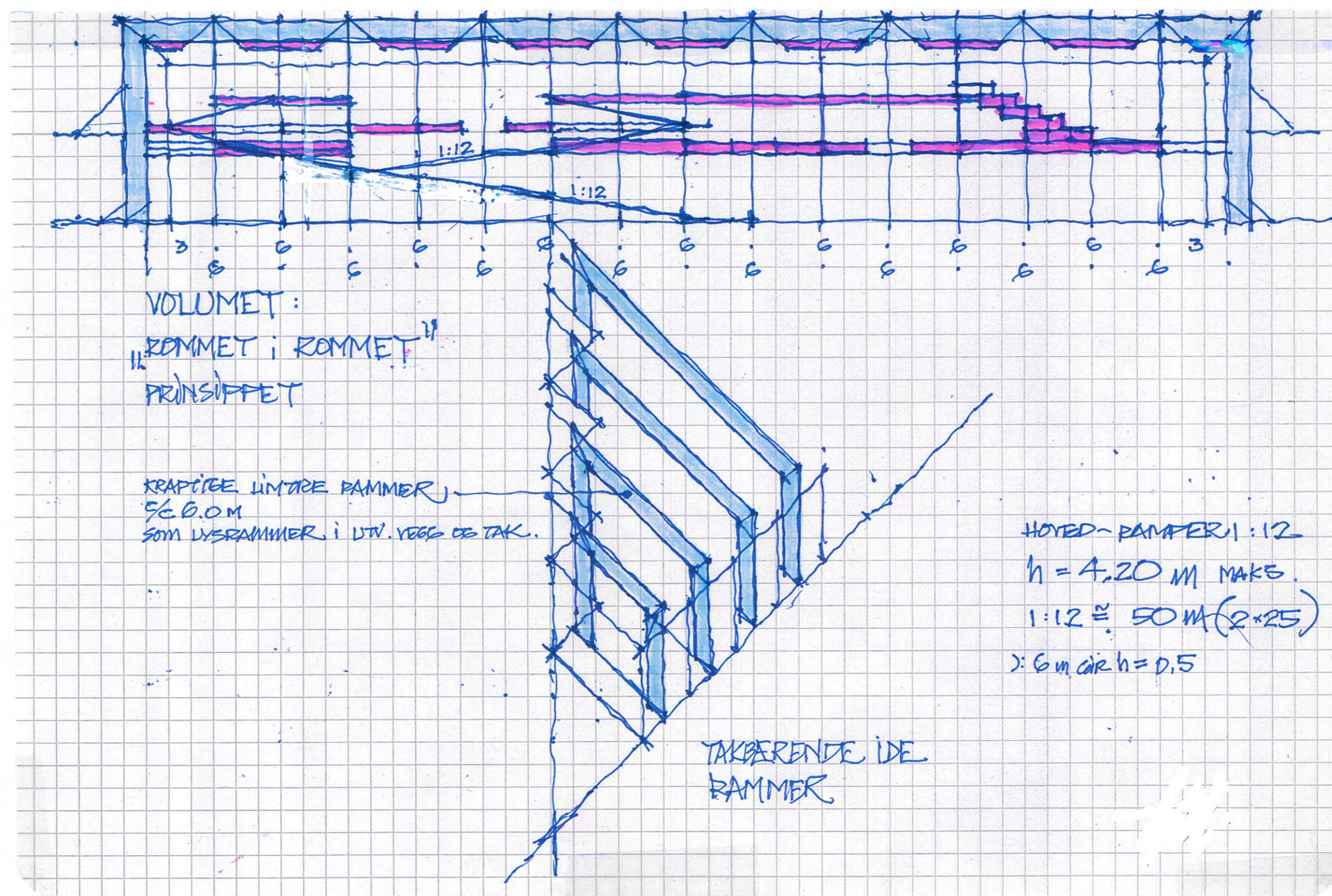
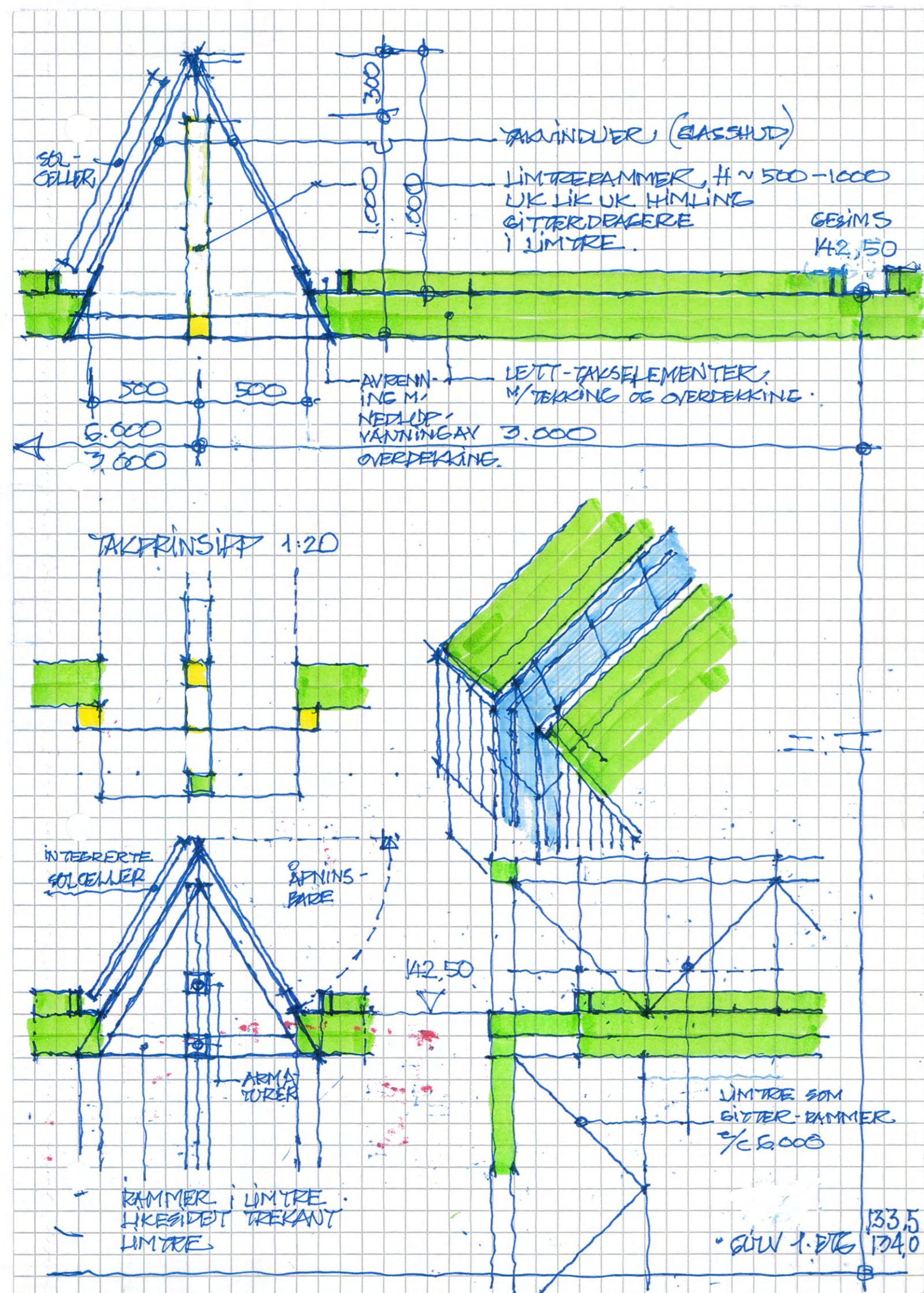
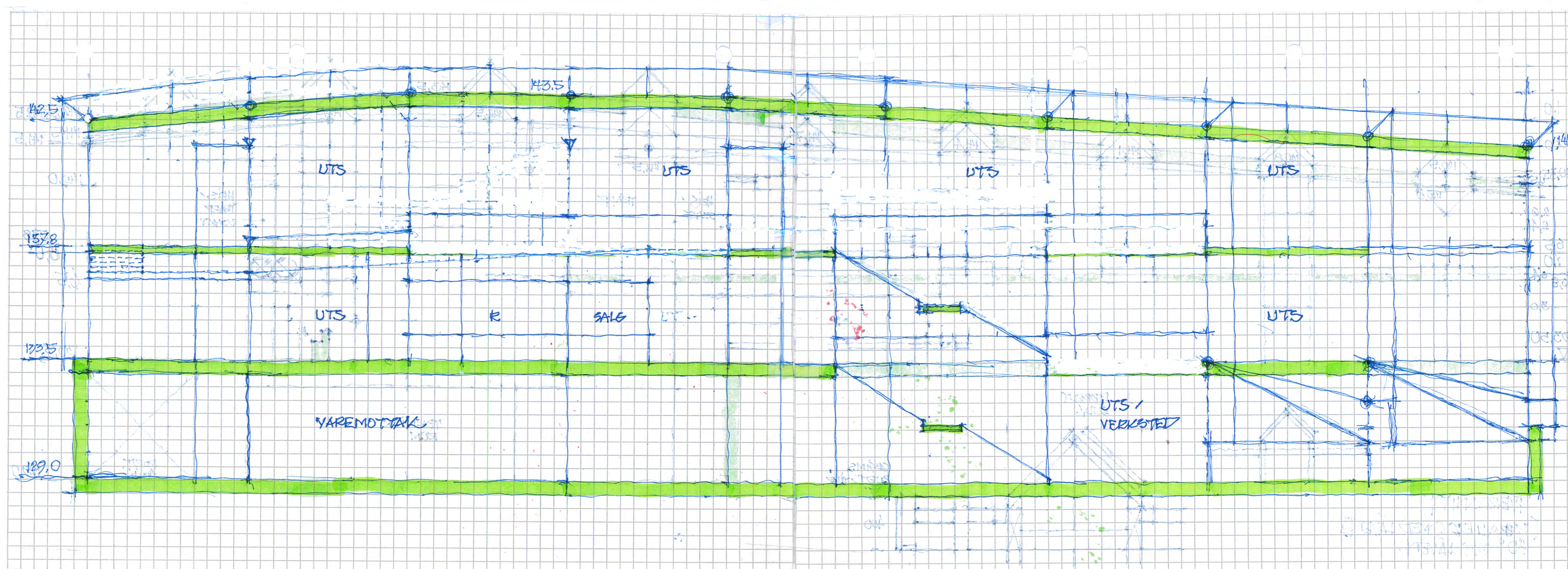
2 Etasje

Hei
Her er føringene for hvordan byggeområdet for nytt bygg er blitt som de er blitt, kart og tekstlig begrunnelse i planbeskrivelsen:

Gjennom studier av siktelinjer har bebyggelsesarealet vist i kart over blitt valgt. Dette alternativet er en videreutvikling av utredningsalternativ 3, hvor linje 1 er trukket tilbake over haugen mot øst, slik at landskaps silhuett består mindre berørt av bygg og sikten fra Rosenlundvika mot Domkirken er bedre ivarett. Linje 3 er også trukket lenger nord for å danne en avslutning bak det eksisterende toalettbygget (som ikke lenger er i bruk). Vinkelen i linje 3 er også endret for å gi bedre sikt mellom det nye museet og Barfrøstua. Bebyggelsesarealet er trukket tilbake fra linje 5 for å sikre opplevelsen av Bispestredet uten at nybygget blir synlig. Det er et ønske fra Anno Museum at Bispestredet skal fremstå så uberørt som mulig.

Intensjoner og overordnet grep

Beskjeden i landskapet, tydelig som form, tilhørighet til stedet

Forslaget underordner seg landskapsrommet med sin kompakte hovedform og utnyttelse av tomten.

Fasader, tak og planløsning gir bygget en markert karakter og en funksjonell selvstendighet:

- som museets hovedmottak for besøkende,
- som administrativt senter,
- med helårige utstillinger og
- med trivelige salgs- og sørvistilbud.

Innvendig inviterer bygget til romopplevelse for fordypning og kontemplasjon i et sammenhengende publikumsområde over to plan.

Som kontrast til den ytre formens ulike retninger og sprang har byggets et modulsystem på 6 x 6 meter og en hovedretning nord – syd markert med tydelige overlys/takoppbygg.

Bygget er et særegent, men respektfullt supplement til den variasjon og karakter som de nærmeste byggene fra «Fehn-perioden», Storhamar-låven og vernebygget Borgstua, har. Takets parallelle takoppbygg er inspirert av Borgstua for å styrke den arkitektoniske tilhørigheten.

Gjennomførbarhet

Hovedformen har spisse og butte hjørner som følger reguleringsplanens begrensingslinjer og angitte siktlinjer. Det er gode utbyggingsmuligheter innenfor regulert byggbart areal ved å fortsette byggets modulsystem, fasader og takutforming nordover. Avhengig av nye funksjoner tilknytning til museet kan adkomst til ny del skje fra hovedinngangen enten innvendig eller utvendig.

Konstruktiv stivhet oppnås ved forankring heissjakter som støpes i betong og med avstivende felt i fasader. Enkeltrum settes inn som bokser og lukkes med separat himling der det er nødvendig av hensyn til støv, støv eller ventilasjon. Etasjeskiller over kjeller er i betong og mellom 1. og 2. etasje er i massiv tre.

Bygget har en markert sluttet karakter: De tettliggende parallelle takformene/overlysene føres over i fasadenes vertikale komposisjon. Fasadenes utforming kan varieres fleksibelt mht. åpninger (vinduer), tette flater og utkrager (balkonger).

Taket er bygget opp med laminerte dragere og oppstikkende tredimensjonale romfagverk med likebenet trekantet tverrsnitt. Romfagverkene har overlys-vinduer mot øst og solcellepaneler mot vest. Omfanget av vinduer og solcelle-paneler tilpasses underliggene lysbehov og energibalansen i bygget.

Alle administrasjons- og publikumsarealer inngår i samme branncelle og må sprinkles. Det er rømningsveger til terreng fra alle rom langs yttervegg i 1. etasje og til balkong og nødutganger/-trapper i 2. etasje. Kjelleren er egen branncelle.

Bygget skal være klimasmart med sunne og kortreiste materialer og drift i energibalanse. Omfanget av solcellepaneler beregnes utfra eget energibehov og leveransebalanse til nettet. For å oppnå god døgnutnyttelse monteres solcelle- paneler vertikalt også på østvendte og sydvendte fasadepartier. Ventilasjon skal være naturlig så langt forskriftene tillater det. Mekanisk ventilasjon soner romdifferensiert der det er nødvendig.

Forholdet til omgivelsene, landskap og øvrige bygg

Taket har en svakt buet dobbelkrum form, rytmisk oppdelt av takoppbyggene. Det har sin laveste høyde mot vest (kote 140,35) høyeste over utstillingsarealene (kote 143,5) og krummer seg svakt fallende mot østre gesims (kote 142,5).

Bygget ligger på den anviste geologiske ryggen, men er lagt «dypt» på tomten. Den kompakte formen med største høyde ca. 3 meter under tillatt maksimum i reguleringsplanen og takets dobbelkrumming, gjør det til beskjedent element i det store landskapsrommet og sitt nære naboskap til Storhamarlåven og Borgstuen.

Fasade syd ligger parallelt med Storhamarlåven og rammer inn «museums-torget» (felt GT i reguleringsplanen). Fotavtrykket på tomten er vesentlig mindre enn avgrensingen av byggbart areal i reguleringsplanen. Planløsningen er økonomisk med et totalt bruksareal (BRA) er 3483 kvm. og en brutto-/nettofaktor på 1,13

Eksisterende terreng utenfor byggets avgrensing, med unntak av tilpassing av adkomsten til hovedinngang, berøres ikke utover byggegrop. Terrassene og murene mot nordvest endres ikke.

1	Inngangsparti og resepsjon		
101	Vrimleareal	140	
102	Resepsjon og butikk	26	
103	Garderobe og WC publikum	34	
104	Toalett og garderobe personell	8	
	Sum	225	
2	Publikumsareal		
201	Utstillinger faste og temporære	990	
201	Multimedia rom	75	
203	Bibliotek og bokmagasin	215	
204	Auditorium	92	Foldevegg mot møterom
	Sum	1372	
3	Restaurant og spisested		
301	Restaurant	235	
302	Kjøkken	64	
303	Personal garderobe, WC og kontor	31	
308	Møterom	69	
	Sum	399	
4	Kontor og personal areal		
401	Kontorer	120	
402	Møterom	42	Foldevegg mot auditorium
405	Spiserom	56	
406	Arkivrom	22	
407	Serverrom/print	12	
408	Garedobe	8	
	Sum	260	

Synergi mellom nytt museum og uteområdet og mellom nytt museum og eksisterende museumsbygg

Hovedinngang for publikum og ansatte ligger på hovedplan (1. etasje) lett synlig og tilgjengelig fra museumsområdets hovedadkomst. Høydeforskjellen på ca. 2 meter løses med terrengtilpassede gangveger (1:20) til en «inngangsplattform» med terrengtilknytning til tre sider. Hovedinngangen markeres arkitektonisk av over-hengende utstikk innenfor begrensningen gitt i reguleringsplanen.

Økonomiinngangen ligger sentralt og ved siden av hovedinngangen, men på kjellerplanet en etasje under (kote127,2). Den skjermes ytterligere fra hovedinngangen ved at «inngangsplattformen» også er tak over økonomiadkomsten.

Pilegrimsleden forskyves og legges forbi hovedinngangen på «plattformen».

Adkomstlinjene tangerer «museumstorget» (felt GT) uten å berøre torgområdets mulighet for festival innredning og aktivitet. Bygget er senket i forhold til dagens restaurantbygg slik at torgets flate større og blir mer funksjonelt.

5	Verksteder		
501	Snekkerverksted	115	Verkstedet får vinduer
503	Sveis	10	
504	Malerverksted	16	
505	Materiallager	17	
506	Montering utstilling	16	
507	Lager teknisk utstyr	10	
508	Garderobe, WC og dusj	34	
509	Verkstedkontor	16	Får vindu
	Sum	228	
6	Arealer for museale samlinger		
601	Arkiv skriftlig materiell	100	
602	Ordningsrom arkiv	26	Får vindu
603	Fotoarkiv	100	
604	Ordningsrom foto	23	
605	Foto atelier	30	
	Sum	279	
7	Miljøstasjon		
701	Søppelhåndtering	13	
702	Kjølerom for organisk avfall	9	
703	Vaskesentral	15	
704	Varemottak	46	Biler kan rygge inn i bygget
	Sum	83	
8	Lager		
801	Utstillingsmateriell	72	

Samlet disponering av funksjoner

Publikumsarealene er fordelt på to etasjer. 2. etasje utnytter takets krumming og er fordelt på to plan: administrative funksjoner på kote 136,80 og utstillingsarealene på kote 137,80. Alle publikumsarealer nås via store trapper og heiser og høydeforskjellen mellom 2. etasjes to halvplan også med ramper.

Romopplevelse. Publikum ledes fra vestibylen til et stort og luftig utstillingsrom hvor ca. 1/3 av arealet åpent til øvre etasje. Takets hvelving og overlys kan dermed øynes fra vestibylen i 1. etasje, samtid som 1. etasjes utstillinger kan beskues fra 2. etasje.

Bygget består av fire hovedkarakterer:

- kjeller i betong,
- hovedetasjer i massivtre med bærende limtresøyler og lett og fleksibel rominndeling,
- fasadene som en arkitektonisk fast, men markant struktur med vekslende omfang av tette og åpne flater i glass og massivtre og
- taket som «svevende» over det hele på søylestrukturen.

802	Materiell formidling	25	
803	Butikkklager	16	
804	Bokmagasin		Plassert ved bibliotek
	Sum	113	
9	Diverse		
901	Teknisk rom.	99	Rom for ventilasjon etc
	Samlet areal behov	3058	

Bruttoareal bygning. 3483 m2

Arealbehov 3058 m2 **Brutto /nettofaktor 1,13**

La oss gjøre et lite tankeeksperiment...

Du bor i et hus som er tegnet av Sverre Fehn. Huset ditt figurerer i bøker, i tidsskrifter og på instagram-kontoer over hele verden. Folk drar faktisk fra Japan, flyr halve kloden, kun for å se huset ditt. Du får litt vondt av de, de kryper langs hekken og blir blaute på knærne- det regnet i går. Men du er litt lei av arkitekturturene, du kan jo ikke be alle inn på kaffe?

Hagen din, som ikke er arkitekttegnet, er også noe for seg selv. Faktisk har den landskap og murer som er flere hundre år gamle. Hagen har utsikt til en nesten bunnløs kulp som egentlig er grunnen til at det bor folk her i det hele tatt. Hagen har trær og fugler, og uten hagen er huset egentlig verdiløst. Nord for Fehn-huset står et annekset, det sitter naturlig i terrenget og har fin utsikt. Det er på trammen av annekset man setter seg for å drikke kaffe. Når folk kommer til deg, så sier de ofte «så utrolig fint hus», men de snakker like mye om hagen – det er bare ikke like lett å sette ord på den. Og ingen har tegnet hagen, den er blitt til over mange hundre år så det er lett å den for gitt.

Det er rimelig unikt å bo i et Sverre Fehn-hus, men det stopper ikke der. På 90-tallet fikk du selveste Kjell Lund og Nils Slaatto til å tegne garasjen din. Selv om garasjen er bygd i en annen stil, ja den er fra en annen tid, så er den nesten like berømt som Fehn-huset du sover i. Folk i nabolaget er faktisk mer opptatt av den spektakulære garasjen av stål og glass, og mange konfirmanter har blitt fotografert foran den svakt buede glassveggen. Den har noen kvaliteter som gjør at den ser fantastisk ut på bilder, uansett vær. Veteranbilen din synes på bildene også, gjennom glasset – det gjør heller ingenting. Å samle på gamle gjenstander er jobben din, og de fine gjenstandene og landskapet er grunnen til at du klarte å lokke Fehn og gutta ut hit.

De to fremste arkitektene i Norge har altså tegnet boligen din, men du mister hodet en dag. Er ikke huset litt trangt? Søppelmannen klager over at plasseringen av avfallsdunkene dine er supoptimal, ja de truer faktisk med høyere kommunale gebyrer. Det trekker litt gjennom veggen i entreen, og ungene maser om eget sted for Netflix med venner.

Du tenker: jeg har allerede fått 2 «kunstverk», disse to fantastiske byggverkene klarer vel et kunstverk til? Kanskje det nye bygget blir like berømt som huset og garasjen, Instagram vil helt sikkert sette pris på det nyeste tilskuddet.

Du kommer i snakk med naboen en dag, han er arkitekt. Du presenterer planen din over gjerdet, du sier du skal lete etter den beste arkitekten i Norge i dag. Ja, det er nåtidens Sverre Fehn du er på utkikk etter, og du klarer nesten ikke å vente på de første skissene.

Naboen ser litt brydd på deg, men må til slutt avbryte:

Stopp en hal! Det du har er helt spesielt. Du løper stor risiko for å ødelegge det, tenk på mellomrommene, tenk på hagen. Dessuten har du et fint annekset i hagen fra før, det er kanskje ikke tegnet av Fehn, men det er søren ikke dårlig! Med noen små grep så kan det minne om et Arkitim-hus. Bygge nytt pga litt trekk i gangen? Du vet, denne tankegangen er ironisk nok i ferd med å bli håpløst umoderne...

Du trenger litt mer plass, jeg ser den. Hva med et bygg som legger seg under bakken mellom annekset og Fehn-huset? Du ødelegger ikke samspeilet og mellomrommet da. Annekset fikser vi opp, vi kan utvide med en fløy mot nord for å skaffe deg plassen du trenger til hjemmekontor og verksted. Veggene kan flyttes, og en runde sandpapir på de gamle trappespilene så skal du se at du får langt høyere kvalitet enn dagens byggeri.

Nå må du ikke få helt hybris her, tenk litt på det... Hva skjedde med å få fortiden i tale?

plansje 1

vedlegg 2 - Ombruk Hamarstua

vedlegg 1 - Situasjonsplan 1:500 A1

motto: ”nyfødt olding”

Fra: byggherre@hamar.no
Til: arkitektnabo@kaupangen.no
Subject: Jeg har tenkt litt på det du sa...

Takk for sist, arkitektnabo!

Jeg har tenkt mye på det du sa over gjerdet forleden dag. Vi hadde egentlig bestemt oss for å bygge nytt, og det er vanskelig å slippe den ideen nå. Min nabo på andre siden, Roy Rik, har hjulpet meg i starten av prosjektet. Da var ideen at vi trengte mer plass, mer moderne fasiliteter. Hans klare oppfatning var at jeg må bygge nytt. Roys svoger, entreprenør Harald Syljuåsen, var også tydelig på at nybygg er veien å gå... Han har sett på det gamle 70-tallsannekset, og synes det er gammelt og umoderne. 10-cm i vegg osv... Roy har allerede sendt inn en rammesøknad, og vi har fått tillatelse til å føre opp et nybygg der hvor annekset står i dag. Jeg innser at jeg har bundet meg til masta, her.

Det er med andre ord vanskelig å ombestemme seg nå uten at fremdriften ryker. Jeg har også sendt ut forespørsel til alle arkitektene i Hamar om å tegne et forslag for et nytt bygg der hvor annekset står. Jeg har satt som et premiss at annekset skal rives, og at rammetillatelsen skal følges.

Men jeg skal innrømme at du har noen veldig gode poenger som jeg kanskje ikke har vurdert godt nok før jeg satte i gang. Kanskje det er riktig det du sier, at man kan bygge for mye? At et nytt prosjekt, et nytt arkitekturverk, kanskje ikke trengs? Og det er en risiko jeg har undervurdert, det at et nytt prosjekt kan ødelegge noen av kvalitetene jeg har i dag? Jeg bet meg spesielt merke i det du sa om hagen og landskapet, at det kanskje er en kvalitet man tar for gitt? Annekset sitter fint i landskapet, på en naturlig kolle med gamle steinmurer og fine uteplasser med utsikt mot vannet.

Jeg vil nødig bry deg for mye, men hva tenker du om følgende?

Vil kommunen godkjenne et prosjekt som ikke er i henhold til rammetillatelsen? Må vi søke ny ramme?

Vil kommunen godkjenne at vi bygger under bakken, mellom Fehn-huset og annekset? Hva om vi finner noe uforutsett i bakken? Jeg orker ikke en byggeplass som må stoppes fordi gravemaskinføreren finner foten til Halvdan Svarte...

Fra: denbryssomarkitekten@kaupangen.no
Til: museumsbestyrer@domkirkeodden.no
Subject: Re: Jeg har tenkt litt på det du sa...

Takk for sist, ja! Jeg kalte deg "Museumsbestyreren" på spøk en gang, fordi du sitter på såpass mange kulturminner.

Jeg kan til en viss grad skjønne at du er redd for å velte prosjektet, og at du er opptatt av forutsigbarhet og økonomi. Allikevel tror jeg at det er en vanlig misforståelse at et nybygg er mindre utsatt for uforutsette hendelser enn å rehabilitere/oppgradere det man allerede har. Foten til Halvdan kan like godt ligge 2 m nord for annekset?

Et hus bygger man jo bare et par ganger i løpet av livet. Da er det jo veldig viktig at man gjør det riktig. Jeg mener du har tatt noen bindende valg for tidlig. Å rive Hamarstua (annekset) for å føre opp et nybygg med alle funksjoner du trenger, det synes jeg er overilt. Du risikerer nå å bruke 99% av ressursene i prosjektet på et tidlig valg som kanskje ikke er riktig? Alle arkitektene i Hamar skal tegne på det samme fotavtrykket når du kunne brukt disse fagfolkene til å studere andre alternativer?

Siden sist vi snakket har jeg tillatt meg å lage noen skisser og illustrasjoner (slapp av, jeg skal ikke ha betalt...) **Vedlegg 1** er en enkel situasjonsplan. Der har jeg vist hvordan et nytt bygg kan legge seg under bakken. Dermed vil det ikke konkurrere med byggene og landskapet på tomten. Du skrev at du ville ha utstillingslokaler for myntsamlingen din, og i utstillingslokaler er det viktig å ha jevnt, indirekte lys. Et slikt lys bør man hente ovenfra. Utsikt trenger man ikke mens man ser på myntene, de bør være i fokus. Du har også sagt at du trenger noen arkivrom for de gamle manuskriptene dine. Disse må oppbevares i et kontrollert innneklima, og er derfor veldig greit å legge under bakken.

Jeg ser i rammesøknadsbrevet til Roy Rik at han skriver følgende som bakgrunn for prosjektet:

"Domkirkeodden mangler et helårstilbud for innendørs utstillinger og formidling, samt et attraktivt velkomstbygg for besøkende"

Dette syntes jeg er en veldig fin og enkel visjon. Jeg synes det er naturlig at velkomstbygget og utstillingsrommet er en og samme ting. Og dagens inngang fra gata fungerer jo veldig fint, med sin tilknytning til parkeringsplassen på andre siden av veien. Ingen vits å endre adkomsten, som også gir et flott overblikk over hele anlegget ditt - med Mjøsa i bakgrunnen.

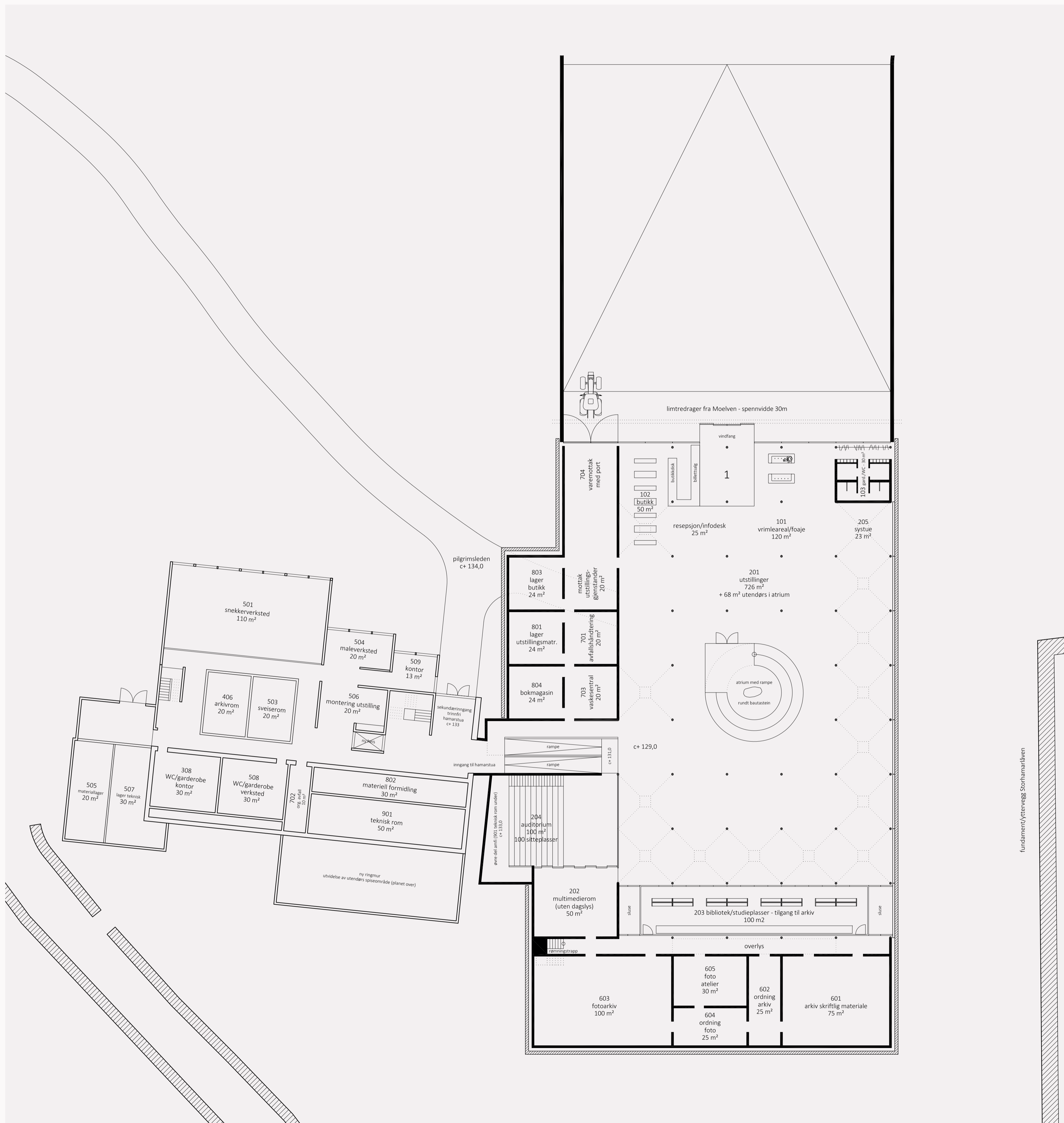
Grepet mitt er basert på å knekke dagens gårdsplass ned i terrenget. Se **vedlegg 3** som viser denne adkomstsituasjonen. Når man står på gata har man oversikt, før man beveger seg ned en slak rampe. Her er det god plass til "kiss and ride", og i tillegg gir dette en veldig grei adkomst for varelevering (porten til høyre i bildet). Det vil ikke være noe tvil om hvor man går inn for å kjøpe billetter.

plansje 2

vedlegg 3 - perspektiv inngang

motto: "nyfødt olding"

plansje 3

vedlegg 4 - plan U. etg 1:200 A1

Rom #	Romtype	total m2	Areal	Plassering	Kommentar
1	Inngangsparti og resepsjon	200			
101	Vrimleareal		120	Nybygg	
102	Resepsjon/butikk		50	Nybygg	
103	Garderobe og toaletter publ.		30	Nybygg	
104	Toalett/garderobe personal				Bruker 308
2	Publikumsarealer	996			
201	Utstillinger, faste og temporære		726	Nybygg	
202	Multimedierom		50	Nybygg	
203	Bibliotek m/kontor og bokmagasin		100	Nybygg	
204	Auditorium		100	Nybygg	
205	Systue		20	Nybygg	
3	Restaurant	252			
301	Restaurant/spisested		200	2.etg Hamarstua	
302	Kjøkken		52	2.etg Hamarstua	
303	Personalgarderobe/WC/kontor				Bruker 408 og 401
308	Møterom				Bruker 404
4	Kontor - og personalearealer	235			
401	Kontorer - celler		48	2.etg Hamarstua	
401	Kontorer - landskap		72	2.etg Hamarstua	
404	Møterom		65	2.etg Hamarstua	Ordinær
405	Spiserom m/tekjøkken		2	2.etg Hamarstua	Bruker 404 og 301
406	Arkivrom		20	1.etg Hamarstua	
407	Serverrom/skriverrom		1	1.etg Hamarstua	Bruker 507
408	Garderobe/WC		30	1.etg Hamarstua	
5	Verksteder	275			
501	Snekkerverksted		110	Tilbygg 1.etg Hamarstua	
503	Sveiserom		20	1. etg Hamarstua	
504	Maleverksted		20	Tilbygg 1.etg Hamarstua	
505	Materiellager		20	1. etg Hamarstua	
506	Montering utstilling		30	1. etg Hamarstua	
507	Lager teknisk utstyr		30	1. etg Hamarstua	
508	Garderobe/WC/dusj		30	1. etg Hamarstua	
509	Verkstedkontor		15	Tilbygg 1.etg Hamarstua	
6	Arealer for museale samlinger	255			
601	Arkiv skriftlig materiale		75	Nybygg	
602	Ordningsrom arkiv		25	Nybygg	
603	Fotoarkiv		100	Nybygg	
604	Ordningsrom foto		25	Nybygg	
605	Fotoatelier		30	Nybygg	
7	Miljøstasjon	100			
701	Sjøpøpplhåndtering		20	Nybygg	
702	Kjølerom organisk avfall		10	1. etg Hamarstua	
703	Vaskesentral		20	Nybygg	
704	Varemottak med innkjøringsport		50	Nybygg	
8	Lager	102			
801	Utstillingsmateriell		24	Nybygg	
802	Materiell formidling		30	1. etg Hamarstua	
803	Butikklager		24	Nybygg	
804	Bokmagasin		24	Nybygg	
9	Annet	110			
901	Teknisk rom Hamarstua		50	1. etg Hamarstua	
901	Teknisk rom nybygg		40	Under amfi	
902	Personalheis		5	1. etg Hamarstua	
903	Vareheis		5	1. etg Hamarstua	
904	Rømningsstrapp nybygg		10		
Sum nettoareal konkurranseprogram		2505			
Sum nettoareal prosjekt			2525		
Sum nettoareal nybygg			1663		Arealandel prosjekt 66 %
Sum nettoareal i Hamarstua			862		34 %
Bruttoareal nybygg			1921		B/N-faktor 1,16
Bruttoareal 1.etg Hamarstua (inkl tilbygg)			717		1,42
Bruttoareal 2.etg Hamarstua			504		1,42
Sum bruttoareal prosjekt			3142		1,2

Fra: byggherren@annodomkirkeodden.no
 Til: arkitekten@alternativarkitektur.no
 Subject: Oi!

Dette var veldig uventet! Jeg må innrømme at jeg ikke har tenkt på en slik løsning. Den er uvant og frisk, og jeg blir jo selvfølgelig bekymret for en hel masse ting. Men det var veldig spennende, og jeg ser jo at du oppnår de viktigste intensjonene våre. Inngangen (var det en gedigen Moelven-limtredrager jeg så over glassfeltet der?) likte jeg veldig godt. Praktisk med varelevering "rett inn døra", det har vært noe vi har vært litt bekymret for med et nybygg på "konkurransetomten". Et nybygg her vil havne på innsiden av pilgrimsleden, og man vil jo nødvendig ha søppelbiler og trailere inn på hellig grunn...

Jeg har noen kjøpe spørsmål: får du plass til alle rommene jeg ønsker meg? Hvordan lager du en konstruksjon for utstillingen når den ligger under bakken? Hvordan kommer man seg videre, eller evt inn til Hamarstua? Og hva gjør du med Hamarstua (annekset)? Hvor skal jeg ha restaurant?

motto: "nyfødt olding"

vedlegg 5 - romprogram

Fra: arkitekten@nyfoedtolding.no
Til: byggherren@annodomkirkeodden.no
Subject: Plantegninger og innvendig perspektiver

Hei museumsbestyrer!

La oss ta det viktigste først: Hamarstua. Jeg har alltid likt den bygningen godt, og tenkt at den har masse potensiale. Enkelt forklart går prosjektet mitt ut på å putte så mye areal som mulig i Hamarstua. Som du ser av arealoppgaven ([vedlegg 4](#)) så ligger nå drøyt 1/3 av programmet ditt i Hamarstua.

Det er ganske opplagt at restauranten bør ligge der den er i dag. Dette er et fint rom, med egnet format, og den har denne herlige uteterrassen utenfor. Du ønsker sikkert litt flere sitteplasser ute, men det løser vi enkelt ved å utvide terrassen noen meter frem (se [vedlegg 2](#)). Her har man flott utsikt over Mjøsa, og man sitter høyt og godt i terrenget.

Hamarstua har vært en populær restaurant, og da nyheten om at bygningen (og restauranten) skulle rives var det stort engasjement på Facebook. Det husker du sikkert? Det er ikke alltid man skal høre på "folk flest", men folk vet hva de liker - spesielt når det gjelder restauranter og uteservering. Denne restauranten fungerer fint både sammen med- og uavhengig av- museet.

Du har endel relevante spørsmål om utstillingen. Konstruksjonen har jeg tenkt skal være en to-veis limtrebjelkekonstruksjon med søyler i hvert knutepunkt (hver 5. meter). Overlysene er bygd som et båtskrog, med usynlige spanter som lager en fin form opp mot overlyset. Ikke alle disse overlysene er ekte overlys. De fleste er egentlig lamper, siden utstillingen trenger kontrollerte lysforhold- og må beskyttes mot UV. Enkelte av overlysene kommer opp i uterommet over, og fremstår i uterommet som fundamenter fra et gammelt bygg. Litt som de andre ruinene på stedet! Av denne grunn, og fordi jeg gjenbraker Hamarstua, har jeg valgt å kalle prosjektet "Nyfødt olding". Du tar sikkert poenget...

Fra utstillingsrommene har man to bevegelsesmønstre: en rund rampe midt i rommet tar deg opp til uterommet ovenfor. Her kommer pilgrimsleden inn, og dette fine mellomrommet mellom Storhamarlåven og Hamarstua er jo egentlig anleggets viktigste rom? Fra dette rommet kan man se alle bygningene dine: man ser kirkeruinene og glassbygget, men ser tunbebyggelsen, man ser amfiet og man ser landskapet med odden over Mjøsa.

Den andre måten å komme seg videre på er å ta en rampe som forbinder utstillingen med Hamarstua. Rent praktisk kommer man her inn på kjellernivået i dagens bygg, og ved å sette inn en ny heis i Hamarstua har man lagd en trinnfri forbindelse mellom inngang, utstilling, Hamarstua og terrenget utenfor.

Rett innenfor rampen ligger auditoriet. Her er det fint å ha foredrag eller konsert. Taket på rommet følger terrenget ovenfor, og stiger da i retning Hamarstua. Oppå taket til auditoriet har jeg foreslått et utendørs trappeamfi som kan benyttes i sommerhalvåret til "spel".

Innenfor utstillingen ligger lesesalen. Her er det et langsgående overlys som gir fint lys til dette rommet. Innenfor lesesalen ligger arkivene dine. Ved avtale kan man altså hente materiale i arkivet som man kan studere på lesesalen.

Jeg har snakket med en ingeniørvann, han mener konstruksjonen er god. Dimensjonene på limtrebjelkene er litt avhengig av om uterommet over er åpen for kjøretøy. Hvis det skal kjøres på taket må bjelkene kanskje bli så mye som 1 m høye, men det er null problem- det er god plass i høyden pga overlysene og formen på disse. Overlysformene bygges av tynne plater av skrelt furufiner, slik at hele taket fremstår som en trekonstruksjon fra utstillingen.

Fra: byggherren@annodomkirkeodden.no
Til: arkitekten@nyfoedtolding.no
Subject: Re: plantegninger og innvendig perspektiv.

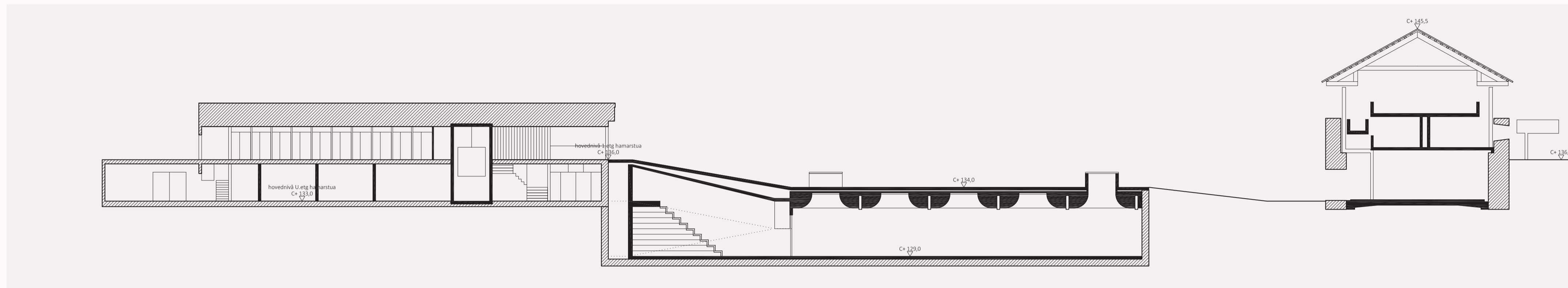
Jeg får litt dårlig samvittighet for alt arbeidet du legger ned i dette. Men det virker som du synes det er litt gøy? Å forbinde byggene og uterommene med ramper høres veldig spennende ut, vi har jo allerede en av arkitekturhistoriens mest berømte ramper på anlegget her. Klarer vi dagens krav til universell utforming? Kan du vise et snitt, jeg vil gjerne se høydeforholdet. Og min største innvendig mot ideen din er risikoen ved å grave et såpass stort hull, hvor enkelt er det å endre formen på bygget hvis vi støter på noe i bakken? Kan et evt funn innlemmes i utstillingsrommet? Og har du en plan av hovedetasjen i Hamarstua som også viser rommet over utstillingen?

plansje 4

vedlegg 6 - perspektiv utstillingshall

motto: "nyfødt olding"

vedlegg 7 - snitt 1:200 A1

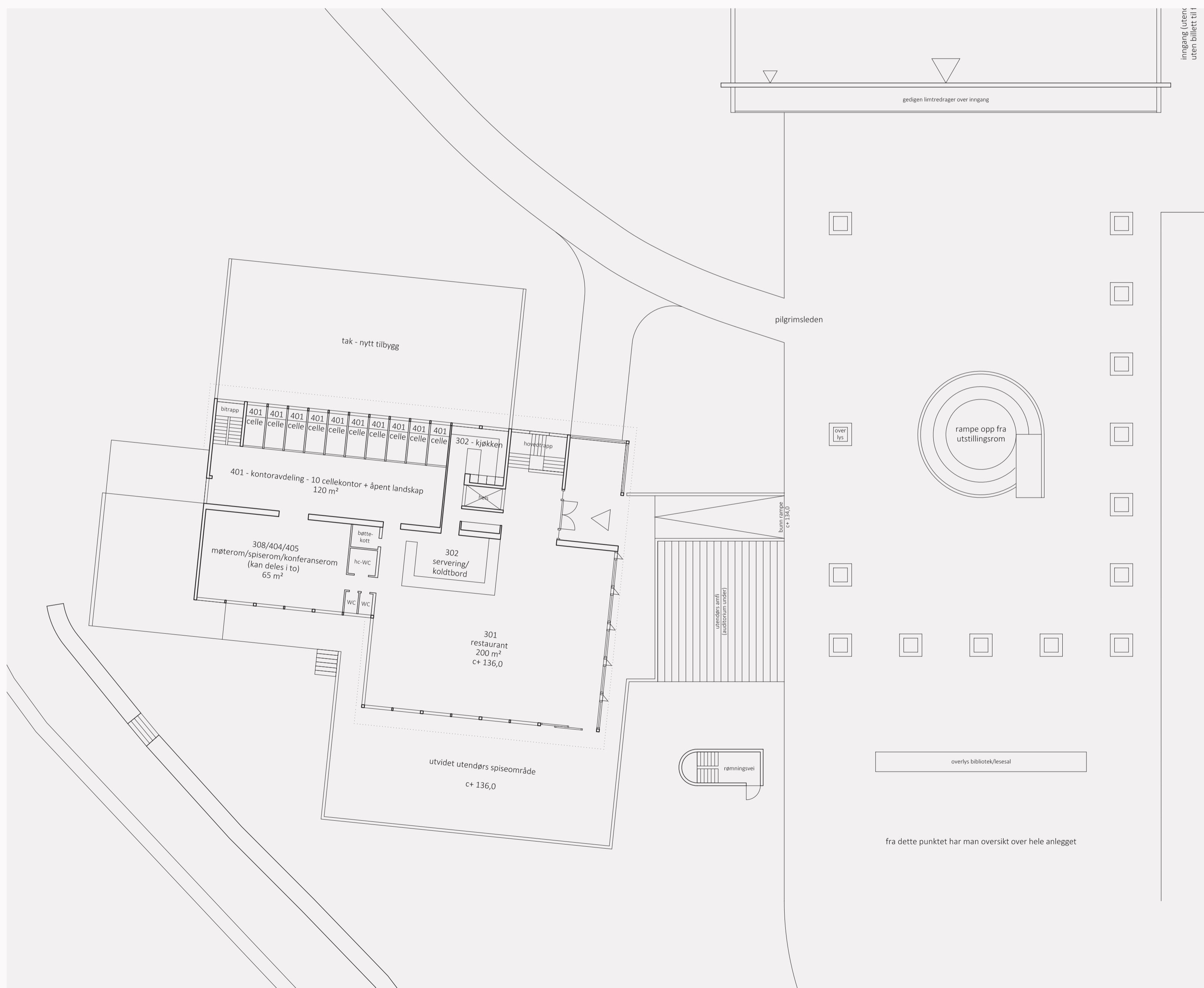
Fra: arkitekten@nyfoedtolding.no
 Til: byggherren@annodomkirkeodden.no
 Subject: Snitt, plan 1.etg og ramper

Hei igjen, bestyrer. For å ta det viktigste først: risiko. Alle byggeprosjekter medfører risiko, å rive Hamarstua for å føre opp et større bygg innebærer også gravearbeid og risiko. Spørsmålet er: hva er god og dårlig risiko, og hvilken kapasitet har prosjektet til å håndtere det uforutsette?

Bygget under bakken har ganske stor fleksibilitet, både i format og planløsning. Og tenk om vi finner en "skatt" i bakken som vi kan innlemme i utstillingen? Det ville jo vært fantastisk, og helt i Domkirkeoddens ånd!

I konkurransen etterlyser du et nybygg med høye miljøambisjoner. Samtidig skal du rive et fint og fungerende bygg? Å bygge nytt klarer ikke konkurrere med ombygging/gjenbruk, det støttes av stadig mer forskning (og sunt bondevett).

Se vedlagt plan av Hamarstua (vedlegg 8). Vi legger kontorplasser og restaurant i denne etasjen. Se snittet for høyder og ramper (vedlegg 7), alle ramper har riktig stigningsgrad. Vedlegg 9 viser auditoriet, med rampen inn til Hamarstua på høyre hånd.

vedlegg 8 - plan 1.etg 1:200 A1

plansje 5

vedlegg 9 - perspektiv auditorium

motto: "nyfødt olding"

Fra: byggherren@annodomkirkeodden.no
Til: arkitekten@nyfoedtolding.no
Subject: Arkitektkonkurransen

Hei igjen, arkitekten! Forslaget ditt er spennende, og svarer på mange av våre intensjoner og mål - på en uventet måte. Jeg har undersøkt konkurransegrunnlaget og reguleringsplanen for å se om forslaget ditt i det hele tatt kan vurderes sammen med de andre. Jeg klarer ikke finne noe eksplisitt i utlysningen som diskvalifiserer et forslag som legger et bygg utenfor bebyggelseområdet i reguleringsplanen. Vi har skrevet at høyder og terrengbegrensninger må følges. Det har du gjort. Og du har oppfylt romprogrammet.

Det blir et tolknings spørsmål om du bryter reguleringsbestemmelsen 2.2.2. Jeg er ikke kompetent til å svare bastant på det. Jeg er mest opptatt av intensjonene i kommuneplanen og reguleringsplanen, og de oppfyller du. Og forslaget ditt er veldig relevant for å belyse oppgavens muligheter og begrensninger, så jeg setter stor pris på det.

Jeg noterer meg også at reguleringsplanen sier følgende om Hamarstua: "Før riving av Hamarstua tillates skal det vurderes om bygningen kan bevares og innpasses i prosjektet og tilpasses ny bruk." Og dette er også relevant, fra planbeskrivelsen: "Reguleringsplanen skal ha et langsiktig perspektiv. Målet er å skape et bygg som vil trekke Anno Museum på Domkirkeodden inn i en bærekraftig fremtid og som tilfredsstillere fremtidens krav til museumsvirksomhet"

Fra: arkitekten@nyfoedtolding.no
Til: byggherren@annodomkirkeodden.no
Subject: Re: Arkitektkonkurransen

Kjære museumsbestyrer. Takk for at du hørte på den brysomme naboen. Det holder for meg. Jeg legger ved to siste illustrasjoner ([vedlegg 10](#) og [11](#)) som viser at prosjektet bevarer landskapet og bygningsmiljøet slik det er i dag.

Jeg skal avslutte med en spådom: dette blir norgeshistoriens siste arkitektkonkurransen som involverer riving av et bygg. Lykke til med gjennomføringen, jeg skal nemlig flytte: jeg har kjøpt meg et 70-tallshus på Moelven...

vedlegg 10 - luftfoto

plansje 6

vedlegg 11 - perspektiv hamarstua + taket til utstillingsrommet

motto: "nyfødt olding"

PILGRIMSREISE

1. FORHOLD TIL OMGIVELSENE OG STEDSTILPASNING

• God arkitektur; Vårt forslag til den nye museumsbygningen er forsiktig tilpasset det vakre kulturlandskapet på Domkirkeodden. Bygningen tilfredsstiller alle funksjons- og programkrav, men er utformet for å gli inn i landskapet, og for å underordne seg omgivelsene og de eksisterende bygningene på tomten. Til tross for at bygningen inneholder store volumer, som utstillingsrom, auditorium og verksteder, fremstår bygningen som lavmælt og tilpasset terrenget. Gjennom en grundig studie av dagens terreng og den eksisterende cafébygningen, har vi funnet en mulighet for å legge deler av programmet inn i terrenget, slik at kun publikumsfunksjonene blir synlige over bakken. Der får bygningen gode utsikts- og lysforhold, samtidig som den blir en livlig og inkluderende del av besøksopplevelsen på Domkirkeodden.

Forslaget vårt henter sin inspirasjon fra den historiske arkitekturen på odde. Stedet har en 1000-årig historie som pilgrimsdestinasjon, og vi har latt oss inspirere av den enkle, monastiske formgivningen som kjennetegner katedralen og bispegården. Kulturlandskapet, samt de ikoniske museumsbygningene utformet av Fehn og Lund+Slaatto er moderne, tidløse klassikere, og vi har etterstrøbet å utforme en bygning som er en verdig nabo.

Vi ser også en mulighet til å gi en ny dimensjon til det vakre kulturlandskapet på Domkirkeodden. Vårt forslag fungerer som en «portal» til landskapsrommet, ett nytt ankomstpunkt for både brukere og besøkende, hvor tomtens naturlige topografi gir en ny forbindelseslinje ned til vannet. På denne måten blir den nye museumsbygningen en integrert del av opplevelsen, og gir et tydelig hierarki og en naturlig sekvens for besøkende.

Bygningen blir dermed et samlande element, hvor helheten blir større enn summen av delene. Vår idé er en forlengelse av Sverre Fehns opprinnelige konsept for Storhamarlåven – en reise gjennom rom, lys, mørke, innendørs og utendørs – en sensorisk opplevelse. Vi foreslår å utvide idéen til å omfavne hele området ved å innlemme, siktlinjler til- og over Mjøsa, langs med vannkanten, gjennom en aromatisk urtehage, før den avsluttes i hjertet av allmenning. En pilegrimsreise gjennom et rikt og historisk landskap.

• Den nye bygningens konseptuelle og kontekstuelle samspill med omkringliggende bygninger og landskap. Samlet disponering av funksjoner samt forslag til overordnet utforming av tilgrensende områder; Den nye bygningens plassering i kulturlandskapet har blitt nøye vurdert. Gjennom befaring av tomten og ved å vurdere den eksisterende bygningsmassen som utgjør Anno Domkirkeodden Museum, konkluderte vi med at dagens cafébygning har en meget god beliggenhet. Plasseringen gir god utsikt mot Storhamarlåven, Hamardomen, utendørsmuseet så vel som mot Mjøsa og omkringliggende landskap. Tomten nyter godt av ideelle solforhold, fra formiddagen, gjennom dagen til kvelden. Bygningen i seg selv har liten verdi, og lite gjenbrukspotensiale. Bygningen i dag fremstår som noe introvert og bidrar ikke til en naturlig sekvens/rute for besøkende.

Museumslandskapet er også en populær destinasjon for lokalbefolkningen i Hamar. Som rekreasjonsområde blir odde brukt forskjellig fra besøkende til museet. For eksempel finner man velbrukte gangruter som leder ned til vannkantens piknikområder. Vi har tatt tak i disse naturlige utformede ganglinjene, og har foreslått at disse blir del av den nye inngangen til den nye museumsbygningen. Gjennom å utnytte det eksisterende kjellernivået, kan vi skape en mer attraktiv, og universelt tilgjengelig, inngangssituasjon. Denne knytter seg til det eksisterende parkerings- og ankomstområdet til tomten og dermed blir bygningen mer tilgjengelig og inviterende for alle brukere.

Ved å legge publikumsinngangen til midten av bygningen oppstår det flere fordeler. Den sentrale adkomsten gir en tydelig og effektiv organisasjon med direkte adkomst til bygningens hovedfunksjoner – utstillingsrommene i tredje etasje, restauranten og kontorene i andre etasje og verksteder og auditorium i første etasje. Sikkerhet og adkomstkontroll er på denne måten oversiktlig og effektiv.

I andre etasje er syddenden av bygningen viet restauranten og tilhørende terrasser. På denne måten blir den mest livlige og sosiale delen av programmet plassert der sol- og utsiktsforhold er best. Restauranten, med sine store glassfasader, fremstår som et inviterende og synlig start- og endepunkt for museumsopplevelsen, med panoramautsikt over Mjøsa og landskapsrommet. Skyvedører inn til restauranten gjør at skillet mellom innen- og utendørs viskes ut på solfylte dager, naturen bringes inn i bygningen og vice versa. Kontorlokale er lokalisert i nordenden av andre etasje, med gode dagslysforhold og et effektivt kontorlandskap. Adkomstfoajeen ligger på samme nivå og gir et naturlig orienteringspunkt for besøkende.

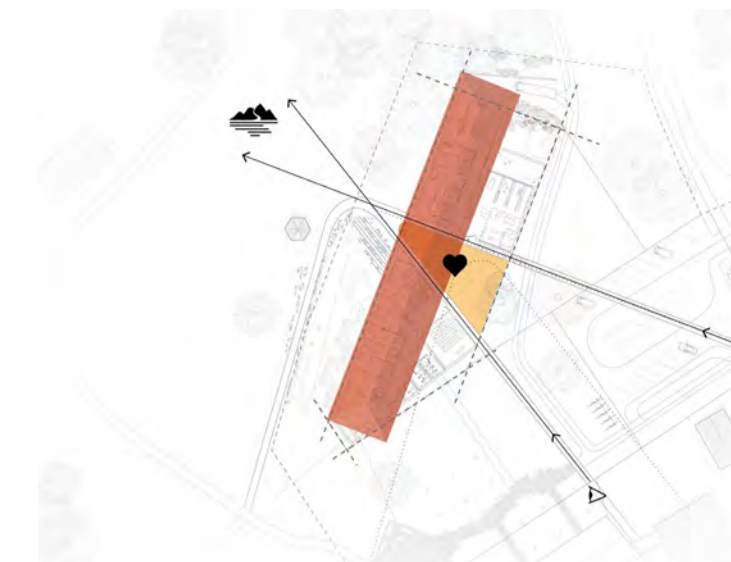
Utstillingsrommene ligger direkte over foajeen med tilkomst via en generøs, åpen trapp. Utstillingsrommene ligger i bygningens øverste etasje, i et stort, romslig, klimatisk kontrollert «loftsrom» hvor museets samlinger kan utstilles. Dagslys er kontrollert gjennom et langsgående overlys der to store panoramavinduer rammer inn utsikten mot Hamardomen og Mjøsa. Arkiv, verksteder og tekniske rom ligger i første etasje, hvor kjellerarealene til den eksisterende cafébygningen benyttes til mørke arealer. Nedsunkne lysgårder gir dagslys til arbeidsplassarealer, som for eksempel verkstedene.

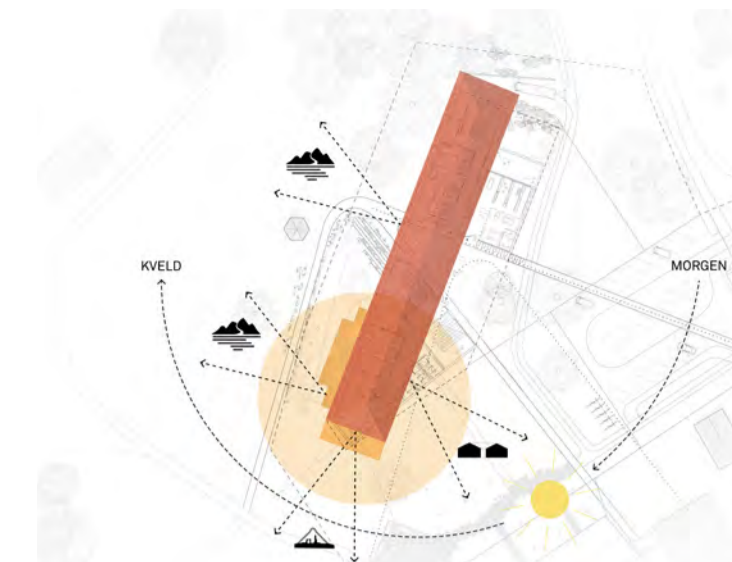
Tradisjonell gård på Hedmark

PERSPEKTIVER

1. Gitt fotopunkt 6
2. Gitt fotopunkt 2

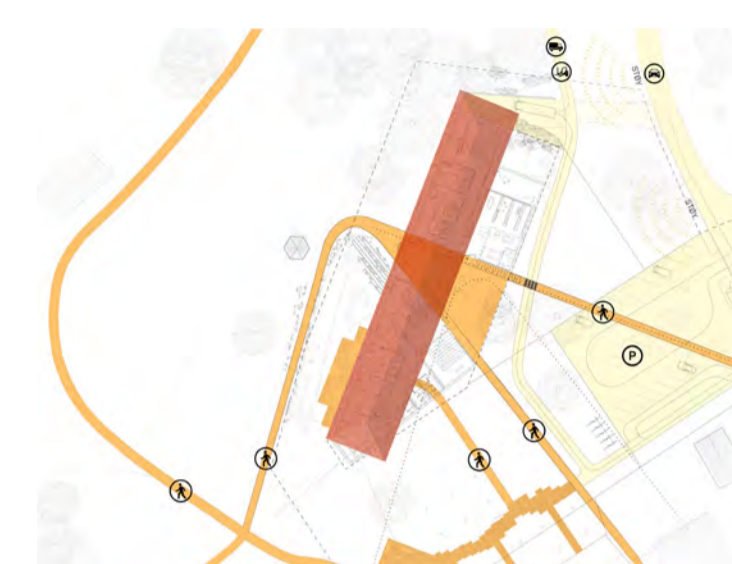
01 - INNGANGSOMRÅDE OG UTSIKTSPUNKT

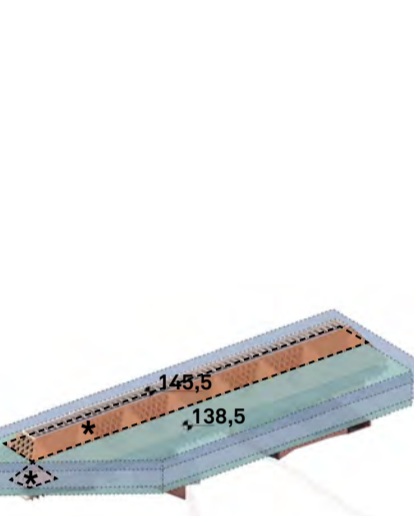
02 - SOLFORHOLD OG SIKT

03 - MYKE OG HARDE FUNKSJONER, LYD SEPARASJON

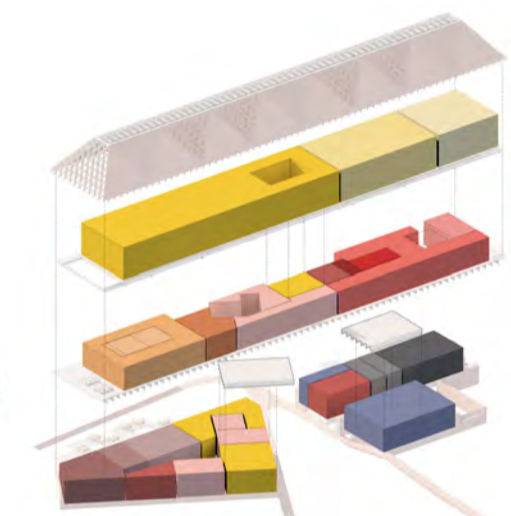

04 - MYKE OG HARDE TRAFIKANTER

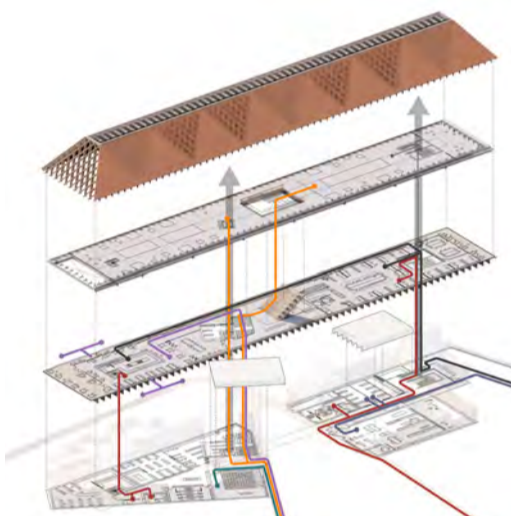
05 - HØYDER OG REGULERING VOLUM

- Areal av inntrukket etasje over hovedgesis er 24% av byggets fotavtrykk
- Utgraving av bygningedel

06 - FUNKSJONER

- Inngangsparti og resepsjon
- Publikumsarealer
- Restaurant
- Kontor og personalarealer
- Verksteder
- Miljøstasjon
- Lager

07 - BEVEGELSESFORLØP

- Besøkende museum
- Besøkende restaurant
- Besøkende auditorium
- Ansatte restaurant
- Ansatte kontor
- Ansatte verksted

1.

2.

SITUASJONSPLAN

utomhusprogramme

1. ankomstområde
2. drift utendørs
3. verksted utendørs
4. utstilling utendørs/amfi
5. terrasse restaurant
6. terrasse restaurant med overbygd tak
7. terrasse kontor med overbygd tak
8. parkering
9. bussparkering
10. «kiss and ride»
11. torg
12. foreslått ny logistikk vei

• Helhetlig logistikk, adkomstforhold og tilgjengelighet i anlegget: Bygningens ulike brukergrupper er tydelig adskilt og skjermet. Besøkende til museet ankommer sentralt i bygningen på en bilfri gangvei fra parkeringsplassen. Dette skaper et trygt og universelt utformet adkomstpunkt for bygningen og det omkringliggende landskapet. Auditoriet ligger i første etasje, sammen med publikumstoletter og garderober, slik at det kan brukes utenom museets og restaurantens åpningstider. Resepsjonen i andre etasje gir et kontrollert adkomstpunkt for restauranten, kontorene og utstillingsrommene. Funksjoner for ansette har tilkomst fra første etasje, via en separat inngang. Varelevering er lagt til nordsiden av tomten, med en separat varelevering og lager. Varelevering er skjermet fra resten av tomten av store eksisterende trær og knauser. En vareheis gir direkte tilkomst til alle nivåer. Arkivet er også lagt til første etasje, hvor klimaet best kan kontrolleres. Tilkomst til arkivene er via en kontrollert dør i nedre publikumsfoaje. 4 sentrale kjerner inneholder nødvendige «back of house» funksjoner som toaletter for ansette, lager med mer.

• Utforming av bygg i forhold til sol, utsikt og støy: En grundig solanalyse ligger til grunn for utformingen og programmeringen av bygningen. For eksempel ligger restauranten mot syd, med store åpne og overdekte terrasser, vestvendt for aftensol og utsikt over Mjøsa. Innendørs drar både restauranten, kontorene og adkomstfoajéen nytte av den spektakulære utsikten, men er skjermet fra direkte sollys av en overhengende takform. Den østre siden av tomten er mest støyutsatt. Bygningens langstrakte form skjermer resten av tomten fra denne støyen og skaper en rolig og fredfylt piknikplass. De mer støygengerende funksjonene som verksteder, er lagt til et separat bygningsvolum for hindre støysmitte til de mer stille funksjonene, som kontorplassene og biblioteket.

• Akustikk Planløsningen er utarbeidet med hensikt til å oppnå et naturlig skille mellom støyende aktiviteter som kantinen og verkstedet og de støysensitive funksjonene som auditoriet, kontoravdelingen og utstillingsrommet er. Det legges til rette for god romakustikk ved hjelp av lydabsorberende himlinger i 1. og 2. etasje. Øverst i utstillingsetasjen tilbyr skråtakene store overflater som vil bidra til gode lydforhold ved å montere lydabsorberende materiale innenfor «bikubene» som dannes av takstrukturen.

• Byggets plassering i terrenget og i forhold til omkringliggende bygg: Bygningen nyttegjør seg terrengets naturlige former og den lille bakketoppen som definerer tomten. Vi har etterstrøbet å bevare så mye som mulig av tomtens naturlige kvaliteter – ingen trær er fjernet og det eksisterende skråterrenget er bevart for å skjule det nedste nivået av bygningen. Bygningen fremstår dermed som et lavmælt, en-etasjers bygg, som en låve på toppen av en bakke, mens vestsiden av tomten er urørt. Bygningen underordner seg terrenget, når den ses fra Storhamarlåven og Hamardomen. Det lange volumet spenner over høydepunktene og former en bro over landskapet, som en ny «portal» til området. På nordsiden blir bygningen inn blant de eksisterende trærne og understreker den diskrete tilpasningen til landskapet.

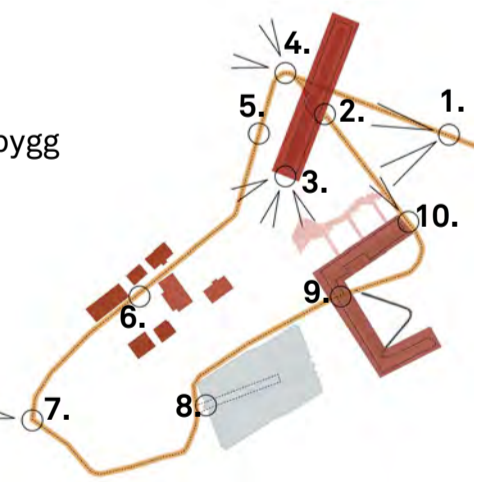
Andre etasje har et transparent uttrykk, slik at man kan se gjennom bygningen fra alle sider. Høyden på bygningen er betinget av reguleringsbestemmelsene og overgår slik ikke høyden på Storhamarlåven. Skråtaket komplimenterer de tradisjonelle formene på de omkringliggende bygningene. Takoverhengene utnytter reguleringsplanens bestemmelser som tillater utkragede volumer, for å gi ekstra form og volum til utstillingsarealene.

2. ARKITEKTONISKE UTTRYKK OG FUNKSJONALITET

• Helhetlig arkitektonisk uttrykk: Bygningen har et helhetlig arkitektonisk uttrykk, hvor det store taket er hovedmotiv. Formen henter sin inspirasjon fra takformene i Storhamarlåven og Hamardomen, som også representerer typiske låvekonstruksjoner i Hedmark. Den lange monolittiske takformen er løftet opp fra bakken av 4 store kjerner. Dette grepet gjør at bygningen «flyter» over terrenget. I likhet med tradisjonelle landbruksbygninger, har vårt forslag en sokkel, skåret inn i grunnen, som synliggjøres i inngangspartiene. Det er også en rekke gangeveier og terrasser som leder opp til den brooverdekte hovedinngangen. Detaljeringen av bygningen er funksjonell. Store takfliser i terrakotta bryter ned takvolumet og synliggjør hvordan drenering av vann håndteres, til tradisjonelle takrenner og takrennekjetting.

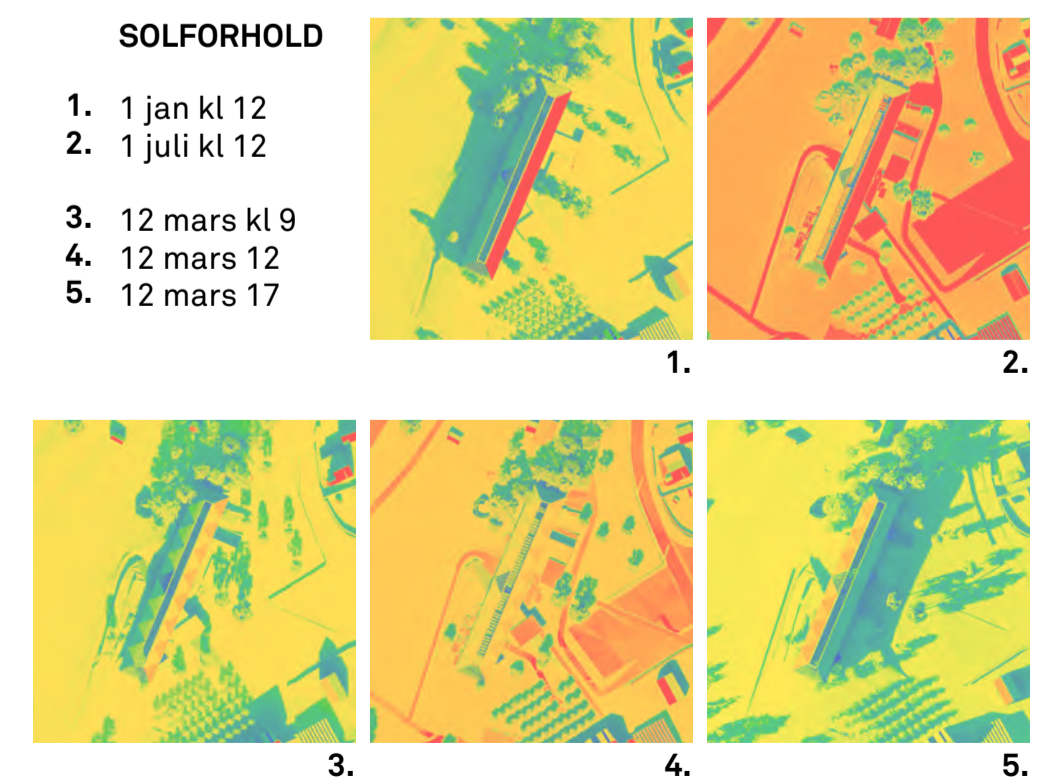
SITUASJONSDIAGRAM

1. Adkomst på Domkirkeodden
2. Hovedinngang nytt velkomstbygg
3. Utsikt over Kulturlandskap
4. Utkikkspunkt og amfi
5. Blomsterhage
6. Hedemarkstunet
7. Rasteplass
8. Inngang Hamardomen
9. Inngang Storhamarlåven
10. Ny utgang Storhamarlåven

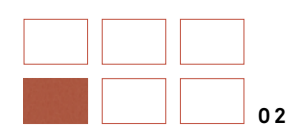

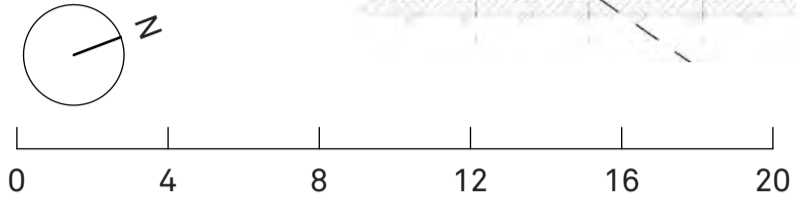
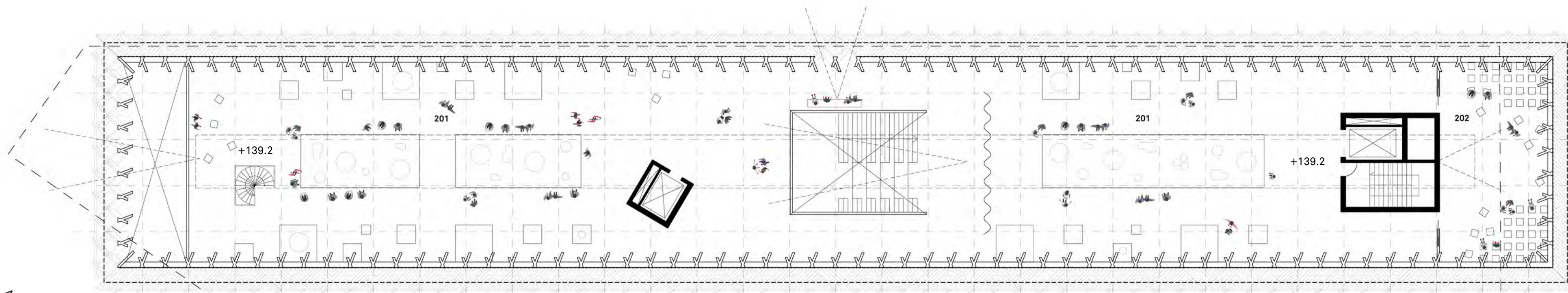
SOLFORHOLD

1. 1 jan kl 12
2. 1 juli kl 12
3. 12 mars kl 9
4. 12 mars 12
5. 12 mars 17

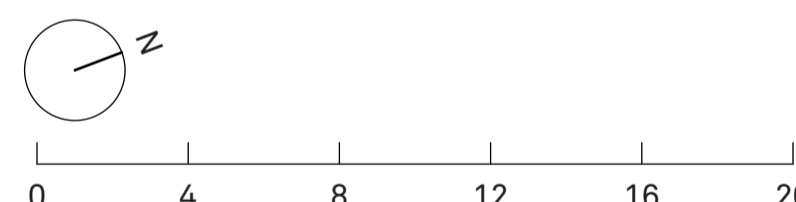
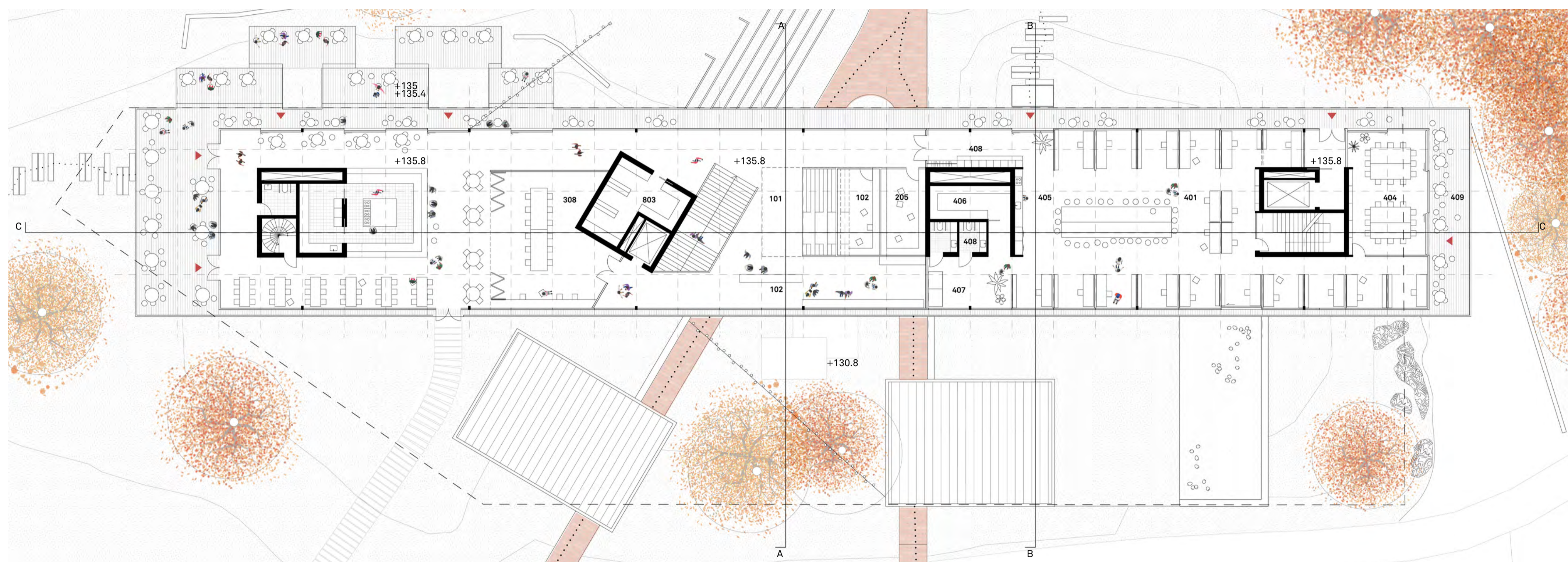

0 50 100

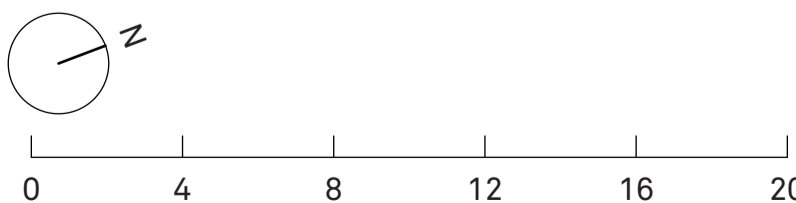
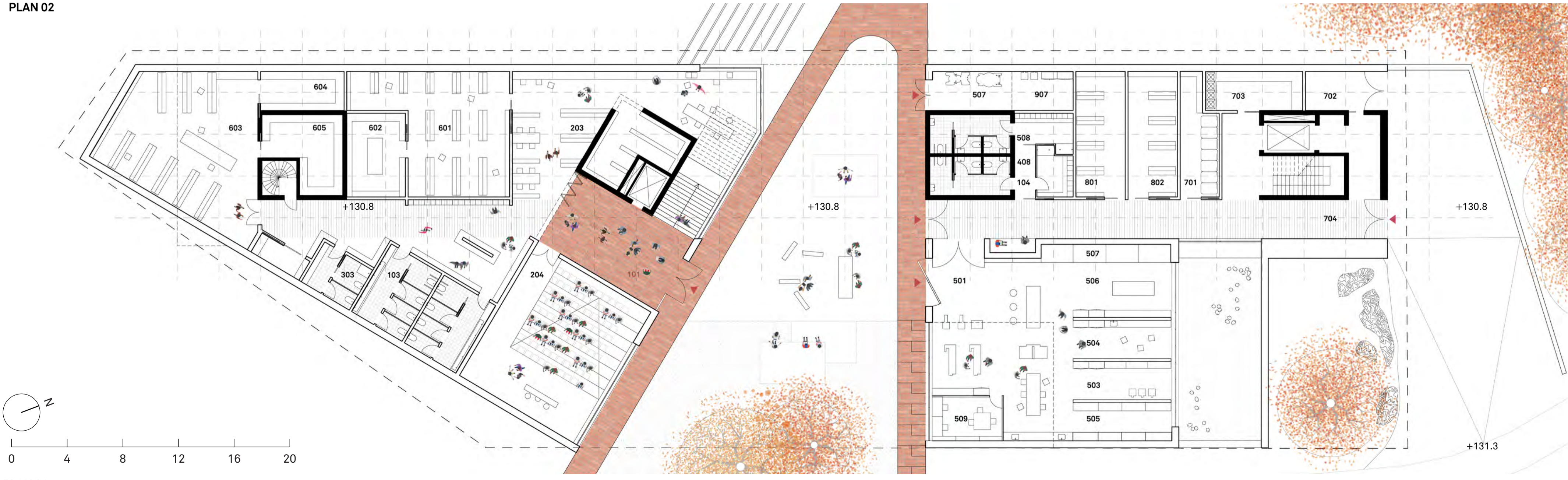

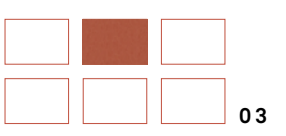
PLAN 03

PLAN 02

PLAN 01

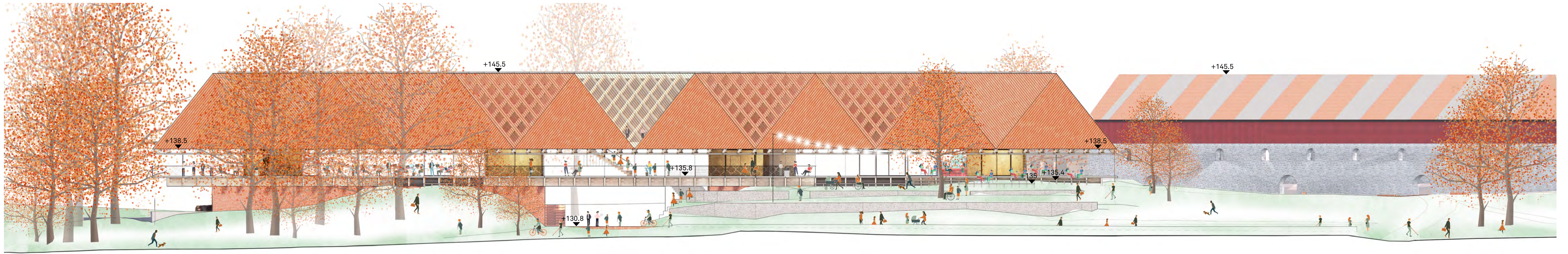

Takflisene har et lineært geometrisk uttrykk, i varme oransjetoner som harmoniserer med Storhamarlåven, samtidig som det tar opp i seg fargene og teksten i Hedmarks karakteristiske åkerlandskaper. Takoverhengene gir skydd for vær og vind, samtidig som de beskytter glassfasadene for direkte solesponering. Takvolumet inneholder utstillingsrommene og består av en bærende limtre-konstruksjon som spenner mellom de fire kjernene. Dette gir rom for en søylefri og fleksibel utstillingssal. Utstillingsrommet har et langsgående overlys i mønet som gir jevn og god dagslysbelysning i hele salen. Overlyset er inspirert av Storhamarlåven, hvor overlyset gir retning til bevegelsen gjennom museet. I tillegg er det to store vinduer, hvor takflisene er trukket unna for å synliggjøre trekonstruksjonen, og for å fange inn viktige siktlinjer til omgivelsene.

• God planløsning og funksjonalitet: Planløsningen er basert på en effektiv og komplett organisering av programmets funksjoner. Bygningen har en enkel og lettforståelig planløsning, hvor det er enkelt å orientere seg både innvendig og utenfor bygningen. Programmets hovedfunksjoner er organisert rundt en sentral publikumsfoajé. Dette gjør det lett å finne frem, adkomstkontroll forenkles og det gir fleksibilitet rundt åpningstider. For eksempel kan restaurantens åpningstider variere fra museets åpningstider. Kontorarealene og restauranten har et transparent uttrykk, med store glassfasader. «Back-of-house» funksjoner er lagt til de fire kjernene slik at hovedplanene er fleksible og åpne. Utstillingshallen følger samme logikk. I praksis er det et stort, åpent og fleksibelt rom, hvor tekniske funksjoner, trapper og heiser er fordelt og skjult i de fire kjernene. Rommet deles naturlig inn i to soner, på hver sin side av hovedtrappen: En sone for permanente- og en sone for midlertidige utstillinger. Området for midlertidige utstillinger er direkte tilknyttet vareheisen, og kan skiftes ut uavhengig av den permanente utstillingen/ Publikumsfoajéen et en raust og inviterende rom, som kan brukes fleksibelt for sosiale arrangementer. Billettsalget og butikksalget er frittstående elementer, som ytterligere gir fleksibilitet til rommet.

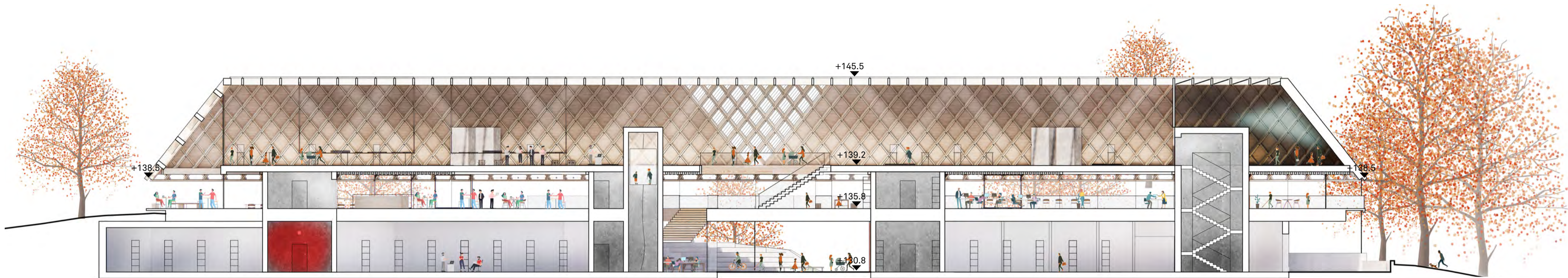
AREALER		
1. INNGANGSPARTI OG RESEPSJON		
101	Vrimleareal	150
102	Resepsjon/butikk/kontor/lager	50
103	Garderobe og toaletter publ.	95
104	Toalett/garderobe personal	58
2. PUBLIKUMSAREALER		
201	Utstillinger, faste og temporære	735
202	Multimedierom	75
203	Bibliotek m/ kontor og bokmagasin	100
204	Auditorium	20
205	Systue	
3. RESTAURANT		
301	Restaurant/spisested	150
302	Kjøkken	56
303	Garderobe personal/WC/Kontor	30
308	Møterom	75
4. KONTOR- OG PERSONALAREALER		
401	Kontorer	175
404	Møterom	50
405	Spiserom m/kjøkken	55
406	Arkivrom	20
407	/Serverrom/skriverrom	10
408	Garderobe WC/HC	28
5. VERKSTEDER		
501	Snekkerverksted	115
503	Sveiserom	20
504	Maleverksted	20
505	Materiellager	20
506	Montering utstilling	25
507	Lager teknisk utstyr innv./utv.	12/18
508	Garderobe/WC/dusj (deler med romnr.104)	
509	Verkstedkontor	14
6. AREALER FOR MUSEALE SAMLINGER		
601	Arkiv skriftlig materiale	75
602	Ordningsrom arkiv	25
603	Fotoarkiv	100
604	Ordningsrom foto	23
605	Fotoatelier	27
7. MILJØSTASJON		
701	Søppelhåndtering	20
702	Kjølerom organisk avfall	15
703	Vaskesentral	20
704	Varemottak	50
8. LAGER		
801	Utstillingsmaterieill	30
802	Materieill formidling	30
803	Butikkklager	25
804	Bokklager	25
9. ANNET		
901	Tekniske rom	12
902	Personalheis	17
903	Vareheis	25

UTVENDIG AREAL		
409	Utendørs overdekket terrasse personale	41
	Utendørs drift	93
	Utendørs overdekket terrasse publ.	120
	Utendørs terrasse publikum	120
	Utendørs utstillingsområde	180
	Utendørs verkstedsområde	58

0 4 8 12 16 20

VEST FASADE

0 4 8 12 16 20

SNITTA - A

0 4 8 12 16 20

SNITT B - B

0 4 8 12 16 20

SNITT C - C

0 1 2

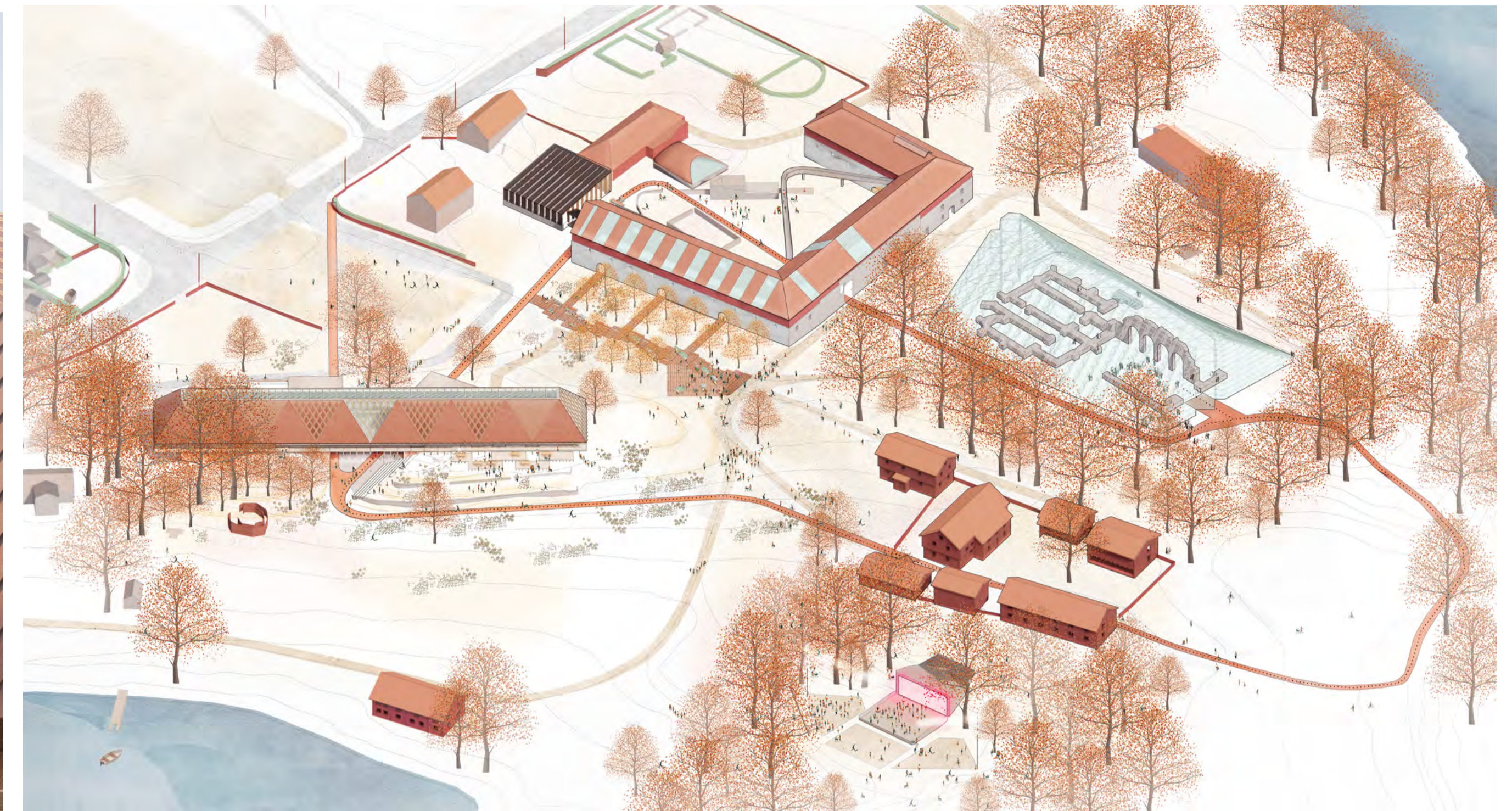
DETALJSNITT

Den store hoved trappen opp til utstillingshallen kan også benyttes som ekstra uformelle sitteplasser, eller som salgsarealer. Arealer som krever mer kontrollert klima (som arkivet), er lagt under terreng i første etasje.

- Enkel orientering for brukere, besøkende og ansatte; Enkel og intuitiv orientering har vært et sentralt tema i utformingen av prosjektet. Det skal være lett og intuitivt å finne frem, ikke bare i den nye bygningen, men på Domkirkeodden i sin helhet. Alle besøkende ankommer fra øst og samles nær inngangen til den nye bygningen via et par gangveier. Disse gangveiene ligger i en liten «dal» i terrenget, og har en klar siktilinje ut mot Mjøsa. Dette gir et tydelig orienteringspunkt hvor hovedinngangen og anlegget generelt er synlig. Inngangsområdet er overdekket og det er enkelt å finne med tydelige innganger for auditoriet, museet kulturlandskapet, Mjøsa og hele Domkirkeodden. Fra foajéen er det billettsalg, og enkel tilkomst til utstillingsarealene eller til biblioteket og verkstedene. Hovedtrappen gir en tydelig forbindelse opp til publikumsfoajéen, et lyst og åpent rom med utsikt over restauranten.

Den nye bygningen utgjør en naturlig inngangsportale til hele Domkirkeodden. Etter å ha besøkt museet kan man fortsette reisen langs med nye og eksisterende gangveier gjennom utendørsmuseet, som igjen leder videre til Storhamarlåven og Hamardomen. Det er også en mulighet for å åpne opp «bakdøren» til Storhamarlåven, noe som kan berike opplevelsen av bygningen og skape bedre forbindelser til beveringssteder og museumsbutikken. Ved å åpne opp «bakdøren» på Storhamarlåven får man en ny forbindelse

DOMKIRKEODDEN
Helhetlig aksonometri av Domkirkeodden

1.

2.

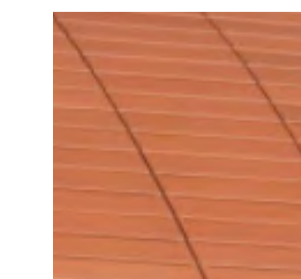
3.

PERSPEKTIVER

1. Drift inngang
2. Veranda
3. Bro

MATERIALER

- A. Tradisjonell murstein
- B. Tradisjonell stein belegning
- C. Terracotta takstein
- D. Massivtre konstruksjon
- E. Solarglass pv med farge

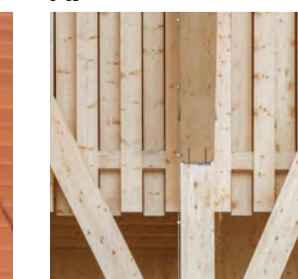
C.

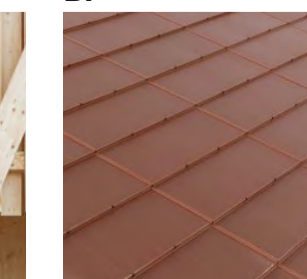
A.

B.

D.

E.

til den nye museumsbygningen og alt den har å by på.

- Forskriftskrav inkludert universell utforming, energiløsninger, brann, rømningsveier; Forslaget tilfredsstillende krav om universell utforming og inkluderende løsninger i den nye bygningen og gir i tillegg bedre tilkomst til resten av Domkirkeodden for personer med redusert mobilitet. Den nye museumsbygningen har anledning til å bli meget energieffektiv gjennom passive tiltak, men det er også mulig å gjøre den energipositiv ved å integrere solceller på taket, i overlyset eller integrert i parkeringen.

Brannsikkerhet er ivare tatt ved at det er lagt opp til gode og oversiktlige rømningsveier som ivaretar krav til gitt risikoklasse og brannklasse. Rømning foregår via 2 trapper eller direkte til terreng fra byggets nederste etasjer som med rømningsveier som leder til det fri med oversiktlige møteplasser. Adkomst og oppstillingsplass for utrykningskjøretøy er ivare tatt.

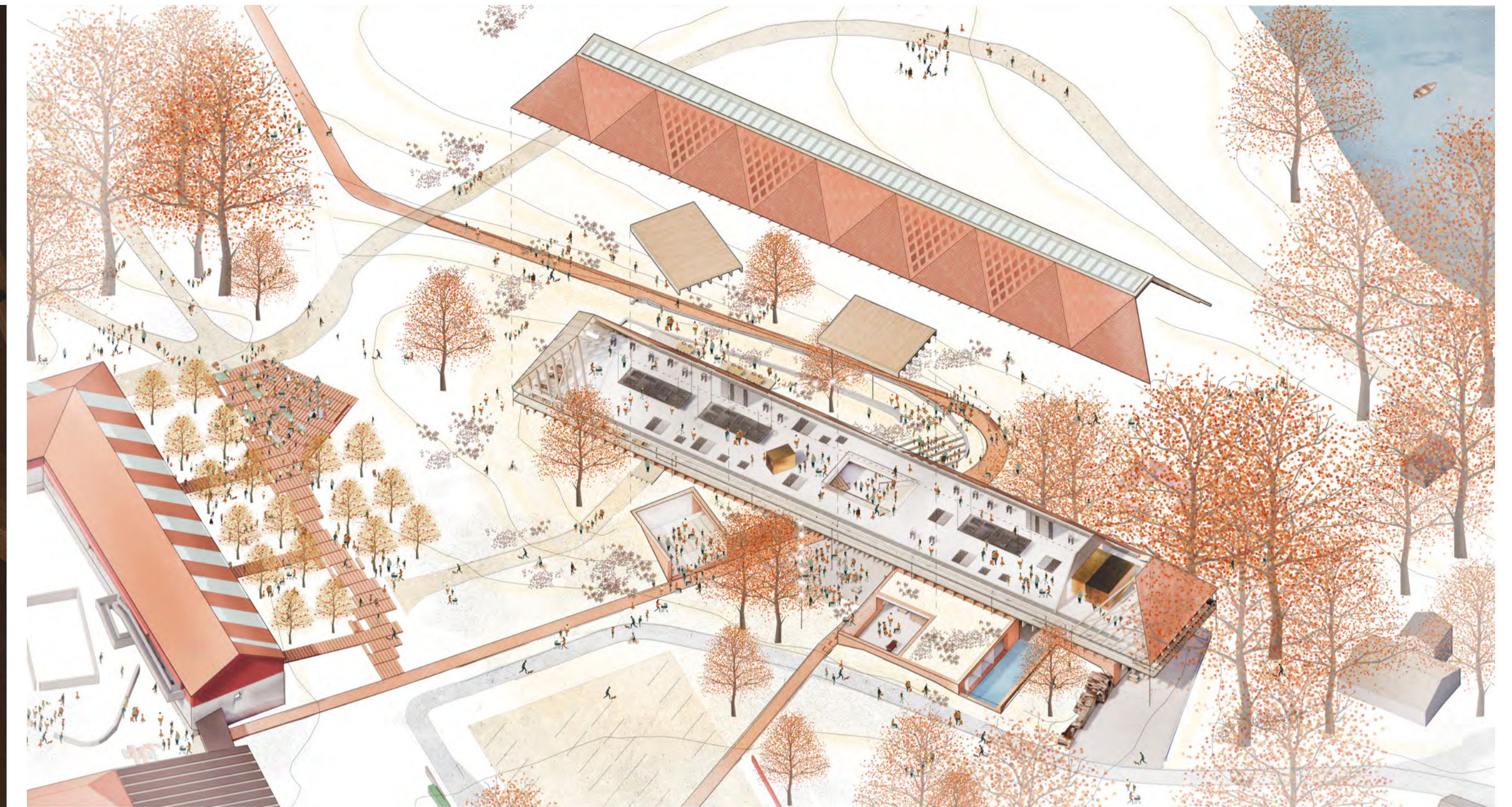
- Fleksibel funksjonalitet; Bygningen er utformet for å være fleksibel og enkel å bruke. Funksjoner er gruppert for å minimere unødvendige sirkulasjonssoner og rommene er utformet så åpne og fleksible som mulig. Vertikale søyler er minimert, og hovedbæringen er gjennom de 4 store kjernene, samt ytterveggene i takkonstruksjonen. Dette gir en fleksibilitet når bygget omprogrammeres og ombygges, etter hvert som museets behov endrer seg.

3. GJENNOMFØRBARHET

- Gjennomførbarhet innenfor økonomisk forsvarelig, realistiske og nøkterne rammer basert på foreliggende Funksjonsbeskrivelse og romprogram; Bygningen er utformet med tanke på høy grad av gjennomførbarhet, med reduserte bygge- og driftskostnader der det er mulig. Byggekostnadene reduseres ved å utnytte stedets kvaliteter - hovedsakelig gjenbruk av utgraving i kjelleren, veiforbindelser og eksisterende landskapselementer, som de vestvendte støttemurene. Videre reduseres nybyggkostnadene ytterligere ved å minimere bygningsvolumet gjennom effektive planløsninger og ved bruk av enkle og repeterbare elementer som kan produseres som elementer og fraktes på plass. Faktisk er nøkkelrommene i bygningen, utstillingshallen, restauranten og kontorene et gjentatt tverrsnitt av strukturelle limtre-elementer som kan fremstilles lokalt, minimere transportkostnadene og redusere byggetiden. Driftsmessig betyr bygningenes smale tverrsnitt at den maksimerer energibesparende passive løsninger for ventilasjon, oppvarming, kjøling og belysning. Mens den robuste materialpaletten har lite vedlikehold.

Den sentralt plasserte resepsjonen og klare siktelinjer betyr at det kreves et minimum av bemanning for å betjene driften. Vi har lagt vekt på inntektsmulighetene den nye bygningen har for museet. Den inntektsgenererende restauranten og butikken er lett synlig og tilgjengelig for besøkende. Funksjoner som auditorium og restaurant er lokalisert slik at de kan drives uavhengig av museet. Dette utvider inntektstiden og diversifiserer arrangementer - små konserter, visninger, begivenhetsansesninger etc. Disse suppleres med forbedrede uteområder som aktivitetsgården og torset som kan være vert for utendørsarrangementer. Den høye plasseringen av utstillingsområdene, fullstendig klimatisert, utvider museumskalenderen til hele året i istedenfor nåværende sommermåned.

- Oppdragsgiver ønsker et tydelig konsept med en god kontekstuell tilpasning til omkringliggende landskap, som er robust og fleksibelt med hensyn til ned- og oppskalering; Bygningsvolumet er et tydelig og dristig konsept som sitter godt i terrenget og landskapets konturer. Det danner en harmonisk inngangsport til det nærliggende kulturlandskapet, uten forsøk på å konkurrere i skala eller uttrykk med sine anerkjente naboer. Det er også en gjennomførbar og kompakt bygning med et repetitivt

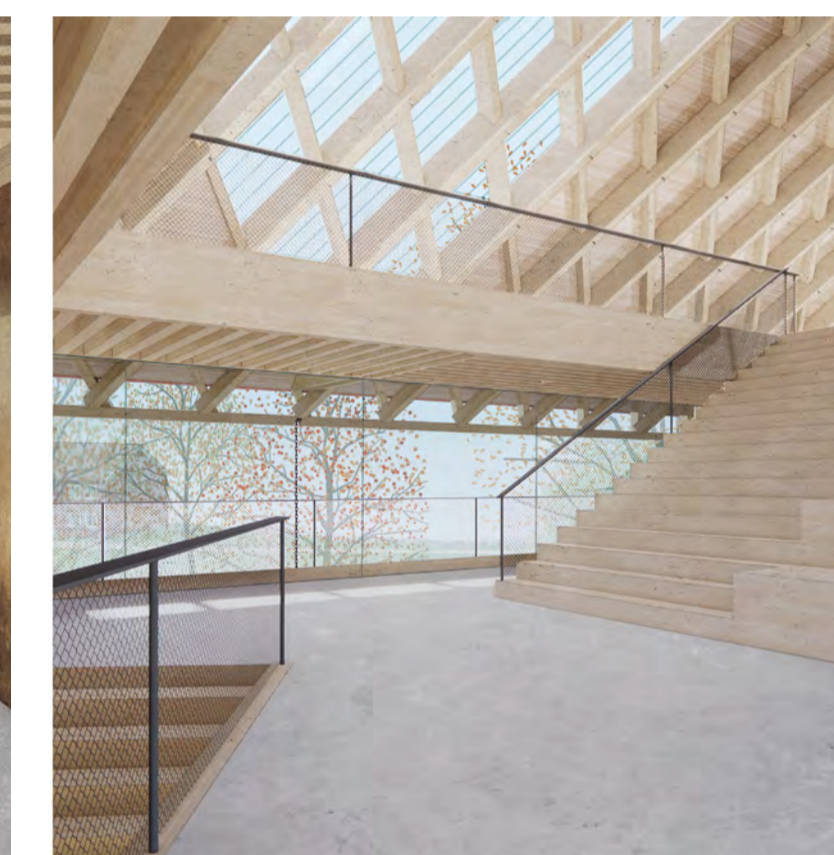

NYTT MUSEUMSBYGG

Eksplodert aksonometri av interiør i nytt utstillingsrom

1.

2.

3.

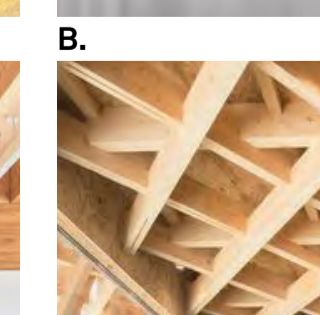
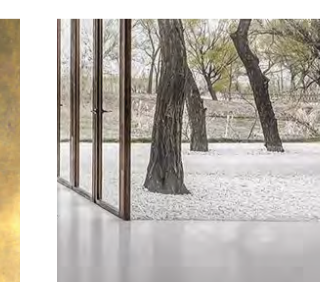
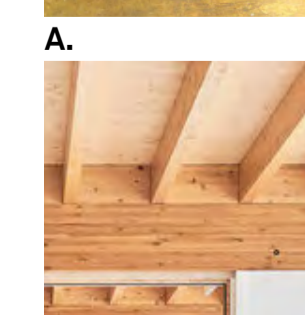
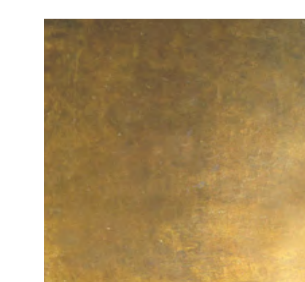
4.

PERSPEKTIVER

1. Restaurant
2. Foajé
3. Sittensje i kjeller
4. Fasadedetalj

MATERIALER

- A. Messing
- B. Polert betonggulv
- C. Massivtre bjelker
- D. Eksponert massivtre fagverk

tværssnitt. Skulle museet kreve utvidelse i fremtiden, kan dette få plass i det underutnyttede bygningens fotavtrykk og volum.

- Konstruktive systemer
- Underetasjen er tenkt utført som en plass-støpt konstruksjon, tilbakefylt mot bakenforliggende terreng. Der hvor det ikke er bakenforliggende terreng er det tenkt benyttet krysslaminerte tre vegger (Se krysslaminert tre/Massivtre)

Etasjeskillere er tenkt utført i krysslaminert tre dekker forsterket med limtre ribber. Det er tenkt glassfasade rundt utstillings-, publikums- og restaurantområde. For horisontal avstiving er det derfor tenkt dedikerte skiver i enten betong eller krysslaminert tre plassert i kjernene i bygget. For å tilfredsstille dagslys og generell romfølelse i utstillingsområdet er takkonstruksjonen tenkt konstruert i et bæresystem med en kombinasjon av takstoler og bjelkerister av limtre. Stålførsterking i lokale området er tenkt benyttet for å sikre et rasjonelt bruk av materialer.

Ved å benytte krysslaminert tre og limtre vil man sikre en bærekraftig og miljøriktig konstruksjon som vil legge til rette for å benytte korteste materialer og råvarer fra lokalområdet.

4. MILJØ OG ENERGI

- Miljøvennlige og bestandige løsninger med forslag til energipositive løsninger:

En meget ambisiøs bærekraftstrategi ligger til grunn for forslaget. Gjenbruk av eksisterende bygning har blitt vurdert, men anses som lite realistisk, men kjellerutgraving og omkringliggende landskapsarbeid vil bli brukt på nytt.

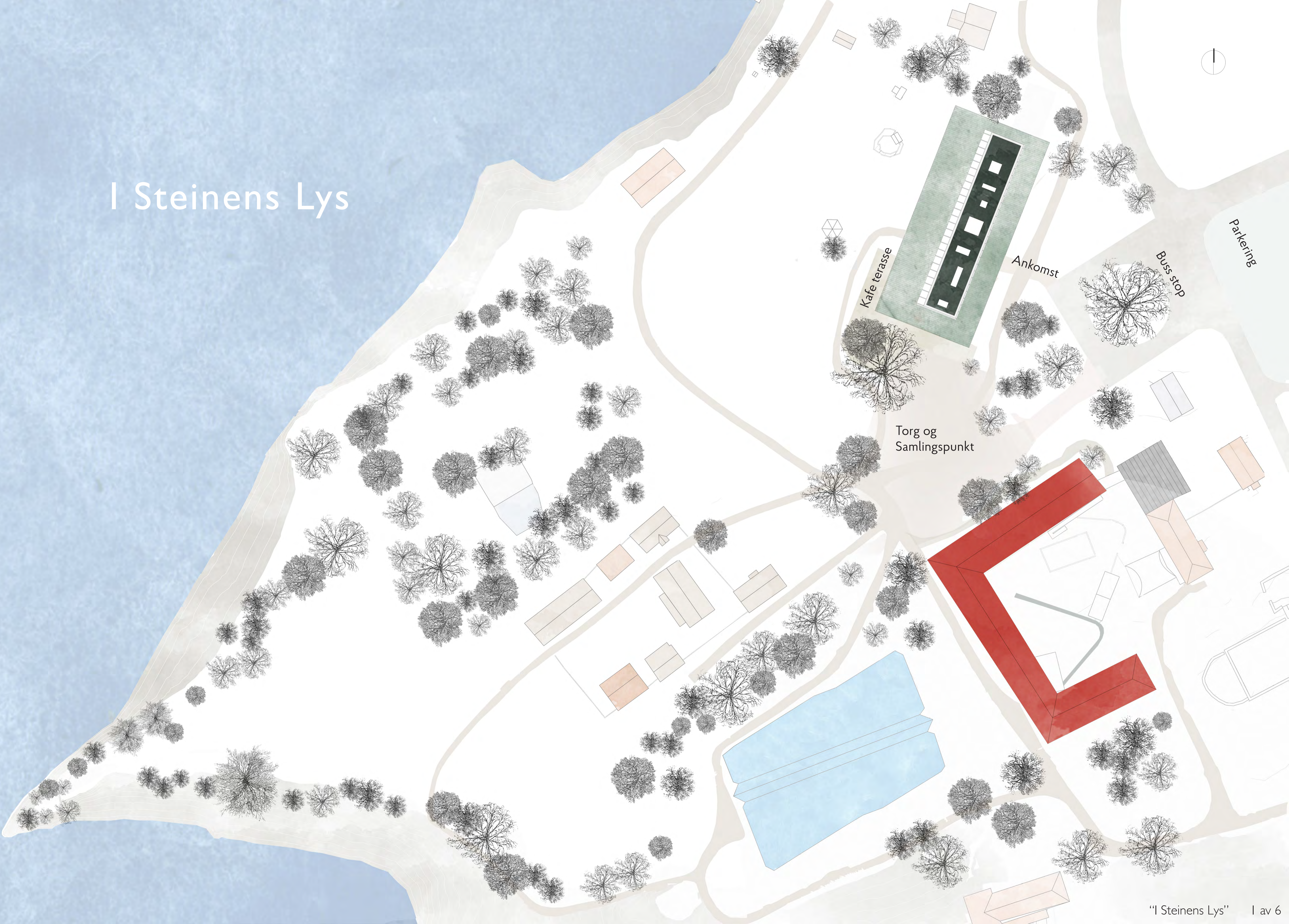
For å redusere energibruk har vi brukt foreslått flere passive tiltak gjennom hele bygningen. For det første samler de store takflatene regnvann og samler dem i en brønn. Dette vannet kan i sin tur gjenbrukes som gråvann i bygningen, samt ved å avkjøle bygningen naturlig ved å trekke avkjølt luft fra brønnen og inn i en stikkrenner som ligger i bygningens fundament. I tillegg er glassfasadene i andre etasje godt tilbaketrukket, spesielt i sør- og vestfasadene, for å eliminere overoppheting gjennom direkte sollys. Disse åpningsbare fasadene gir passiv tværvæntilasjon av kontor- og restaurantområder.

I bygningens lavere nivåer gir den termiske massen til de solide mureggene og tykkelsen på taket en lav grad av varmetap i vintermånedene. Alle områder av bygningen, med unntak av ønskelige mørke soner, er naturlig godt opplyst. Den nye bygningen forbedrer det naturlige miljøet ved å beholde alle trær og innføre nye grønne tak på sokkelnivå. Til slutt bruker bygningen de store takflatearealene til å plassering av strømgenererende PV-paneler - fargetilpasset i pigmentert glass for å matche taket.

- Solide og varige materialer:
- Den nye bygningen har en meget bærekraftig materialstrategi. Hovedoverbygningen er et hybridssystem av limtre og stålforbindinger. Ikke bare er den omfattende bruken av tre det mest karbonnegative strukturelle valget, men den kan også produseres lokalt, noe som vil minimere transportenergien.

De andre primære materialvalgene som terrakottafliser og murstein av leire er tradisjonelle materialer, men dessverre ikke lenger i produksjon lokalt. Flisene som er en skreddersydd design for den nye bygningen, er imidlertid modulare og svært robuste. Lang levetid gjør dem til et bærekraftig valg. Lokalområdet har veldig mange nedlagte industrielle mursteinbygninger. Vi vil foreslå resirkulering av revet murstein, som reduserer karbonavtrykket og forbedrer karakteren til overflatene.

I Steinens Lys

VISJON

I den historiske kontekst på Domkirkeodden reiser det seg en rolig og balansert tilføyelse til arkitekturen på odden.

De to naturlige materialene tre og stein, skaper grunnlaget for en arkitektur med ulike arkitektoniske opplevelser.

Et nytt utstillingsbygg med en åpen fasade er en velkomst til de besøkende. Bak den lette fasaden bryter en monolitt gjennom taket og bringer lys ned i byggets kjerne. Her gjemmer det seg utstillingsrom, et sted for ro og fordypelse.

I kontrast til den tunge stein rammes første etasje inn med glass og tre, der finner man plass til felleskap, utsikt til Mjøsa og refleksjoner med mjøsa, i/med naturen og arkitekturen på stedet.

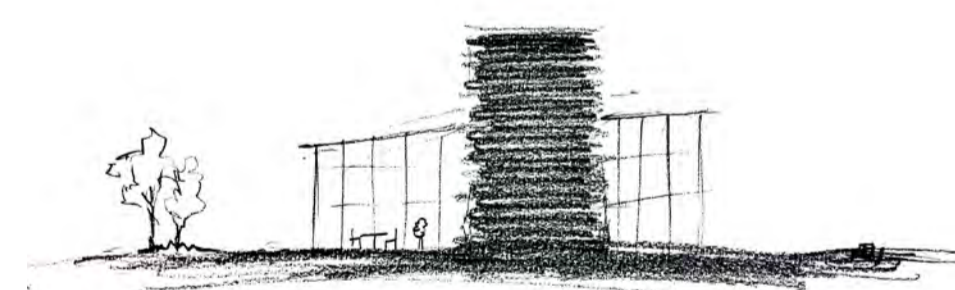
Prosjektets intensjon er å skape et transparent ytre som er oppvarmet om vinteren og står i dialog med omgivelsene og de ikoniske bygningsverk. Samtidig som bygningen står sterkt i konteksten ved å suge den besøkende inn i en ny verden, i steinens indre, hvor du kan gå på oppdagelser i utstillinger og materialer.

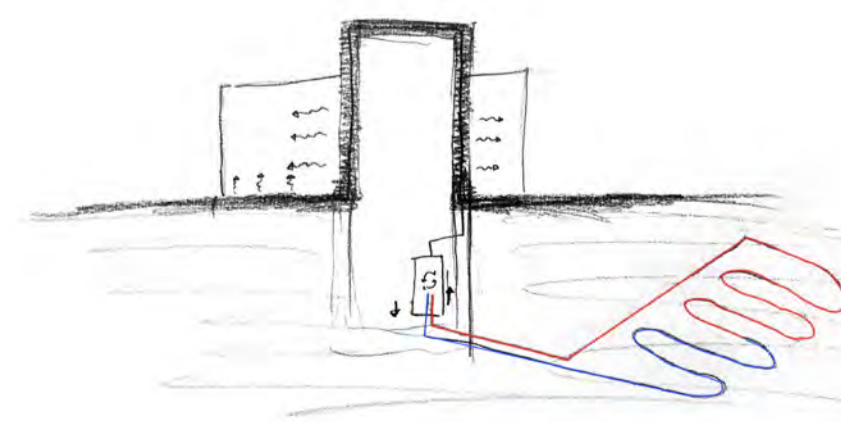
KONTEKST

Liksom ruinene på Domkirkeodden, vil vi reise en ny bygning fra et materiale som har vært på jorden til alle tider, stein som formgiver arkitekturen til å passe vår tid og de nye behov museet har. Valget av å bruke de få materialer; stein, tre og glass er tatt med omhu for klimaet og tradisjonelle bygningsmaterialer i Norge, så vel som en reaksjon på bygningene på odden.

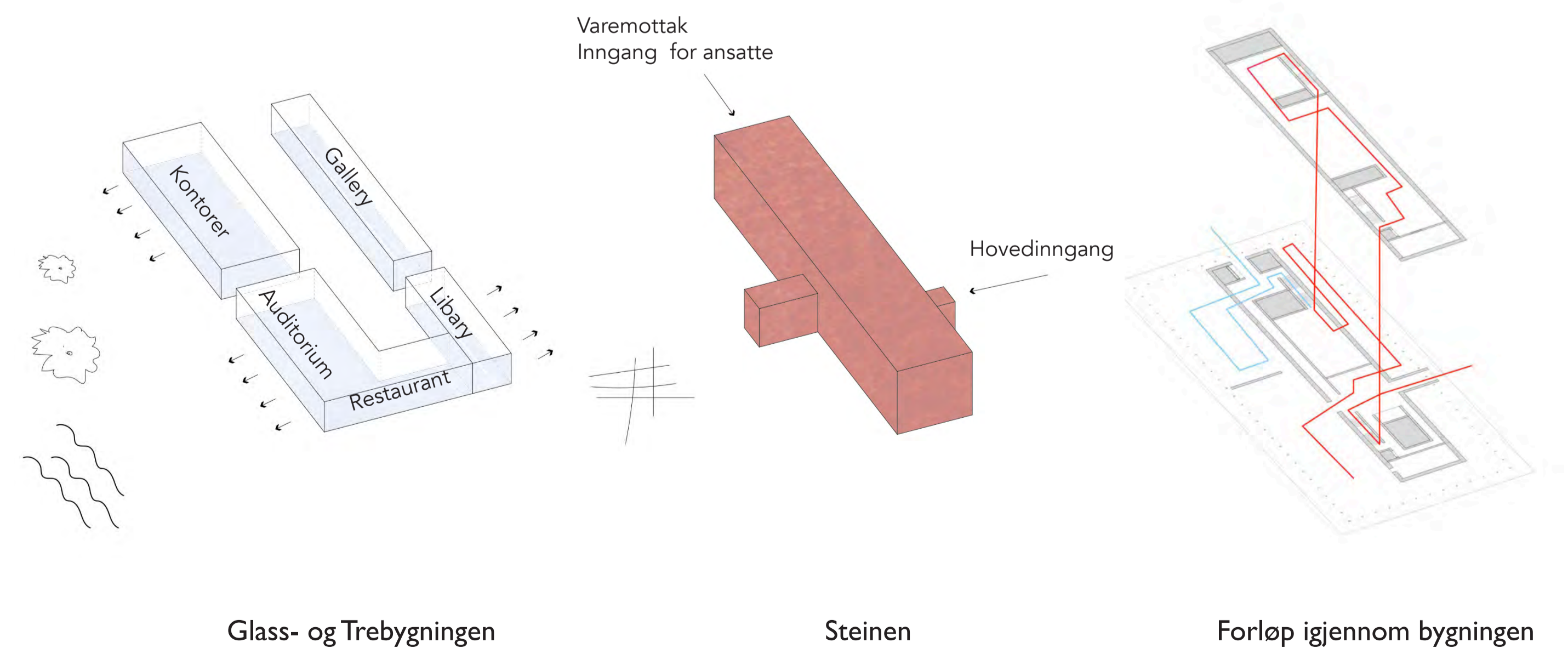
Prosjektets formgiving skaper plass til å imøtekomme programmets fleksibilitet. Når museet lukker kan kafé og restaurant være åpent, som en naturlig forlengelse av et nytt torget som oppstår mellom den nye bygningen, Hamardomen og Storhamarlåven.

Konseptet om en vinterhage er bindeleddet mellom ute og inne, og åpner til nye muligheter for møtet med sesongene og naturen.

Bygningen varmes opp ved hjelp av jordvarme. Natursteinen holder på varmen og sørger for trehusets temperatur om vinteren.

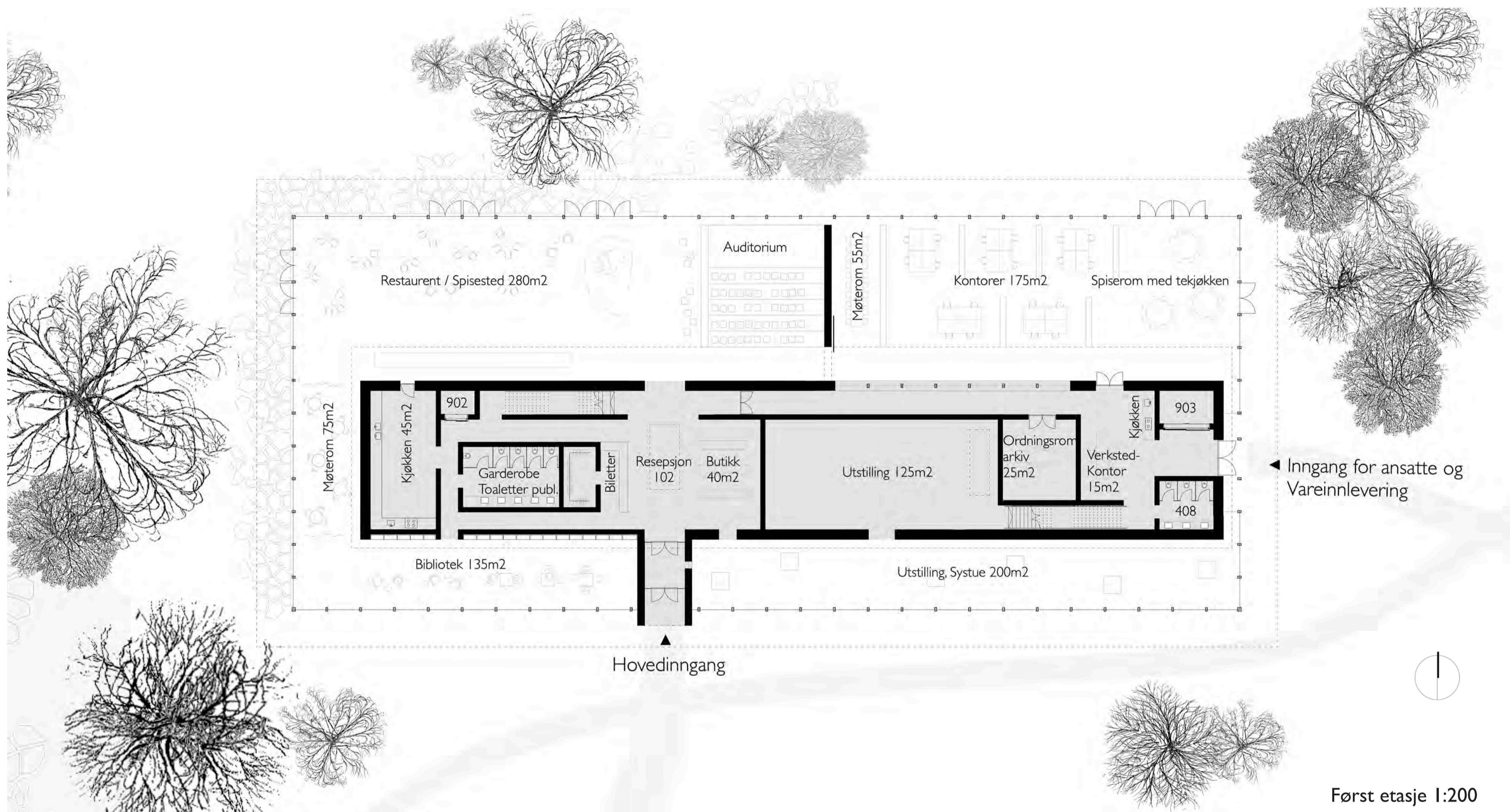

Glass- og Trebygningen

Steinen

Forløp igjennom bygningen

STEINBYGNINGEN

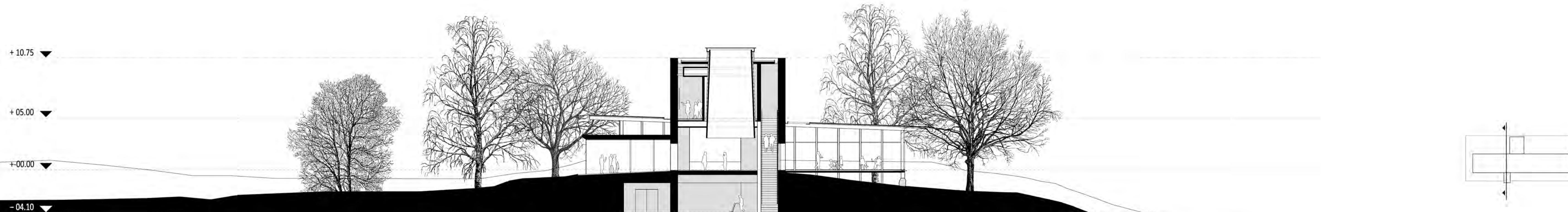
Først etasje 1:200

Inngangsparti og Resepsjon

Når man trer inn i bygningen møter de besøkende steinens mytiske verden, mellom tunge robuste vegger blir man omsluttet av dunkle farger med lys fra himmelen. Veggene av solid skifer er stablede stykker, steinen er maskin-hugget ut av fjellene i Oppdal. Steinen som har formet seg med naturen i millioner av år vekker sansene i det vi rører overflaten med hendene våre, temperatur og lukt minner oss om naturhistorien og vår eksistens.

Fra resepsjonen kan man bevege seg opp i utstillingsområdet, hvor den indre steinkjerne åpner seg til tre hoved-gallerier.

Tverrsnitt igjennom inngang og restaurant 1:200

UTSTILLINGER

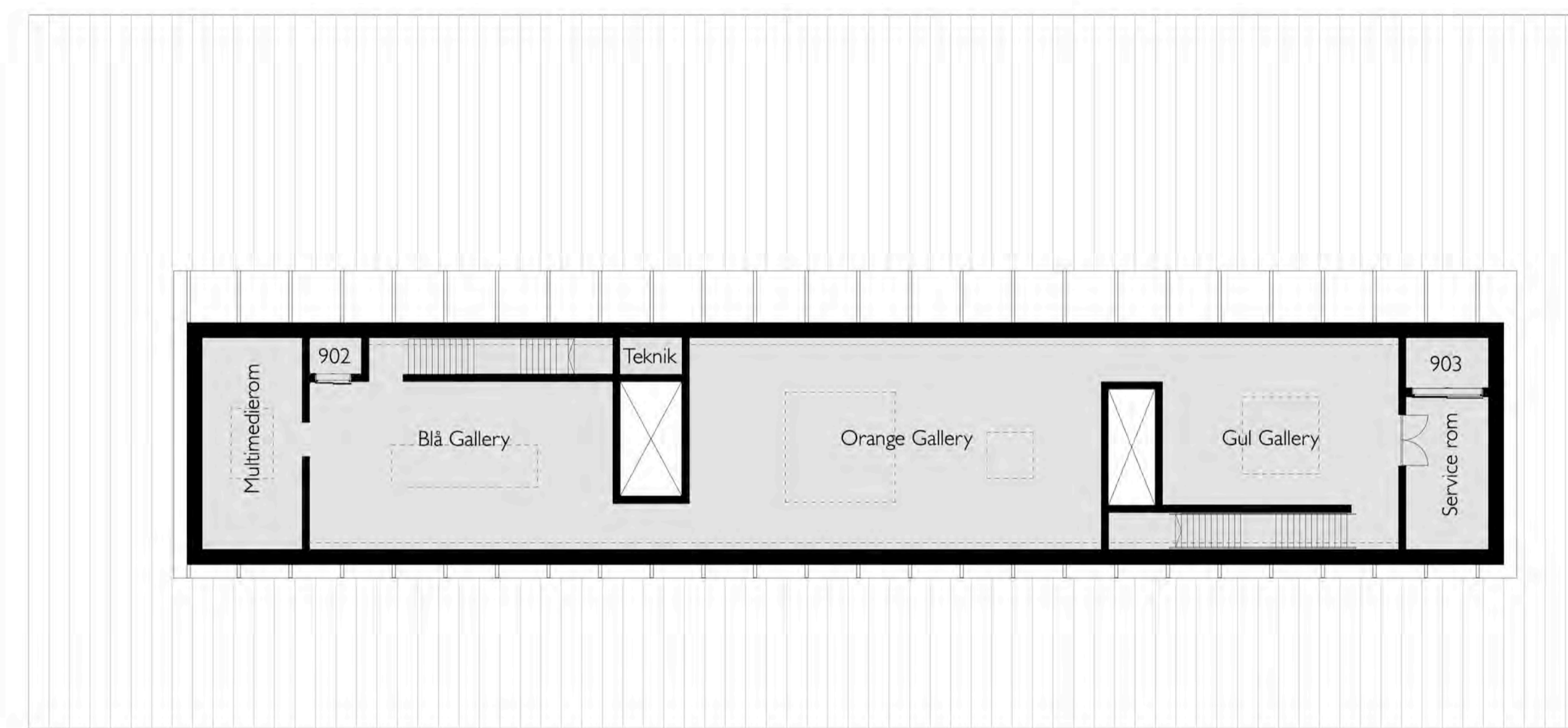
I utstillingsrommet slippes dagslys inn fra fargede kassetter i taket og en glippe langs veggene som kaster naturlig jevnt lys på veggflatene. De karakteristiske lysinnfall gir mulighet for å fokusere objekter og utnytte veggens lys. Taket i tre gir fleksibilitet for montering og nye ideer til utstillinger.

Utstillingens opplevelse er en reise gjennom lyset og naturens formspråk. Utstillingen fortsetter med et mørklagt galleri på første etasje til sensitive objekter, for så å avsluttet vandringen i galleriet på den østliggende fasade. Her plasseres systuen, sammen med utstillinger som museet ønsker skal være en del av velkomsten, eller som en gave til de forbipasserende i lokalmiljøet.

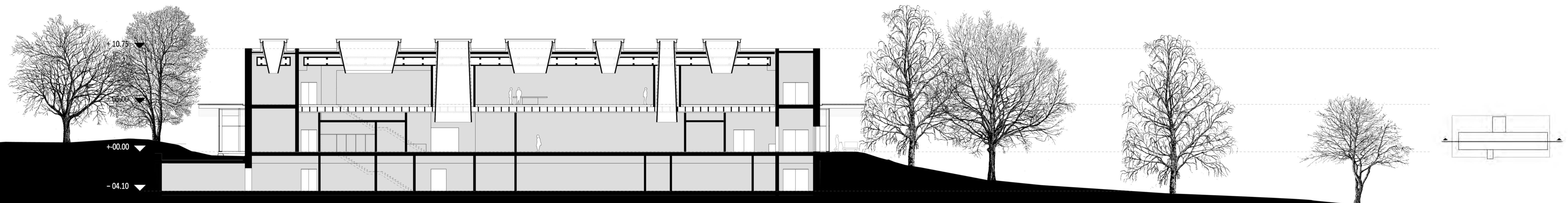
I steinens kjeller finnes museet arkiv i ekstra trygge omgivelser. Museets verksteder ligger i kjelleren hvor stedets topografi gir mulighet for dagslys til disse lokaler.

“Det oransje Galleri”

Først etasje 1:200

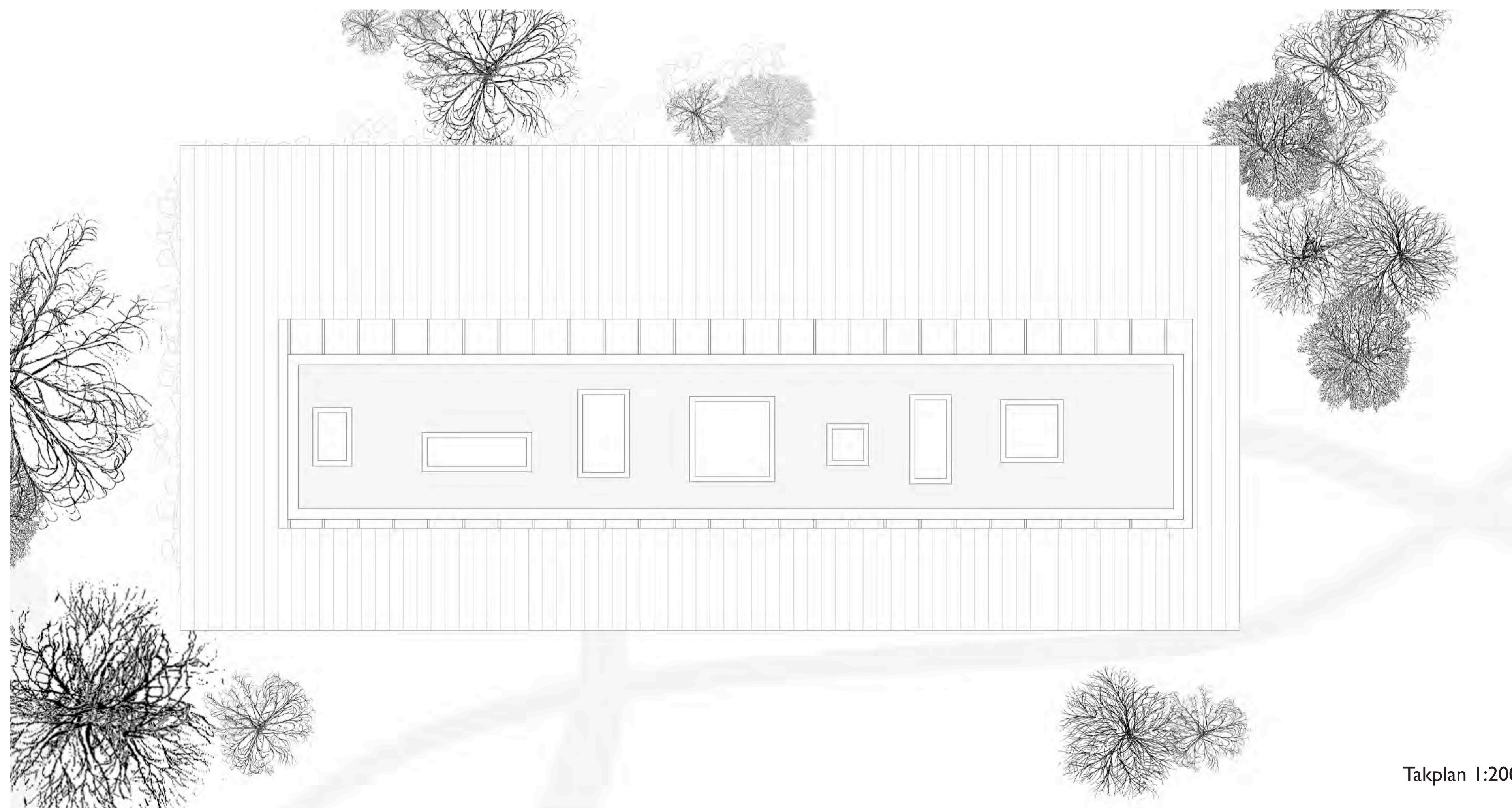

Lengdesnitt igjennom steinbygningen 1:200

TREBYGNINGEN

Sør i fasaden ligger biblioteket, tett på møterom som er i forbindelse med restauranten. Lokalene kan lukkes av med fleksible tunge gardiner for avskjerming til eventuelle arrangementer. Når man går ut i det store åpne rommet, befinner man seg i møte mellom arkitekturen, naturen og Mjøsa. Restaurantens sitteområde flyter sammen med auditoriet i en åpen stue, det er museets hoved møtested for besøkende fra alle bygninger.

Kontorene for de ansatte har en lignende opplevelse, med dagslys og utsikt mot Mjøsa. Fasaden kan åpnes i sommersesongen og landskapet foran bygningen blir en del av arkitekturen.

Takplan 1:200

Utsikt til Mjøsa fra interiøret i Trebygningen

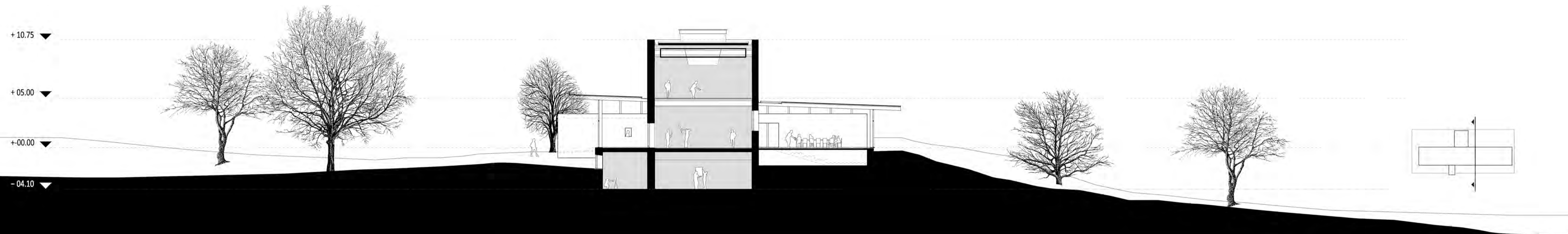
Tre og Sten i Norge

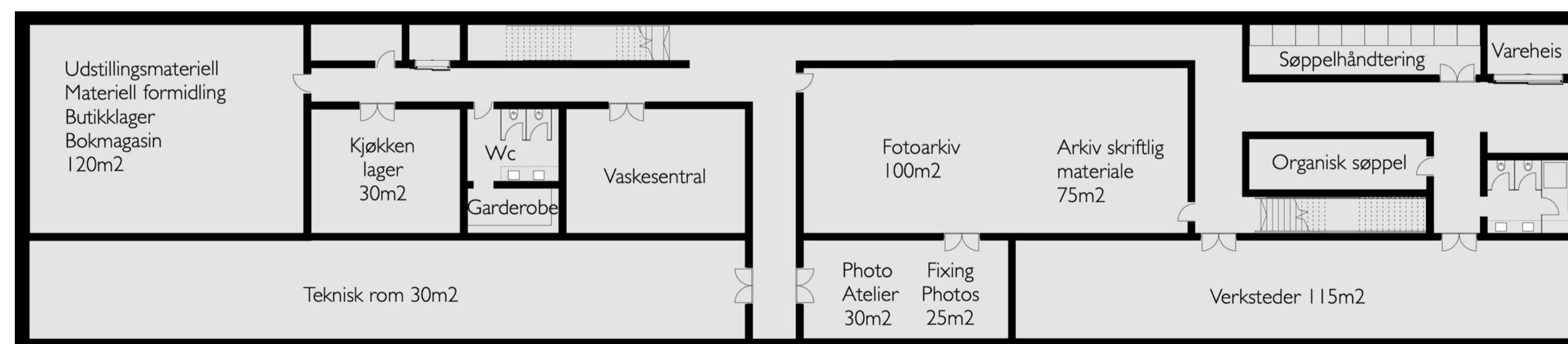
Monolitt i landskapet

Stein rammer inn vannet

Tverrsnitt igjennom Øst Galleri og Kontorer ut til Mjøsa 1:200

Kjellerplan 1:200

Konkurransforslag Anno Domkirkeodden Hamar

Bærekraft

Å bygge impliserer en fremtid. Den er alltid ny. Vårt mål er å lage arkitektur; bygge holdbare hus, kvalitet i håndverk og materialer, i teknologi og bruk, i opplevelse og glede. Hus som derfor er verdt å bevare og slik oppfylle ønsket om bærekraft, et moderne svar på Annos vinterhus i massivtre på Domkirkeodden.

VINTERHUSET

(fritt etter Johan Borgens "Sommerhuset", 1961)

Konsept

Huset er stort og rødt. «Det lå som om det var skapt med landet fra første stund: et blått gløtt mot sjøen». Det strekker seg langs bakkekammen mellom grønne trær og kler de fra før store hus på stedet. En bred gruslagt sti med trinn fører fra møteplassen på atkomsttorget og inn i huset som en låvebro. Ved siden av i gressbakken en slyngende betongrampe med innstøpte varmerør.

1. Forhold til omgivelser, landskap og hus. Stedstilhørighet

Mål

Intensjoner blir arkitektur. Gjøre et bra sted bedre. Logistikk, adkomst og tilgjengelighet for alle utfordrer stedets potensial og stedets kapasitet.

Å utnytte stedets potensial slik at løsningen forholder seg
Å utnytte stedets kapasitet og plassere huset i terrenget i forhold til dette og eksisterende topografi og topologi. Mjøsas horisontale vannflate innrammet av nære enger og fjerne blåner av skog og åser.

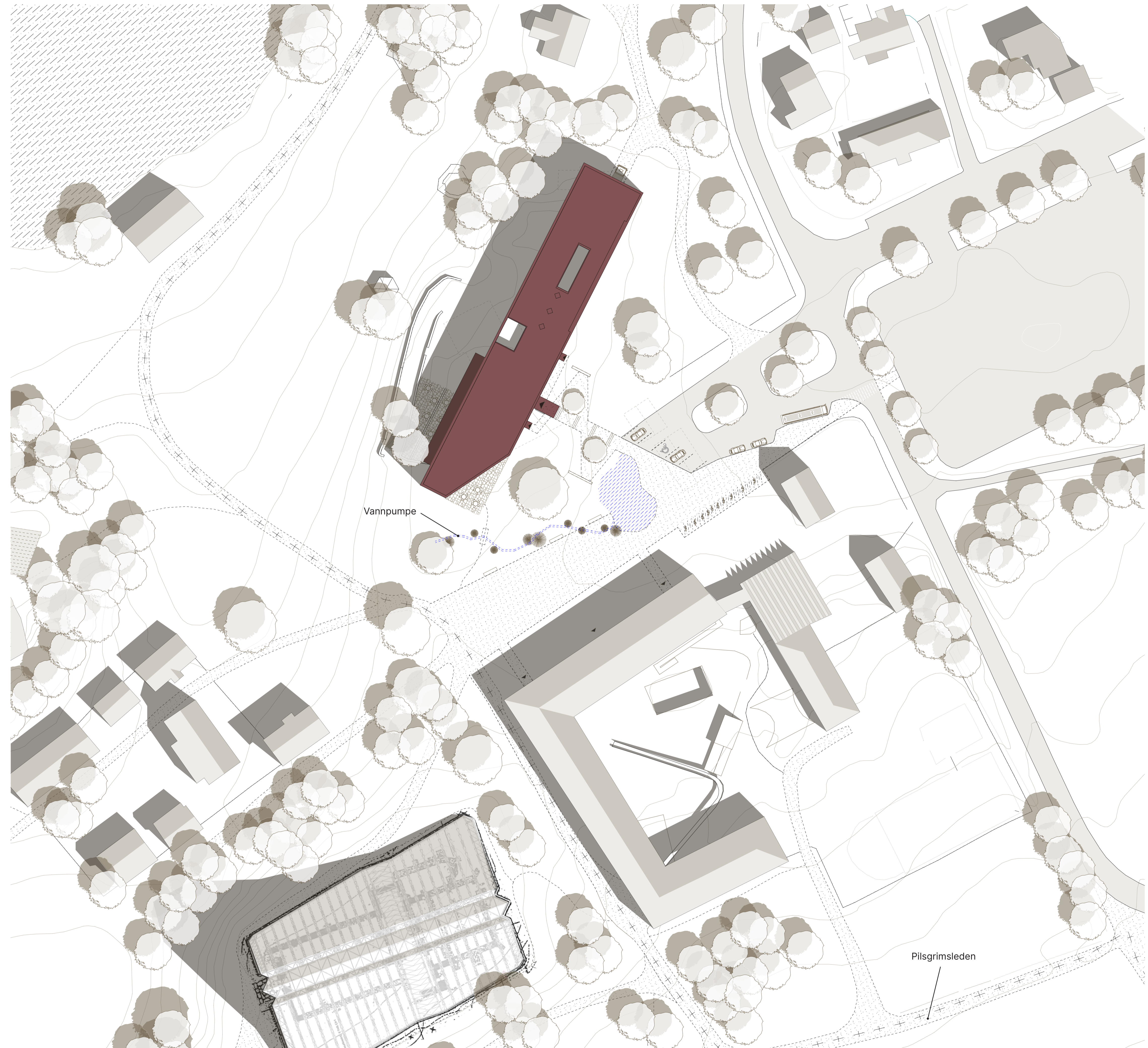
Løsning

Felles møteplass
Konsept og samspill med eksisterende hus og landskap gjør et bra sted bedre gjennom samlet disponering av funksjoner og en overordnet strategi for disposisjoner som utnytter sol og utsikt og verner mot støv.

Huset er en låve

En låve til vern og oppbevaring av minner, tanker og historier. Mot vest «bølger bakken slak og grønn med nikkende blåklokker som lukker seg mot kveld». Mot Mjøsa. Et perfekt land skapt for Hedmarkens hus som enkeltvis og i gruppe danner mindre tun. Inn-tun. Og endelig kan man komme inn i museet, til minnene, også vinterstid. Tørt, varmt, hybridventilert og trygt. Låven er langstrakt og dominerer som det tredje bygningselement landskapsrommet. Sammen med Storhamarlåven dannes en atkomst, et ut-tun, et endelig svar på en lenge savnet romlig atkomst til Domkirkeodden. Tunets proporsjoner følger av elementenes størrelser og landskapsrommets form og fysiognomi. Som et gjensvar av Mjøsas nærvær på motsatt side er det anlagt et vannspeil på torget til lek og vedervegelse. Vannet pumpes opp til kildens utspring som gir vann til en barkebåtte som krysses av kloppe for dem som kommer fra den nye låven og vil ut i friluftsmuseet. Låven tar imot den besøkende og dirigerer ham eller henne inn til Domkirkeoddens opplevelser. En samtale er i gang med de mange hus og tun som bindes sammen av grusganger, stier og veier.

Låvens møte med den uendelige himmelen er en rett linje. Mot den bølgende bakken avsluttes låvens røde flate som en rett linje tilsvarende. Låven ligger foran, over og til siden for vandringer over torget på veg til de vinterstengte bygningene i friluftsmuseet. Noen allerede synlig, andre skjult ned mot Mjøsa som du vet ligger der speilblank en vakker sommerdag, islagt en like vakker og kald vinterdag. I det fjerne ser du vinterstid sledesporene fra ekipasjen til hovedstadsjournalisten som ville til Gjøvik en sen april dag og stemmen til Hauk Aabel eller sønnen Per gjøres levende i vårt minne. Før hoppet vi i høyet. Nå vil vi inn i varmen. Huset er som en pil som viser vei til Domkirkeoddens alle hemmeligheter, de siste gjemt i låven selv. Bak et okergult inngangsparti, en skjerm med en matklokke fra storgårdene i Innlandet. Skjermen henger foran fasaden og skjuler lysåpningen over den tette inngangsdøren og den indirekte belysningen som opplyser deler av fasaden og matklokken og overtar for aftensolen når den har sendt sine siste stråler fra vest.

2. Arkitektonisk uttrykk og funksjonlaitet

Mål Låven skal fremstå selvstendig med et klart arkitektonisk uttrykk manifestert gjennom form, konstruksjon og teknikk. Til sammen et preg som huskes. God planløsning og funksjonalitet styres av evne og vilje til å lytte til brukernes og byggherrens ønsker og behov, også dem de ikke visste at de hadde. Forskriftskrav sørger for at alle er ivaretatt gjennom åpenhet og forståelse for helse, miljø og sikkerhet i alle ledd, selvsagt også tilgjengelighet. Planløsningen dyrker brukbarhet og generalitet foran fleksibilitet som uansett tilstrebes for variert bruk av arealene.

Løsning

Å komme inn i et hus
Låven er en verden av skurlast og massivtre som bringer lukter og minner fra barndommens møte med høyonn, hest og hesjer og handlingens rom der du til slutt fikk hoppe i høyet mens sommerdagen sendte sine solstråler gjennom spindelveg og sprekker i låvepanelet. I det nye huset flommer solen inn fra syd gjennom glassveggen, vinduet som innrammer deler av Storhamarlåven og Hamardomen. Og med solen i ryggen går du inn i huset som er strukturert som en treskipet, asymmetrisk hallkirke med innskutte mesaniner som inviterer også pilegrimsvandrerer til å roe ned og finne seg selv. En fremmed krysser sitt spor; ser, spiser, leser, lytter, lærer. Og får med seg stemninger av lys.

Funksjon

Husets form og konstruksjon sørger for enkel orientering for brukere og besøkende. Arkitekturen inviterer til bruk og vandring i parallelle verdener, den billetterte til samlingene og enkelt-arrangementer, den ikke billetterte til toalettbesøk, restaurant, kafe, bibliotek og foredrag. Det langstrakte og høyreiste midtskipet organiserer og forklarer bruken og gir romlig spenst og variasjoner og oversikt. Den ikke billetterte stryker forbi diskens kortsid til foredrag, lesesal, restaurant og kantine. Den billetterte følger diskens langside som dirigerer bevegelsen innover til høyre med de meanderformede, vekselvis belyste og mørkere deler av utstillingene til sist blackboksen og tilbake gjennom systue og butikk etter et besøk på mesaninen som nås via trapper og heis. Funksjonene er samlet og distribuert for optimal utnyttelse av tekniske føringer og bruksområdenes identitet og synergieffekt.

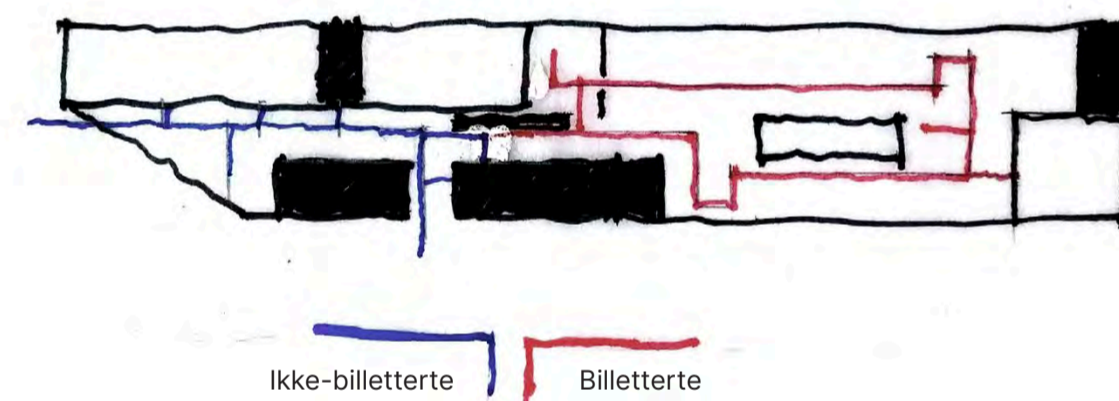

Eksteriørperspektiv fra fotopunkt 2

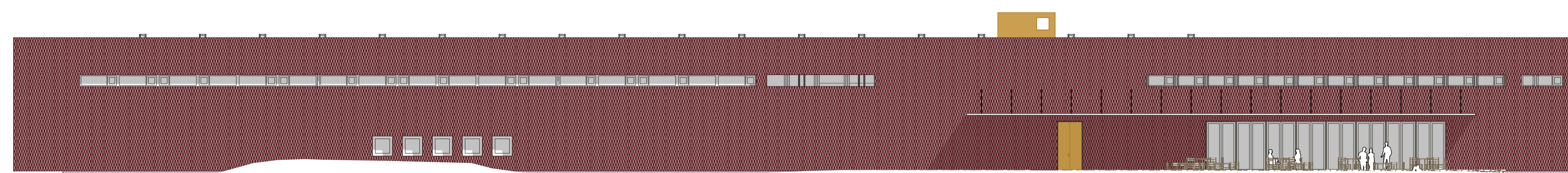
Restauranten ligger mot vest med utsikt over Mjøsa og utgang til terrassen bak og langs de gamle murene. Over restauranten ligger biblioteket mens auditoriet går over begge etasjene. Mot øst ligger kjøkken og kafeteriadisken. Midtskipet blir mylderet som gir liv til be-spisingens ulike fasetter på dagtid og like mye på kveldstid. Skråveggen som markerer spydspissen inn mot friluftsmuseet er i sin helhet en stor glassvegg som bringer Storhamarlåven tett på og Hamardomen i samme blikkfang. Utgang til tunet og bekken utenfor sørger for maksimal glede og opplevelse når museumstrettheten siger på. Over kjøkkenet ligger garderobe og toalett for ansatte, mens kontoravdelingen ligger med utsikt mot Mjøsa over de lavere deler av utstillingsrommene i vest. Underetasje/kjeller inneholder de nødvendige betjenende funksjoner for daglig drift, lager som ikke skal ha lys, men også de som trenger det. Økonomiatkomst skjer fra en overdekket innkjøring fra nordøst, men også via heis ved kjøkken og ansatte-adkomsten for mindre leveranser.

Konstruksjon

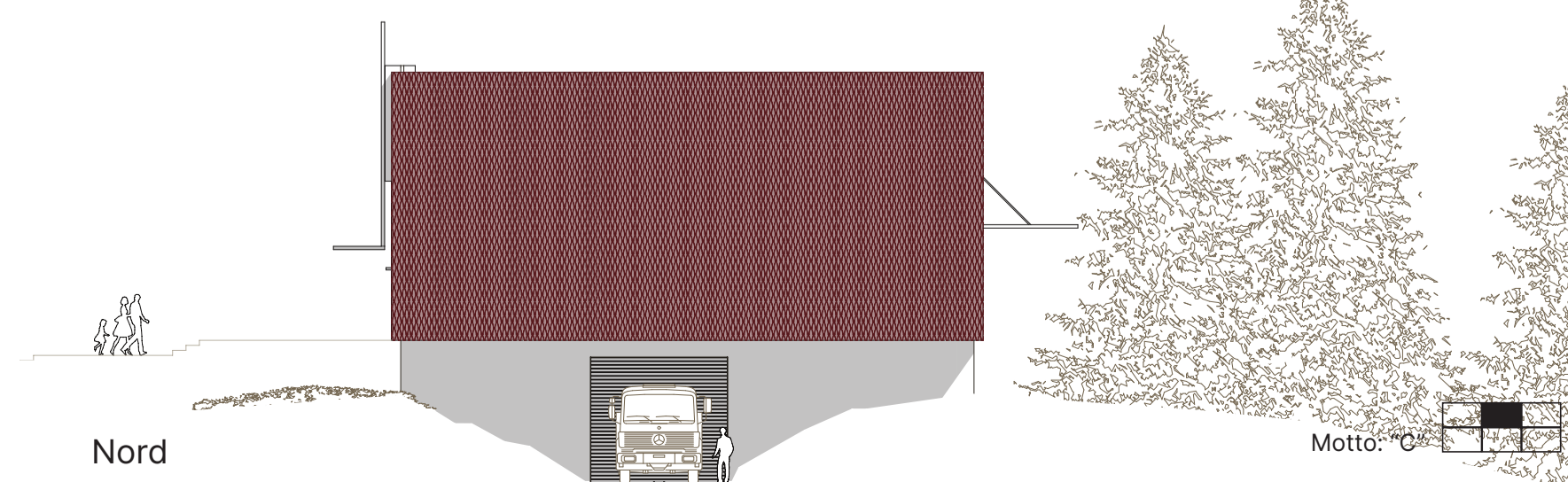
En på stedet støpt karbonbetongkonstruksjon møter terrenget som et trau, delvis underetasje /kjeller. Fra grunnmuren reiser ytterveggene seg i norsk massivtre, stående plank. (Ved vedvarende leveranseproblemer som nå, kan massivtre erstattes med stenderverk.) Tak og bjelkeverk i massivtre bæres av stolperader med knutepunkt som et sveitserkors. Taket er en varmtakskonstruksjon med flatt tak og innvendig nedløp som tas ned i vegger og vertikale sjakter for luft, vann og strøm. Etasjeskiller og tak består av sagd massivtre med spalter for akustikk og dekor, har påstøp som er slipt eller belagt med sort linoleum. Over kjeller massiv karbonbetong med ditto overflater. Isolasjon av trefiber i tak og yttervegger oppviser de krav som stilles til angitt passivhusteknologi, i dette tilfellet nærnullegenergi.

Interiørperspektiv: Utstillingsrom med mesanin

Vest

Nord

Motto: C

3. Miljø og Energi

Mål Det legges opp til miljøvennlige og bestandige løsninger med energipositive tilsnitt, lavteknologi og manuell håndtering. Bruk av lokale råmaterialer det er god tilgang på og som er varige og solide og at de kler formålet og stedet og er kortreist og «hyllevere». Vi ser for oss at det meste på Domkirkeodden produseres lokalt.

Løsning Materialbruk

Innvendig materialpalett følger materialenes egenfarge og egen stofflighet. Karbonbetong er rå og artikuleres ved forskalingsbord og lemmer med ordnete staghull.

El-føringer er dels åpne, dels lukket avhengig av hva som skal oppnås/er ønsket. Bærevegger og skillevegger utføres i massivtre der det er naturlig, ellers med stenderverk og gips med ulik overflatebehandling der det ikke av stabilitetsgrunner er anvendt støpte kjerner.

Vinduer er i tre og sitter dypt i veggen for å gi maksimal simiens-effekt. Utføringer og smyg, karmen og rammer er furu fra samme produsent. Utvendig er vinduene kledd med aluminium og med samme fargenyans som ytterveggene.

Utvendig materialpalett består av utlektet kledning av spon som er malt rød som porter og dører mens hoveddøren er i eik med stående lister og rundstokk for håndtak. Automatikk.

Form og detaljer

Det tilstrebes enkle detaljer uten unødvendig listverk. Hovedformen er enkel og alle delelementer skal styres av de valg som er tatt.

Utstillingsteknikk

Stolpekonstruksjonen med cc 180 cm benyttes til å feste utstilte gjenstander på brett, lekter og hyller. På de samme stolper festes LED-lys for almen-belysning som uplight og downlight samt effektbelysning for utstilte gjenstander. Overlys som rekker eller enkeltvis er plassert for å motvirke blending fra spaltevinduene. Belysning legges som indirekte belysning fra de samme overlys. Det tilstrebes balansert lysblanding både av dagslys og kunstig lys.

Teknikk

Tilluft skjer vertikalt og desentralisert.

Bygningsfysikk

Det legges opp til bygningsfysikk i et bærekraftig perspektiv og såkalt «passiv energidesign». Det benyttes materialer og tak- og veggkonstruksjoner med hygroskopiske og termiske egenskaper.

Valgt metode

Fremtidens bærekraftige hus har godt inneklima, høy brukertilfredshet, lavt klimagassutslipp i samlet livssyklus med lavest mulig investering-skostnad. Konkurranseslaget for Domkirkeodden er utviklet med det formål å møte fremtidens krav med et bærekraftig hus. Huset skal møte alle bærekrafts-kvaliteter, økonomisk-, miljø- og sosial- bærekraft. Konkurranseslaget arkitektur vektlegger tiltak for å optimalisere bærekraftkvaliteter gjennom følgende fem steg:

1. Optimalisere bygningsformen
2. Optimalisere tekniske systemer
3. Optimalisere energiforsyning
4. Optimalisere materialvalg
5. Optimalisering av reelt energibruk i driftsfasen

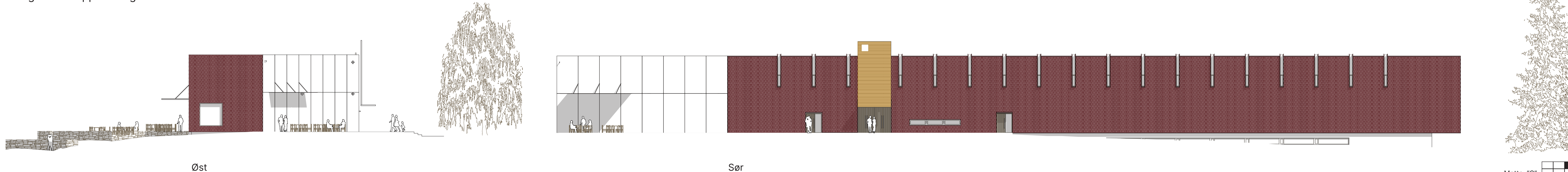
Steg 1

Bygningsform og disponering

Overordnet føring for arkitekturen er å:

1. Legge til rette for en kompakt bygning med lavest mulig overflate
2. Legge til rette for godt dagslys i alle rom for varig opphold.
3. Optimalisere bruk av glassareal for å oppnå godt dagslys med lavest mulig energibruk.

Bygningen har en kompakt og enkel form. I samspill med energieffektive vinduer, vegger, og god tetthet, sikrer dette at bygningen har svært gode passive egenskaper. Det er følgelig lagt til rette for å nå svært lav energibruk til oppvarming.

Det er utført energiberegning av konkurranseforlaget. Disse viser at huset tilfredsstiller kravet til passivhusnivå som kan utvikles mot å tilfredsstille krav til nærnullegenergi.

Resultater av evalueringen			
Evaluering mot NS 3701		Beskrivelse	
Varmetapsramme	Bygningen tilfredsstiller ikke kravet for varmetapstall		
Energiytelse	Bygningen tilfredsstiller krav til energiytelse		
Minstekrav	Bygningen tilfredsstiller minstekrav til enkeltkomponenter		
Luftmengder ventilasjon	Luftmengdene tilfredsstiller minstekrav gitt i NS3701 (tabell A.2)		
Samlet evaluering	Bygningen tilfredsstiller ikke alle krav til passivhus		
Varmetapsbudsjett			
Beskrivelse		Verdi	
Varmetapstall yttervegger		0,09	
Varmetapstall tak		0,06	
Varmetapstall gulv på grunn/mot det. fi		0,04	
Varmetapstall glass/vinduer/dører		0,14	
Varmetapstall kuldebroer		0,03	
Varmetapstall infiltrasjon		0,05	
Totalt varmetapstall		0,41	
Krav varmetapstall		0,40	
Energiytelse			
Beskrivelse		Verdi	Krav
Netto oppvarmingsbehov	31,6 kWh/m²	32,1 kWh/m²	
Netto kjølebehov	2,0 kWh/m²	6,0 kWh/m²	
Gjennomsnittlig effektbehov belysning	4,0 W/m²	6,0 W/m²	

Steg 2

Tekniske systemer

Overordnet føring for utforming av tekniske systemer er:

1. Ventilasjon med effekt varmegjenvinning > 85 %
2. Ventilasjon med lavt trykktap, SFP < 1,5 kW/ m3/s. Med mulighet for reduksjon ved bruk av hybridventilasjon
3. Hybridventilasjon - det hybride anlegget er en kombinasjon av mekanisk ventilasjon og naturlig lufting.

Konkurranseforlaget er tilrettelagt for funksjonstilpasset tekniske systemer. Prinsippet for forenklete tekniske systemer betyr så enkelt design som mulig – men ikke for enkelt. Dette oppnår vi med et samspill mellom hus og teknikk. Huset og de tekniske systemene skal oppfylle brukernes behov og sikre godt inneklima, god komfort så vel som lavt energibruk. Forenklete tekniske systemer handler om å optimalisere bygningstekniske grep og tekniske systemer slik at de blir så enkle som mulig – men ikke for enkle. God og riktig automatisering skal gjøre driften enkel selv om de tekniske systemene i seg selv kan være omfattende og komplekse. Målet er å bygge robust, og slik at ønskede resultater oppnås enklest mulig. Prinsippet for utformingen av de forenklete tekniske systemene er vist i figur 2.1

Steg 3

Energiforsyning

Det er i prosjektet ikke forutsatt noen spesifikk energiforsyning, men prosjektet legger til rette for en tilpasning til ulike valg i den videre utvikling av prosjektet.

Steg 4

Materialvalg

Overordnet grep for materialbruk er å velge materialer som gir lave totale klimagassutslipp, fravær av helse- og miljøfarlige stoffer inkludert emisjoner til inneluft, lavt ressursbruk over hele livsløpet og etisk forsvarlige produkter (eks. unngå barnarbeid og bruk tropisk trevirke). Hovedgrepene er:

1. Valg av massivtre i kombinasjon med bjelke søyle systemer i massivtre for å nå samlet lavest mulige klimagassutslipp
2. Velge lav-emitterende materialer på alle innvendige overflater og bygningsdeler.
3. Utforme spesifikasjoner og krav til dokumentasjon slik at beste produkt blir valgt
4. Redusere avfallsmengdene, redusere brekkasje, svin, feilbestillinger

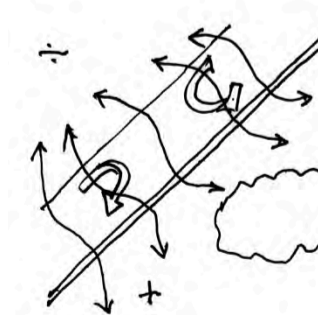
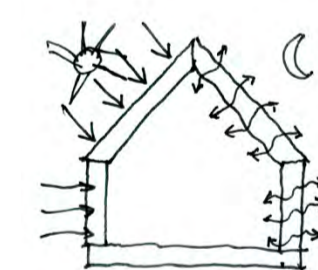

Interiørperspektiv: Fra foajè mot restaurant med utstyn mot Domkirken og Storhamarlåven

Steg 5

Lave driftskostnader

Hovedgrepet for å nå lave driftskostnader driftsfasen er, å utforme et svært energi effektivt hus, velge materialer med lang levetid og lave vedlikeholdskostnader, legge til rette for bruk av forenklete tekniske systemer, mm. Med forenklete tekniske systemer kan det nås lavere driftskostnader i driftsfasen, anslagsvis 15 -30% lavere livssyklus-kostnader til drift.

4. Gjennomførbarhet

Mål Sikres gjennom realistiske og nøkterne rammer og usikkerhetsanalyser utført utfra foreliggende funksjonsbeskrivelse og romprogram. Og i forkant. Disse skal overensstemme med produksjonskapasitet og forventet kunnskap og ferdigheter i entreprenør- og leverandørleddet. En troverdig dialog mellom oppdragsgiver, prosjektledelse og prosjekterende så vel med de utførende. Konseptet er robust og tåler reduksjoner og addisjoner, som nedskalering og oppskalering både i forhold til økonomi og kontekst og er en naturlig oppgave for arkitekt og konsulenter å løse i nært samarbeid med oppdragsgiver.

Løsning Reguleringsplanen

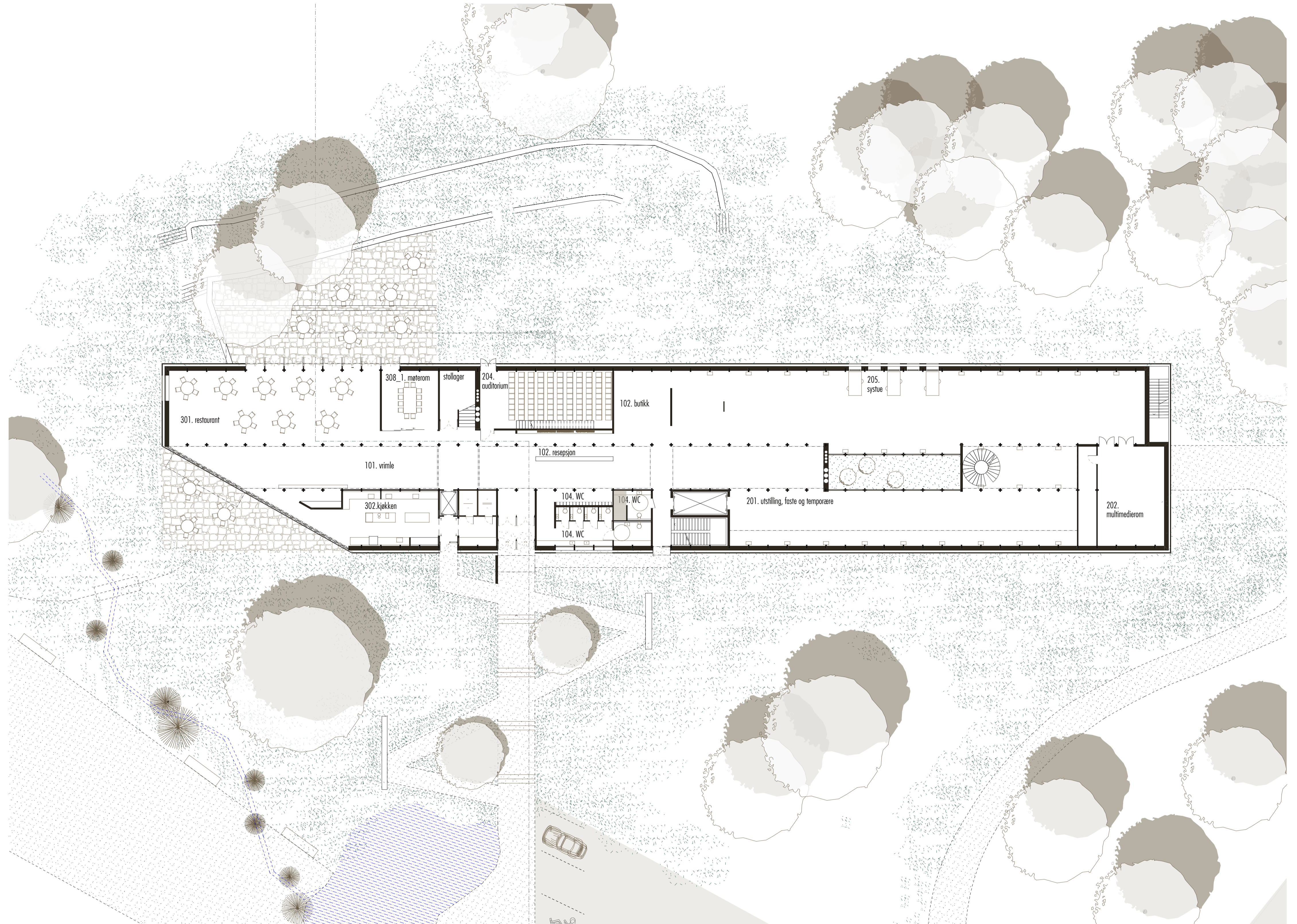
Denne legger opp til enkel håndtering av landskap og bebyggelse og sikrer en realistisk fremdrift og gjennomføring. I løsningen ligger ingen store fakter, kun en enkel håndtering av et lenge ønsket og trengt hus som kan stå ute om vinteren. Man kunne ha hoppet i høyet, gått opp på taket, men slikt fordyrer. Bedre da nærhet og robusthet med reversible fremfor irreversible løsninger. Inne som ute.

Inne

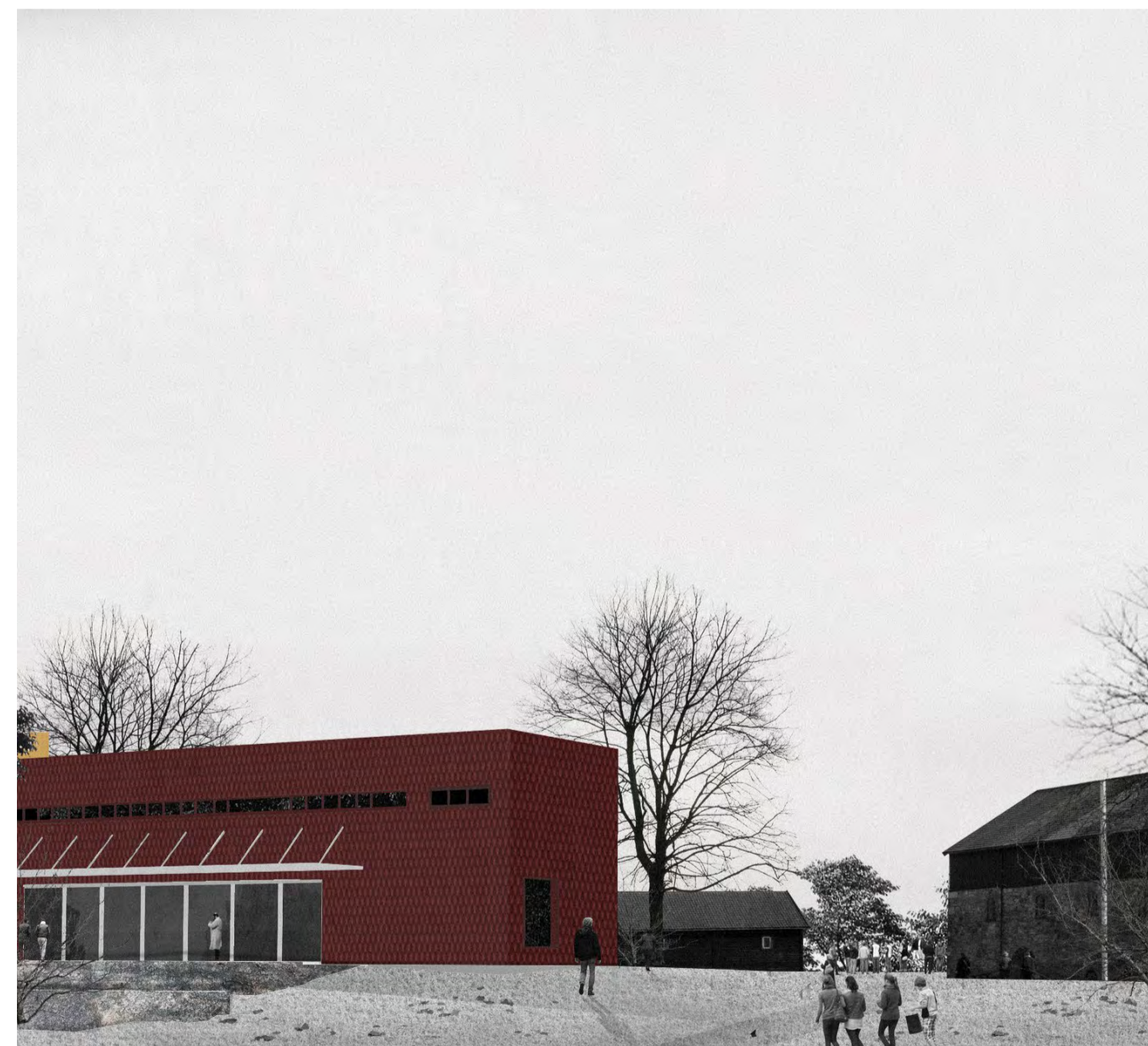
Konseptet inkluderer robuste løsninger og materialer som tillater montering og demontering direkte på vegger uten å måtte pusse opp etter nedtak av en utstilling, uaktet graden av tempo. Publikumstoalletter basere seg på unisex da disse har kapasitet til å ta imot også busslaster med besøkende.

Ute

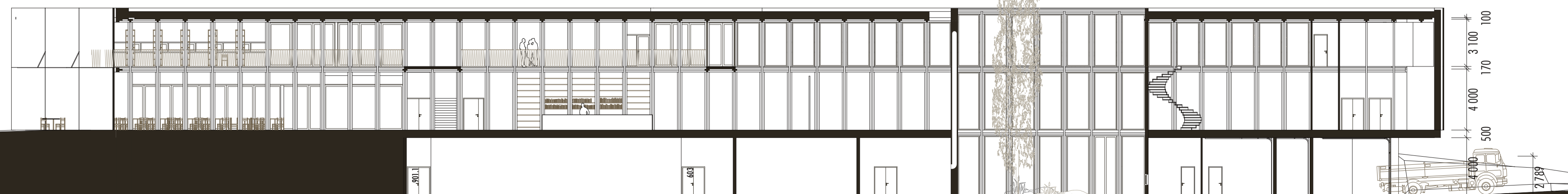
Veier og parkeringsplasser er asfaltert. Stier, veier og torget, atkomsttunet, der det ikke er sådd som åker og blomstereng er gruset. Det er kun kantsteiner der publikum skal skilles fra busser og deres oppstillingsplasser. Øvrige utvendige areal er gruset. Restaurantens utearealer er delvis overdekket. Terrassen er belagt med bruddheller. Rampene til inngangen har snesmelteanlegg for sikker vandring vinterstid. Det legges opp til ladepunkter for el-bil både på den store parkeringsplassen og HC-plassene nær inngangen. En overdekket sykkelparkering nær bussholdeplassen utformes slik at den også kan tjene som leskur.

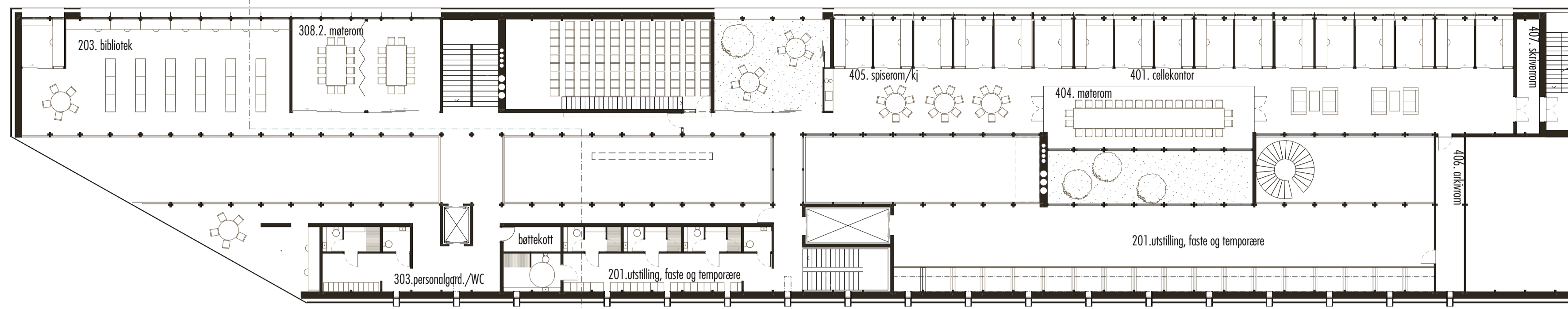
Plan 1. etg

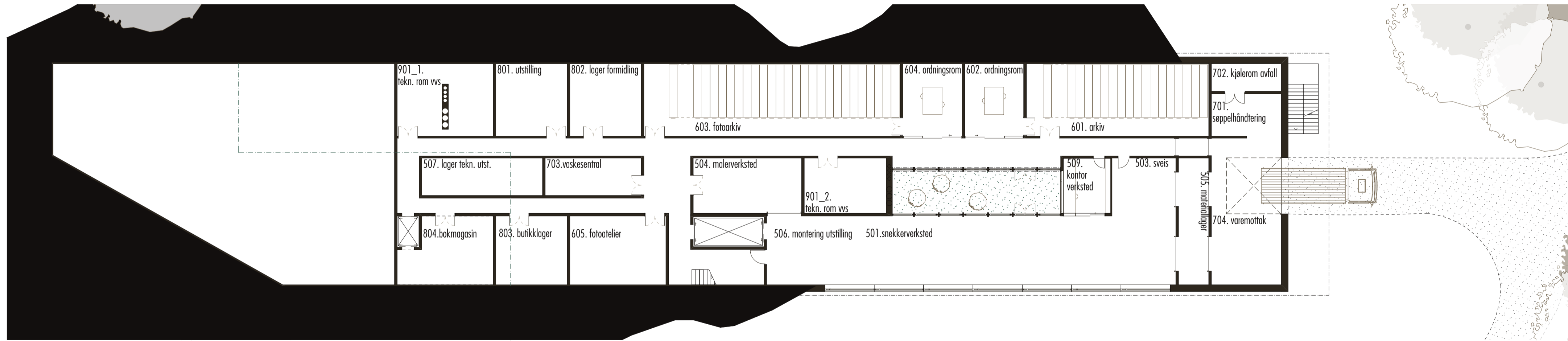
Eksteriørperspektiv fra fotopunkt 6

Langsnitt

Plan 2. etg

Plan u. etg

Rom	Romtype			
1	Inngangsparti og resepsjon	200		
101	Vrimleareal		150	146
102	Resepsjon/butikk/kontor/lager		50	52
103	Garderobe og toaletter publ.			43
104	Toalett/garderobe personal			10
2	Publikumsarealer	1005		
201	Utstillinger, faste og temporære		735	735
202	Multimedierom		75	65
203	Bibliotek m/kontor og bokmagasin		100	108
204	Auditorium		75	65
205	Systue		20	20
		100 pers		
3	Restaurant	270		
301	Restaurant/spisested		140	145
302	Kjøkken		55	82
303	Personalgarderobe/WC/kontor			62
308	Møterom		75	73
4	Kontor - og personalarealer	305		
401	Kontorer		175	172
404	Møterom		55	49
405	Spiserom m/tekjøkken		55	50
406	Arkivrom		20	20
407	Serverrom/skriverrom			10
408	Garderobe/WC			62
5	Verksteder	250		
501	Snekkerverksted		115	123
503	Sveiserom		20	25
504	Malerverksted		20	26
505	Materiallager		20	20
506	Montering utstilling		30	35
507	Lager teknisk utstyr		30	24
508	Garderobe/WC/dusj			se 408
509	Verkstedkontor		15	15
6	Arealer for museale samlinger	255		
601	Arkiv skriftlig materiale		75	72
602	Ordningsrom arkiv		25	23
603	Fotoarkiv		100	101
604	Ordningsrom foto		25	23
605	Fotoatelier		30	35
7	Miljøstasjon	100		
701	Søppelhåndtering		20	17
702	Kjølerom organisk avfall		10	10
703	Vaskesentral		20	19
704	Varemottak med innkjøringsport		50	47
8	Lager	120		
801	Utstillingsmaterieell		30	28
802	Materieell formidling		30	28
803	Butikklager		30	26
804	Bokmagasin		30	30
9	Annet			
901	Tekniske rom			
902	Personalheis			
903	Vareheis			
Sum		2505		2696

Arealene er netttotal.

Kortsnitt

Gesims lysgård
 Isolerglass Ref. Simien
 Flattakskonstruksjon 1:40
 Trefiberisolasjon T=350 Mm Snitt
 Med Innvendig Nedløp, Uv-Sluk
 Dekke Massivtre 70 X 145 Mm M/Spor

Dekke massivtre 70 x 145mm m/spor
 Massivtre, stående plank 100 x 300mm
 Stenderverk 98 x 198mm
 Trefiberisolasjon t=100 + 200 = 300mm

Detalj Ledlys, armatur festet til
 sveitserkorsstolper, sortlakkert RAL 9011

Mesanin

Rekkverk m/hulle Owatrolbehandlet svartstål
 ved fasade avstivet med skårstag
 Rekkverk m/hulle Owatrolbehandlet svartstål

90mm påstøpt, slipt lavkarbonbetong på
 dekke av massivtre 70x145mm m/spor for
 akustikk og dekor

Vertikaldetalj, "Sveitserkors", konstruktiv
 samling og knutepunkt

Horisontaldetalj:
 Hulle for utstilling på sveitserkors-stolper
 Sortlakkert RAL 9011 matt

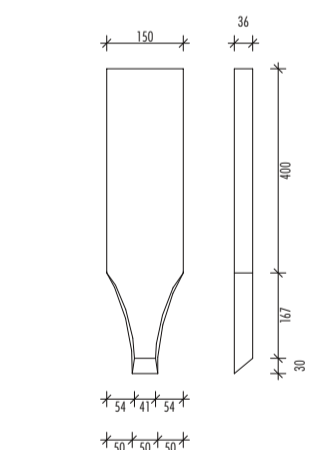
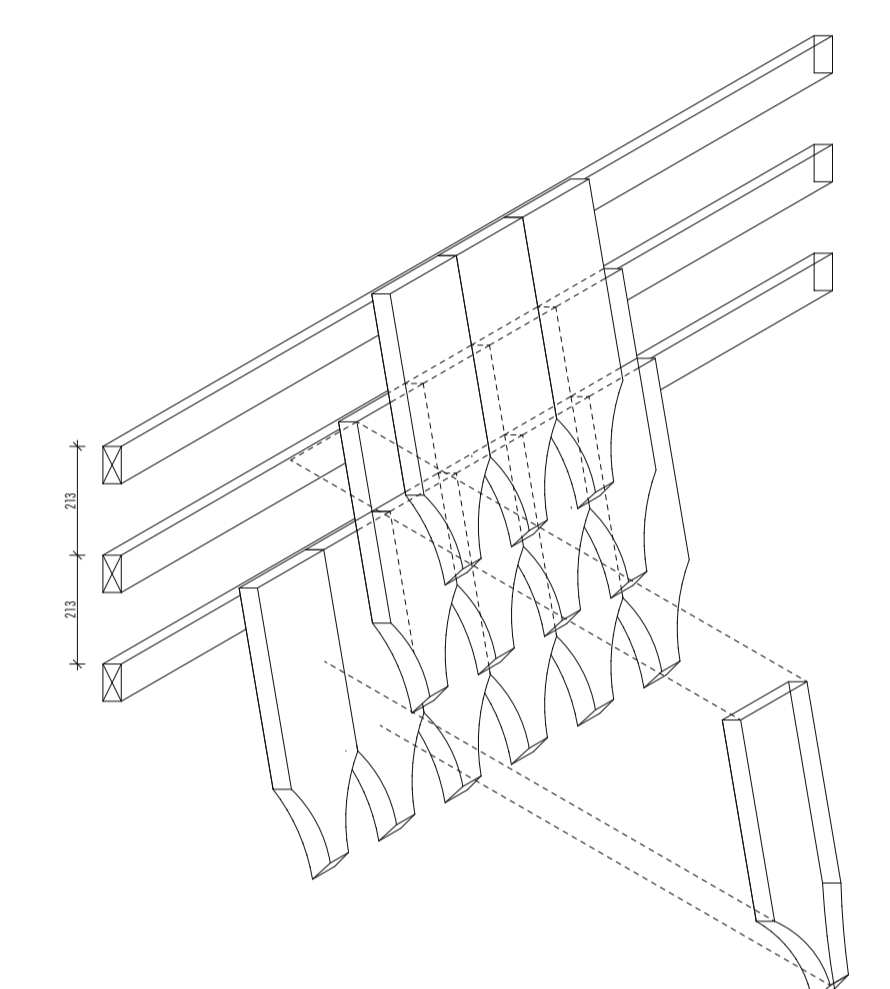
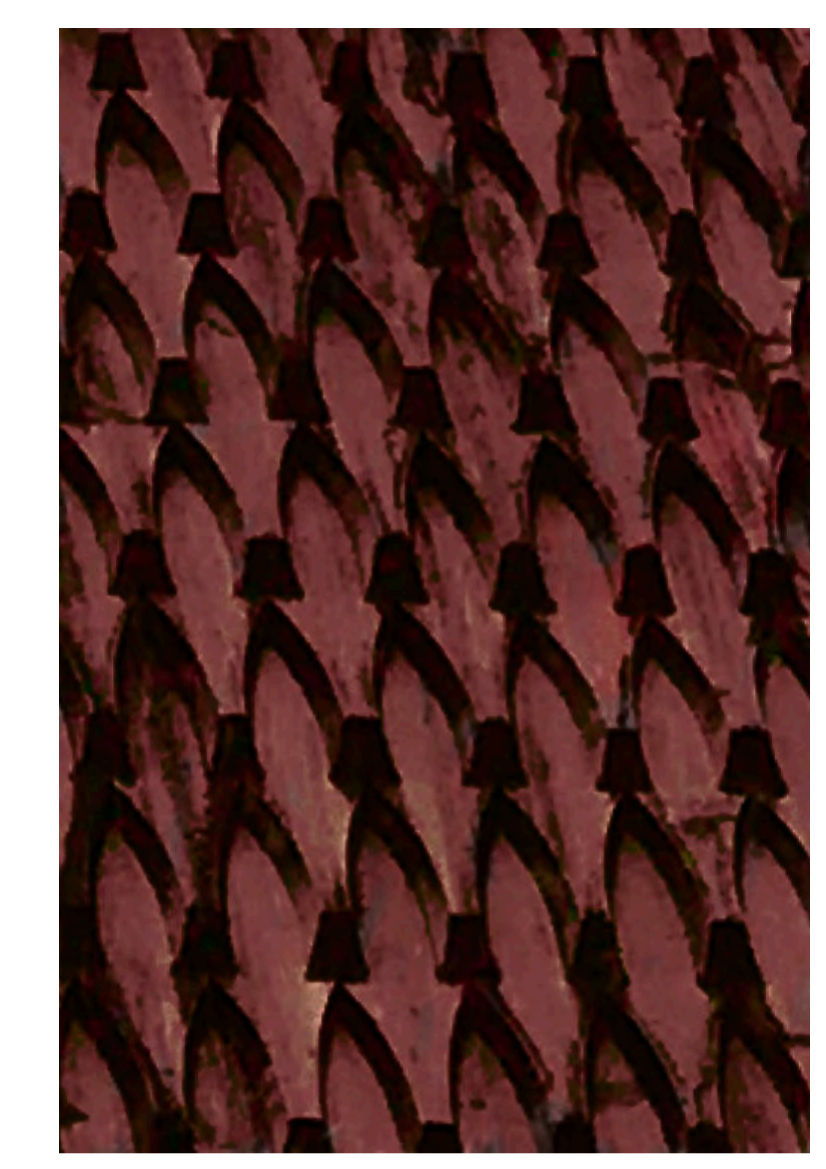
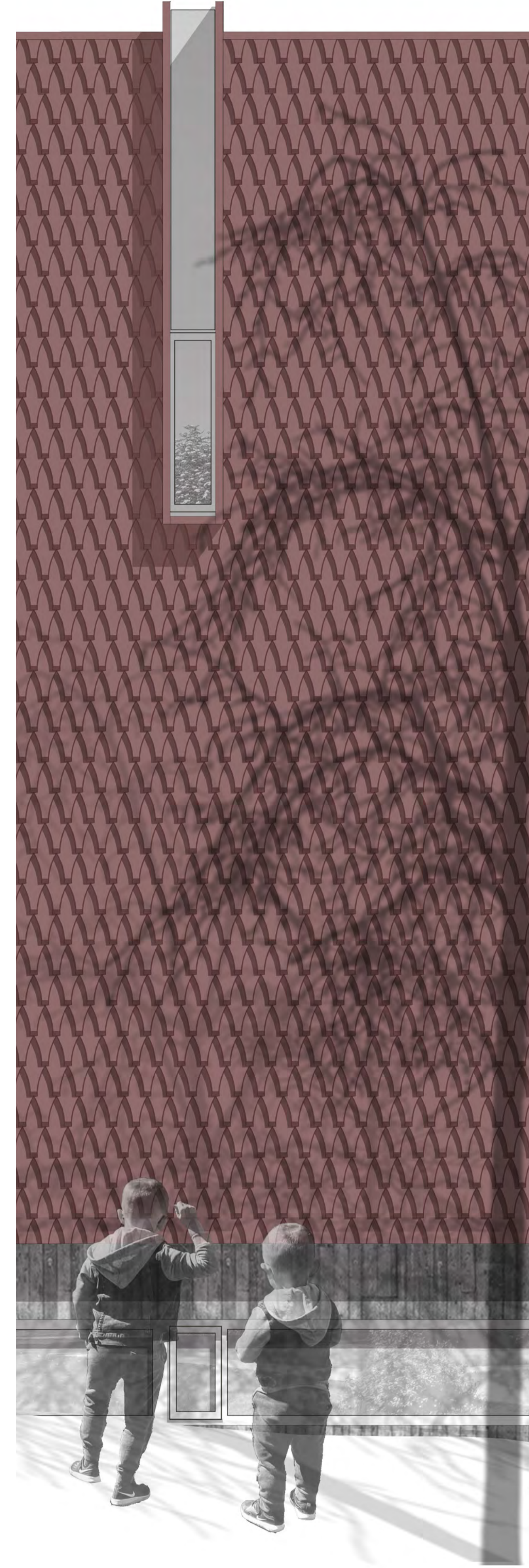
"Pådestall" på stolpe, sortlakkert
 RAL 9011 matt

Lavkarbon betongdekke, slipt
 overflate

Lysgård på kjellernivå med
 tremmegulv og jordsmonn for høye trær

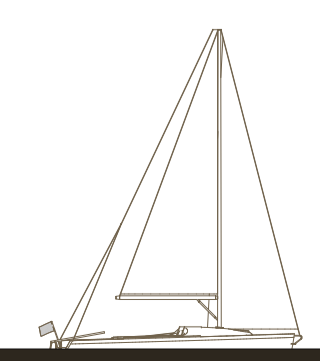
Lavkarbon betong, slipt

Fasadesnitt 1:20
 Gesims Lysgård

Aksonometri, sponkledning

Fasadesnitt 1:20

"Fra Strandvejen ankommer man til museet, der fredsommeligt kommer til syne som en let svævende bygning mellem træerne. Gruspladsens rum glider ind under huset, hvor horisonten kan anes på modsatte side. Pladsen, der flankeres af en fald omkranset af et stendige, danner ramme om både hverdag og store begivenheder. Her mødes fortid og fremtid i samme rum."

Nederst Ligger Stenene

- Nyt museum på Domkirkeodden

01 Intention

Vores forslag til en ny museumsbygning på Domkirkeodden har landskabet og stedets sammenhængende natur- og kulturhistorie som bærende motiver.

Visionen er, gennem et samlet landskabeligt og arkitektonisk greb, at området som helhed efter det nye museums opførelse, fremstår intakt og styrket, mens oplevelsen af overgangen til museumsområdet tydeliggøres - to forhold som den eksisterende ankomst ikke forløser.

Det vi går efter er, at mødet med museumsområdet fra første færd opleves som at træde ind på et sted med en særlig kulturlandskabelig karakter - en oplevelse, der trækkes hele vejen med ind igennem det nye museums rum, arkitektur og udstillinger.

Baggrunden for dette afsæt er museets beliggenhed i

et helt enestående kulturlandskab på Domkirkeodden, hvor mennesker i årtusinder har draget nytte af de naturskabte forhold, som findes på stedet og i samspil hermed skabt det landskab vi ser i dag. Her har relationen til vandet, både som transportvej og livgivende ressource, gode jordforhold og tilgang til øvrige naturressourcer dannet grundlag for kulturelle opblomstringer - med en tilhørende mangefacetteret historie som museet i dag viderefremidler til nye generationer.

En museumsbygning i ønskede størrelse og omfang vil selvsagt udfordre det eksisterende landskab, og vi mener derfor, at den nye bygning skal udføres med enorm nænsomhed og indlevelse for at kunne forsvares. Samtidig byder planerne om et nyt museum også på muligheden skabe et samlet greb, der kan styrke områdets rammer for et levende og oplevelsesrigt sted mellem kultur og natur.

Forslagets idé er således at det nye museum på Domkirkeodden går i dialog med og underordner sig landskabet og de fredede bygninger, og samtidig, gennem en kraftfuld og særegen arkitektur, et bearbejdet og sammenhængende landskabsgreb og moderne og fleksible udstillinger, kan formidle den helt særlige natur- og kulturhistorie, som findes i området.

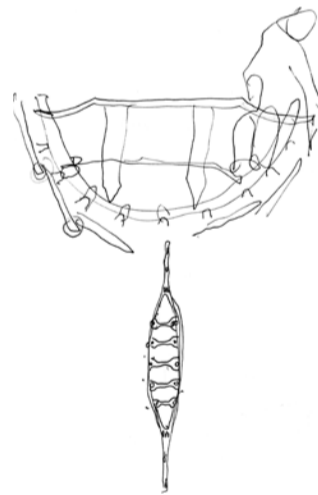
02 Hovedgreb

Vores forslag tager afsæt i den grundtanke, at den nye arkitektur bør tilhøre landskabet.

Konkret består forslaget hovedidé af et sammenhængende landskab, der glider ind under et bygningsvolumen og ud på den anden side i en kontinuerlig bevægelse, der kan opleves af alle uanset forlighed. Hermed understøtter forslaget et landskab, der både fungerer som museum for besøgende fra nær og fjern, men også som yndet udflugtsmål og rekreativt

område for borgerne i Hamar.

Hovedgrebet digter videre på byggefeltets topografi, en ellipsoid bakkeryg, som er høj i hver ende og lavere på midten. Ved at fjerne dele af bakkens midte skabes der

Skitse, Sverre Fehn, 1972

plads til en stueetage, der nænsomt placeres mellem to landskabelige forhøjninger. I mødet mellem bygning og bakke blotlægges de geologiske lag, og bakkevæggen bliver således en del af museets indre rum. Oven på landskabets forhøjninger, og henover den transparente stueetage, lægges et bygningsvolumen, som danner bro mellem bakkens toppe. Museet integreres både i topografi og træbeplantning, der omkranser bygningen. Pilgrimsruten føres på søsiden af museet og videre ind forbi Storhamarlåven.

Museets lettilgængelige stueetage rummer alle de funktioner som kræver både adgang og udsigt mens det hævede bygningsvolumen rummer de øvrige. De to etager er forbundet indvendigt af funktionskerner med trapper og elevator, der lader museumsgæsten stige op i udstillingerne langs vægge udsmykket med relieffer, tegn og symboler, hentet fra genstande i museets samling.

Stengærde af 'åkersten'. Foto fra 1935. (ID 0417-03182)

Et netværk af vand. Domkirkeoddens placering ift. Mjøsa og områdets vandveje

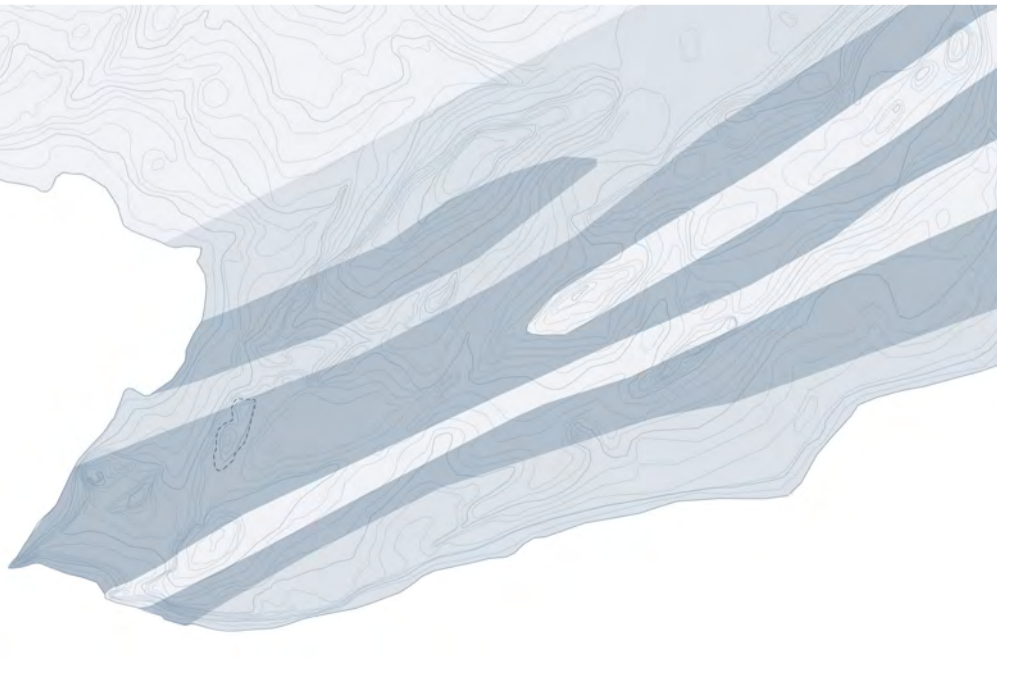
Fragtbåden 'Duen' ved Sendstad teglværk. Dato ukendt. (ID 0412-08991)

Klevens Kalkbrenneri, Søndre oven, Heilgøya. Foto fra 1945. (ID 0412-10412)

Områdets topografi og geologi. "Orthoceralken ble foldet da Den kalendonske fjellkjeden ble dannet. Orthoceralken rager ofte opp som langstrakte øst-vestgående rygger i et landskap dominert av leirskifer."

Konkurrenceområdet placerer sig i et øst-vestgående belte af orthoceralk. Øvrigt berggrund inkluderer leirskifer og sandsten.

Sten med helleristninger på Sten gård, Ringsaker. Foto fra 1933. (ID 0412-02034)

Ekisterende terræn

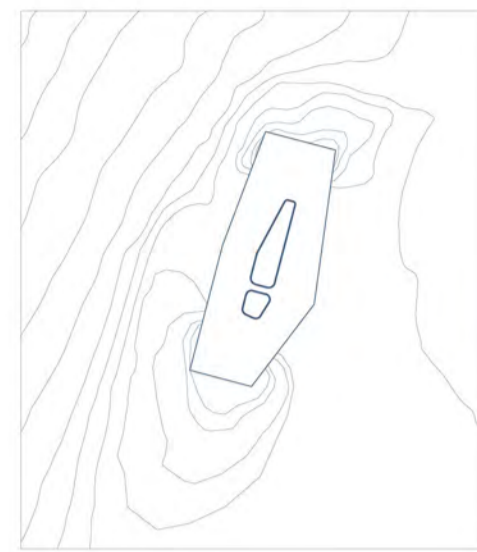
Bakkens udtryk forstærkes ved at forhøje dens toppe med materiale fra graveprocessen.

Museets ekstrorte funktioner placeres i stueetagen mellem bakketoppe.

Udstillinger og fagmijlig hviler på bakkens toppe.

Den indre kerne skaber forbindelse mellem etagerne for henholdsvis publikum og personale.

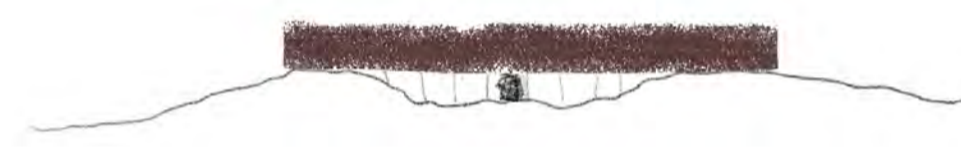
Ekisterende terræn

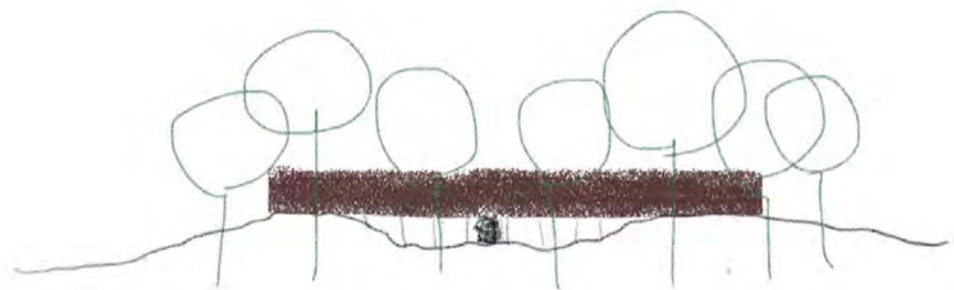
1,2 meter af bakkens midte fjernes for at skabe plads til stueetagen og give universel adgang.

Bakkens udtryk forstærkes ved at forhøje dens toppe med materiale fra graveprocessen.

Museet placeres som et volumen, der beklædes med træ og en stueetage med glasfacade. Den øverste del hviler på landskabets forhøjninger og to store kalkstensblokke.

Birk, eg, gran og fyr plantes på bakken omkring museet, der herved falder tilbage ind i det pastorale landskab.

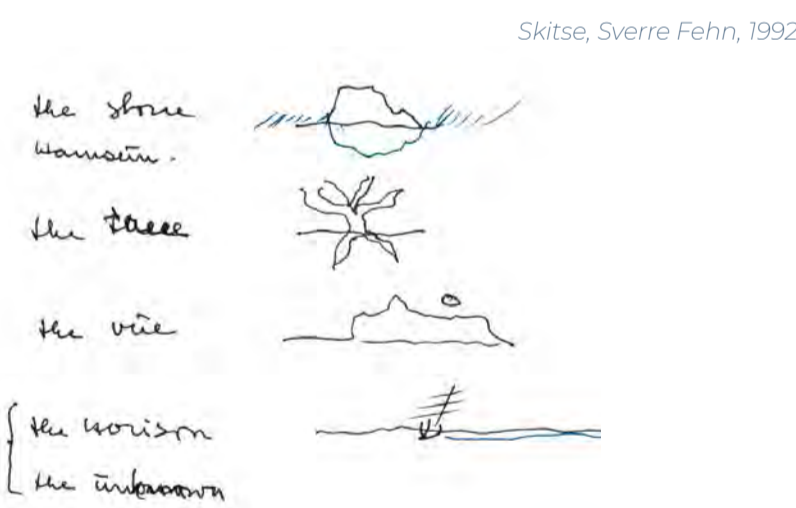
(Hovedgreb fortsat)

Vores forslag til en museumsbygning og det nye ankomstlandskab udgår fra en grundig analyse af stedets sammenvævede natur- og kulturhistorie. Museet betragter vi som en integreret del af Oslofeltets geologi med berggrund af skifer og kalksten, benyttet som fundament og byggesten i områdets historiske arkitektur, som en del af den stenede ås hvorfra Hamar tager sit norrøne navn - og Mjøsa - "det skinnende vand", der udgør stedets horisont.

Gennem forslaget fortolkning af en række landskabelige billeder ser vi en oplagt mulighed for at gå i dialog med Sverre Fehns poetiske skitser, noter og natur-kultur syn. Fehns poetiske motiver – stenen, træerne, skibet, hulen og horisonten – fungerer som inspiration og afsæt for projektets udformning og bearbejdning, og materialernes nærvær og stemningsmættede rum er ligeledes tematikker vi ønsker at viderebringe gennem vores forslag. På denne måde etablerer det nye museum

en samhörighed med Storhamarlåvens arkitektur, dog ikke gennem direkte arkitektoniske referencer, men snarere gennem tilgang, refleksion og poetik.

Ved at tilpasse museet til landskabets bløde topografi og gennem præcis beplantning, er ambitionen at

Skitse, Sverre Fehn, 1992

underordne det nye museum i relation de eksisterende bygninger, herunder Fehns Storhamarlåve, som får lov at spille hovedrollen i stedets ydre fremtoning - selvfølgelig uden at gå på kompromis med den tydelighed som kræves af en ankomstbygning. Den nye museumsbygning adskiller sig fra de to andre markante stykker arkitektur i området ved ikke at skulle forholde sig til en eksisterende bygningsruin, som kan danne kontrastfyldt modspil til det nye som tilføjes. Den nære kontekst for den nye museumsbygning er radikalt forskellig fra de andre og løsningen må derfor følge efter - hvorfor vi sigter mod en type arkitektur, som tager afsæt i landskabet og ikke peger på sig selv, men istedet iscenesætter omgivelserne og museets indhold og brug.

Hovedgrebet tilstræber samtidig en ligevægt mellem de landskabelige og arkitektoniske visioner på den ene side og en pragmatik omkring byggeteknik, gennemførlighed og økonomi på den anden side.

Stabbur på stenfundament. (ID DOK-32470)

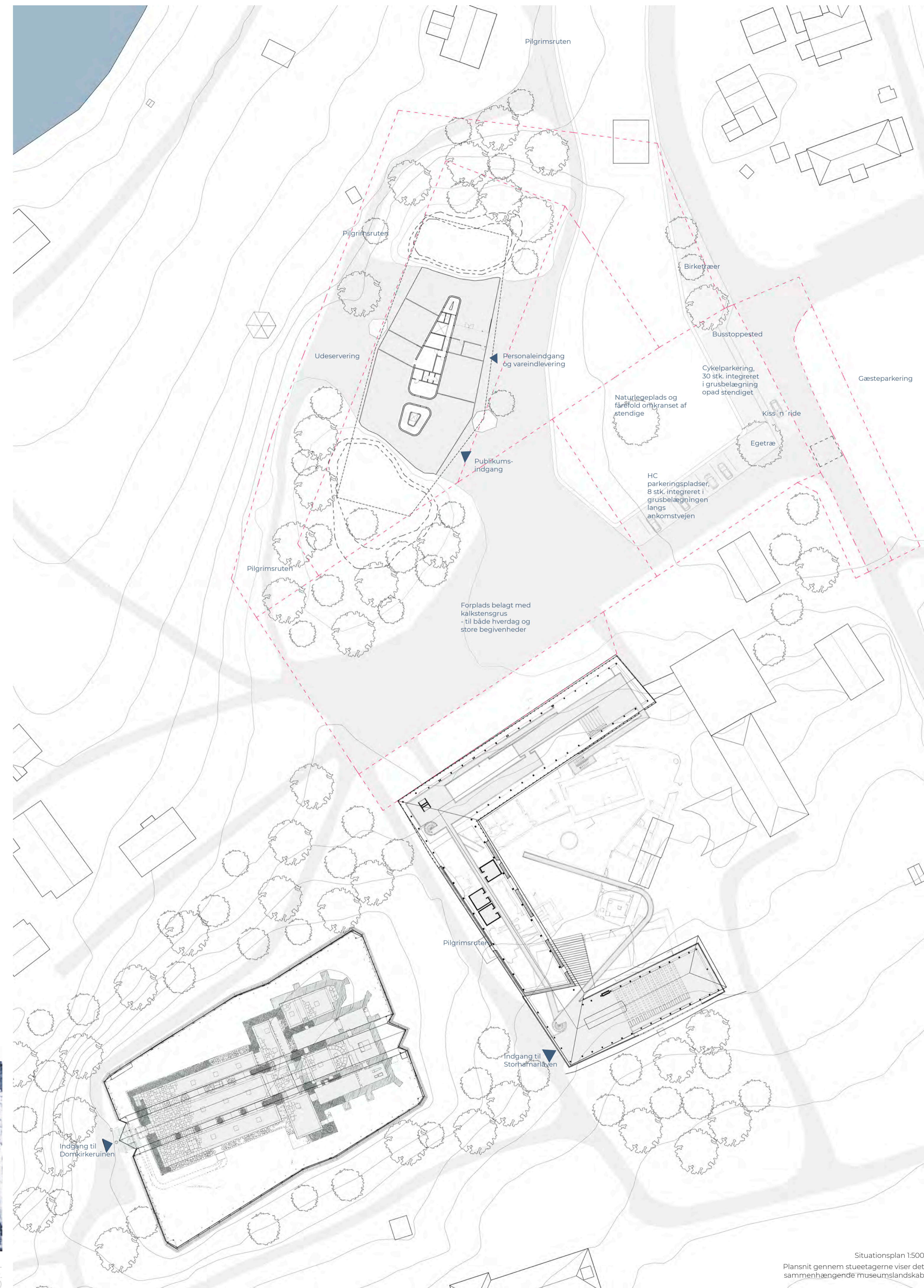
Domkirkeruinen, litografi fra 1858. (ID 0401-00313)

Sprængt kalksten, Steens kalkbrenneri, Furuberget. Foto fra perioden 1917-1940. (ID HHB-02216)

Kvinde og to børn klatrer på Domkirkeruinen's byggesten af kalk. Dato ukendt. (ID HHB-08592)

Situationsplan 1:500
Plansnit gennem stueetagerne viser det sammenhængende museumslandskab

Nederst ligger stene

Nederst ligger stenene

Et stykke i 4 akter

Karakterer: Jeg'et, Sverre Fehn (SF)
Øvrig: Træerne, lyset, stenene og vandet

PROLOG

Vejen følger stengærdet. Bag muren rammer sommersolen den frodige blomstereng, og fårene trasker døsig i det grønne græs. Et sted længere væk leger en lille gruppe børn, med mild latter og høje hvin. Den mindste fylder sine hænder med små sten fra marken, og lægger dem sirligt ned i sine lommer. Drengen stryger blødt over stenenes overflade, uden at vide, at hans forfædre gjorde det samme.

AKT I

'En opdagelsesrejsende på vej til sit skib'

Jeg søger ly under træernes store kroner, da jeg møder Sverre Fehn for første gang. Solens lys filtreres gennem grenene, og rammer luftens dansende støvpartikler.

Sverre Fehn (SF): Jeg ser, at du også har ankommet.

Jeg'et: Og nu mødes vi for første gang. Et første møde.

SF: Et møde er altid dialog. Dialog med verden, med hinanden.

Jeg'et: Og med sig selv.

SF: Ja, og med sig selv. Vi møder os selv i mødet med verden.

Jeg'et: Og nu bevæger vi os fremover.

SF: Som en opdagelsesrejsende på vej til sit skib.

Jeg'et: Åben for indtryk.

SF: Som en opdagelsesrejsende omgivet af verden, i verden, foran verden.

Jeg'et: Åben for at sætte sit aftryk.

AKT II

'Nederst ligger stenene'

SF: Nederst ligger stenene. Sten formet af havet.

Jeg'et: Stenene?

SF: Ja, stenene. Fra sprængte gårde og forladte kirker. Sten bearbejdet af menneskehænder, formet og hugget. Nederst ligger fortiden.

Jeg kigger på mine fødder, og tager et skidt frem.

Jeg'et: Men min bevægelse er i nuet. *Jeg er i nuet.*

SF: Og lyden af fødder, der rammer jorden, er i nuet. Men grunden vi går på, er fortid.

Solen er ved at trække sig tilbage, og langsomt træder skumringstimen frem.

SF: Nederst ligger stenene. Sten formet af havet.

Jeg'et: Af havet?

SF: En gang var grunden vi går på, hav. Et fortidshav fuldt af liv. Et liv som nu kun eksisterer som aftryk i sten. Bølger, som nu kun eksisterer i landskabets former.

Den blå time tegner bløde kontourer, og månens første stråler danner forsigtige linjer af lys.

SF: Hør!

Jeg'et: ...

SF: Stenens stilhed taler til os.

AKT III

'Fortællingens rum'

Vi bevæger os videre. Nattens mørke udvisker alle grænser og skaber uendelige muligheder.

SF: Min interesse har altid været fortællingen.

Jeg'et: Og nu vandrer vi gennem historien.

SF: En historie der bliver ved med at formes. En historie der bliver ved med at fortælles.

(Lang pause)

Jeg'et: Her er vi sammen, om at være alene, med genstanderne.

SF: Her er vi. I fortællingens rum.

AKT IV

'Horisonten'

Morgensolen rammer det dugfriske græs, og jeg kigger ud over det skinnende vand. Mit blik vandrer, til det møder den linje hvor vand og land mødes.

SF: Kan du se skibet?

Jeg'et: Ja. En flydende konstruktion, på vej for at udforske det ukendte.

SF: Eller på vej, for at udforske det kendte.

Jeg'et: ...

SF: Jeg skal videre nu.

Jeg'et: Jeg sætter pris på vores møde.

SF: Lad os blive i dialogen.

Og så var han væk.

"Den blotlagte klippe løber gennem stueetagen og trækker det ydre rum med indenfor. Her i ankomstrummet køber museums-gæsten sin billet, måske en souvenir i butikken og fortsætter herefter enten til restauranten, udstillingerne eller videre ud i landskabet på den anden side."

03 Museet i landskabet

Den store lade. Kalkstensgruset på den sammenhængende vej og forplads. Engens græs omgivet af et stengærde. Træerne på bakken omkring den nye museumsbygning. Udsigten fra toppen af bakken. Alt dette slår temaet an.

Den besøgendes blik møder som det første Storhamarlåvens længebygning konstrueret af sten fra lokale brud, vandrer henover en græseng omkranset af et stengærde og videre op til det nye museum, der skutter sig mellem høje træstammer. Her manifesterer bygningen sig afdæmpet og samtidig tydeligt i form af en langstrakt bygningskrop, der på samme tid er sin egen og en del af terrænet nedenunder. Med enkelte knæk i den simple form møder bygningen både landskabet og menneskekroppen. Vejens og pladsens

forløb følger det nybyggede stengærde, som peger mod museets hovedindgang, der forstærkes af et knæk i bygningskroppen, og leder gæsten til at følge den landskabelige invitation og glide med ind i bygningen.

Forpladsen artikuleres som en udbredning af vej- og stiforløbet og kan benyttes til markedsdage og som mødested. Pladsen kan indtages efter behov, og kan rumme alt fra det nære hverdagsbrug og til arrangementer af større karakter.

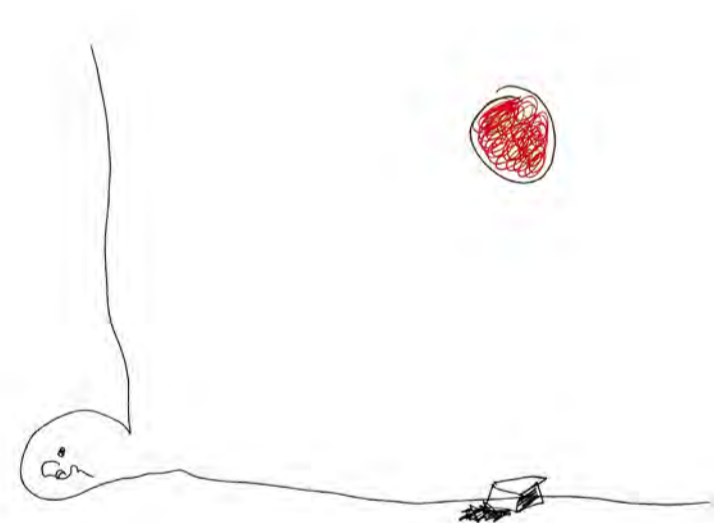
På modsatte side af det nye museum fortsætter belægningen, der visuelt føres ind gennem stueetagen og ud på den anden side, hvor en stor terrasse giver opholdsmulighed for restaurantgæsterne. Museums-gæsten kan også vælge blot at passere igennem i en glidende bevægelse og fortsætte sin

færd videre ad stien, rundt om bakken og ind på museumsområdet.

Den trædækkede bakke, som museet er placeret på, fremstår med naturlig beplantning i form af eg, birk, fyr og gran samt højt græs og engblomster. Driften af de grønne arealer planlægges på en måde, der understøtter et naturligt udtryk, hvor græsset får lov til at vokse sig højt og fuld af blomster og kun skal slås et-to gange årligt.

Handicap p-pladser er placeret langs ankomstvejen og belægges ligesom pladسدannelsen med kompakt kalk-grus, hvor der i dag er en stor asfaltplads. Kiss'n'ride og cykelparkering placeres langs Strandvejen sammen med tre birketræer. Vi foreslår at lade et felt foran det nye museum omkranse af et dige, som bygges af sten, der fjernes i forbindelse med museumsbyggeriet.

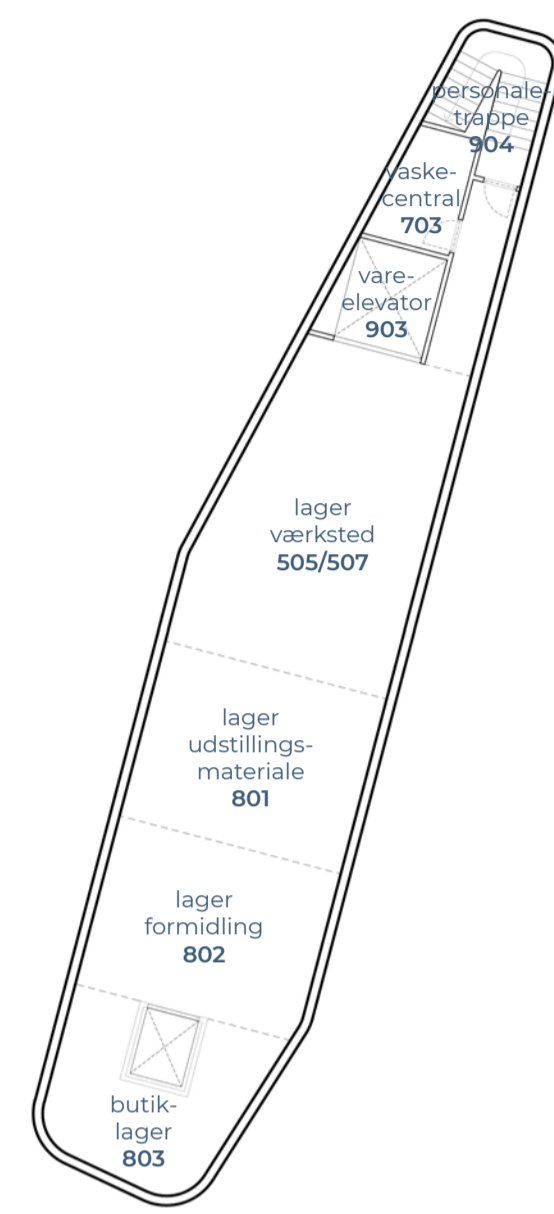
Skitse, Sverre Fehn, 1992

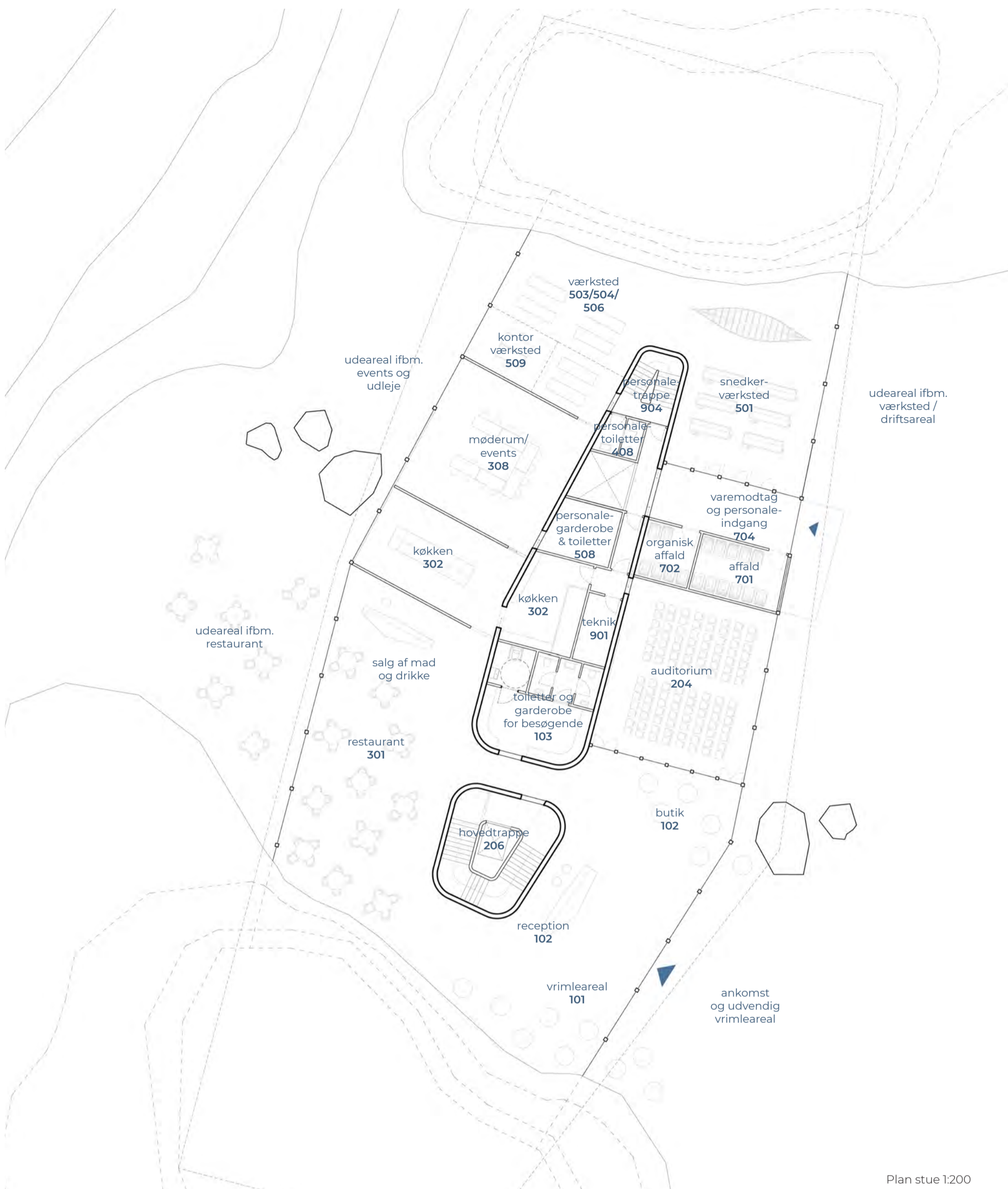
Området udlægges som eng med vilde græsser og blomster og danner en rolig pastoral forgrund til museet og Storhamarlåven. Engen kan benyttes som græsningsareal for får og som naturlegeplads for børn.

Det er i den omgivne natur og i bygningskulturen på stedet at arkitekturen henter sine referencer - dog uden direkte at mime det eksisterende. Tværtimod er tanken at bearbejde indtrykket fra omgivelserne og nænsomt skabe en ny type arkitektur, der på samme tid hører til stedet og markerer sig som sig selv. Både ved at være en landskabelig bygning og ved at hente sine materiale-referencer i de omgivne bygninger giver museet et indtryk af at høre til stedet - dets historie og dets fremtid.

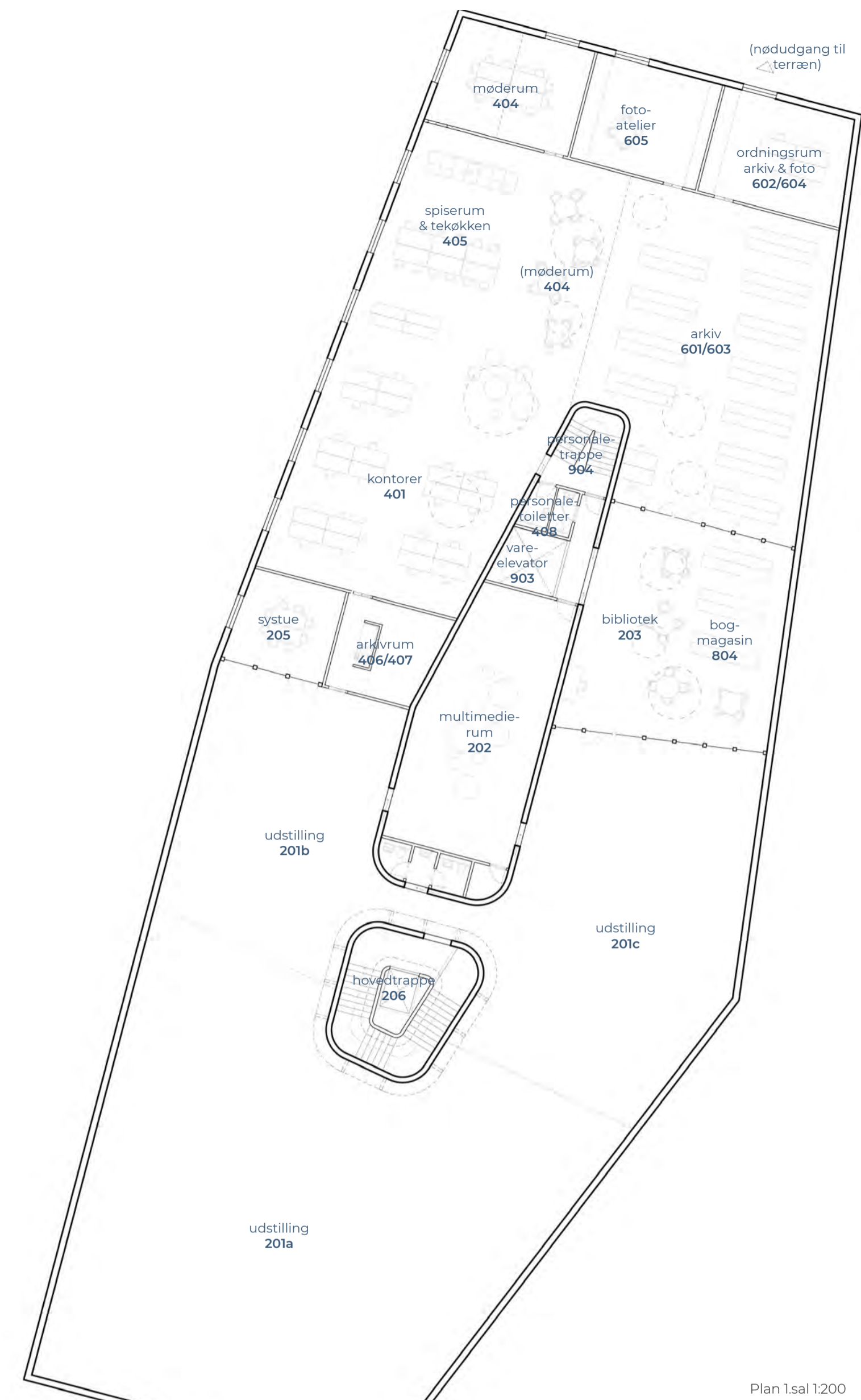

Plan kælder 1:200

Plan stue 1:200

Plan 1.sal 1:200

Romplan for nytt museumsbygg

Rom ID	Romtype	Total kvm program	Areal kvm program	Takhøyde program	Total kvm projektert	Areal kvm projektert	Takhøyde projektert	Kommentar
1	Inngangsparti og resepsjon	200			204			
101	Vrimleareal		150	4		172	4	
102	Resepsjon/butikk/kontor/lager		50	4			4	Serum ID 101
103	Garderobe og toiletter publ.			Ordinær		32	4	
104	Toilett/garderobe personal			Ordinær			4	Serum ID 508
2	Publikumsarealer	1005			1001			
201	Utstillinger, faste og temporære		735	4		704	4	
202	Multimedierom		75	4		73	4	Mulighet for øget loftshøyde ved at heve loftsvindu
203	Bibliotek m/kontor og bokmagas		100	4		94	4	
204	Auditorium, 100 pers.		75	4		78	4	Mulighet for øget loftshøyde ved at senke gulvlinje
205	Systue		20	4		20	4	
206	Hovedtrappe					32		Fra 4 opp til 5 lin
3	Restaurant	270			284			
301	Restaurant/spisested		140	3		161	4	
302	Kjøkken		55	3		58	4	
303	Personalgarderobe/WC/kontor							Serum ID 508
308	Møterom		75	3		65	4	
4	Kontor - og personalearealer	305			289			
401	Kontorer		175	Ordinær		152	4	
404	Møterom		55	Ordinær		55	4	
405	Spiserom m/tekjøkken		95	Ordinær		92	4	
406	Arkivrom		20	Ordinær		20	4	
407	Serverrom/skriverrom			Ordinær			4	Serum ID 406
408	Garderobe/WC					10	4	
5	Værksteder	250			225			
501	Snekkeværksted		115	4		153	4	
503	Sveiserom		20	4			4	Serum ID 501
504	Malerværksted		20	4			4	Serum ID 501
505	Materiallager		20	4		20	3	
506	Montering utstilling		30	4			4	Serum ID 501
507	Lager teknisk utstyr		30	3		28	3	
508	Garderobe/WC/dusj					11	4	
509	Værkstedkontor		15	3		13	4	
6	Arealer for museale samlinger	255			208			
601	Arkiv skriftlig materiale		75	4		146	4	
602	Ordningrom arkiv		25	3		32	4	
603	Fotoarkiv		100	4			4	Serum ID 601
604	Ordningrom foto		25	3			4	Serum ID 602
605	Fotoatelier		30	4		30	4	
7	Miljøstasjon	100			72			
701	Søppelhåndtering		20	3		15	4	
702	Kjellerom organisk avfall		10	3		10	4	
703	Vaskesentral		20	3		5	4	
704	Varemottak med innkjøringsport		50	?		42	4	
8	Lager	120			76			
801	Utstillingsmaterieil		30	3		28	3	
802	Materieil formidling		30	3		28	3	
803	Butikk/lager		30	3		20	3	
804	Bokmagasin		30	3			4	Serum ID 203
9	Annet				26			
901	Tekniske rom			4		7	4	
902	Personalheis							Serum ID 903
903	Vareheis					8		
904	Personaletrappe					11		
Sum		2505			2674			

Arealene er netttotal.

04 Landskapet i museet

Indadtil består museet grundlæggende af to rumtyper: (1) Det landskabelige rum i stueetagen der iscenesætter bakkens geologi og som sømløst glider fra inde til ude. (2) Det indadvendte rum på 1. salen i træ-skrinet med vinduer, der styrer kigget mod landskabet og sprækker der slipper lyset ind.

De to rum er forbundet konstruktivt og logistisk af en støbt kerne.

Oplevelsen i stueetagen domineres af at stå i landskabet mellem klippevægge under det store skrin af træ.

Den kompakte grusbælgning fra forpladsen følger visuelt med ind i museets stueetage sammen med bakken i form af den blotlagte klippe. Indenfor skifter

gulvbelægningen til poleret beton i samme nuance som gruset udenfor opnået gennem tilslag af kalksten fra området. Stueetagens rum fortsætter sit forløb gennem butikken, vrimleområdet, billetteteringen, gennem restauranten med den storslåede udsigt og ud på den anden side, hvor landskabet falder ned mod den skinnende sø og den fjerne horisont.

Oplevelsen af at sidde i restauranten er bearbejdet som en fortolkning af Sverre Fehns skitse af mennesket i hulen, der kigger mod horisonten. Her etableres et arkitektonisk grundrum, en 'hule' hvor museumsgæsten fra en beskyttet udkigspost kan slå sig ned for en stund, sammen eller alene, og være et særligt sted i verden.

Når man som gæst bevæger sig ovenpå, enten ad trappe eller med elevator, møder man et radikalt anderledes

rum end den det man forlod nedenunder. Relieffer, tegn og symboler, fra fossil til helleristning til mønt, er støbt i overstørrelse i trapperummets vægge og vidner om at man bevæger sig ind i noget særligt. Lyssætningen i udstillingsrummet skaber en scenografi, hvor dagslyset benyttes som strejf og stemningskaber gennem en åbning i loftet omkring trappekernen, der herved ulmer centralt i udstillingsrummet.

Trappekernens overflader fremstår i en varm stofflig beton med synlige tilslag af kalksten, mens gulve, lofter og vægge er beklædt med høvlet træ - man befinder sig i skrinet. Tanken med rummet er at skabe en karakterfuld ramme om fremtidens udstillinger, om de temaer som skal formidles, uden at stå i vejen herfor. Et højloftet og fleksibelt rum, letfatteligt og gjort af simple og djærve materialer.

05 Disponering og Flow

Overordnet er museets funktioner disponeret i tre dele, der organiserer et smidigt flow for både publikum og personale.

- (1) Stueetage, der rummer dagslys- og adgangskrævende funktioner for både publikum og personale.
- (2) 1. sal, der rummer ikke dagslyskrævende funktioner herunder udstillinger og arkiv samt bibliotek og kontorlokaler med dagslys og udsigt.
- (3) Trappe- og funktionskerner.

Publikum

Museumsgæsten ledes som tidligere beskrevet ind i bygningen af landskabets form herunder både forpladsen og bakkevæggen, der trækkes med ind i bygningen. Knækket i museets facade adskiller publikumsdelen af facaden fra værksted og miljøstation.

Ankomstrummet med reception og butik fungerer som overgangsled til både restaurant, auditorium og udstillinger samt toilet og garderobe. Efter behov, f.eks. ved større markedsdage og arrangementer, kan auditorium åbnes op og indtrækkes i receptions- og vrimlearealet.

Hele stueetagen har 4 meter til loftet, er let overskuelig og samtidig karakterfuld og dragende, et sted mellem bygning og landskab. Der kan nemt adskilles mellem stue og 1.sal, således at funktioner som restaurant og auditorium kan benyttes uafhængig af udstillingsareal og hertil åbningstider.

De to betonkerner, hvis rundede hjørner skaber en glidende rumlig bevægelse, giver adgang til henholdsvis garderobe og toiletter i den ene samt trappe og elevator

til udstillinger i den anden.

Fra udstillingsrummet har museumsgæsten adgang til multimedierummet i betonkernen og biblioteket som også personalet har adgang til.

Personale

Personalet på museet entrerer bygningen fra samme side som gæsterne, men af egen indgang placeret mellem miljøstationen og snekerværkstedet, som spænder i hele bygningens bredde og tillader et flot gennemkig til landskabet på den anden side. Betonkernen rummer en række funktioner så som personalegarderobe og toiletter, samt elevator og trappe op til 1.sal eller ned til lager mm. i kælderplan.

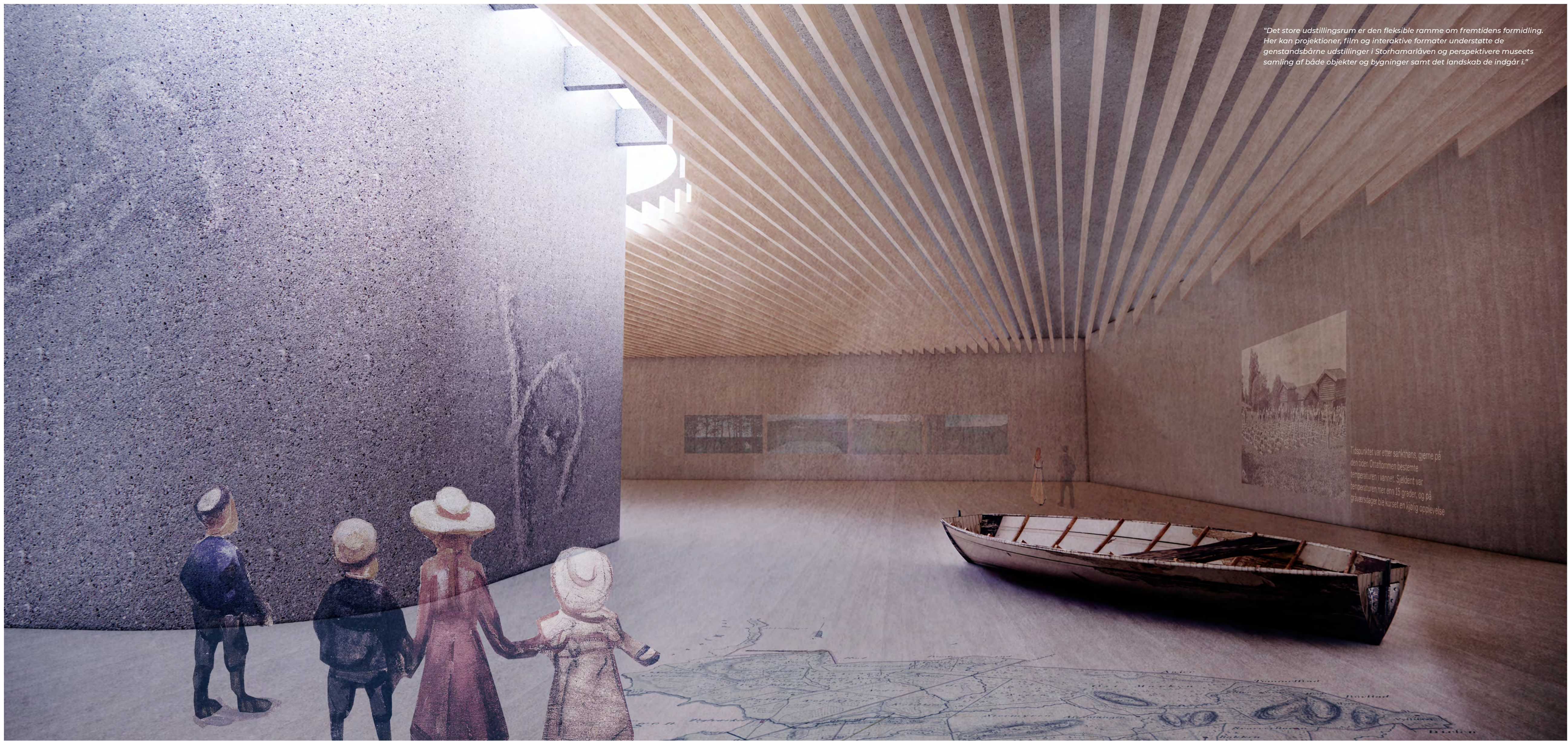
På 1. salen foreslår vi at skabe et generøst rum bag

Tværsnit 1:200

Nederst ligger stenene

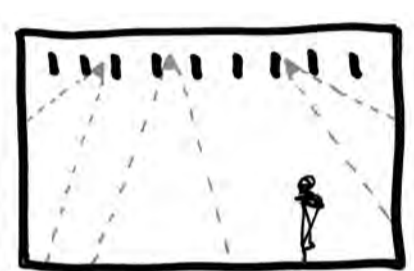

"Det store udstillingsrum er den fleksible ramme om fremtidens formidling. Her kan projektioner, film og interaktive formater understøtte de genstandsbårne udstillinger i Storhamarlåven og perspektivere museets samling af både objekter og bygninger samt det landskab de indgår i."

Skitse, Sverre Fehn, 1992
"Det arkitektoniske rum skal gi det imaginære rom plass."

Udstillingsrummets tekniske loft. Principsnit.

(Disponering og Flow fortsat)

museets scenetæppe, hvor der er plads til både fordybelse og udveksling. Her tilbydes ikke 'blot' kontorer, der etableres også rammer for et fagmiljø. Ved at sammentænke arbejdspladser, museale samlinger, møderum og bibliotek forestiller vi os, at der er muligt at dyrke et fagmiljø på lokalt, nationalt og endda internationalt niveau.

Det er en grundlæggende pointe i museets arkitektur og disponering at alle rum har 4 meter til loftet og er af en høj materialemæssig kvalitet. Både af hensyn til den nære fremtid og den fjerne fremtid. Det er således tanken at skabe et robust hus, som kan forandre sig med tiden, og skulle behovet en dag opstå, kan alle rum omdannes til udstilling og administrationsfunktioner evt. rykkes til en tilbygning.

06 Udstillingskoncept
Det store udstillingsrum på 1. salen er det fleksible udgangspunkt for fremtidens museum og kan indrettes på mange forskellige måder. Fordi Sverre Fehns udstillinger i Storhamarlåven tilbyder det diametralt modsatte – en fast udstilling med givne genstande - i mesterlig bearbejdning giver det god mening at det nye udstillingsrum kan noget helt andet.

Rummet har et begrænset dagslysindtag og sigter mod at være en relativt neutral "Blackbox" hvor udstillinger kan indrettes både som åben og flydende scenografi eller opdeles i mindre enheder - som eksperimenterende eller klassisk kronologisk fortælling. På den måde tillader udstillingsrummet at udstillinger kan ændres over tid og samtidig giver det mørke rum mulighed for at styre oplevelsen med kunstlys og at skabe zoner

hvor eksempelvis video projektioner kan benyttes som formidlingsgreb.

Udstillingsrummet, som er skitseret i de rumlige illustrationer, tager afsæt i en åben scenografi inspireret af Lars von Trier filmen Dogville. Her kan alle de udstillede genstande og øvrig scenografi opleves samtidigt som sætstykker fordelt i rummet. Samtidig kan udstillingens zoner defineres af optegninger på gulvet, der sammen med en ruteangivelse angiver den kronologiske fortælletråd evt. med audioguide som akkompagnement. Museumsgæsten kan vælge at følge historien eller gå sin egen vej fra sted til sted i udstillingen.

Loftet i udstillingsrummet konstrueres med nedhængte træbrædder, der nemt kan nedtages og ophænges i

forbindelse med ændringer og opsætning af udstillinger. Afstand mellem brædderne samt mellemrummet mellem brædder og loft, giver plads til den nyeste teknik, der sømløst kan integreres i arkitekturen og udskiftes når tiden kræver det - for maksimal fleksibilitet. Der tilrettelægges for et museum der, uden at gå på kompromis med det arkitektoniske udtryk eller muligheden for mere traditionelle udstillinger, kan tage i brug højteknologiske formidlingskoncepter som f.eks. Augmented Reality.

07 Bæredygtighed, konstruktioner og gennemførlighed

Museets konstruktionsmaterialer og facadebeklædning er bevidst begrænset til lokal kalksten, træ, glas og i få tilfælde beton. Projektet har som erklæret mål at begrænse husets energiforbrug både før, under og efter ibrugtagning og leve op til NS 3700 kriterier for passivhus.

Nedtoningen af klassiske bygningsmotiver er en hovedpointe i museets arkitektur, og bevirker at museet fremtræder mere tydeligt som en del af landskabet og ikke lader sig forveksle med de historiske bygninger. Samtidig peger museets materialealeholdning og detaljering tilbage på stedets vernakulære arkitektur.

Kalkstenen benyttes til fundament, både der hvor

træbygningen møder bakken og som understøtning i form af store blokke ved det frie spænd. Bærende limtræskonstruktioner benyttes i den lette og "broagtige" overetage, hvis facade beklædes med træ dokereret med ellipse/bådformede udskæringer.

Museets hovedgreb henter inspiration i et særtræk man finder i en række af de historiske bygninger, som er samlet i området - opløsningsen af bygninger på "fødder" af natursten. Dette karakteristiske møde med terrænet giver de historiske bygninger, såvel som det nye museum en karakter af lethed, idet landskabet glider ind under huset, det fremstår som et svævende objekt. Samtidig vidner konstruktionen om en bygningstype, som kan skilles ad og samles igen - en tanke som grundlæggende er bæredygtig og som vi derfor ønsker at tænke ind i det fremtidige projekt.

Vægtlod med stempel. Hamarøyaupangen / Middelalder. (ID HKH-13145)

Kalkovn, Helgøya. Foto fra 1968. (ID DOI-05140)

Storhamarlåvens 'bikuber' under opførelse. Foto fra 1970. (ID DOI-07414)

Vægtlod med ligearmet kors. Hamarøyaupangen / Middelalder. (ID HKH-14249)

Sten med fossil. (ID HH-1959-0125)

Sten med inskription. Grus, Finnskog. Foto fra 1974. (ID DOI-12089)

Sten med helleristninger på Sten gård, Ringsaker. Foto fra 1933. (ID O412-02039)

Arkeologisk udgravning ved Domkirkeruinen. Foto fra 1992. (ID DOI-45870)

(Bæredygtighed, konstruktioner og gennemførlighed fortsat)

I kontrast til de historiske driftsbygninger bærer museets materialer vidne om deres nutidige tilblivelsesproces. Samtidig taler både sten og træ det samme sprog som allerede findes på stedet. Materialerne er blot forarbejdet og organiseret på en ny måde, som er i tråd med tidens industrielle byggeprocesser.

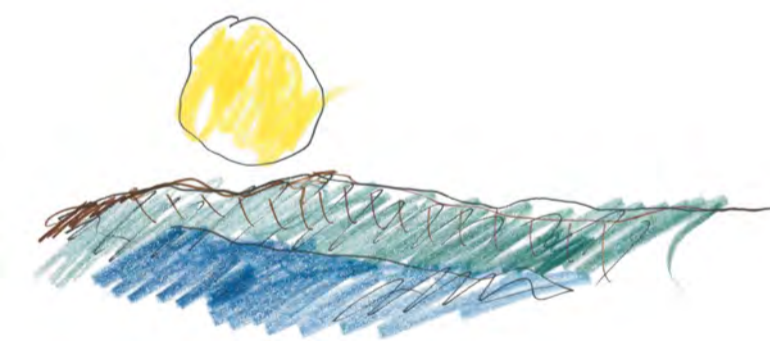
Benyttelsen af natursten i bygningen er dels et arkitektonisk og æstetisk valg, men også et bæredygtigt valg. Natursten udleder op til 90% mindre CO2 end beton, som er en af de helt store klimasyndere i byggeriet. Såfremt naturstenen er brudt relativt tæt på hvor det benyttes og forarbejdet med ældre maskiner, kan både transport og udledning i forbindelse med forarbejdning reduceres, hvilket er en mulighed i Norge - og således også i Hamar. Træ vælges ofte som et bæredygtigt byggemateriale ud fra tanken

om at ressourcen er fornybar og benyttes også i nærværende forslag af samme årsager. Stenen, der blev skabt for millioner af år siden er ikke en fornybar ressource, men har til gengæld en utroligt lang levetid. Det nye museum udformes og samles således ud fra den grundtanke at både stenblokkene og træbygningen senere skal kunne adskilles igen og bruges i andre byggerier - ligesom praksis altid har været på stedet. På den måde adresseres bæredygtighedsaspektet både gennem stenens tyngde og træets lethed og samtidig får de historiske byggematerialer et nyt udtryk.

Museets store tagflade bæres af limtræsdragere som er synlige bag nedhængte trælameller på museets 1. sal. Taget foreslås beklædt med solceller og græs i et 2 meter bredt bælte langs kanten. Det er en vigtig pointe at solcellerne ikke kan ses fra terræn eller omkringliggende

bygninger for at bevare områdets kulturhistoriske præg. Brugen af beton er i videst muligt omfang forsøgt reduceret af hensyn til projektets klimabelastning,

Landskabsstudie, Sverre Fehn, 1987

men benyttes stedvist for at tale sammen med Storhamarlåven, dels som gulv i stueetagen og som bærende kerne. Tilslag af lokal kalksten synliggøres gennem forskellige overfladebehandlinger og forbinder støbningen til den naturligt forekommende kalksten i eksisterende bygninger og i undergrunden, der bliver en del af rummet i stueetagen.

Forslaget er grundlæggende baseret på velafprøvede byggetekniske løsninger og sigter samtidig mod at være innovativt uden at hænge fast i fortidens fremgangsmåder. Projektet tilstræber således rationelle, økonomiske og robuste løsninger, velafbalanceret i miljømæssigt henseende, og med fokus på bygningen som en tektonisk helhed. Målet er at skabe integrerede løsninger, hvor de enkelte dele i konstruktion og hovedgreb rummer mere en blot funktionelle og

æstetiske principper, men også bidrager til at skabe en robust helhed, hvor eksempelvis klippemassivet i stueetagen i samvirkning med de konstruktive kerner kan fungere som en del af indeklimastyringen.

Samtlige inspiration- og referencefotos er hentet fra Anno Domkirkeoddens digitale samling på www.digitaltmuseum.no.

Sverre Fehns skitser er hentet fra Nasjonalmuseets 'Samlingen'. Alle rettigheder Sverre Fehn.

Udvalgte elementer i interiør- og eksteriørperspektiver er hentet fra malerier af Edvard Munch og Christian Krogh. Disse er også fra Nasjonalmuseets 'Samlingen', med frie rettigheder i henhold til Creative Commons - Attribution CC-BY.

Herudover er bogen 'Mjøsområdet Geologi og Landskap' af R. Dahl, O. Nashoug og J.P. Mystuen benyttet som kilde og inspiration.

Sten med fossil. (ID HH-1958-0090)

Kort over Storhamar fra 1823. (ID HHD-00874-01)

Bladformet beslag af kobber. Hamaråkaupngen/ Middelalder. (ID HKH-04540)

'Fru Johannessen og datter på Geiteryggen'. Foto fra perioden 1911-1950. (ID HHB-08318)

Bro fra kalkstensbrud til oven, Helgøya. Foto fra perioden 1895-1905. (ID O412-13033)

Udsnit fra kort over Storhamar fra 1823. (ID HHD-00874-01)

'Dybdekart over Mjøsen', 1906. Fra Kartverket.

Stenbrydning og oprydning af sten på Åsethagen, Ringsaker. Dato ukendt. (ID O412-08644)

MOTTO : VIDSYN

INTENSJONER OG OVERORDNET GREP

NYTT MUSEUMSBYGG PÅ DOMKIRKEODDEN UTFORMES I ET SAMSPILL MED STORHAMARLÅVEN, VERNEBYGGET FOR DOMKIRKERUINEN OG ØVRIG BEBYGGELSE PÅ STEDET. KONKURRANSEFORSLAGET SØKER Å GI ET UTTRYKK SOM TILPASSES DET STOSLAGNE LANDSKAPET UT MOT MJØSA SAMTIDIG SOM MUSEUMSBYGGET GIS EN STERK EGEN IDENTITET.

MUSEET UTFORMES SOM EN STOR SALTAKSKONSTRUKSJON SOM GIR EN RETNING SOM FORHOLDER SEG TIL STORHAMARLÅVENS Plassering SAMTIDIG SOM ET REKTANGULÆRT VOLUM MED UTSTILLINGSAREAL, ADMINISTRASJON OG VERKSTEDER GRIPER INN I SALTAKSFORMEN.

HOVEDFASADEN ER UT MOT DET NYE TORGET OG PRESENTERER HER MUSEET FOR DE BESØKENDE.

FORHOLDET TIL OMGIVELSEN, LANDSKAP OG ØVRIGE BYGG

TORGET VIL BLI DET SENTRALE SAMLINGS- PUNKT PÅ DOMKIRKEODDEN. DET NYE MUSEUMSBYGGET HAR EN SENTRAL Plassering I FORHOLD TIL TORGET OG DE BESØKENDE VIL HA MULIGHET TIL Å BENYTTSE MUSEUM OG TORG FOR Å FÅ EN OPPLEVELSESRIK INNGANG TIL OMRÅDET PÅ DOMKIRKEODDEN.

TORGET HAR EN SLAG STIGNING MOT ET HØYDEPUNKT HVOR MAN FÅR ET GODT OVERBLIKK OVER LANDSKAPET UT MOT MJØSA. DET NYE MUSEUMSBYGGET HENVENDER SEG OGSÅ MOT MJØSA MED RESTAURANT OG TERRASSER FOR DE BESØKENDE.

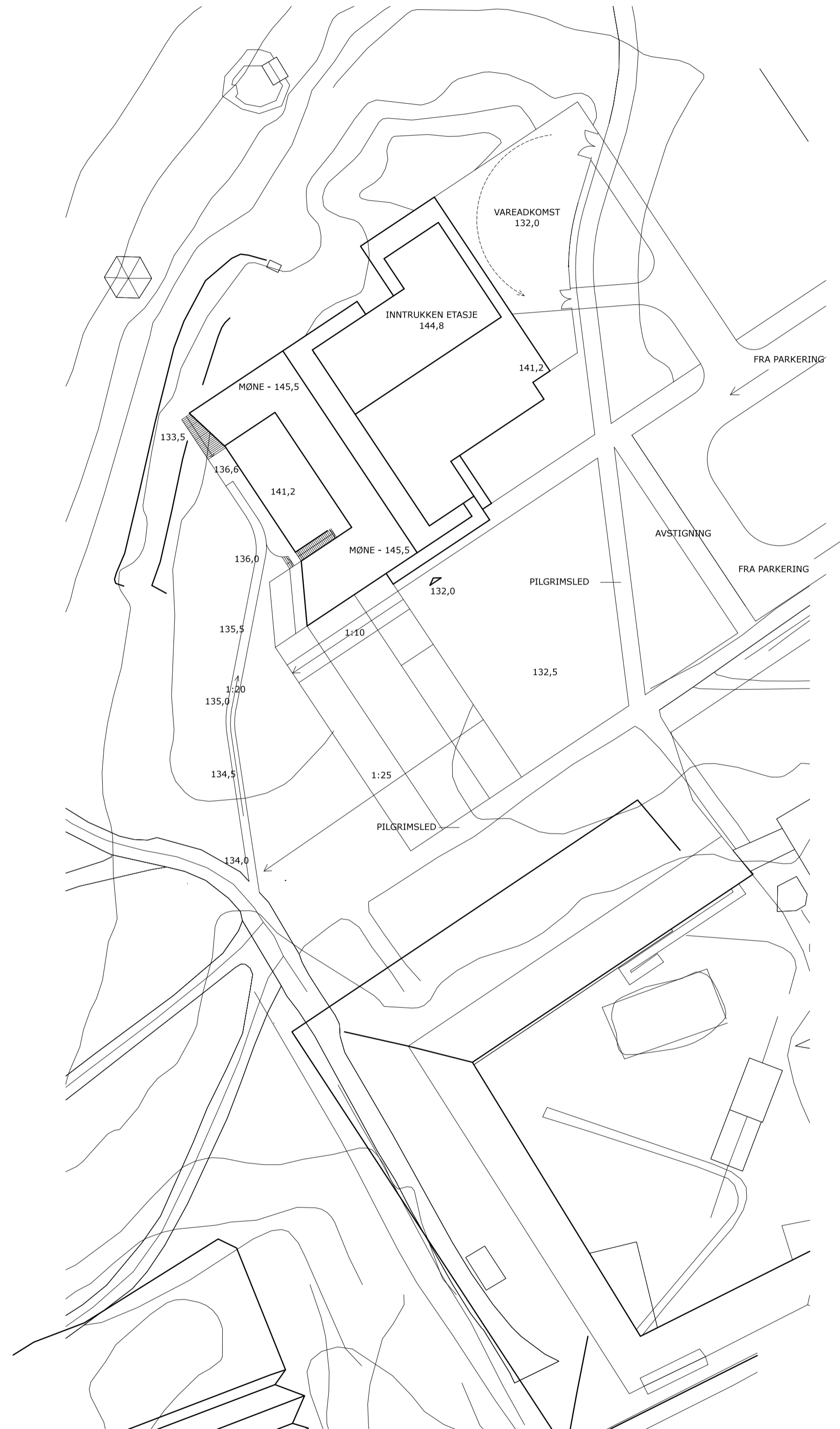
SYNERGI MELLOM NYTT MUSEUM OG UTEOMRÅDET OG MELLOM NYTT MUSEUM OG EKSISTERENDE MUSEUMSBYGG.

DET NYE MUSEET HAR RESEPSJONSAREAL SOM KNYTTES DIREKTE MOT UTEOMRÅDET PÅ TORGET. RESEPSJONSAREALET HAR EN ÅPENHET OVER 3 ETASJER SOM TREK.KER DE BESØKENDE INN I UTSTILLINGSAREALENE OG MUSEETS ØVRIGE FUNKSJONER. SAMTIDIG OPPLEVES DEN NÆRE KONTAKTEN MED UTEOMRÅDET MOT TORGET OG STORHAMARLOVEN. FRA RESEPSJONSAREALET LEDER TRAPP/HEIS MOT 2. ETG HVOR RESTAURANTEN HENVENDES MOT UTEOMRÅDET PÅ VESTSIDEN MED ET FLOTT SKUE UTOVER MJØSA OG DE FORSKJELLIGE DE FORSKJELLIGE EKSISTERENDE MUSEUMSBYGGENE I DET STORSLAGNE LANDSKAPET.

GJENNOMFØRBARHET

DET NYE MUSEET BYGGES SOM EN MASSIVTREKONSTRUKSJON PÅ EN KJELLER AV BETONG. MASSIVKONSTRUKSJONEN BESTÅR AV STOLPER, DRAGERE OG VEGGELEMENTER. DET ER ANGITT EN KONSTRUKSJONSHØYDE PÅ ETASJESKILLE PÅ 0,6M. DETTE GIR BRUTTO ETASJEHØYDE PÅ 4,6 M OG NETTO ROMHØYDE PÅ 4,0M. VEGGER SOM LIGGER INN MOT TERRENG PÅ INNGANGSPLAN I 1. ETG UTFØRES I BETONG. DET BENYTTES OGSÅ BETONGDEKKE I OMRÅDET OVER AUDITORIUM OG MULTIMEDIASAL. AUDITORIUM FÅR MED DENNE KONSTRUKSJONEN EN ROMHØYDE PÅ CA. 4,3 M SOM GIR HØYDE NOK FOR TELESKOPTRIBUNE MED 100 PlassER.

INNGANGSPLAN LEGGES PÅ KOTE 132 SOM GIR EN KOTEHØYDE PÅ RESTAURANTOMRÅDET UT MOT TERRENG PÅ VESTSIDEN PÅ 136,6. DETTE KREVER EN NENSOM TERRENGBEARBEIDING FRA TORGOMRÅDET OG RUNDT PÅ VESTSIDEN AV MUSEUMSBYGGET. DET VIL BLI NOE JUSTERING AV PILGRIMSLEDEN FRA TORGET OG NORDOVER. DETTE INNARBEIDES SAMTIDIG MED TERRENGJUSTERING I OMRÅDET VED VAREADKOMST FOR BYGNINGEN.

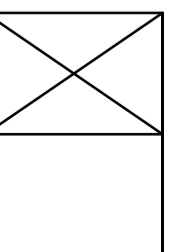
EKSTERIØRPERSPEKTIV FRA STORHAMARLÅVEN

EKSTERIØRPERSPEKTIV FRA MJØSSIDEN

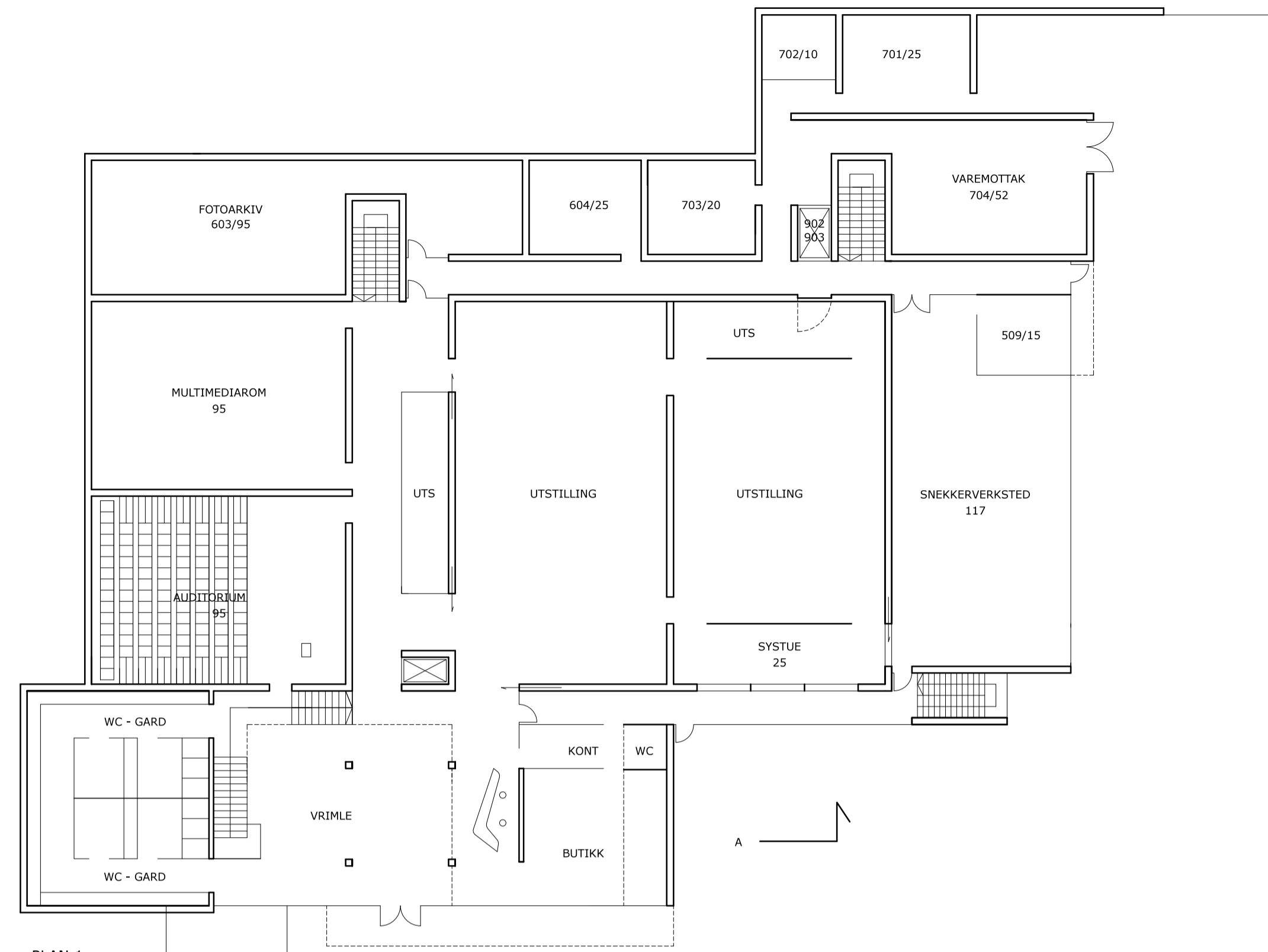

INTERIØRPERSPEKTIV MOT MJØSA

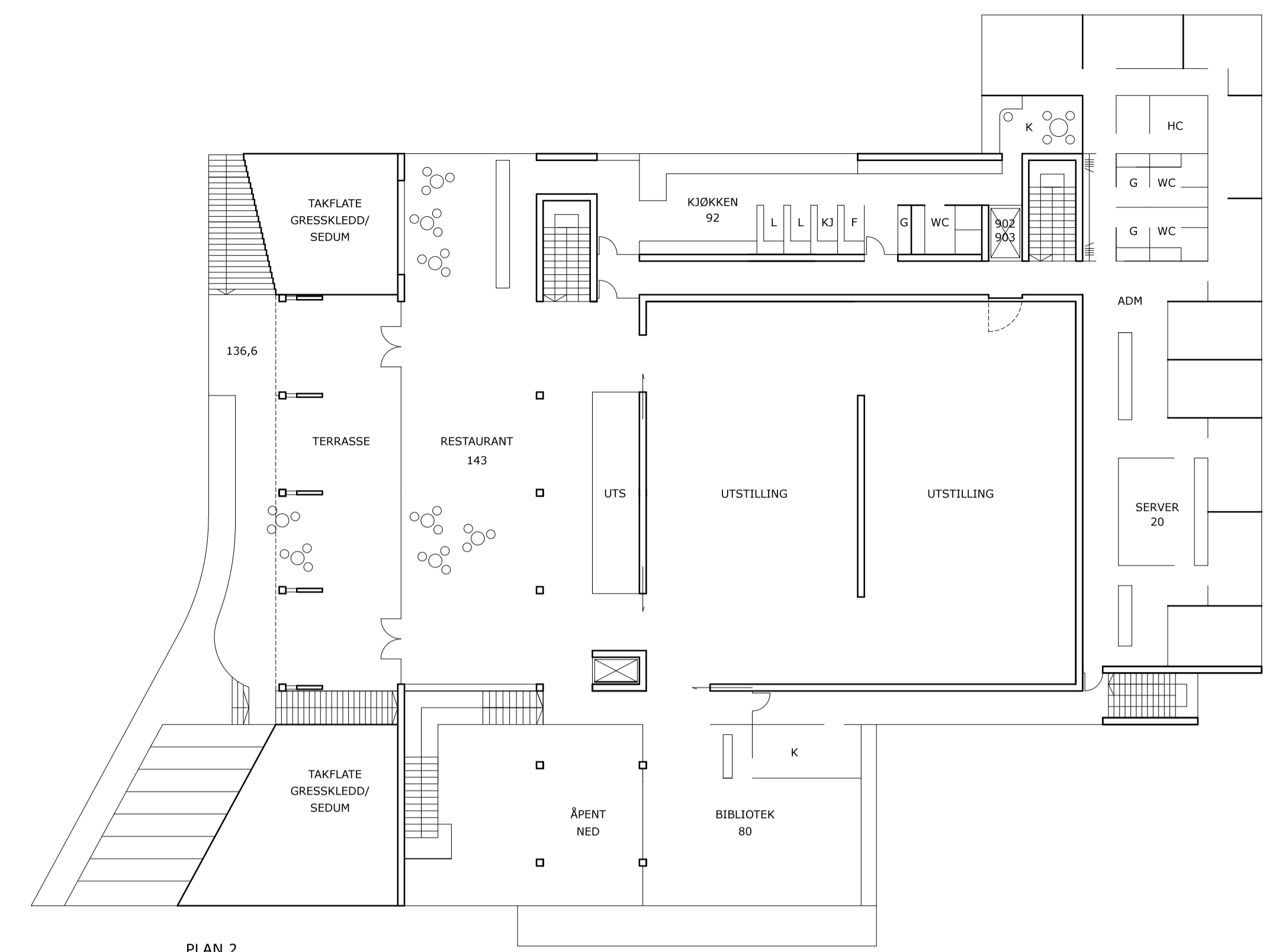

AREALOPPGAVE

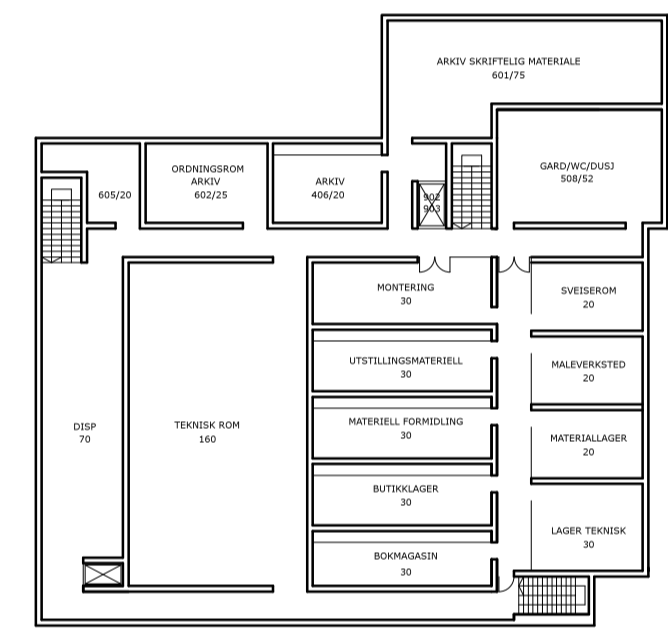
NYTT MUSEUMSBYGG - DOMKIRKEODDEN	ROMPLAN	MOTTO - VIDSYN
1 INNGANGSPARTI OG RESEPSJON	200	250
2 PUBLIKUMSAREALER	1005	1025
3 RESTAURANT	270	310
4 KONTOR- OG PERSONALAREALER	305	450
5 VERKSTEDER	250	305
6 AREALER FOR MUSEALE SAMLINGER	255	250
7 MILJØSTASJON	100	105
8 LAGER	120	120
9 ANNET		250
SUM NETTOAREAL	2505	3065
MOTTO - VIDSYN BRUTTOAREAL		4150
BRUTTO / NETTOAREAL		1,35

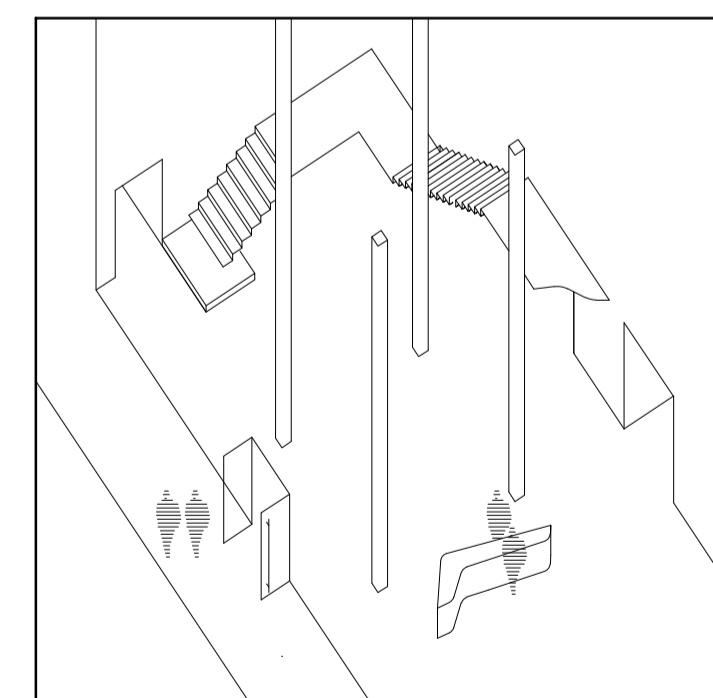
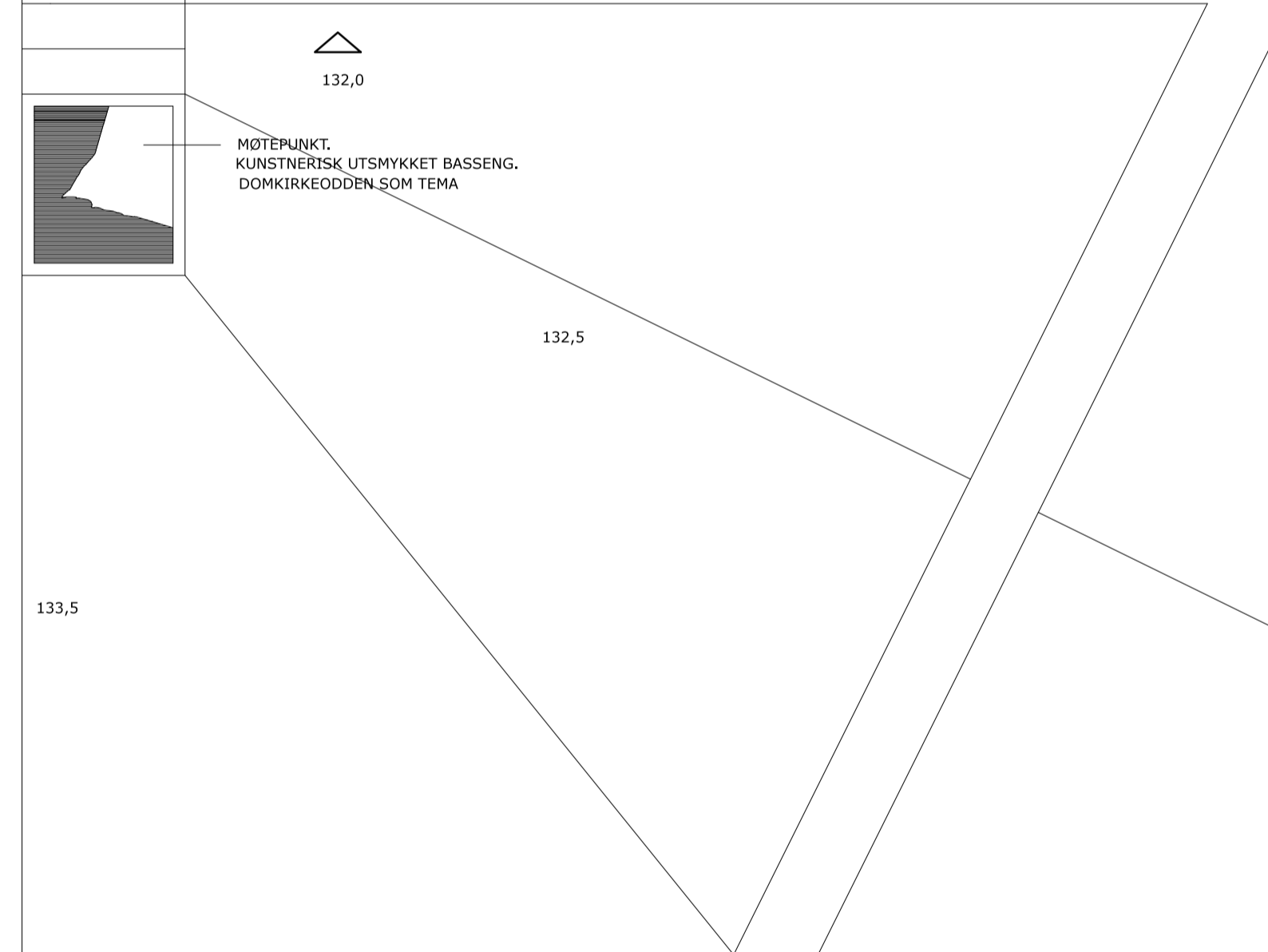
PLAN 1

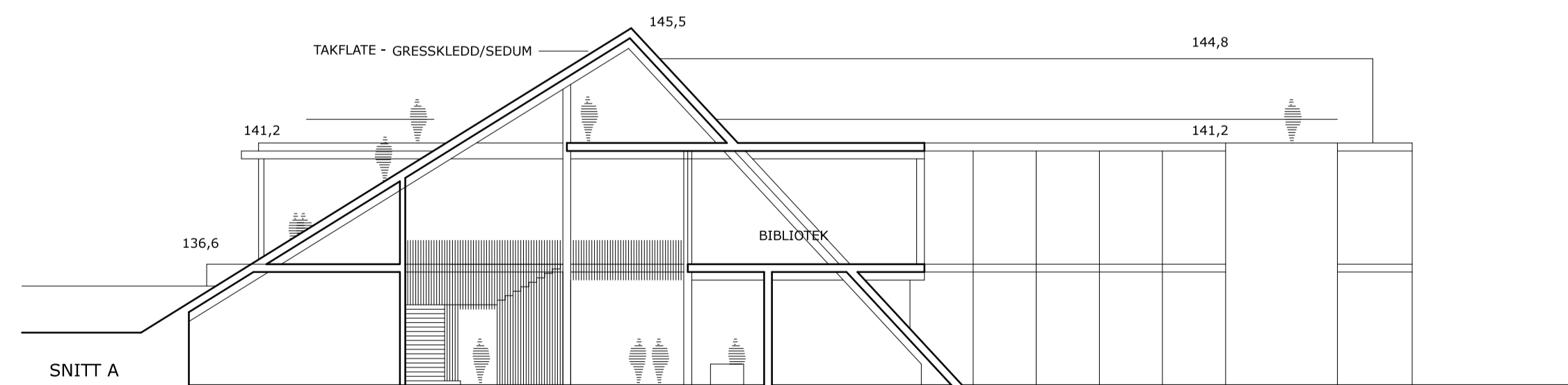
PLAN 2

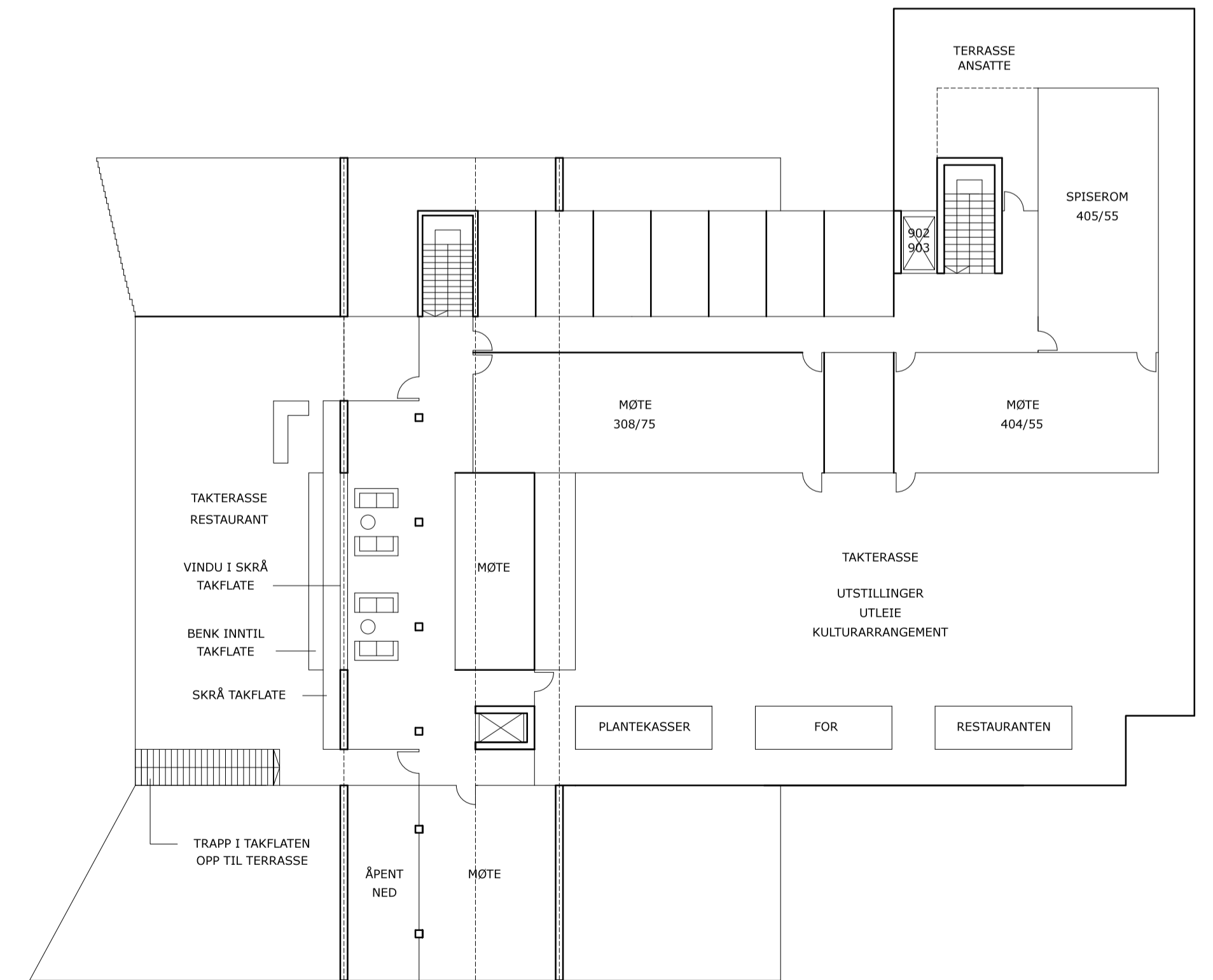
PLAN KJELLER M = 1:400

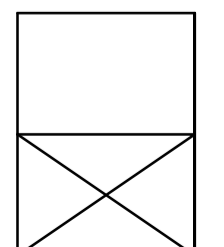
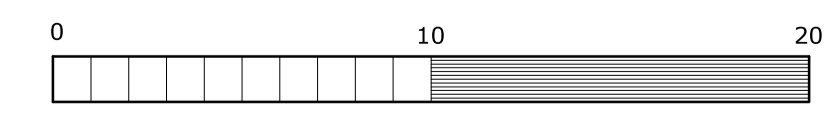
INTERIØRPERSPEKTIV FRA RESEPSJONSOMRÅDET

SNITT A

ETASJE 3

ANNO DOMKIRKEODDEN, HAMAR

NYTT MUSEUMSBYGG

STRATEGI

Den nye museumsbygningen på Domkirkeodden vil få en viktig posisjon som et kulturbærende sted og formidler av den posisjonen som stedet allerede har hatt i kunst- og arkitekturhistorien. Aktørene skal gjennom dette prosjektet skape et nytt sted som vil gi alle besøkende, lokalbefolkning og de som arbeider der et mangfoldig og kvalitativt tilbud. De som besøker og bruker stedet skal få en rik steds- kultur- og arkitekturopplevelse. Opplevelsen av det omkringliggende landskapet og dets karakter skal forsterkes gjennom et velfungerende og stedsilpasset anlegg. Jordfunn utgjør en viktig del av det arkeologiske materialet som er tilgjengelig i samlingen på Hamar, og er grunnen til at vi har fått tilgang og innsikt i vår kulturarv i flere deler av landet. Det starter som regel med et tilfeldig jordfunn som viser seg å inneholde unike gjenstander som dermed er med å fortelle oss historier om det sosiale og kulturelle liv fra vår felles fortid. I forslaget ønsker vi å gi den besøkende assosiasjoner til mysteriet rundt funn av nedgravde og skjulte skatter. Det visuelle rom som åpner seg inne i museet inneholder fortellingen som oppdages ved å vandre gjennom anlegget. Intensjonen er å skape et funksjonell og enestående anlegg som utover sin viktigste funksjon skal styrke og videreutvikle den viktige posisjonen som stedet har.

Gjennom det framtidige prosjektet skapes et nytt formidlingsbygg som vil tilby alle de besøkende og de ansatte ved museet et attraktivt og unikt anlegg.

Det nye museumsbygget er et bygg som skal tjene i generasjoner. Det skal være et produkt av sin tid, men samtidig er det en tradisjonsbærer som binder sammen fortid og fremtid i et velfungerende og stedsilpasset formidlingsbygg.

Prosjektet skal holde høy arkitektonisk kvalitet, ha omfattende bruksverdi og være økonomisk gjennomterbart.

OVERORDNET GREP - PLASSERING PÅ TOMTA

Viktige momenter i utformingen av anlegget har vært:

- Plassering og annonsering i forhold til eksisterende situasjon.
- Forholdet til stedets kultur- og naturlandskap.
- Adkomst og parkering.
- Tilknytning til eksisterende funksjoner med tanke på sambruk.
- Bærekraft og miljøhensyn

Plasering og annonsering i forhold til eksisterende situasjon

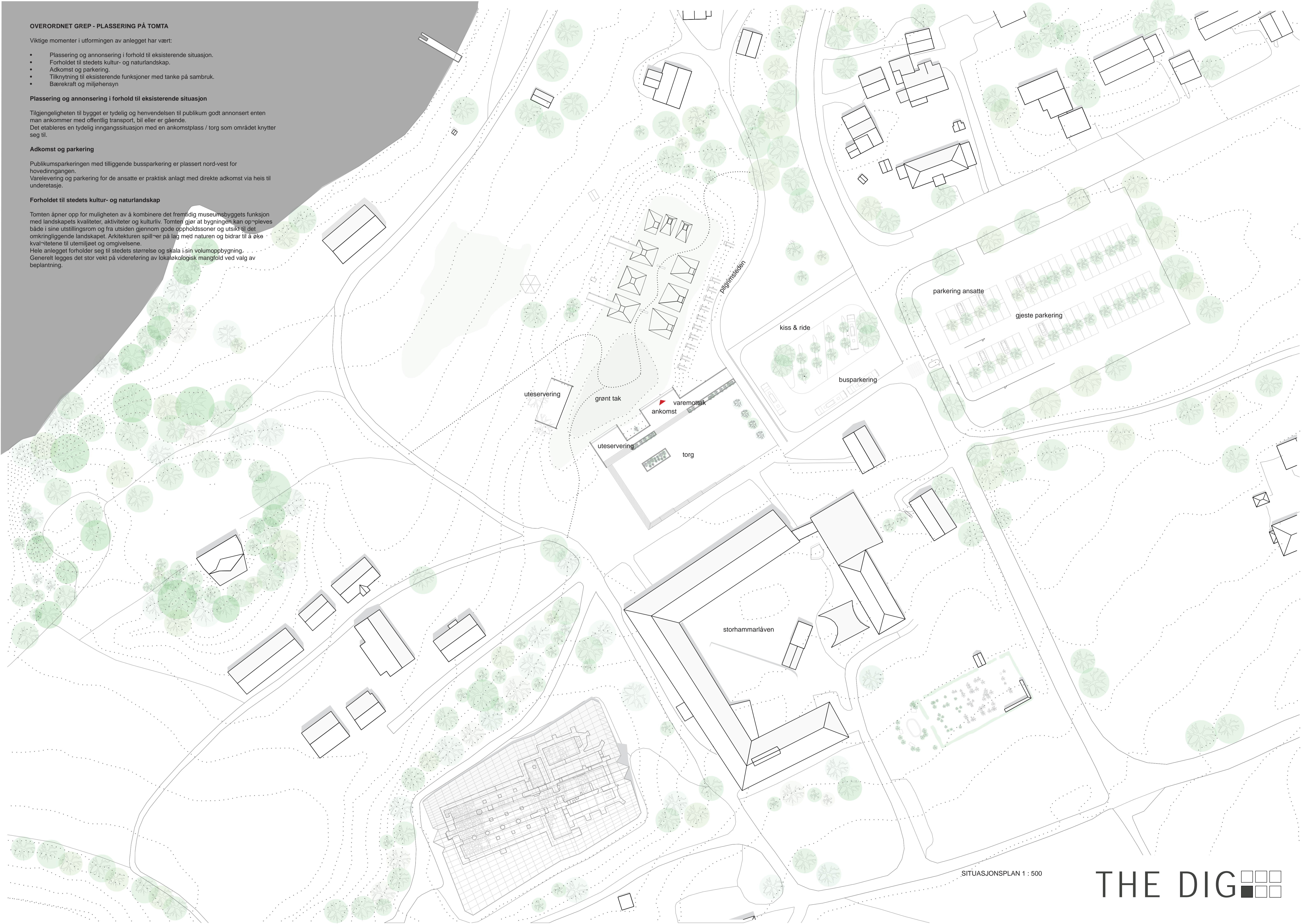
Tilgjengeligheten til bygget er tydelig og henvendelsen til publikum godt annonsert enten man ankommer med offentlig transport, bil eller er gående. Det etableres en tydelig inngangssituasjon med en ankomst plass / torg som området knytter seg til.

Adkomst og parkering

Publikumparkeringen med tilleggende bussparkering er plassert nord-vest for hovedinngangen. Varelevering og parkering for de ansatte er praktisk anlagt med direkte adkomst via heis til underetasje.

Forholdet til stedets kultur- og naturlandskap

Tomten åpner opp for muligheten av å kombinere det fremtidig museumsbyggets funksjon med landskapets kvaliteter, aktiviteter og kulturliv. Tomten gjør at bygningen kan oppleves både i sine utstillingsrom og fra utsiden gjennom gode oppholdssoner og utsikt til det omkringliggende landskapet. Arkitekturen spiller på lag med naturen og bidrar til å øke kvaliteten til utemiljøet og omgivelsene. Hele anlegget forholder seg til stedets størrelse og skala i sin volumoppbygning. Generelt legges det stor vekt på videreføring av lokaløko-logisk mangfold ved valg av beplantning.

PLANLØSNING OG SIRKULASJON

Museet organiseres med en oversiktlig og tydelig planløsning. Dette gir god brukskvalitet og fleksibilitet mellom de forskjellige aktivitetene i huset. Samtidig vil løsningen gi en effektiv og oversiktlig romstruktur. Det er lagt stor vekt på å gi hovedfunksjonssonene i huset en enkel planform.

Løsningen gir fleksibel sambruksverdi mellom publikumsdeler- og utstillingsrom. Dette gir mange brukskombinasjoner over tid. Det er lagt opp til tilknytning til eksisterende museumsbygninger med tanke på sambruk.

Hovedinngang med informasjon ligger godt synlig i sentralsonen og har i tillegg god visuell kontakt med de enkelte publikumstilbudene. Fra vestibylearealet har man god oversikt til resepsjon, informasjon, toaletter og de øvrige publikumsfunksjoner. Skrankearealet med billett, informasjon og salg er oversiktlig og kan betjenes av en person. I fasaden er det arrangert rytmiske åpninger som tilbyr utsikt over

jordene, skogen og Mjøsa. Her vil sollyset slå inn og skape en sterk kontrast til atmosfæren i utstillingene.

Publikumsarealene har romsekvenser med innlagte pauser som skaper en sterk visu-ell kontakt for publikum mellom bygverket og naturen/ himmelset.

Prosjektet foreslår et sirkulasjonsprinsipp som binder publikumsarealene sammen.

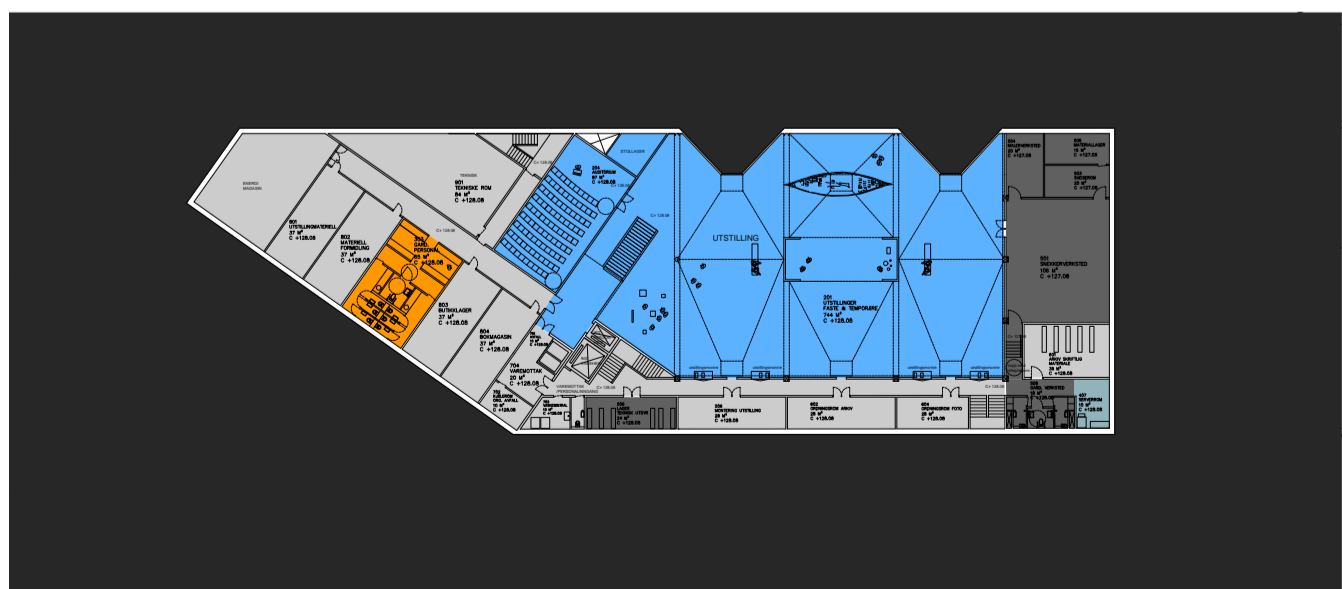
Utstillingen tar hensyn til den store og den lille skala som er i samlingen.

Administrative funksjoner ligger i en samlet enhet med egen adkomst fra mezzanin. Her vil administrative funksjoner ha kontakt med museet samtidig som de har kontakt til naturen utenfor gjennom generøse vinduer til hvert kontor som ligger som «skytsekår» i kollen. Tekniske funksjoner og verksteder ligger direkte under kontorene med egen interkommunikasjon. I drifts delen ligger tekniske rom hensiktsmessig plassert med direkte adkomst til tekniske hovedføringer.

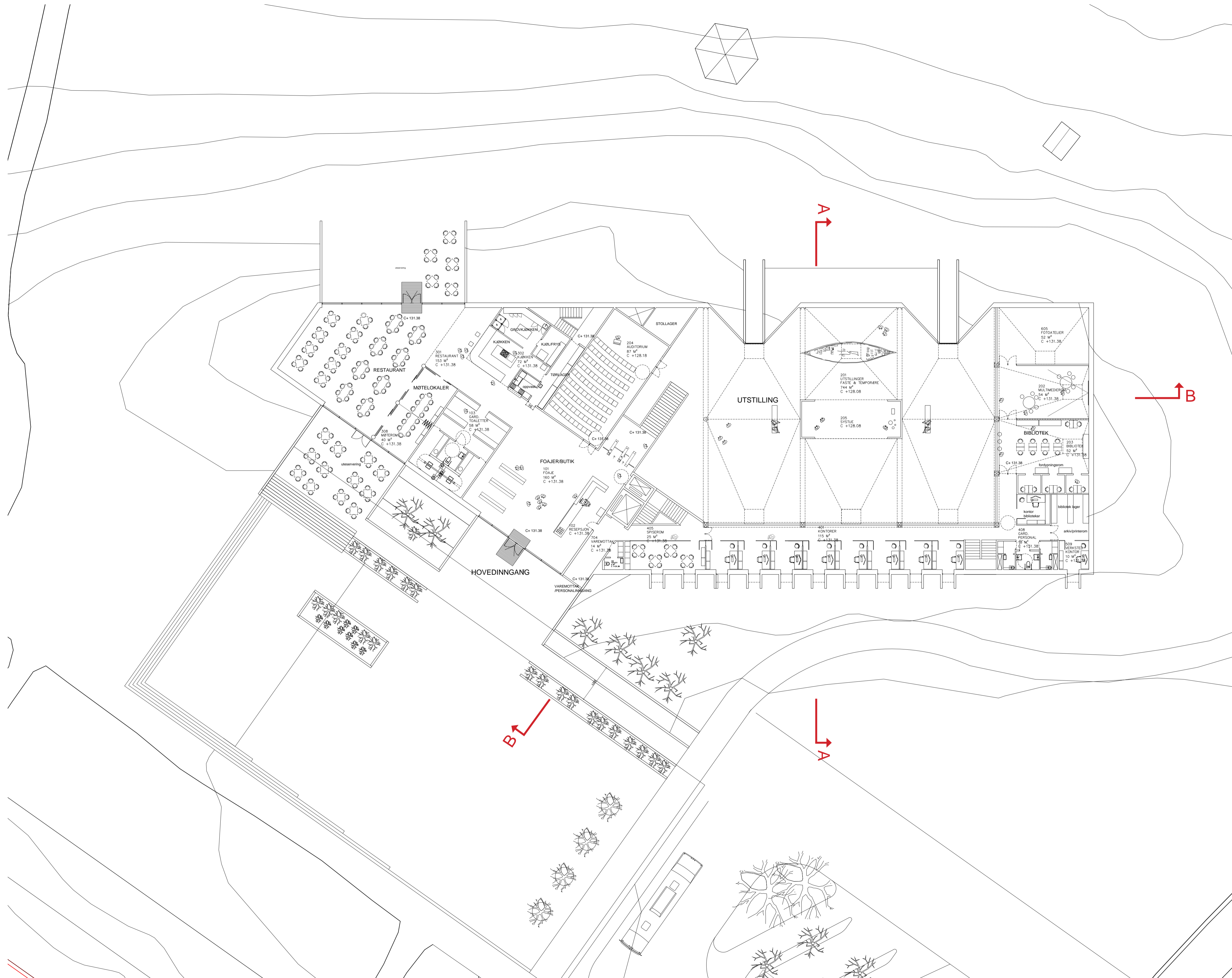
- Restaurant
- Inngangsparti og resepsjon
- Publikumsarealer
- Kontor- og personalearealer
- Verksteder
- Lager og teknisk areal

PLAN 1

PLAN 1U

PLAN 1 - 1 : 200

UTSTILLINGEN

I utstillingen er sirkulasjon og tilgjengelighet tydelig løst innenfor anleggets struktur. Etter å ha passert billettslusen stiger alle de besøkende ned en generøs trapp og gjennom en permanent innføring / formidlingsdel av utstillingen hvor det er lagt opp til formidling kombinert med utstilling av faste objekter. Her ser vi for oss at en kan vise filmer og visualiseringer og samtidig vise noen av de ikoniske gjenstandene som ligger i samlingen. Utstillingsdelen er utformet som et rom med variert kontrollert dagslysinnslipp. Vi har løst utstillingen slik at hovedutstillingen kan ha sin spesifikke plassering i arealet, men fleksibiliteten i arealet er løst generelt slik at det er gode muligheter til over tid å skifte ut gjenstander og nye elementer. Med det mangfold av tilbud vil formidling og opplevelsen av museets virksomhet nå et meget bredt og variert spekter av publikum. I tilknytning til huset vil det kunne arrangeres et mangfold av aktiviteter både i og rundt huset. Gårdsrommet / plassen utenfor museets utstilling og publikumsareal vil gi en flott romlig opplevelse, samt gi mulighet for utstillinger i det fri. Uteområdene utenfor museet er åpne for publikum som ikke har løst billett. Her er det gode lekeområder for barn.

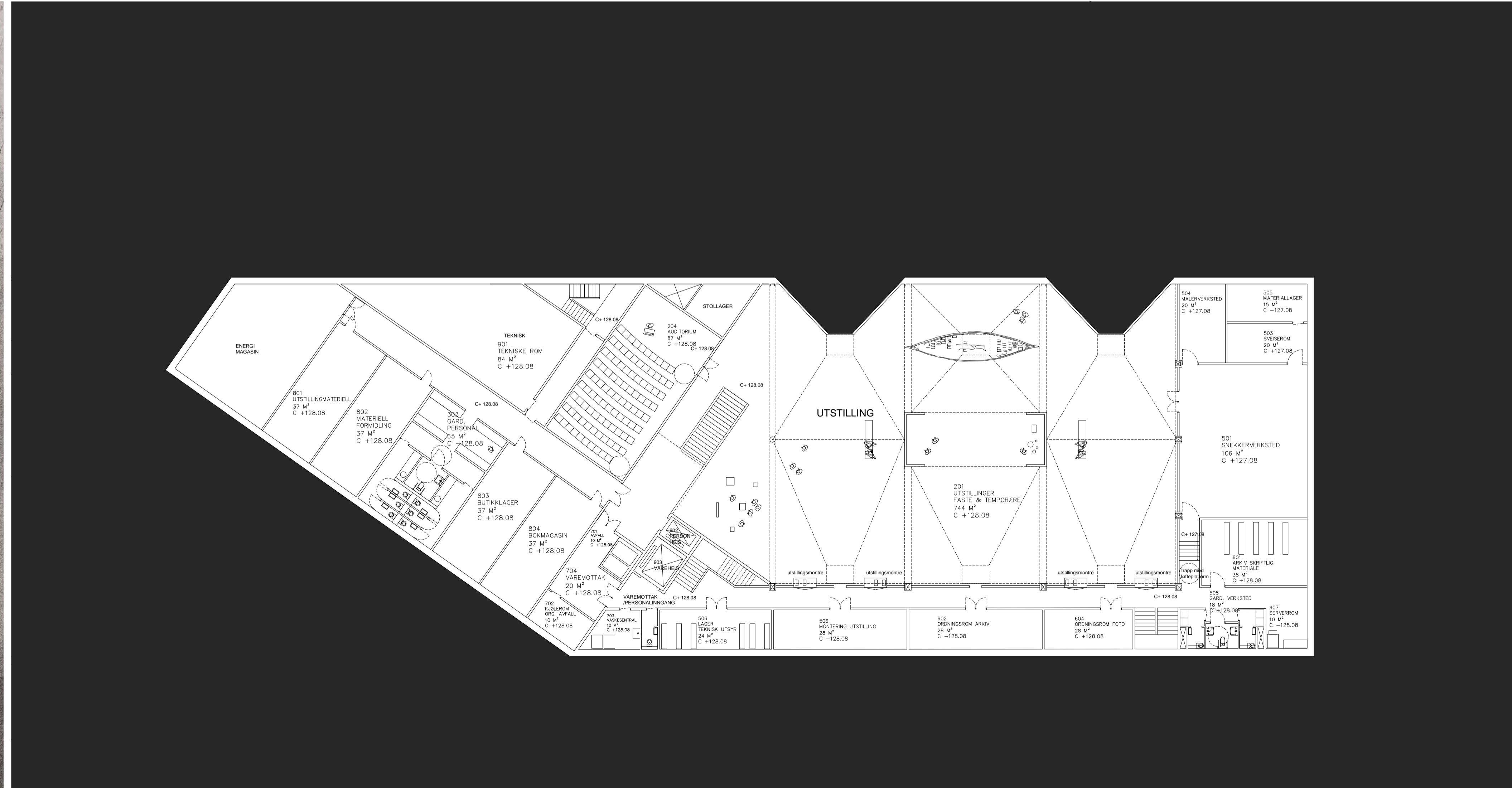
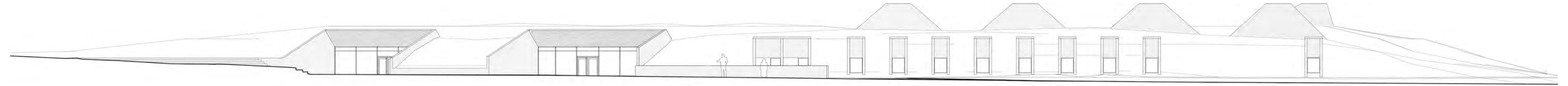
Materialbruk og konstruksjoner

Det er et mål at antall ulike materialer reduseres i størst mulig grad, slik at anlegget kan få et enkelt preg. Det tilstrebes en enkelhet i materialsammensetning og ønsket er at bygget gir et noe taust og tidløst uttrykk med enkel sammenstilling av naturmaterialer som betong, stein, tre, stål og glass. Yttervegger er tenkt som bærende betongvegger utført som vanntett lavkarbon-betong på utvendig side. Betongveggen og takene er isolert på innvendig side, og vi ønsker en fleksibilitet i møtet mellom bygning og terreng slik at hele bygningen fremstår som et element som delvis kommer til syne opp av bakken. Vi ønsker at arkitekturen er «uten fasade», og at møte mellom museets funksjoner og terrenget er det som skaper byggets form. Huset skal speile sitt utvendige uttrykk også i interiøret ved å framstå som muralsk, enkelt og godt kvalitetsmessig gjennomført. Innvendige vegger er finpusset med akustisk puss i utstrakt grad i himlinger og takflater, dekker i plasstøpt lavkarbon betong. Gulv er i slipt betong/terrazzo og heltre eik. En konsekvent bruk av materialer, internt og eksternt skaper en skulpturell form som gir ro rundt de ulike temaene og utstillingene. Alle bærende konstruksjoner vil bli beregnet og dimensjonert for stedlige snømengder. Behandlingen av naturlig lys som en spesiell kvalitet i arkitekturen er innført gjennom en nyansert bruk av overlys, gjennomlys, graderinger av transparens og translucens. Bygningen er utformet slik at lyset føres inn på en velartikulert og differensiert måte i huset. Treverk vil komme inn i elementer som vinduer, innredning, innvendige dører, møbler og annet utstyr.

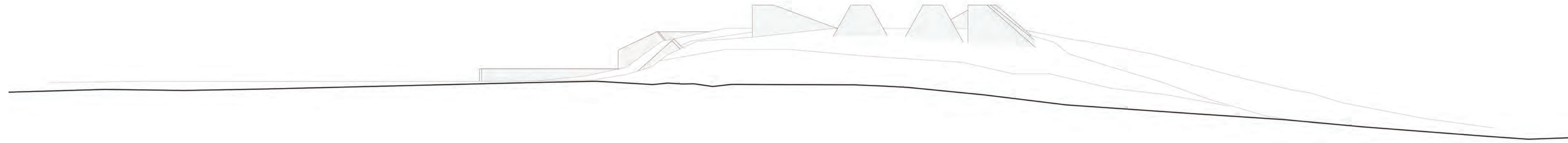
Oppriss Vest

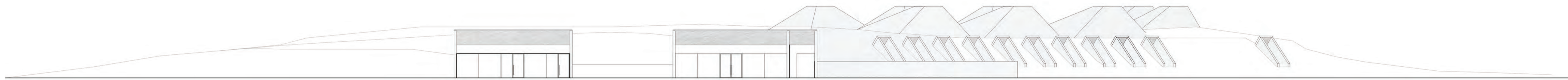
Oppriss Øst

PLAN U1 - 1 : 200

Oppriss Nord

Oppriss Syd

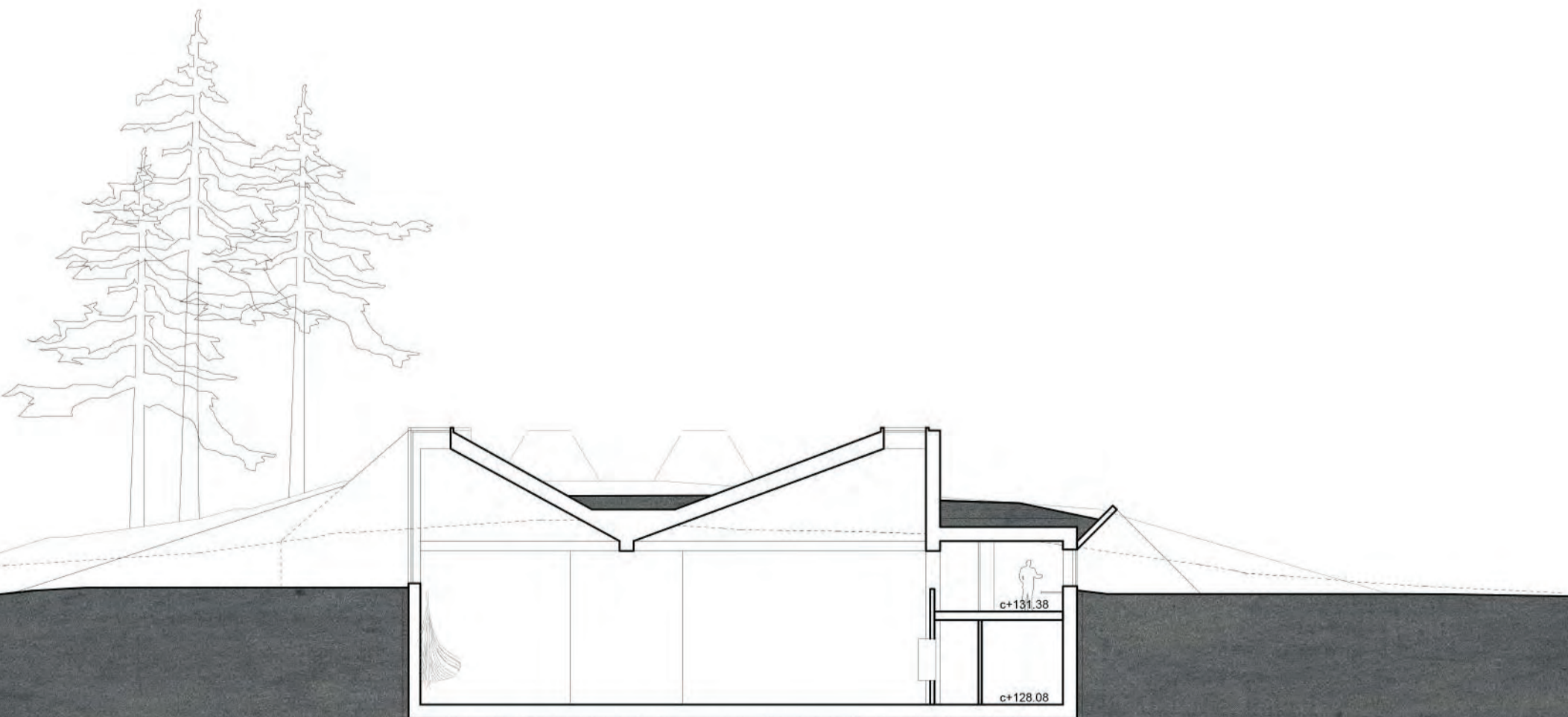
Miljøløsninger

I utviklingen av anlegget skal det være fokus på å oppnå et lavt og varig energinivå. Som hovedenergikilde vil det benyttes varmepumpe som kan hente energi fra Mjøsa ved bruk av sjøvannvarmepumpe. Ved å installere et anlegg med sjøvannvarmepumpe er besparelsen 60 til 80 prosent av energiforbruket til oppvarming og varmt tappevann, sammenlignet med alternative energikilder. Da størstedelen av anlegget er under terreng vil man oppnå god u-verdi naturlig, og ved å plassere et bygg under terreng kan varmen i jordgrunnen anvendes slik at de termodynamiske egenskapene utnyttes til å redusere varmetap og kjøling av anlegget. Under oppførelsen av byggeriet vil det spesielt være fokus på de forskjellige bygningsdelenes U-verdi og bygningenes tetthet. Det velges energieffektive og intelligente installasjoner, og det legges spesielt vekt på tilstrekkelig isolering og energiglass. Alle bygningsdelene skal undersøkes for følgende delmål:

- Omkostning- og energieffektivitet
- Lavt drifts- og vedlikeholdsesnivå
- Korrekt bruk av bygningen

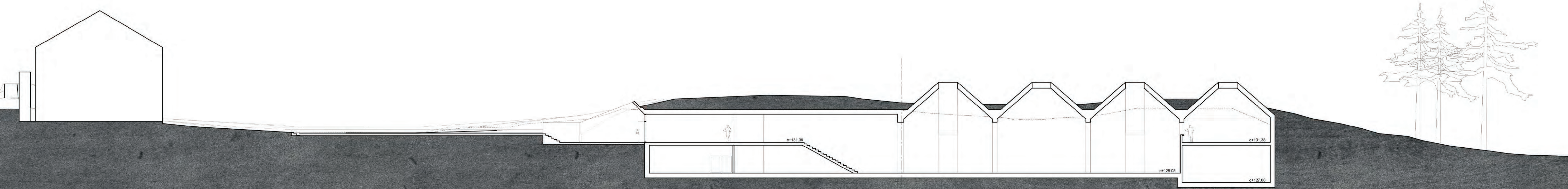
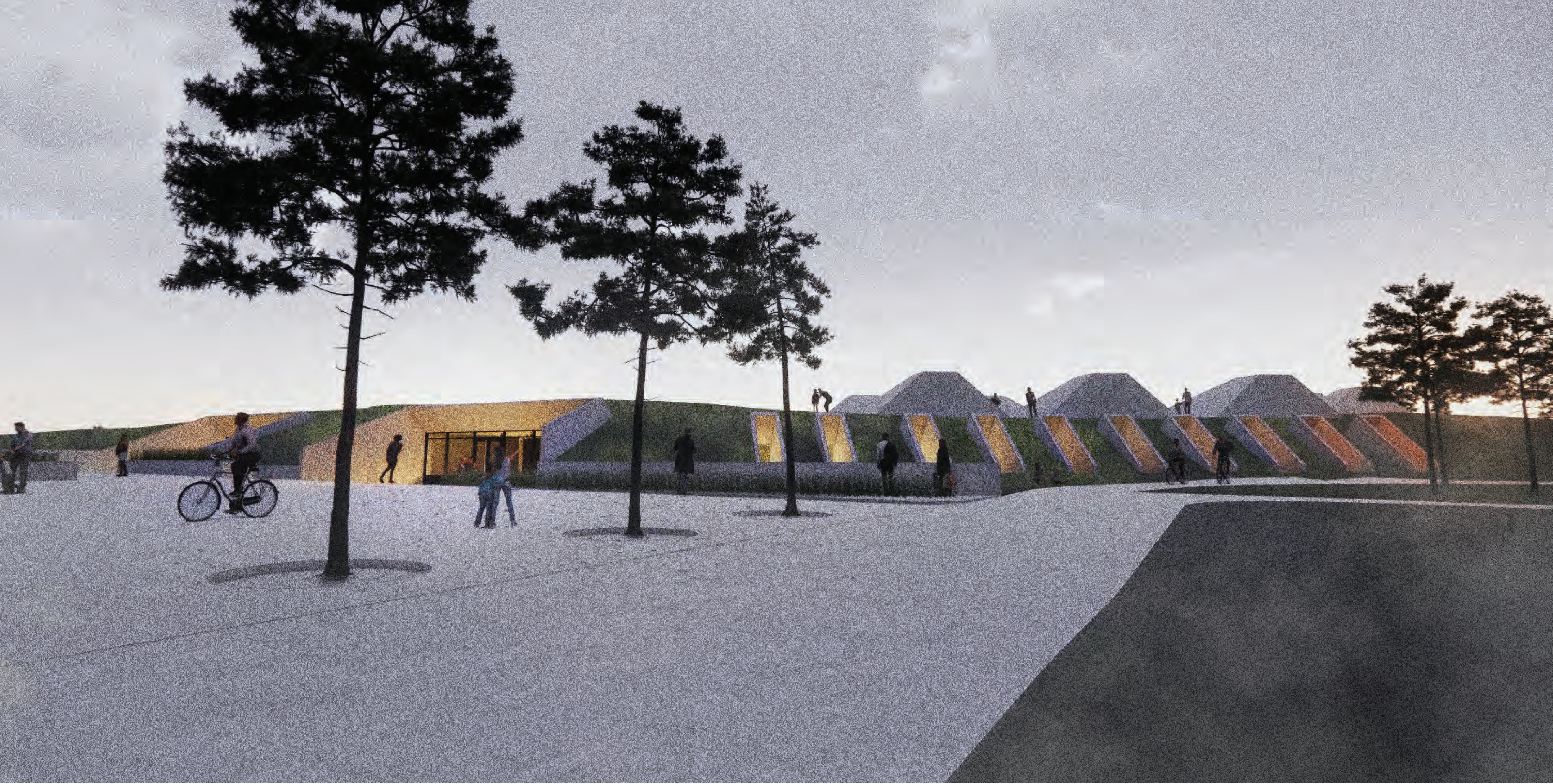
Kvalitet

Det skal designes holdbare løsninger som er robuste og skaper merverdi i forhold til arkitektur, funksjonalitet, teknisk og arbeidsmiljømessig kvalitet, da det motsatte ellers vil belaste drifts og vedlikehold og indirekte medføre en verdiforringelse. Det velges materialer med høy kvalitet, holdbarhet og lang levetid, fordi det i lengden krever en mindre grad av vedlikehold.

Snitt A - A

Snitt B - B

KVAVRDET
SNITTLINJE

THE DIG